

ŽENY A MUŽI V JIHOČESKÉM KRAJI 2018

Lidé a společnost

České Budějovice, 31. 10. 2019

Kód publikace: 330230-19

Č. j.: CSU-00099/2019-73

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích

Ředitel odboru: Jana Sedláčková

Kontaktní osoba: Irena Votrubová, e-mail: irena.votrubova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Obsah	3
Úvod	7
Shrnutí hlavních poznatků	8
1. Demografické charakteristiky	11
Věková struktura obyvatelstva.....	11
Narození a jejich struktura, potraty.....	15
Zemřelí, příčiny úmrtí, naděje dožití.....	18
Sňatky.....	19
Rozvody.....	20
Stěhování, dlouhodobá migrace.....	21
Obyvatelstvo podle SLDB 2011.....	23
Projekce obyvatelstva do roku 2050.....	25
2. Vzdělání a vzdělávání	27
Vzdělání.....	27
Vzdělávání.....	28
Mateřské a základní školy.....	29
Střední školy.....	30
Vyšší odborné školy.....	33
Vysoké školy.....	34
3. Ekonomická aktivita	37
Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku.....	37
Zaměstnaní podle pohlaví, postavení v zaměstnání, odvětví činnosti a hlavních tříd zaměstnání.....	40
Dojíždka do zaměstnání.....	43
Mzdová úroveň zaměstnanců.....	45
Nezaměstnaní podle pohlaví a věku.....	47
4. Zdravotní péče	52
Ambulantní péče.....	52
Hospitalizace.....	53
Zdravotní stav.....	54
Závislosti.....	56
Nemocenské pojištění.....	61
Dočasná pracovní neschopnost.....	61
5. Sociální zabezpečení	64
Uživatelé sociálních služeb.....	64
Příspěvek na péči.....	65
Důchodci, důchody.....	66
Držitelé průkazů zdravotně postižených.....	73
6. Domácnosti a bydlení	73
Struktura domácností.....	74
Hospodařící domácnosti.....	74
Rodinné domácnosti.....	75
Domácnosti jednotlivců.....	79
Bydlení domácností.....	80

7. Volnočasové aktivity	83
Využívání informačních technologií	83
Základní umělecké školy	85
Sport	86
8. Kriminalita, dopravní nehody	89
Kriminalita	89
Dopravní nehody	91
Bodové hodnocení řidičů	93
9. Volby	95
Volby do zastupitelstva kraje	95
Volby do obecních zastupitelstev	96
10. Dokumenty zaměřené na genderovou problematiku	99
Tabulková příloha	103

Seznam přílohových tabulek

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018	104
Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2018	118
Obyvatelstvo Jihočeského kraje podle pohlaví, věku a okresů k 31. 12. 2011 a 2018	121
Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Jihočeského kraje v roce 2018	122
Vývoj vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji	126
Obyvatelstvo Jihočeského kraje podle pohlaví a jednotek věku k 31. 12. 2011 a 2018	135
Sťahování obyvatelstva mezi kraji podle pohlaví v letech 2013–2018 (roční průměr)	136

Kartogramy

1. Demografické charakteristiky	11
Ktg. 1.1 Počet žen na 100 mužů podle obcí a SO ORP Jihočeského kraje k 31. 12. 2018	13
Ktg. 1.2 Index stáří podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018	15
Ktg. 1.3 Generační plodnost žen podle SO ORP podle SLDB 2011	17
Ktg. 1.4 Naděje dožití při narození podle pohlaví a SO ORP v období 2014–2018	19
Ktg. 1.5 Cizinci podle pohlaví a okresů k 31. 12. 2018	23
Ktg. 1.6 Věřící obyvatelstvo podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011	24
2. Vzdělání a vzdělávání	27
Ktg. 2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let se vzděláním středoškolským s maturitou, vyšším odborným nebo vysokoškolským podle pohlaví a krajů v roce 2018	28
Ktg. 2.2 Žáci středních škol studujících obory zakončené maturitní zkouškou podle pohlaví a krajů ve školním roce 2018/19	32
Ktg. 2.3 Studenti veřejných a soukromých vysokých škol se státním občanstvím ČR podle pohlaví a okresu trvalého bydliště k 31. 12. 2018	35
3. Ekonomická aktivita	37
Ktg. 3.1 Zaměstnaní podle pohlaví a krajů v roce 2018	39
Ktg. 3.2 Podnikatelé podle pohlaví a krajů v roce 2018	41
Ktg. 3.3 Zaměstnaní podle pohlaví, sektorů a krajů v roce 2018	42
Ktg. 3.4 Gender Pay Gap podle krajů	46
Ktg. 3.5 Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018	48
Ktg. 3.6 Podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením v evidenci úřadu práce podle pohlaví a krajů k 31. 12. 2018	50
Ktg. 3.7 Dlouhodobě nezaměstnané osoby podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018	51
4. Zdravotní péče	52
Ktg. 4.1 Návštěvy v ordinacích praktických lékařů pro dospělé podle pohlaví a krajů	53
Ktg. 4.2 Incidence zhoubných novotvarů podle pohlaví a podle okresů	55
Ktg. 4.3 Léčení diabetici podle pohlaví a okresů	56
Ktg. 4.4 Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví a okresů v roce 2018	63
5. Sociální zabezpečení	64
Ktg. 5.1 Příspěvek na péči podle pohlaví a krajů v roce 2018	66
Ktg. 5.2 Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví a okresů v prosinci 2018	72
Ktg. 5.3 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle pohlaví, typu průkazu a krajů v prosinci 2018	73
6. Domácnosti a bydlení	73
Ktg. 6.1 Faktická manželství podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011	77
Ktg. 6.2 Neúplné rodiny v čele se ženou se závislými dětmi podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011	79
Ktg. 6.3 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011	80
7. Volnočasové aktivity	83
Ktg. 7.1 Každodenní uživatelé internetu ve věku 16 a více let podle pohlaví a krajů v roce 2017	83
Ktg. 7.2 Žáci ZUŠ podle pohlaví, základních oborů a krajů ve školním roce 2018/19	85
Ktg. 7.3 Podíl žen na členské základně České unie sportu podle okresů a krajů k 31. 12. 2018	87

8. Kriminalita, dopravní nehody	89
Ktg. 8.1 Kriminalita podle pohlaví a krajů v letech 2016–2018	89
Ktg. 8.2 Dopravní nehody zaviněné osobou podle pohlaví a krajů v letech 2013–2018	92
Ktg. 8.3 Bodové hodnocení řidičů podle pohlaví v krajích k 31. 12. 2018	94
9. Volby	95
Ktg. 9.1 Ženy mezi kandidáty podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018	96
Ktg. 9.2 Ženy mezi zvolenými zastupiteli podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018	98

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 10. 2019. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Úvod

Zpracovaná publikace je dalším příspěvkem krajského pracoviště Českého statistického úřadu k pohledům na vývoj obyvatelstva Jihočeského kraje. Po analýzách vývoje seniorů a mladé generace jsme se tentokrát podrobněji zaměřili na problematiku žen a mužů, zejména na zobrazení charakteristik obou pohlaví a rozdílů mezi ženami a muži v nejrůznějších oblastech života společnosti.

Na celostátní úrovni je požadavek na vytváření rovných příležitostí všem občanům k uskutečnění jejich životních představ, a to bez ohledu na pohlaví, zakotven ve schválené a postupně realizované „Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020“. Statistické údaje mohou sloužit jednak jako podklad pro navrhování příslušných opatření a jednak k posouzení toho, jak se daří princip rovných příležitostí obou pohlaví v praxi naplňovat. Proto i tato publikace může být dalším příspěvkem pro hlubší poznání genderové problematiky, zejména v regionálním pohledu. Naším cílem bylo zmapovat některé vývojové tendence a vazby na základě dostupných statistických informací.

Předkládaný materiál se snaží komplexnějším statistickým obrazem popsat postavení žen a mužů v Jihočeském kraji a jeho vývoj v posledních letech, a to zpravidla od roku 2010. Zahrnuje především oblasti, kde můžeme tento vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klade důraz na jevy v kraji významné. Z územního hlediska se neomezujeme pouze na kraj jako celek, ale snažíme se zobrazit i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů nebo správních obvodů obcí s rozšířenou působností, popřípadě velikostních skupin obcí. Nedílnou součástí analýzy je také srovnání s ostatními kraji České republiky.

Samotná analýza je zaměřena na oblast demografie, na vzdělanost a ekonomickou aktivitu, bydlení a strukturu domácností, zdravotní stav, zdravotní a sociální péči. Zabývali jsme se však také aktivitami žen a mužů ve volbách, a to v postavení kandidátů a členů obecních nebo krajských zastupitelstev. Z genderového pohledu jsme hodnotili také míru využívání informačních technologií, nevyhnuli jsme se ani zobrazení některých sociálně-patologických jevů.

Kromě analytického vyhodnocení bylo naší snahou vytvořit soubor srovnatelných statistických údajů o ženách a mužích a jejich životních podmínkách. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2018, proto můžeme v některých oblastech vývoj zatím zobrazit pouze do roku 2017. Poměrně podrobným a bezesporu důležitým zdrojem dat jak z obsahového, tak z územního hlediska, je Sčítání lidu, domů a bytů, i když tyto údaje jsou k dispozici jen jednou za 10 let. Minulé sčítání se uskutečnilo v březnu 2011, další sčítání připravujeme na rok 2021. Využity však také byly další statistické zdroje dat, jako jsou například demografická statistika nebo Výběrové šetření pracovních sil. Kromě vlastních zdrojů ze zjišťování ČSÚ zde také najdete poměrně podrobné údaje z rezortních statistik, především z Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, České správy sociálního zabezpečení, Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ministerstva zdravotnictví nebo Policejního prezidia České republiky.

Obdobný materiál byl zpracován ve všech krajích České republiky, společně bylo v tabulkové příloze připraveno mezikrajské srovnání, které zachycuje postavení Jihočeského kraje v rámci České republiky v roce 2018. Pro snazší porovnání vývoje v jednotlivých krajích má tabulková část sjednocený obsah, v jednotlivých krajských publikacích v ní najdete srovnání okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností na území příslušného kraje nebo podrobnou strukturu obyvatelstva kraje a okresů podle pohlaví a věku. Také textová část těchto publikací má ve všech krajích podobnou strukturu, ale samozřejmě je zaměřena především na oblasti, které vývoj v daném kraji významněji ovlivňují.

Shrnutí hlavních poznatků

- Během let se v kraji postupně lehce zvyšovalo zastoupení dětské věkové skupiny, naopak se snížil počet osob v produktivním věku. Výrazněji rostl podíl starších osob ve věku od 65 let.
- Jihočeský kraj patří ke krajům s lehce starším obyvatelstvem proti průměru ČR. V posledních deseti letech se průměrný věk v kraji zvýšil u mužů i žen o dva roky. Ke konci roku 2018 měl v kraji hodnotu 42,7 roku; muži – 41,4 let a ženy – 43,9 let.
- K porovnání počtu obyvatel daného věku a pohlaví se používá index stáří, který vyjadřuje poměr věkové kategorie 65 a více let a dětské kategorie 0 až 14 let. V roce 2018 měl v kraji index stáří hodnotu 127,0; v mužské populaci na 100 chlapců připadlo 106,7 mužů ve věku od 65 let, u žen byl rozdíl výraznější; na 100 dívek ve věku do 15 let bylo 148,5 seniorek.
- Stále převažuje trend, kdy matky odkládají narození dítěte do pozdějšího věku, ale v posledních letech se průměrný věk matek v kraji již příliš nezvyšoval. Při narození dítěte bylo v Jihočeském kraji v roce 2018 průměrně matkám 30,3 let a při narození prvního dítěte 28,6 let.
- Pro Jihočeský kraj je charakteristické, že počty zemřelých mají během let kolísavý charakter. Ženy umíraly v průměru o 10 let později než muži. Nejčastější příčinou úmrtí u obou pohlaví byly nemoci oběhové soustavy.
- Dalším ukazatelem, kterým je možné vyjádřit „stárnutí“ populace je tzv. naděje dožití. To znamená, že chlapec z Jihočeského kraje, který se narodil v letech 2017 až 2018 se průměrně dožije 76,3 let a dívka bude mít před sebou 82,0 let života. Ve věku 65 let se mohou muži dožít ještě 16,2 let a ženy 19,7 let.
- Mladí lidé během let odkládali uzavření sňatku a tak se průběžně zvyšoval průměrný věk při prvním sňatku. V roce 2018 bylo v kraji ženichům při jejich prvním sňatku průměrně 32,2 let a nevěstám 29,4 let.
- Počet obyvatel kraje se od roku 2002 stále zvyšuje. Migrační přírůstek v kraji byl v roce 2018 nejvyšší od roku 2008 a z 65 % se jednalo o muže. Přírůstek stěhováním byl ještě výraznější díky stěhování z ciziny, kdy se z 67 % jednalo o muže. Při stěhování uvnitř kraje naopak lehce převažovaly ženy; 53,1 % žen.
- Podle Projekce obyvatelstva v krajích se předpokládá, že k 1. 1. 2030 bude v kraji celkem 632 286 obyvatel (mužů přibližně 49,0 %) a v roce 2050 pouze 601 825 obyvatel (48,9 % mužů). V průběhu času se budou zvyšovat počty seniorů, především těch nejstarších. Předpokládá se mírný nárůst dětské věkové skupiny, ale osob v produktivním věku bude postupem času ubývat.
- Stále větší nároky na vzdělávání se promítly do zvyšující se úrovně vzdělání, především do rostoucího podílu vysokoškolsky vzdělaných mužů i žen. Z obyvatel ve věku 15 a více let mělo maturitu či vysokoškolský diplom 54 % žen a 45 % mužů. Ve srovnání s hodnotami za ČR byla vzdělanost v kraji nižší.
- Školství je feminizované. V mateřských školách připadalo na 1 učitele 228 učitelek, v základních školách na 1 učitele 5 učitelek. Ve středních školách byl poměr již vyrovnanější, na 2 učitele připadaly 3 učitelky.
- Na základních školách mírně převládali vlivem demografického složení chlapci. Ale na víceletá gymnázia přecházely během povinné školní docházky častěji dívky. Podíl dívek mezi žáky středních škol se lišil podle typu školy. Dívky převažovaly na gymnáziích, méně lákavé pro ně byly učňovské školy a střední školy bez maturity.
- Mezi jihočeskými studenty vysokých škol převládaly z 57 % ženy. Převahu měly i v jednotlivých typech studijních programů kromě doktorského. Na vysokých školách v kraji převažovaly ženy výrazněji (62 %).

- V rozdělení obyvatel ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity převládaly dlouhodobě ženy mezi ekonomicky neaktivními a muži mezi ekonomicky aktivními obyvateli. Přitom muži převažovali mezi zaměstnanými a ženy mezi nezaměstnanými.
- Muži měli ve srovnání se ženami vyšší míru ekonomické aktivity a to jak ve všech věkových kategoriích, tak i podle jednotlivých druhů dosaženého vzdělání.
- Koncem roku 2018 byly v kraji zaměstnané dvě třetiny mužů ve věku 15 a více let a polovina žen stejného věku. Převaha mužů byla zvláště výrazná mezi podnikateli. Podle sektorů našli muži častěji uplatnění v primárním a sekundárním sektoru, ženy byly častěji zaměstnány v terciárním sektoru.
- Muži měli vyšší mzdy a platy než ženy. Pro vyjádření genderového rozdílu byl použit Gender Pay Gap. V kraji byl v roce 2018 v podnikatelské sféře medián mezd žen nižší o 16,3 % než medián mezd mužů (nejmenší rozdíl mezi kraji), v nepodnikatelské sféře byl GPD 13,5 % (šestý nejnižší mezi kraji).
- Nezaměstnanost koncem roku 2018 dosáhla historicky nejnižších hodnot. Jihočeský kraj patřil ke krajům s nižší nezaměstnaností. Největší počet uchazečů o zaměstnání koncem roku 2018 pocházel u mužů i žen z věkové skupiny 55 až 59 let. V evidenci úřadu práce déle než 12 měsíců bylo 14 % uchazečů (mužů) a 18 % uchazeček, to znamenalo druhou nejnižší dlouhodobou nezaměstnanost mezi kraji.
- V roce 2018 navštívil muž z Jihočeského kraje některého lékaře v 8,6 případech, ženy chodily do ordinací lékařů o něco častěji (11,8 návštěv v zařízeních ambulantní péče).
- V jihočeských nemocnicích bylo v roce 2018 hospitalizováno formou akutní péče celkem 88 161 pacientů, kteří měli bydliště v Jihočeském kraji, z tohoto počtu pak 44,6 % činili muži. Průměrná délka ošetrovací doby dosáhla v roce 2018 u mužů 8,1 dne, u žen 7,4 dne a v průběhu let se u obou pohlaví snižovala.
- Mezi nejčastější nemoci, které jsou u obyvatel diagnostikovány, patří především hypertenze; v kraji celkem přes 131 tisíc osob, u žen častěji. S ischemickými srdečními nemocemi se v roce 2018 v kraji léčilo přes 32 tisíc osob, ve větší míře muži. Ve srovnání s ostatními kraji jsou to však nejnižší hodnoty. Poměrně často bývají diagnostikovány cévní příhody mozku, v tomto případě u žen nepatrně častěji. V mezikrajském srovnání jsou to opět nejnižší hodnoty.
- V Jihočeském kraji dosáhl podíl denně kouřících mužů 26,0 % a byl pod republikovým průměrem (27,6 %). Také podíl denně kouřících Jihočešek (13,1 %) zůstal mírně pod hodnotou za celou ČR (15,5 %).
- V roce 2017 bylo v Jihočeském kraji evidováno celkem 159 osob, které se s diagnózou poruchy příjmu potravy léčily ambulantně. Mezi jihočeskými pacienty výrazně převažovaly ženy.
- Hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti bylo v roce 2018 v kraji zaznamenáno celkem přes 100 tisíc. Průměrná dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz dosáhla v roce 2018 v Jihočeském kraji nejvyšší hodnoty za posledních deset let. Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti byla 43,7 dne (muži 41,8 dne, ženy 45,4 dne).
- Mezi dospělými uživateli sociálních služeb převažovaly ženy tam, kde byla služba určena především seniorům. Muži převládali pouze v domovech pro osoby se zdravotním postižením, v denních stacionářích a v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež.
- V Jihočeském kraji mělo koncem roku 2018 nárok na výplatu nějakého důchodu 106 tis. žen a 74 tis. mužů. Většinou pobírali starobní důchod bez souběhu nebo v souběhu s pozůstalostním důchodem. Ženy převládaly mezi příjemci téměř všech druhů důchodů, nejvíc mezi příjemci pozůstalostních důchodů.

- S posouváním věkové hranice pro odchod do důchodu přibýlo osob, které odcházely do předčasného starobního důchodu, a zvyšoval se i jejich podíl na počtu starobních důchodců. Předčasný starobní důchod pobíralo koncem roku 2018 téměř 31 % penzistů a 26 % penzistek.
- Pro všechny druhy důchodů s výjimkou pozůstalostních důchodů sólo se potvrdilo, že muži pobírali v průměru za měsíc vyšší důchody než ženy. Koncem roku 2018 se v Jihočeském kraji nejvíc lišily plné starobní důchody mužů a žen bez souběhu s pozůstalostním důchodem (o 2 169 Kč).
- Průkaz osob se zdravotním postižením vlastnilo ke konci roku 2018 v Jihočeském kraji 3,4 % mužů a 3,6 % žen, to bylo poněkud více v porovnání s celorepublikovým průměrem.
- Ve struktuře hospodařících domácností převažovaly úplné rodiny – sezdaná soužití (44,4 %), dalším typem domácnosti byly úplné rodiny – nesezdaná soužití (5,1 %). Neúplné rodiny, kdy v čele stál muž, byly v době sčítání zastoupeny z 2,5 % a neúplných rodin, kdy v čele stála žena, bylo 10,3 %. Výraznou skupinou domácností jsou domácnosti jednotlivců (muži 14,7 %, ženy 17,4 %).
- Podílem jednotlivců, kteří použili internet v posledních třech měsících, se kraj umístil pod průměrem ČR a s hodnotou 78,1 % obsadil pomyslnou sedmou příčku mezi kraji. Jihočeští muži dominovali v hraní her, Jihočešky zase nejvíce vyhledávaly informace o zdraví.
- Ve 38 základních uměleckých školách v kraji se ve školním roce 2018/19 vzdělávalo více než 14 tis. žáků, z nichž 67,7 % tvořily dívky. Největší zájem byl o hudební obory (téměř 10 tis. žáků, z toho 63,6 % dívek). Dívky převažovaly zejména v tanečních oborech, kde jejich podíl přesahoval 90 %.
- V Jihočeském kraji ke konci roku 2018 Česká unie sportu registrovala 90 596 členů, podíl žen činil 27,9 %. Nejoblíbenějším sportem, kterému se Jihočeši aktivně věnovali, byl fotbal s 27,5 tis. členy v 274 oddílech. Doménou žen ve sportovních odvětvích nad tisíc členů byl aerobic, kde jejich podíl dosáhl hodnoty 82,6 %.
- Kriminalita se v průběhu let snižuje. V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 registrováno 8 861 trestných činů, z nichž ženy spáchaly 13,9 %. Tento podíl výrazně přesáhl republikový průměr (8,3 %) a byl nejvyšší ze všech krajů. Ženy nejčastěji páchaly hospodářskou kriminalitu (téměř 40 % trestných činů v této kategorii).
- V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 trestně stíháno 5 368 osob, z toho 956 žen. Podíl žen na stíhaných osobách činil 17,8 % a mírně přesáhl republikovou hodnotu.
- V roce 2018 bylo v kraji nahlášeno 4 360 dopravních nehod. Počet nehod dlouhodobě stoupal, meziročně se sice zvýšil pouze o 1,4 %, od roku 2010 však vzrostl o polovinu. Podíl nehod zaviněných ženou v roce 2018 činil 17,8 %.
- Při dopravních nehodách v Jihočeském kraji v roce 2018 bylo 59 osob usmrceno (32,2 % žen), policisté dále evidovali 256 těžce zraněných (38,7 % žen) a 1 967 lehce zraněných (42,8 % žen).
- Podíl žen mezi kandidáty pro volby do krajského zastupitelstva v roce 2016 činil 27,5 %. V těchto volbách získalo mandát 9 žen (16,4 %). Úspěšnost žen v roce 2016 byla pouze 3,1 %.
- Výraznější je angažovanost žen v komunální politice. Podíl kandidátek v řádných volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018 činil 30,5 %. Zvoleno bylo celkem 5 549 zastupitelů, přičemž 1 395 mandátů připadlo ženám. Podíl žen na kandidátech 2018 činil 25,1 % a byl od roku 2006 nejvyšší, když po celou dobu mírně stoupal.

1. Demografické charakteristiky

V Jihočeském kraji ke konci roku 2018 žilo 642 133 osob, z tohoto počtu obyvatel pak 50,6 % tvořily ženy. Během posledních 10 let se počet obyvatel kraje zvýšil o téměř 4,5 tisíce osob (údaj je lehce zkreslen promítnutými výsledky SLDB 2011). Rostoucí počet obyvatel kraje je způsoben převážně kladnou migrací, přirozená změna obyvatelstva nemá tak příznivé hodnoty.

Během let se v kraji postupně lehce zvyšovalo zastoupení dětské věkové skupiny (v posledních deseti letech se počet dětí zvýšil o více než 9,5 tisíce), naopak výrazněji se snížil počet osob v produktivním věku 15–64 let (téměř o 37 tisíc osob). Výrazněji rostl také podíl starších osob ve věku od 65 let (v posledních 10 letech nárůst o necelých 32 tisíc osob). Podobný trend byl zaznamenán ve většině krajů.

Jihočeský kraj patří ke krajům s lehce starším obyvatelstvem proti průměru ČR. Vlivem příznivých životních podmínek se zde lidé dožívají vyššího věku, postupně stoupá počet obyvatel v kategorii 65 a více let, podíl dětské populace se mírně zvyšuje. Během let roste i průměrný věk, v roce 2009 dosáhl 40,7 let, v roce 2018 to bylo již 42,7 let. V posledních deseti letech se průměrný věk v kraji zvýšil u mužů i žen o dva roky.

Věková struktura obyvatelstva

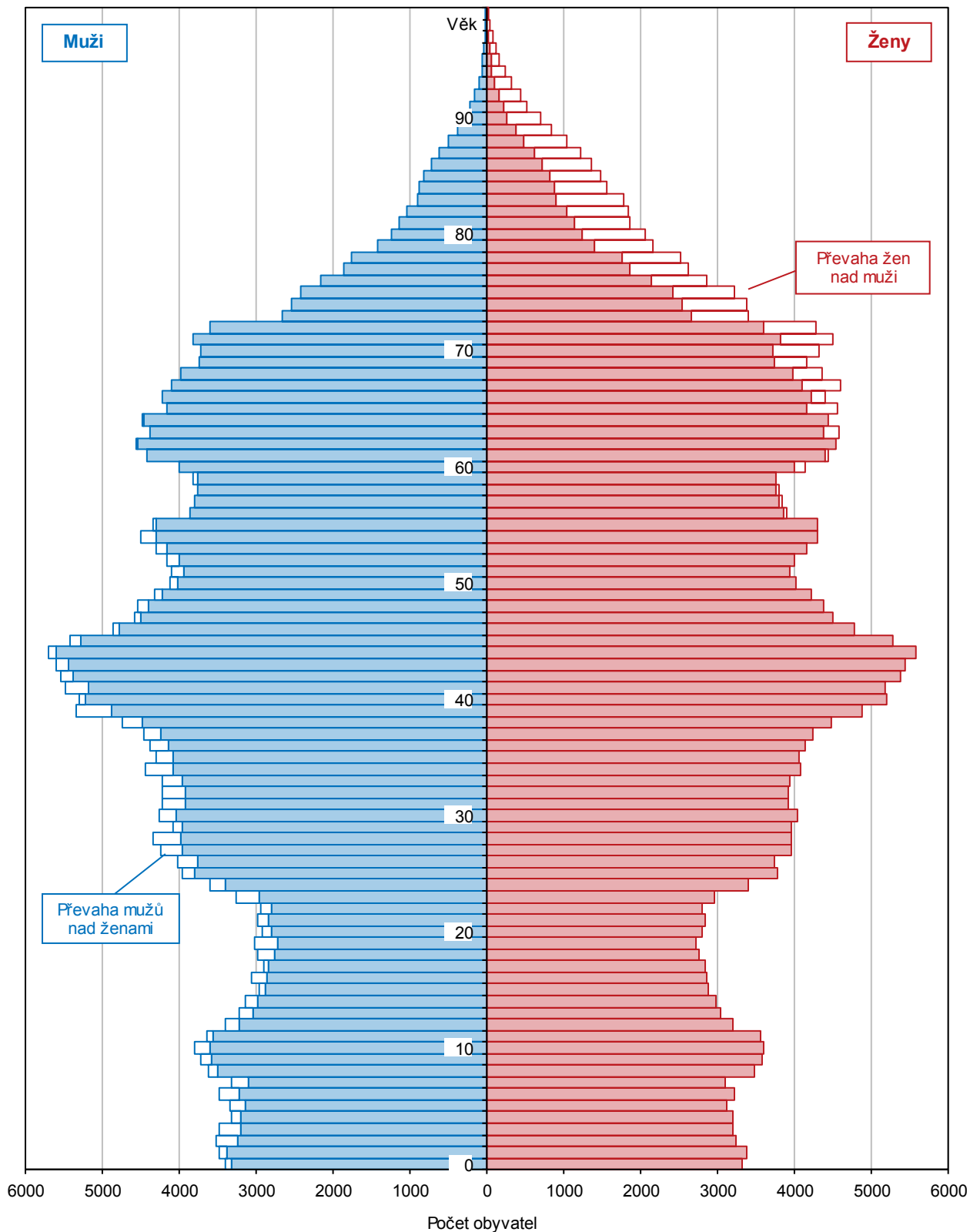
Tab. 1.1 Věkové složení obyvatel

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Počet obyvatel									
Obyvatelstvo celkem	637 643	638 706	636 138	636 611	636 707	637 300	637 834	638 782	640 196	642 133
v tom ve věku										
0–14	91 668	92 715	93 935	94 968	95 890	96 875	97 967	99 112	100 169	101 230
15–64	449 281	446 990	439 059	434 132	429 563	425 694	421 869	417 841	414 856	412 313
65 a více	96 694	99 001	103 144	107 511	111 254	114 731	117 998	121 829	125 171	128 590
	v %									
0–14	14,4	14,5	14,8	14,9	15,1	15,2	15,4	15,5	15,6	15,8
15–64	70,5	70,0	69,0	68,2	67,5	66,8	66,1	65,4	64,8	64,2
65 a více	15,2	15,5	16,2	16,9	17,5	18,0	18,5	19,1	19,6	20,0

Věkové složení obyvatel kraje se v průběhu let změnilo, podíl dětské skupiny od roku 2008 stále lehce stoupal, naopak klesal podíl osob v produktivním věku a výrazně se zvyšovalo zastoupení seniorské věkové skupiny. Do roku 2006 žilo na území kraje více dětí než seniorů, od tohoto roku je zastoupení věkových kategorií obrácené. Nejvyšší podíl dětské kategorie byl v roce 2018 zaznamenán ve Středočeském kraji, naopak nejnižší v Karlovarském a Zlínském kraji. Věková skupina 15–64 let byla nejvíce zastoupena v hlavním městě Praze, naopak nejméně v Královéhradeckém kraji. V tomto kraji žil nejvyšší podíl seniorské věkové skupiny, nejnižší zastoupení měla tato skupina ve Středočeském kraji.

Věkové rozdělení je ovlivněno zastoupením obou pohlaví – vyjadřuje se tzv. **indexem maskulinity** (počet mužů na 100 žen daného věku). V populaci všeobecně převažují ženy, v Jihočeském kraji na 100 mužů v roce 2018 připadlo 102,4 žen. Nicméně v průběhu let se tento rozdíl nepatrně snižuje. V dětské věkové skupině 0 až 14 let bývá tradičně více chlapců (chlapců se rodí přibližně o 5 % více) než dívek, na 100 chlapců připadalo v roce 2018 pouze 94,9 dívek. Také ve věkové kategorii 15–64 let bylo více mužů než žen (na 100 mužů jen 96,4 žen). Naopak ve věku 65 a více let bylo podstatně vyšší zastoupení žen, na 100 mužů připadalo 132,1 žen tohoto věku. Ještě výraznější převahu mají ženy ve věkové skupině nad 80 let, kdy na 100 mužů bylo 193,2 žen ve věku 80 a více let.

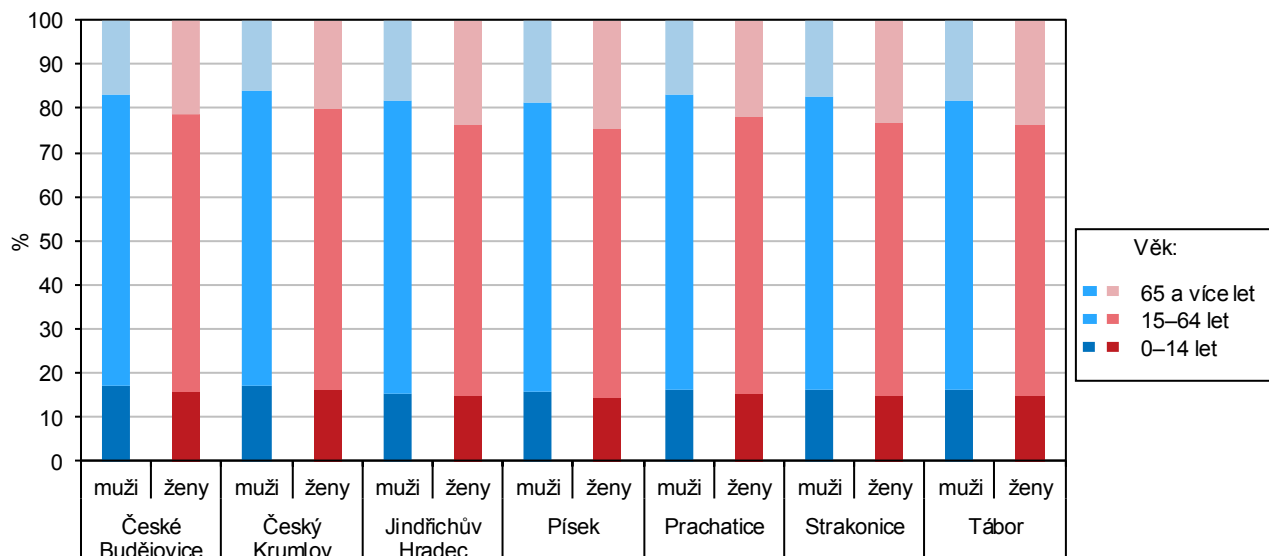
Graf 1.1 Věkové složení obyvatelstva k 31. 12. 2018

Z územního srovnání mezi okresy kraje a mezi pohlavími vyplynulo, že nejvyšší podíl dětské kategorie byl v roce 2018 na území okresu České Budějovice a Český Krumlov, naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec. V úplném detailu byl nejvyšší podíl chlapců v okrese Český Krumlov a dívky byly nejvíce zastoupeny v okrese České Budějovice v porovnání s celkovým počtem obyvatel daného okresu.

Graf 1.2 Věková struktura obyvatelstva podle pohlaví a okresů k 31. 12. 2018

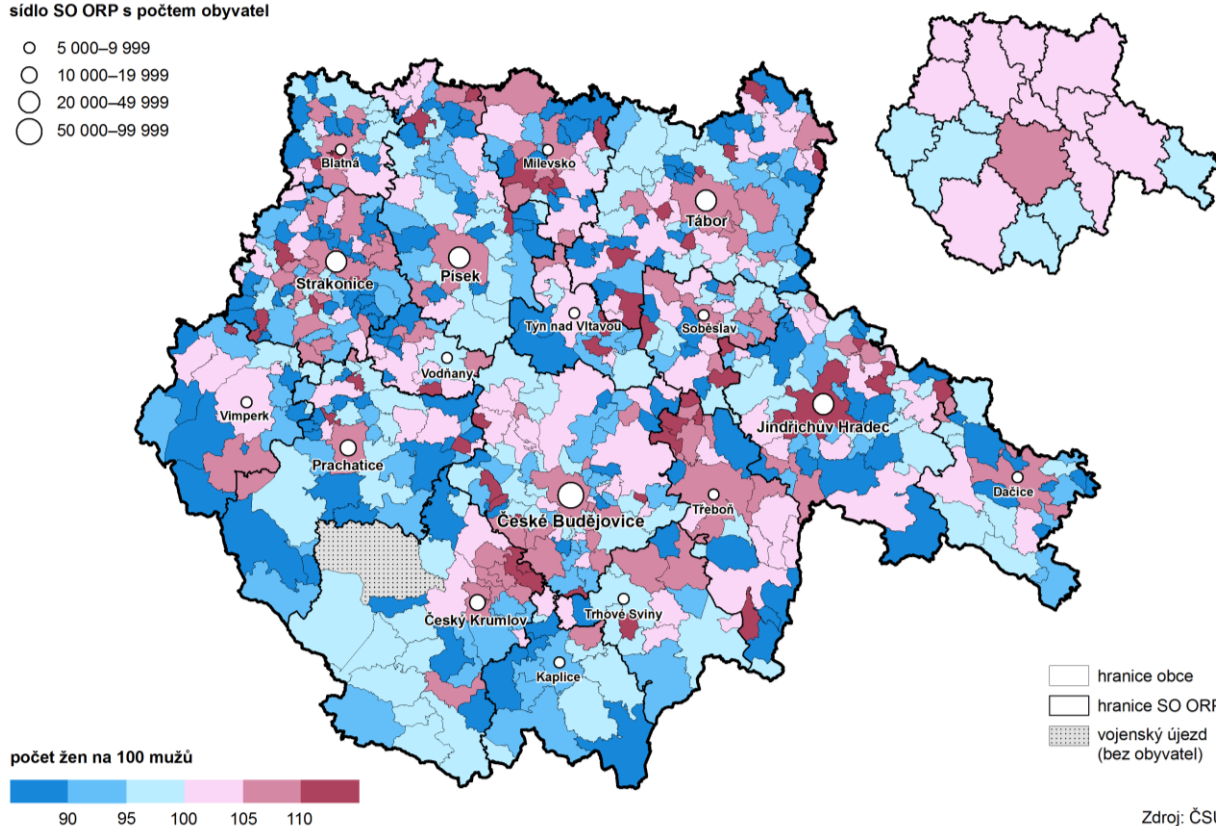

Věková kategorie 15 až 64 let a hlavně muži byli nejvíce zastoupeni v okrese Český Krumlov, nejnižší podíl osob v produktivním věku byl v okresech Písek a Tábor s tím, že podíl žen byl nejmenší právě v okrese Písek. Seniorská věková skupina byla nejvíce zastoupena v okrese Písek a jednalo se o muže i ženy, naopak nejnižší podíl mužů i žen ve věku 65 a více let byl v okrese Český Krumlov. Celkově ženy převyšovaly počet mužů, zejména v okrese České Budějovice, kde na 100 mužů připadlo 104,4 žen, převaha mužů byla zaznamenána jen v okresech Český Krumlov a Prachatice.

Ktg. 1.1 Počet žen na 100 mužů podle obcí a SO ORP Jihočeského kraje k 31. 12. 2018

sidlo SO ORP s počtem obyvatel

- 5 000–9 999
- 10 000–19 999
- 20 000–49 999
- 50 000–99 999

Zdroj: ČSÚ

V územním detailu a v porovnání s celkovým počtem obyvatel daného správního obvodu byl nejnižší podíl dětí v roce 2018 zaznamenán v SO ORP Milevsko, kdy se jednalo zejména o chlapce, dívky měly nejmenší

zastoupení ve správním obvodě Blatná. Podílově nejvíc dětí bylo v SO ORP Trhové Sviny a to jak chlapců, tak i dívek. Věková kategorie 15–64 let byla podílově nejvíce zastoupena v kaplickém správním obvodě, kdy se jednalo o nejvyšší podíl mužů v této kategorii, žen bylo nejvíce v SO ORP Týn nad Vltavou. Obyvatel ve věku 65 a více let bylo nejvíce na Milevsku a to jak mužů, tak i žen. Naopak nejméně seniorů bylo v obvodě Kaplice a také obou pohlaví. Při porovnání podílu jednotlivých pohlaví je zřejmé, že nejvyšší podíl žen na 100 mužů byl zaznamenán ve správním obvodě České Budějovice – 105,4 a naopak nejméně žen na 100 mužů připadlo v SO ORP Kaplice – 95,1.

Tab. 1.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a okresů k 31. 12. 2018

	Celkem	0–14	15–64	65 a více	0–14	15–64	65 a více
		muži			ženy		
Jihočeský kraj	642 133	51 934	209 930	55 404	49 296	202 383	73 186
v tom okres:							
České Budějovice	194 585	16 362	62 931	15 896	15 751	62 440	21 205
Český Krumlov	61 381	5 262	20 766	4 898	4 874	19 454	6 127
Jindřichův Hradec	90 653	6 844	29 706	8 238	6 657	28 298	10 910
Písek	71 308	5 485	23 074	6 635	5 181	22 121	8 812
Prachatice	50 971	4 110	17 186	4 309	3 859	16 020	5 487
Strakonice	70 738	5 699	23 216	6 111	5 318	22 094	8 300
Tábor	102 497	8 172	33 051	9 317	7 656	31 956	12 345

Věkové rozložení obyvatelstva do určité míry určuje také velikost obce, nejmladší věková skupina je nejvíce zastoupena ve středních obcích, naopak lidé z kategorie 65 a více let nejčastěji žijí v nejmenších obcích do 200 obyvatel nebo naopak v krajském městě České Budějovice. Při porovnání obou pohlaví je patrné, že muži častěji než ženy žijí v malých obcích, naopak ve větších obcích a městech převažují ženy. Patrné je to zejména v Českých Budějovicích a dalších okresních městech – Písek, Tábor, Jindřichův Hradec a Strakonice.

Tab. 1.3 Muži a ženy podle velikostních skupin obcí k 31. 12. 2018

	Obce s počtem obyvatel							
	do 199	200–499	500–999	1 000–1 999	2 000–4 999	5 000–19 999	20 000–49 999	50 000 a více
Počet obcí celkem	229	206	87	49	32	16	4	1
v tom								
s převahou mužů	149	129	66	25	14	3	-	-
s převahou žen	74	73	19	24	17	13	4	1
se stejným počtem mužů a žen	6	4	2	-	1	-	-	-
Počet obyvatel celkem	26 141	66 650	60 892	70 708	94 556	120 166	109 006	94 014
v tom (%)								
muži	51,2	51,0	51,2	50,0	49,8	49,0	48,0	47,9
ženy	48,8	49,0	48,8	50,0	50,2	51,0	52,0	52,1

Porovnání počtu obyvatel daného věku a pohlaví je možné vyjádřit **indexem stáří**, který vyjadřuje poměr věkové kategorie 65 a více let a dětské kategorie 0 až 14 let. Ještě v roce 2006 převažovaly v kraji děti nad seniory a bylo to ovlivněno příznivým poměrem mužů ve věku 65 a více let a chlapců ve věku do 15 let. Naopak v ženské populaci již v této době převažovaly seniorky. Hodnota indexu stáří se každým rokem zvyšuje, počty obyvatel ve věku 65 a více let se zvyšují výrazněji než počty dětí. V roce 2018 měl v kraji index stáří hodnotu 127,0; v mužské populaci na 100 chlapců připadlo 106,7 mužů ve věku od 65 let. U žen byl rozdíl výraznější, na 100 dívek ve věku do 15 let bylo 148,5 seniorek. Hodnoty indexu jsou v kraji ve srovnání s celorepublikovým průměrem vyšší. Nejvyšší hodnoty indexu stáří byly zaznamenány v okrese Písek a zejména ve správním obvodě Milevsko, naopak nejnižší hodnoty tohoto indexu byly v okrese Český Krumlov a tam na Kaplicku.

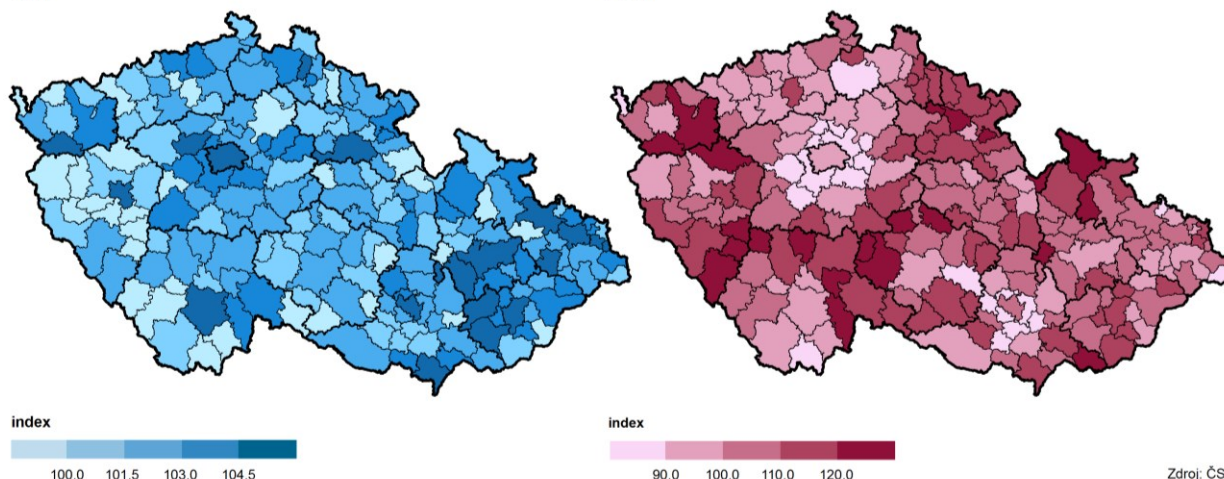

Ktg. 1.2 Index stáří podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018

(počet obyvatel stejného pohlaví ve věku 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 0–14 let)

Muži

Ženy

Také **průměrný věk** je u obou pohlaví odlišný. Ke konci roku 2018 měl v Jihočeském kraji hodnotu 42,7 roku (muži 41,4 let, ženy 43,9 let). Obě pohlaví se v kraji průměrně dožívají vyššího věku než je celorepublikový průměr a i zde platí, že se průměrný věk během let neustále zvyšuje. Za posledních deset let se zvýšil u mužů i žen o dva roky. Nejvyšší hodnoty průměrného věku byly v kraji zaznamenány v okrese Písek; u mužů i žen, naopak nejnižší v okrese Český Krumlov, také u obou pohlaví. V územním detailu byl zaznamenán nejvyšší průměrný věk v SO ORP Milevsko u obou pohlaví, naopak nejnižší hodnotu měl ve správním obvodu Kaplice.

Narození a jejich struktura, potraty

Počet narozených dětí na určitém území a v daném čase zásadním způsobem ovlivňuje demografické chování celé společnosti. V rámci celé ČR byla porodnost za posledních patnáct let nejvyšší v letech 2008 a 2009. **Porodnost** (natalita) je relativní ukazatel, který se vypočítá jako počet živě narozených dětí na 1 000 obyvatel k 1. 7. v daném roce (tzv. střední stav). V roce 2018 měla porodnost v ČR hodnotu 10,7 ‰, v Jihočeském kraji pak 10,5 ‰. Nejvyšší porodnost byla zaznamenána v hlavním městě Praze, naopak nejnižší v Karlovarském kraji. V Jihočeském kraji se v roce 2018 živě narodilo celkem 6 748 dětí. Z tohoto počtu pak 50,8 % bylo chlapců. Je pravidlem, že dívek se během let narodilo vždy méně, přibližně o 5 %, nicméně v roce 2016 se narodilo o 8,1 % chlapců více, zatímco v roce 2007 jen o 1,6 %.

Tab. 1.4 Živě narození podle věku rodičů v roce 2018

	Celkem	v tom podle věku matky						
		do 19 let	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45 a více let
Živě narození	6 748	144	866	2 247	2 233	1 049	199	10
v tom podle věku otce								
do 19 let	23	13	10	-	-	-	-	-
20–24	365	46	197	90	25	6	1	-
25–29	1 419	20	327	807	215	43	7	-
30–34	2 061	9	120	814	925	176	16	1
35–39	1 516	3	61	297	695	418	42	-
40–44	686	-	22	101	229	255	74	5
45–49	169	-	5	26	48	54	33	3
50–54	50	-	2	11	14	16	6	1
55 a více let	24	-	2	2	7	8	5	-
nezjištěno	435	53	120	99	75	73	15	-

Stále převažuje trend, kdy matky odkládají narození dítěte do pozdějšího věku, ale v posledních letech se průměrný věk matek v kraji již příliš nezvyšoval a měl nižší hodnotu než celorepublikový průměr. Při narození

dítěte bylo v kraji v roce 2018 průměrně matkám 30,3 let a při narození prvního dítěte 28,6 let. Před dvaceti lety byly matky, které porodily svoje první dítě přibližně o 3,7 roku mladší. V roce 2018 byl věk matek při narození dítěte nejčastěji mezi 25 a 35 lety, tatínkům bylo nejčastěji 30 až 34 let. Každoročně se narodí děti i matkám, kterým už bylo 45 let a více a také muži starší 55 let se stávají otci.

Tab. 1.5 Živě narození podle vzdělání rodičů v roce 2018

	Celkem	v tom podle vzdělání matky					
		základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
Živě narození	6 748	615	1 162	2 022	281	2 345	323
v tom podle vzdělání otce							
základní (i neukončené)	334	172	80	57	9	9	7
střední bez maturity	2 001	183	629	696	81	378	34
střední s maturitou	2 163	65	290	875	115	789	29
vyšší odborné	199	1	6	61	15	113	3
vysokoškolské	1 372	8	39	250	48	1 005	22
nezjištěno	679	186	118	83	13	51	228

Očekávané narození dítěte není důvodem k uzavření manželství. Toto konstatování lze odvodit z demografického ukazatele **předmanželské koncepce**, který udává, kolik procent živě narozených dětí se narodilo jako první v pořadí vdané matce v nynějším manželství do sedmi měsíců od sňatku. Je to jinými slovy podíl dětí, které jejich rodiče čekali už před svatbou. Zatímco v 80. a v první polovině 90. let tvořil v ČR podíl těchto dětí víc než polovinu narozených, v roce 2009 byl tento podíl 27,6 % a o 10 let později již jen 24,6 %. V Jihočeském kraji byla situace obdobná.

Tab. 1.6 Podíl živě narozených dětí mimo manželství podle okresů

Kraj, okresy	v %								
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Jihočeský kraj	21,9	28,6	33,0	35,6	40,4	43,7	48,4	49,5	50,3
České Budějovice	22,3	27,4	29,3	33,4	34,8	38,5	43,4	43,9	45,7
Český Krumlov	28,8	36,2	43,8	40,8	48,8	50,2	54,4	55,3	58,0
Jindřichův Hradec	20,0	30,6	33,5	36,2	45,2	47,9	53,7	51,8	53,6
Písek	22,7	25,9	29,9	36,1	40,7	44,8	51,6	52,8	53,1
Prachatice	25,8	30,9	36,8	36,8	45,6	48,4	48,7	51,9	49,8
Strakonice	19,4	27,3	36,0	39,3	41,2	42,0	49,3	51,5	50,4
Tábor	16,7	25,2	30,4	31,7	38,9	44,7	46,9	50,6	50,0

Počty dětí, které se narodily **mimo uzavřené manželství**¹, se během let stále spíše zvyšovaly, v roce 2018 se mimo uzavřené manželství v Jihočeském kraji narodilo 50,3 % dětí, ve srovnání s hodnotou za ČR je to však o 1,7 procentního bodu více. Mezi kraji existují v podílu dětí narozených mimo manželství značné rozdíly; v roce 2018 od 40,7 % ve Středočeském kraji po 63,4 % v Ústeckém kraji. Uvnitř kraje byl nejvyšší podíl dětí, které se narodily mimo uzavřené manželství, v okrese Český Krumlov (58,0 %), nejméně v okrese České Budějovice (45,7 %).

S porodností jako takovou úzce souvisí ukazatel **úhrnná plodnost** udávající počet živě narozených dětí, které by se mohly narodit jedné ženě, kdyby se hodnoty míry plodnosti podle věku a v daném roce neměnily během celého reprodukčního období (15–49 let). Ideální hodnota úhrnné plodnosti, která udržuje stav populace, je 2,1. V roce 2018 byla v Jihočeském kraji úhrnná plodnost na hodnotě 1,742 (v ČR 1,708) a byla mezi kraji na šesté nejvyšší hodnotě. Před deseti lety měla v kraji hodnotu 1,492.

Těhotenství v některých případech nekončí narozením dítěte, ale může být ukončeno **samovolným potratem** nebo je z nějakého důvodu vyvoláno **umělé přerušení těhotenství** (UPT). V Jihočeském kraji bylo v roce

¹ Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

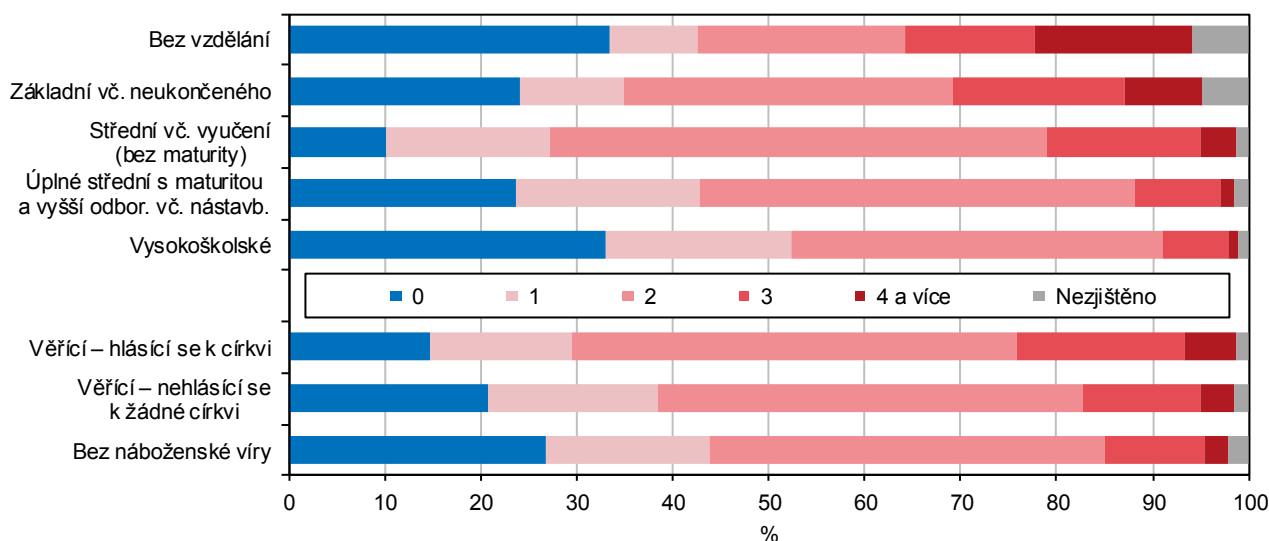

2018 zaznamenáno 2 163 potratů, kdy 54,5 % bylo ve formě UPT. V tomto roce bylo těchto typů potratů nejméně v posledních letech. Potratovost se vyjadřuje jako počet potratů připadajících na 1 000 obyvatel středního stavu. V Jihočeském kraji (3,37 ‰) byla v roce 2018 vyšší než republikový průměr (3,07 ‰) a byla třetí nejvyšší mezi kraji.

Ve vztahu potratovosti přímo k ženám se vyjadřuje **úhrnná potratovost**, která udává průměrný počet všech potratů, který by připadl na jednu ženu za předpokladu, že by míry potratovosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné. V roce 2018 měla úhrnná potratovost v kraji hodnotu 0,550 a byla mezi kraji čtvrtá nejvyšší.

Graf 1.3 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, nejvyššího ukončeného vzdělání a náboženské víry

Zdroj: SLDB 2011

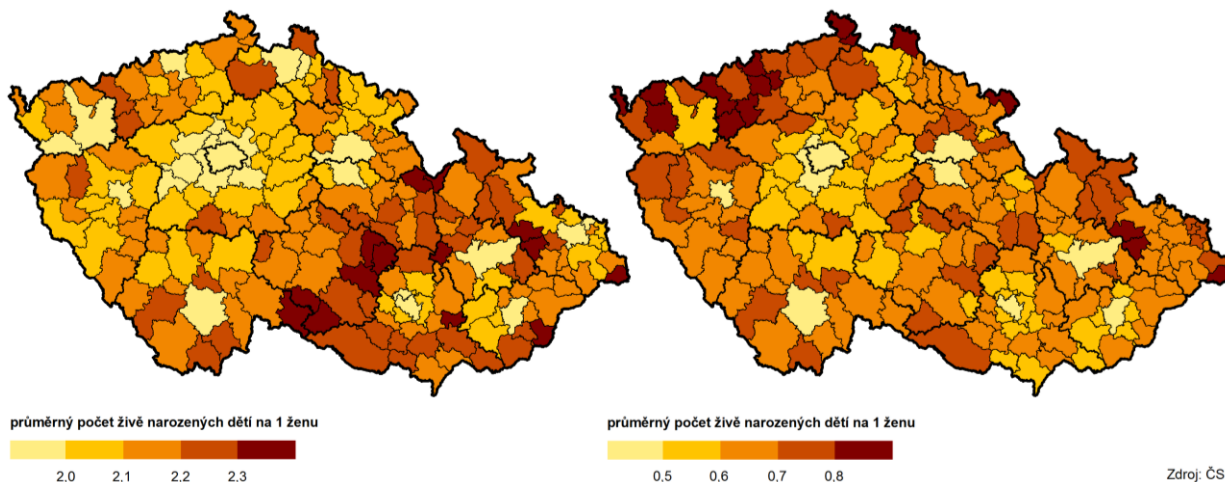

Pro hodnocení **plodnosti** žen je možné použít výsledky ze sčítání lidu, které jako jediné zjišťování zahrnuje informace o všech ženách na daném území. Při SLDB 2011 bylo na území kraje sečteno 275 560 žen ve věku 15 a více let, přičemž 20,5 % žen nemělo žádné dítě a 16,6 % žen mělo jedno dítě. Při sčítání se potvrdila tradice, kdy má žena nejčastěji dvě děti – 43,0 %, tři a více dětí mělo 16,5 % žen.

Ktg. 1.3 Generační plodnost žen podle SO ORP podle SLDB 2011

Generace 1941–1965

Generace 1981–1985

Zemřelí, příčiny úmrtí, naděje dožití

V roce 2018 zemřelo v kraji 6 696 osob, z toho 3 398 mužů. Pro Jihočeský kraj je charakteristické, že počty zemřelých mají během let kolísavý charakter. Počet zemřelých obyvatel logicky postupně rostl s přibývajícím věkem obyvatel, ale mezi muži a ženami byly rozdíly. Muži umírali o něco dříve a nejvíce jich bylo ve věku 70 až 79 let. Nejčastějšími příčinami úmrtí mužů byly nemoci oběhové soustavy (37,4 %) nebo novotvary (27,7 %). Ženy nejčastěji umíraly o 10 let později než muži, tedy mezi 80. a 90. rokem. Nejčastější příčinou úmrtí žen byly nemoci oběhové soustavy (41,7 %), druhou nejčastější příčinou úmrtí byly novotvary (24,0 %). Sebevraždou svůj život ukončilo 61 mužů a 13 žen, což bylo nejméně za poslední roky. Pro Jihočeský kraj je zajímavé, že zde byl v roce 2018 nejnižší podíl zemřelých mužů i žen na nemoci oběhové soustavy mezi kraji, naopak nejvyšší podíl zemřelých mužů i žen na nemoci dýchacích soustav v celé ČR. V kraji byl také nižší podíl zemřelých na nemoci trávicího traktu.

Celková **úmrtnost** v kraji byla čtvrtá nejnižší – 10,4 ‰ (počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu) a byla nižší než průměr republiky. Nejvyšší úmrtnost byla v Karlovarském kraji, nejnižší pak v hlavním městě Praze. Uvnitř kraje byla nejvyšší úmrtnost na území okresu Strakonice, nejnižší v okrese Český Krumlov.

Tab. 1.7 Zemřelí podle pohlaví, věku a vybraných příčin smrti v roce 2018

	Celkem	z toho podle vybraných příčin smrti (%)				
		novotvary	nemoci oběhové soustavy	nemoci dýchací soustavy	nemoci trávicí soustavy	vnější příčiny
Zemřelí muži	3 398	941	1 272	318	115	238
v tom podle věku						
do 49 let	234	42	41	7	13	95
50–59	231	75	71	14	11	33
60–69	739	287	250	58	28	35
70–79	1 044	333	373	120	33	34
80–89	899	174	396	94	25	30
90 a více let	251	30	141	25	5	11
Zemřelé ženy	3 298	790	1 376	304	114	119
v tom podle věku						
do 49 let	120	41	21	3	9	21
50–59	137	68	27	9	6	13
60–69	416	191	106	29	17	12
70–79	741	244	257	71	31	16
80–89	1 236	205	581	123	38	37
90 a více let	648	41	384	69	13	20

Kojenecká úmrtnost, která udává počet zemřelých dětí před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí, měla hodnotu 3,1 ‰ a byla vyšší než průměr republiky (2,6 ‰). Nepatrný zlomek novorozenců zemře před dosažením prvního měsíce života; tehdy se mluví o **novorozenecké úmrtnosti** (počet zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí). V roce 2018 měla v kraji hodnotu 1,8 ‰ a byla také vyšší než průměr ČR (1,6 ‰).

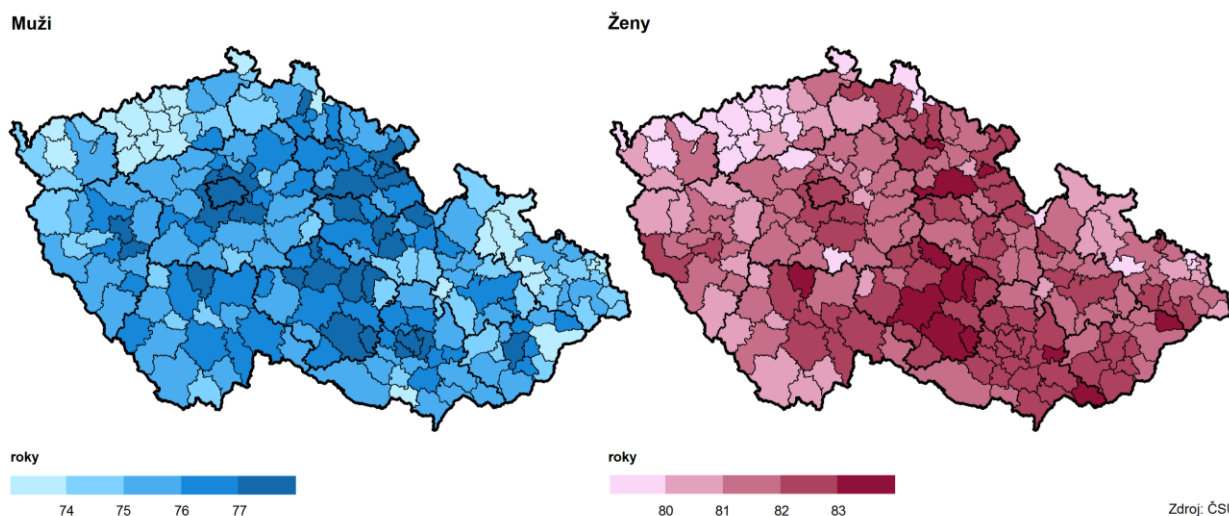
Vztah mezi živě narozenými dětmi a zemřelými osobami se vyjadřuje ukazatelem **přirozený přírůstek** a z dat tohoto ukazatele vyplývá, že v Jihočeském kraji nedosahuje vysokých kladných hodnot. V roce 2018 činil jen 52, tj. 0,1 ‰, a v některých letech byl i v záporných hodnotách. Ve většině krajů byl v roce 2018 zaznamenán přirozený úbytek obyvatelstva, nejvíce v Karlovarském kraji. Naopak nejvyšší hodnoty přirozeného přírůstku byly zaznamenány v hlavním městě Praze. Uvnitř kraje byl nejpříznivější přirozený přírůstek v okrese Český Krumlov, naopak největší přirozený úbytek byl zaznamenán v okrese Strakonice.

Dalším ukazatelem, kterým je možné vyjádřit „stárnutí“ populace kraje, je tzv. **naděje dožití** nebo také **střední délka života**. Tento ukazatel vyjadřuje počet let, které v průměru prožije osoba daného věku za předpokladu, že se po celou dobu jejího dalšího života nezmění řád vymírání. To znamená, že chlapec z Jihočeského kraje,

který se narodil v letech 2017 až 2018 se průměrně dožije 76,3 let a dívka bude mít před sebou 82,0 let života. Uprostřed života (tedy ve 45 letech) budou mít muži z Jihočeského kraje před sebou 33,1 let a ženy 37,9 let. Ve věku 65 let se mohou muži dožít ještě 16,2 let a ženy 19,7 let.

Ktg. 1.4 Naděje dožití při narození podle pohlaví a SO ORP v období 2014–2018

Sňatky

Příznivým demografickým ukazatelem je zvyšující se sňatečnost na daném území. V Jihočeském kraji v roce 2018 uzavřelo manželství 3 407 párů, což bylo to nejvíce od roku 2007. Údaje za počty sňatků daného území se vyjadřují podle bydliště ženicha.

Sňatečnost vyjadřuje relativní hodnotu, tedy počet uzavřených sňatků na 1 000 obyvatel středního stavu. V roce 2018 měla v Jihočeském kraji hodnotu 5,32 ‰ a byla vyšší než celorepublikový průměr (5,13 ‰). V rámci mezikrajského srovnání byla druhá nejvyšší po Karlovarském kraji. Naopak nejnižší sňatečnost byla ve Středočeském a Zlínském kraji. Podíl sňatků, které uzavřeli oba snoubenci svobodní, byl 67,5 %; svoji první svatbu mělo 76,1 % ženichů i nevěst, kdy jejich partneři již měli tuto zkušenost za sebou. Je stálou tradicí, že ženichové jsou starší než nevěsty (67,7 %), stejně staří snoubenci byli v 10,4 % a podíl starších nevěst byl v kraji 21,9 %.

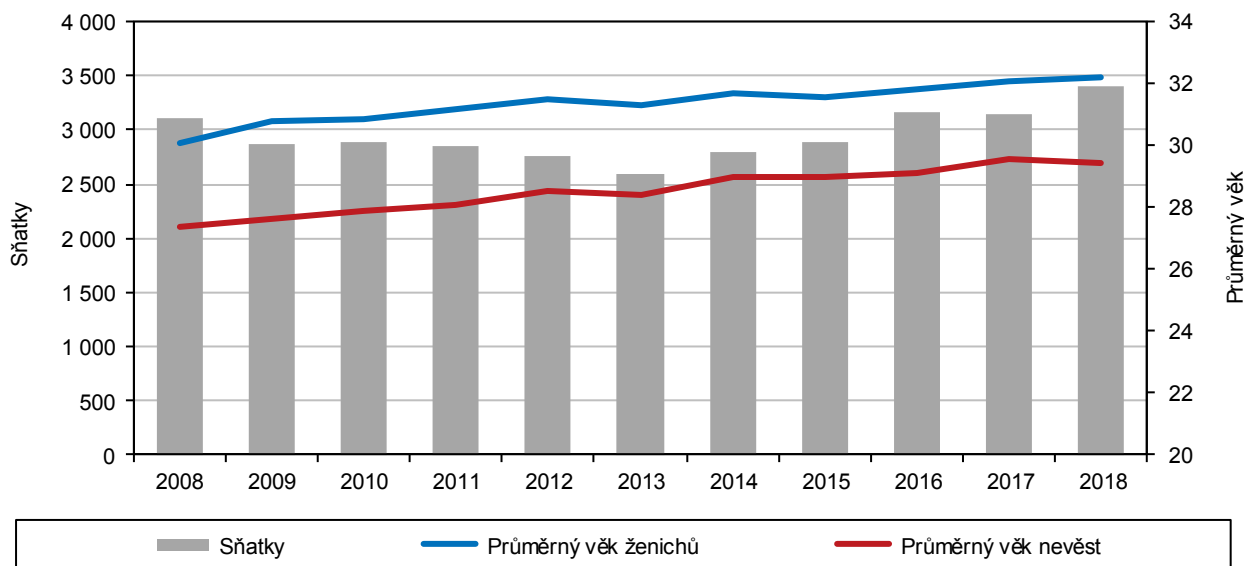
Tab. 1.8 Sňatky podle věku snoubenců v roce 2018

	Celkem	v tom nevěsta ve věku							
		do 19 let	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50 a více let
Sňatky	3 407	26	424	1 200	749	365	241	164	238
v tom ženich ve věku									
do 19 let	2	1	1	-	-	-	-	-	-
20–24	184	15	102	48	13	3	2	1	-
25–29	929	7	213	585	96	17	6	3	2
30–34	897	2	77	404	332	68	12	2	-
35–39	476	1	22	113	188	102	37	10	3
40–44	365	-	5	35	79	102	102	29	13
45–49	194	-	3	9	25	39	42	53	23
50 a více let	360	-	1	6	16	34	40	66	197

Mladí lidé během let odkládali uzavření sňatku, a tak se průběžně zvyšoval průměrný věk při prvním sňatku. V roce 2018 bylo v kraji ženichům při jejich prvním sňatku průměrně 32,2 let a nevěstám 29,4 let. Průměrný věk ženichů při dalším sňatku byl 48,0 let a nevěstám bylo průměrně 44,6 let. Na území Jihočeského kraje vstupovali do prvního manželství jako nejstarší muži i ženy z okresu Český Krumlov, naopak nejmladší muži

se poprvé ženili v okresech Strakonice a Jindřichův Hradec, nejmladší nevěsty byly také z Jindřichohradecka. V rámci kraje byla nejvyšší sňatečnost v okrese Prachatice, nejnižší v okrese Strakonice.

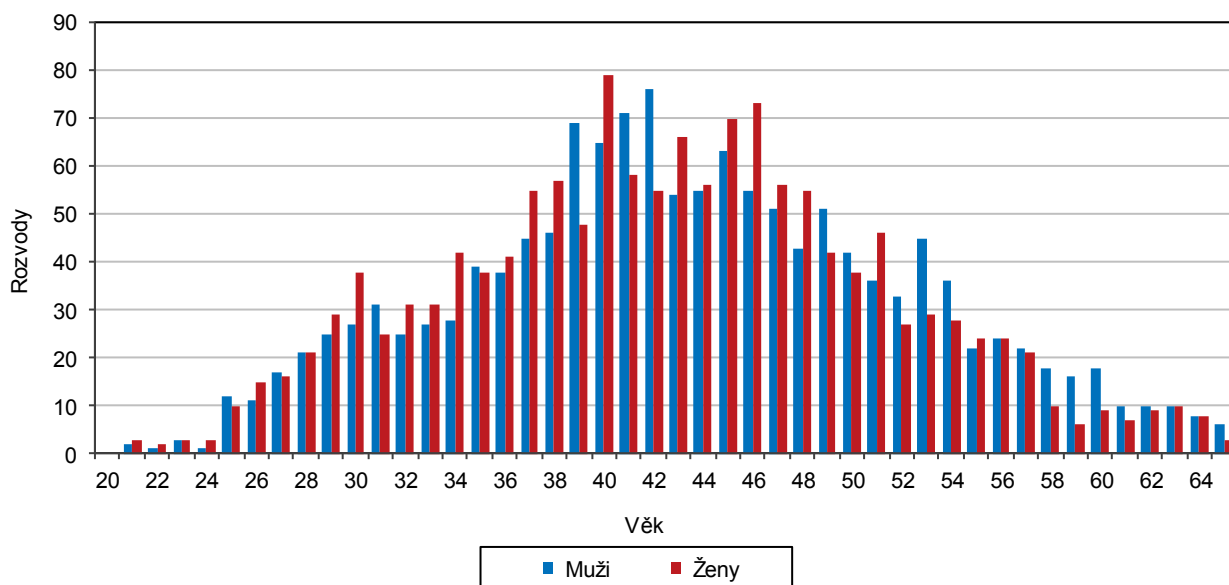
Graf 1.4 Sňatky a průměrný věk snoubenců při prvním sňatku

Rozvody

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 **rozvedeno** celkem 1 439 manželství, což je nejméně za posledních patnáct let. **Rozvodovost**, která vyjadřuje relativní hodnotu (počet rozvodů na 1 000 obyvatel středního stavu), klesá v celé republice. V Jihočeském kraji byla nepatrně nižší (2,24 ‰) než republikový průměr (2,27 ‰) a v rámci mezikrajského srovnání byla na sedmé nejnižší pozici. Nejnižší rozvodovost byla v roce 2018 v Pardubickém kraji, nejvyšší v Ústeckém a Středočeském kraji. Uvnitř kraje byla nejvyšší rozvodovost v okrese České Budějovice (2,59 ‰).

Graf 1.5 Rozvody podle pohlaví a věku

Jihočeští muži i ženy se v roce 2018 téměř z 80 % rozváděli poprvé, dalších necelých 20 % rozvodů bylo zaznamenáno jako druhý nebo další rozvod. Manželé se nejčastěji rozváděli po 15 a více letech společného života (40,9 %), nicméně každoročně se rozejdou i manželé, kteří spolu neprožijí ani první výročí od svatby

(v roce 2018 celkem 20). Průměrný věk při prvním rozvodu byl u mužů 42,7 let a u žen 40,1 let, při dalším rozvodu bylo muži průměrně 51,4 let a ženě 46,9 let. Jako nejčastější příčinu rozvodu uvádějí muži i ženy rozdílnost povah, názorů a zájmů.

Tab. 1.9 Rozvody podle délky trvání manželství

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Rozvody celkem	1 990	1 827	1 729	1 966	1 863	1 595	1 568	1 532	1 439
v tom podle délky trvání manželství (%)									
do 5 let	22,4	19,3	18,3	19,1	20,5	19,7	17,5	19,9	19,7
5–9	23,8	22,6	24,1	21,0	19,0	21,3	22,2	21,3	20,6
10–14	21,6	22,3	17,8	16,3	16,6	15,6	15,9	17,8	18,8
15 a více let	32,3	35,8	39,8	43,6	43,9	43,4	44,4	41,0	40,9

Z celkového počtu rozvedených manželství představovalo 59,3 % manželství s nezletilými dětmi; z těchto rozvedených manželství se jednalo v 50,1 % o manželství s jedním dítětem, v 43,3 % se dvěma dětmi. Bylo však rozvedeno také 56 manželství se 3 a více nezletilými dětmi.

Tab. 1.10 Rozvody podle počtu nezletilých dětí

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Rozvody celkem	1 990	1 827	1 729	1 966	1 863	1 595	1 568	1 532	1 439
v tom podle počtu nezletilých dětí (%)									
0	31,8	33,0	35,9	39,3	38,5	42,6	40,2	38,3	40,7
1	37,3	35,7	35,4	31,6	33,6	30,3	28,6	31,0	29,7
2	27,5	27,4	23,8	25,7	24,6	24,0	27,5	27,2	25,6
3 a více	3,4	3,9	5,0	3,4	3,3	3,1	3,7	3,5	3,9

Stěhování, dlouhodobá migrace

Počet obyvatel Jihočeského kraje se v posledních letech zvyšuje především díky kladným hodnotám migrace. V roce 2018 se do Jihočeského kraje přistěhovalo 6 697 osob, přičemž výrazněji byli zastoupeni muži (55,1 %). Odstěhovaných bylo podstatně méně, celkem 4 812 osob (muži 51,3 %).

Tab. 1.11 Přistěhovalí podle pohlaví, věku a rodinného stavu v roce 2018

	Celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní/svobodné	ženatí/vdané	rozvedení/rozvedené	ovdovělí/ovdovělé
Přistěhovalí muži	3 693	1 844	1 398	384	40
v tom podle věku					
do 29 let	1 544	1 303	221	9	-
30–39	933	389	469	68	-
40–49	605	102	368	128	-
50–59	304	31	178	92	2
60–69	198	14	108	65	10
70 a více let	109	5	54	22	28
Přistěhovalé ženy	3 004	1 466	990	376	161
v tom podle věku					
do 29 let	1 417	1 143	251	16	1
30–39	625	226	316	80	1
40–49	390	67	187	125	10
50–59	213	12	99	83	17
60–69	174	13	101	42	18
70 a více let	185	5	36	30	114

Migrační přírůstek byl tedy celkem 1 885 osob, což bylo nejvíce od roku 2008 a z 65 % se jednalo o muže. Přírůstek stěhování byl ještě výraznější díky stěhování z ciziny. Ze zahraničí se přistěhovalo 1 997 osob

(nejvíce z Ukrajiny – 41,3 %); z 67 % se jednalo o muže. Téměř polovina migračního přírůstku kraje byla způsobena stěhováním se do okresu České Budějovice, naopak v okrese Jindřichův Hradec byl zaznamenán migrační úbytek.

Při stěhování uvnitř kraje naopak lehce převažovaly ženy; 53,1 % žen z celkového počtu přestěhovaných v rámci kraje (celkem 11 925 stěhování). Do jiného okresu v kraji se přestěhovalo celkem 3 543 osob, výraznější bylo stěhování mezi obcemi daného okresu – celkem 8 382 osob. Toto vnitřní stěhování se do migrační bilance nezapočítává.

Do Jihočeského kraje se lidé stále rádi stěhují (pátý nejvyšší přírůstek mezi kraji), jedná se zejména o přistěhované z ciziny. Největší migrační přírůstek byl zaznamenán ve Středočeském kraji, naopak z některých krajů se lidé stěhují pryč, zejména z Moravskoslezského kraje, kde úbytek stěhováním byl nejvyšší ze všech krajů.

Tab. 1.12 Vystěhovalí podle pohlaví, věku a rodinného stavu v roce 2018

	Celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní/svobodné	ženatí/vdané	rozvedení/rozvedené	ovdovělí/ovdovělé
Vystěhovalí muži	2 467	1 454	735	240	30
v tom podle věku					
do 29 let	1 115	994	114	6	-
30–39	699	351	298	49	-
40–49	308	79	146	80	-
50–59	171	21	85	59	4
60–69	108	6	63	31	7
70 a více let	66	3	29	15	19
Vystěhovalé ženy	2 345	1 334	626	268	115
v tom podle věku					
do 29 let	1 175	986	173	14	1
30–39	615	285	251	77	2
40–49	246	48	111	82	4
50–59	125	9	51	55	10
60–69	64	4	23	25	12
70 a více let	120	2	17	15	86

Počet obyvatel Jihočeského kraje se od roku 2002 stále zvyšuje. **Celkový přírůstek obyvatelstva** v roce 2018 byl 1 937 osob a byl nejvyšší od roku 2008. Z výsledků bilance obyvatelstva, kdy byl v kraji zaznamenán kladný přírůstek obyvatelstva, je patrné, že ho zajišťovali převážně muži (kromě let 2004, 2010, 2011 a 2014). V rámci mezikrajského srovnání a v relativních hodnotách (na 1 000 obyvatel) se Jihočeský kraj v roce 2018 umístil na šesté nejvyšší pozici, nejvíce obyvatel přibýlo ve Středočeském kraji, relativně nejvíce ubylo v Karlovarském kraji. Uvnitř Jihočeského kraje se na zvyšování počtu obyvatel dlouhodobě podílí zejména okres České Budějovice, v roce 2018 do okresu přibýlo 610 mužů a 638 žen. Naopak okresu Jindřichův Hradec ubylo nejvíce obyvatel a jednalo se vesměs o ženy.

Cizinci

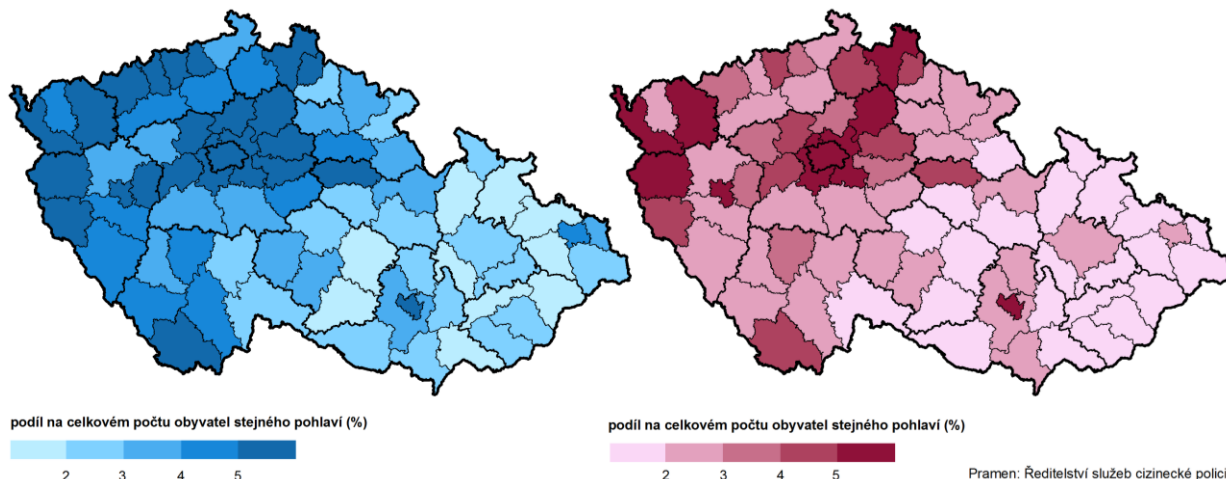
Do celkového počtu obyvatel daného území jsou započítáni také **cizinci** s trvalým pobytem, občané EU/EHP a Švýcarska a jejich rodinní příslušníci s pobytem přechodným a také občané tzv. třetích zemí s dlouhodobým pobytem, případně s vízy nad 90 dní. V předchozích letech (od roku 2001) se počet cizinců nejprve významně zvyšoval až do zlomového roku 2008, poté až do roku 2012 pozvolna klesal. Od roku 2013 se počty cizinců začaly opět zvyšovat a ke konci roku 2018 žilo na území kraje přes 21 tis. cizinců. Tento počet byl nejvyšší během posledních 20 let. Podíl cizinců na obyvatelstvu řadí Jihočeský kraj spíše mezi regiony s jejich nižším zastoupením, ale počty cizinců se stále zvyšují. Nejvyšší podíl cizinců mělo hlavní město Praha (15,7 %). Nejméně cizinců žilo ve Zlínském kraji (1,8 %).

Ktg. 1.5 Cizinci podle pohlaví a okresů k 31. 12. 2018

Muži

Ženy

Celkový počet cizinců bydlících v roce 2018 v Jihočeském kraji byl 21 225 osob, z tohoto počtu činily 41,2 % ženy. Celkový podíl cizinců na počtu obyvatel kraje dosáhl 3,3 %, v okrese Český Krumlov bylo podílové zastoupení nejvýraznější (5,4 %), nejnižší podíl cizinců uvedl okres Tábor (2,3 %).

Obyvatelstvo podle SLDB 2011**Tab. 1.13 Obyvatelstvo podle rodinného stavu, pohlaví a věku**

Zdroj: SLDB 2011

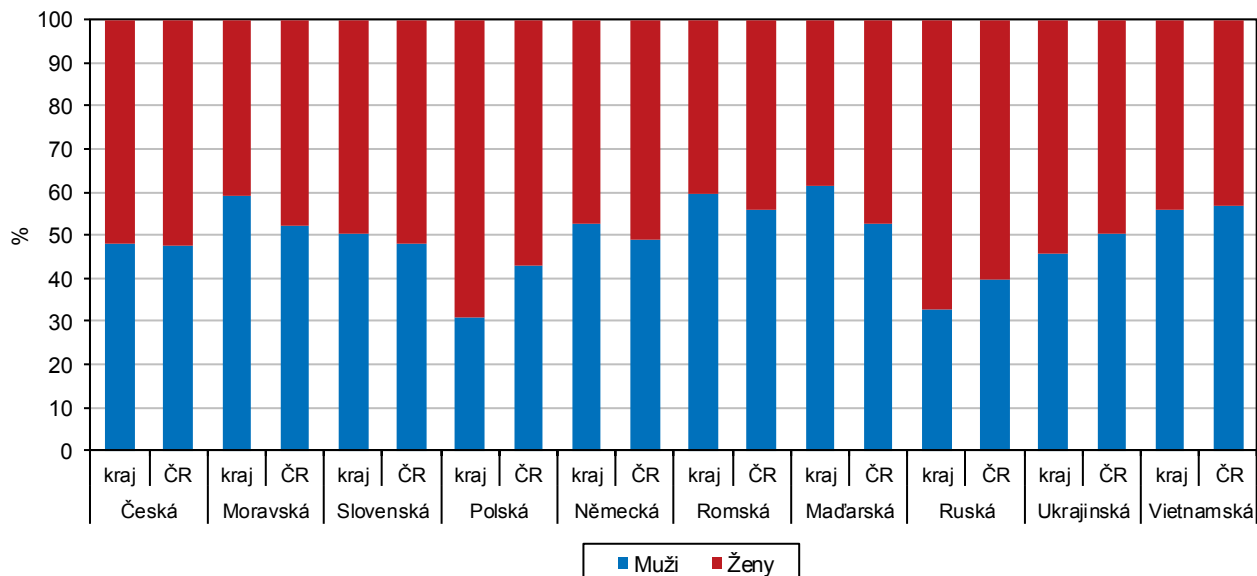
	Muži celkem	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	308 296	44,0	44,3	8,9	2,6	320 040	34,4	42,7	10,7	12,1
z toho ve věku										
0–14 let	46 639	100,0	x	x	x	45 265	100,0	x	x	x
15–19 let	18 378	99,8	0,1	0,0	-	17 282	99,6	0,3	0,0	-
20–24 let	20 320	97,6	2,0	0,2	0,0	19 699	92,9	6,4	0,6	0,0
25–29 let	20 664	82,6	15,6	1,6	0,0	20 664	82,6	15,6	1,6	0,0
30–34 let	25 145	50,5	43,4	5,9	0,0	24 219	30,7	58,8	10,0	0,3
35–39 let	25 755	27,5	59,1	13,0	0,2	25 597	13,8	66,2	19,0	0,9
40–49 let	42 235	14,8	64,8	19,8	0,5	41 380	5,7	67,6	24,2	2,4
50–59 let	44 661	9,1	71,1	18,0	1,7	44 377	3,0	70,6	18,7	7,6
60–69 let	37 838	5,5	77,3	12,0	5,0	41 479	2,3	63,5	12,7	21,4
70–79 let	18 009	3,9	76,5	5,8	13,7	25 333	2,1	40,0	7,1	50,7
80 a více let	7 549	3,5	60,3	3,1	32,9	15 426	2,7	12,2	5,0	80,0

V době sčítání 2011 žilo na území Jihočeského kraje 628 336 osob, z toho 50,9 % žen. Naprostá většina mužů i žen bydlela v bytech, jen mírně přes 2 % obyvatel žilo mimo byty (muži častěji) nebo v zařízeních (ženy častěji). Téměř u všech obvykle bydlících obyvatel se podařilo zjistit jejich **rodinný stav**. V celkovém pohledu byla otázka rodinného stavu mezi pohlavími lehce odlišná, mezi muži bylo v době sčítání 44,0 % mužů svobodných, naopak svobodných žen bylo jen 34,4 %. Mezi ženatými či rozvedenými muži a ženami tak výrazný rozdíl nebyl. Zato podíly ovdovělých mužů a žen byly odlišné. Ovdovělých mužů bylo 2,6 % a ovdovělých žen 12,1 %. A opět se potvrdilo, že ve starších věkových kategoriích výrazně převažují ovdovělé ženy.

Národnost obyvatel žijících na území Jihočeského kraje se zjišťuje jednou za deset let při Sčítání lidu, domů a bytů. Svoji národnost však obyvatelé nemuseli do sčítacích listů doplňovat, jednalo se o dobrovolný údaj. Obyvatelé Jihočeského kraje, kteří deklarovali svoji národnost, označili nejčastěji národnost českou, celkem 454 738 obyvatel (48,2 % muži, 51,8 % ženy). Jako druhá nejčastější byla uvedena slovenská národnost – celkem 6 602 osob (50,2 % muži, 49,8 % ženy) a jako třetí v pořadí národnost ukrajinská – celkem 2 150 osob (45,9 % muži, 54,1 % ženy).

Graf 1.6 Obyvatelstvo podle pohlaví a národnosti v Jihočeském kraji a ČR

Zdroj: SLDB 2011

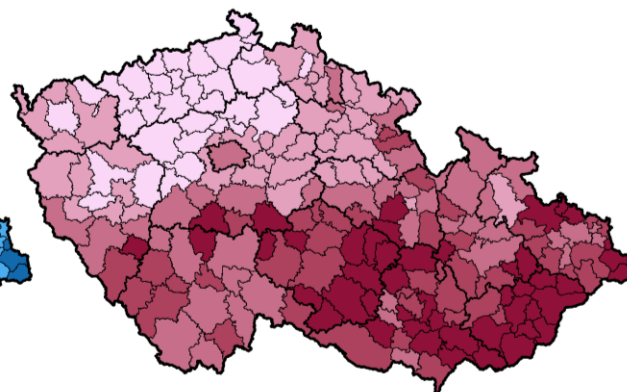
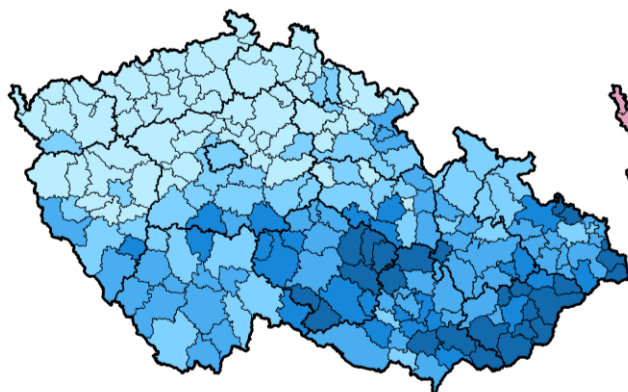
Otázka na vztah k **náboženské víře** byla také zařazena do sčítacích archů i při SLDB 2011. Odpověď byla opět dobrovolná. Téměř polovina obyvatel Jihočeského kraje neuvadla svoje náboženské vyznání (muži 48,7 %, ženy 47,9 %). Proti minulým SLDB byla při posledním sčítání zařazena možnost přihlásit se ke konkrétní církvi nebo náboženské společnosti nebo měli věřící možnost označit svůj vztah k víře bez přímého napojení na církev nebo náboženskou společnost.

Ktg. 1.6 Věřící obyvatelstvo podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

(z osob s uvedeným vztahem k víře)

Muži

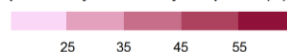
Ženy

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

podíl na obyvatelstvu stejného pohlaví (%)

Zdroj: ČSÚ

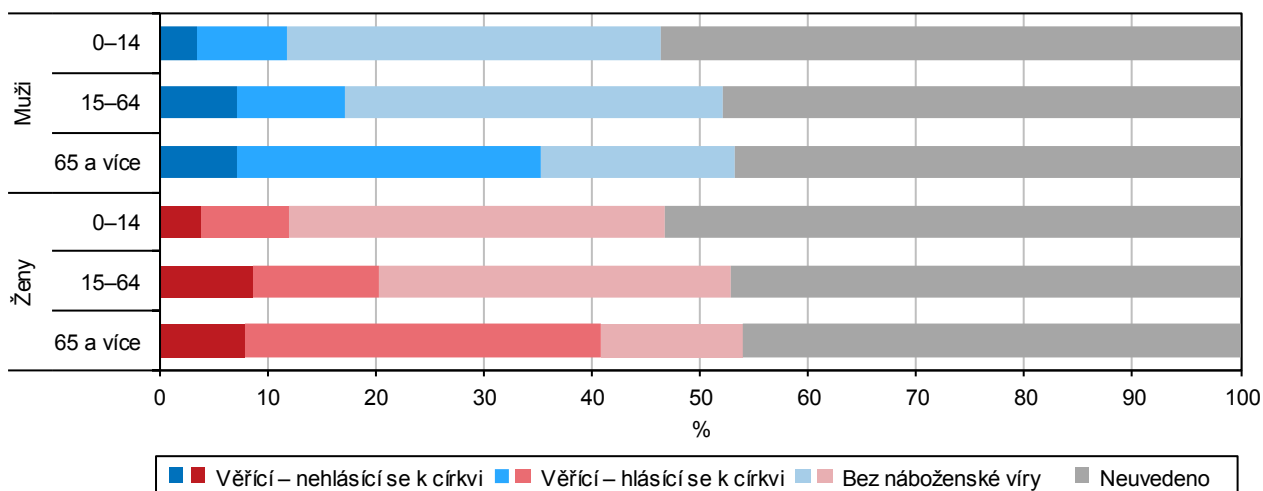
V Jihočeském kraji se jako věřící, ale nehlásící se k církvi, označilo 6,6 % mužů a 7,9 % žen. Ti, kteří se hlásili k církvi, byli zastoupeni početněji (muži 12,1 %, ženy 15,0 %). Nejčastěji věřící uvedli církev římskokatolickou (78,6 % mužů a 80,9 % žen z věřících, hlásících se k církvi). Odpověď „bez náboženského vyznání“ označilo ve sčítacích tiskopisech 32,6 % mužů a 29,2 % žen.

Nejvíce obyvatel Jihočeského kraje, kteří se označili jako věřící, žilo na území okresu Prachatice (muži 39,4 %, ženy 47,9 %), naopak nejméně věřících bylo v okrese Český Krumlov (muži 34,3 %, ženy 41,0 %).

Graf 1.7 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a náboženské víry

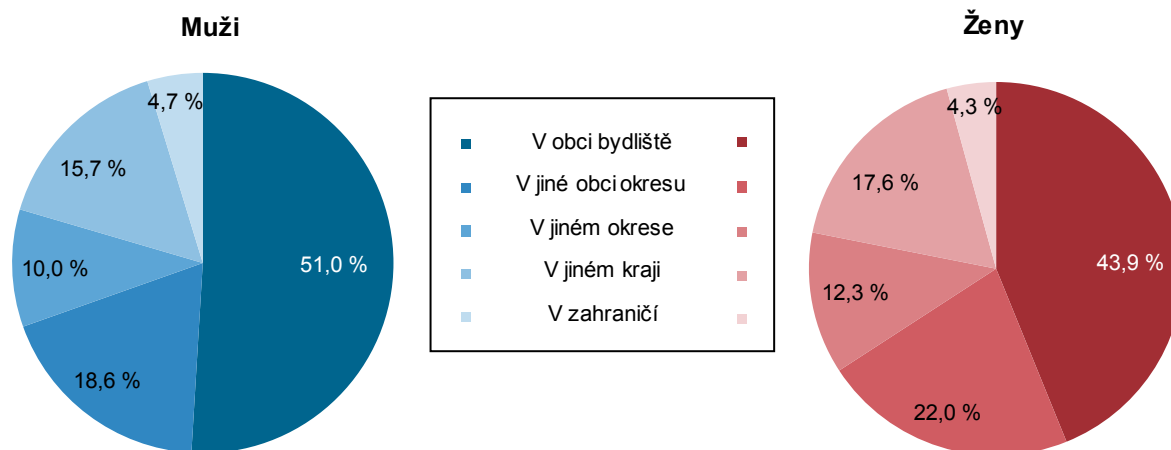
Zdroj: SLDB 2011

Při zjišťování bydliště se mimo adresy obvyklého pobytu zapsaného ve sčítacím formuláři vycházelo z dotazu na bydliště matky v době narození sčítané osoby. Jednalo se tedy o první bydliště dané osoby. Ze zjištěných údajů o bydlišti matky v době narození sčítané osoby vyplývá, že klasických **rodáků**, tedy osob, které uvedly, že stále bydlely v obci svého rodiště, bylo v kraji 276 985, (muži 51,0 %, ženy 43,9 %).

Graf 1.8 Obyvatelstvo podle pohlaví a místa narození (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

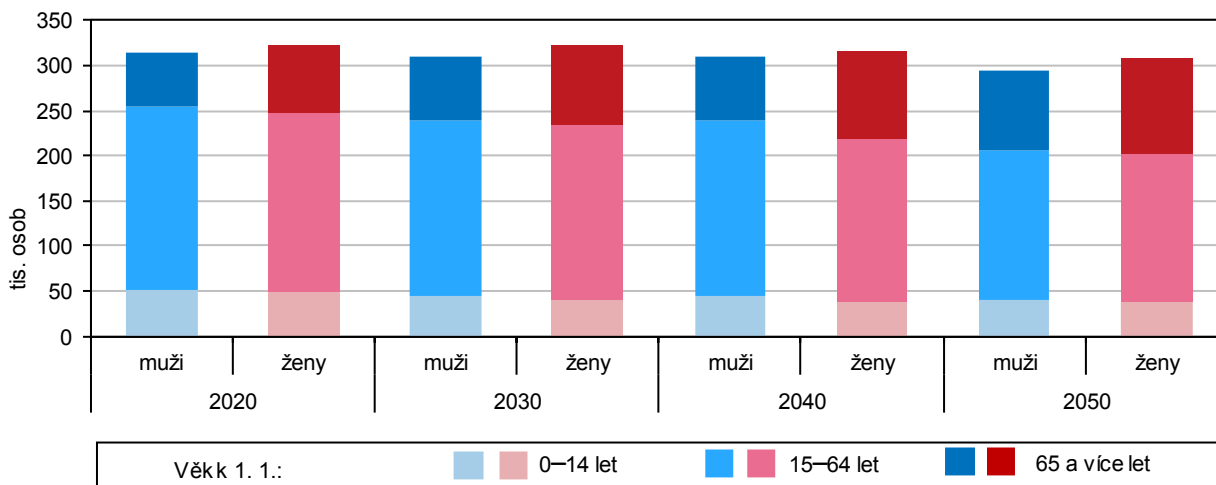
Projekce obyvatelstva do roku 2050

Stárnutí populace bude pokračovat i v dalších letech a ze zpracované **Projekce obyvatelstva v krajích** je možné usoudit, jak výrazný bude v kraji proces stárnutí obyvatelstva. Hlavními předpoklady projekce je mírný růst úrodnosti a pokles intenzity úmrtnosti v kraji. V projekci je zahrnuta i otázka migrace. Při zpracování projekce se očekává plynulý vývoj jednotlivých demografických procesů. Není totiž schopna předvídat náhlé působení vnějších vlivů, např. hluboké ekonomické krize, výrazné změny v systému sociálních opatření, epidemie nemocí či živelné děje, které mohou mít z krátkodobého hlediska na populační vývoj výrazný vliv.

Z projekce obyvatelstva vyplývá, že předpokládaný počet obyvatel Jihočeského kraje měl být ke konci roku 2018 přibližně 637 830. Tento zpracovaný předpoklad byl o 4,3 tisíce obyvatel překročen. Podle projekce se právě do roku 2018 měly počty obyvatel mírně zvyšovat, od roku 2019 měl nastat mírný pokles počtu obyvatel kraje. K 1. lednu 2030 se předpokládá celkem 632 286 obyvatel (mužů přibližně 49,0 %) a v roce 2050 pouze 601 825 obyvatel (48,9 % mužů). Zatímco celkový počet obyvatel se bude snižovat, během let se zvýší počet

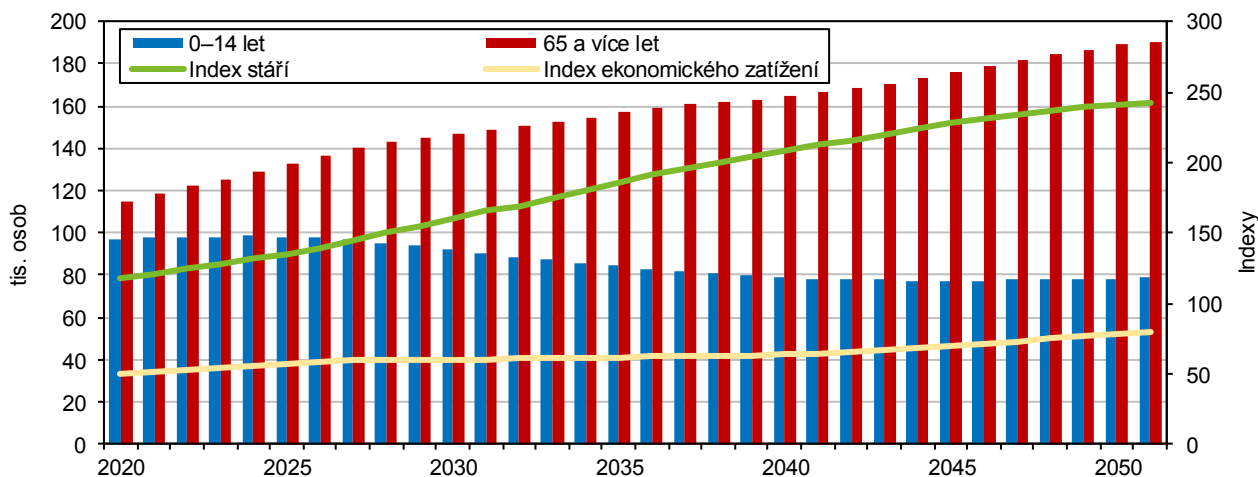
obyvatel ve věku nad 65 let. Projekci předpokládá další zvyšování počtu seniorů. Tuto situaci bude ovlivňovat posun silných a slabých ročníků v průběhu času. Očekává se také mírný nárůst dětské věkové skupiny, ale osob v produktivním věku bude časem ubývat výrazně více.

Graf 1.9 Projekce počtu obyvatel kraje podle pohlaví a věku do roku 2050

S vyšším počtem obyvatel ve věkové kategorii 65 a více let bude spojen i **nárůst indexu stáří** a indexu ekonomického zatížení. Zatímco v roce 2018 byl poměr mezi dětskou složkou populace a seniory na hodnotě 127,0, v roce 2030 bude předpokládaná hodnota indexu stáří 186,0 a v roce 2050 až 245,2. V mužské populaci byl v roce 2018 v kraji poměr chlapců a seniorů 106,7, v roce 2030 by mohl mít hodnotu 160,4 a v roce 2050 již 215,4. U žen budou rozdíly mezi dívkami a seniorkami ještě výraznější. V roce 2018 měl index stáří žen hodnotu 148,5, v roce 2030 je předpoklad 213,2 a v roce 2050 dokonce 276,8.

Graf 1.10 Projekce počtu obyvatel ve věku 0–14 let a 65 a více let, vývoj indexů stáří a ekonomického zatížení do roku 2050

Index ekonomického zatížení, který vyjadřuje poměr mezi produktivní (15–64 let) a neproduktivní složkou populace (děti ve věku 0–14 let a osoby starší 65 let) v roce 2018 činil v Jihočeském kraji 55,7, v roce 2030 bude mít předpokládanou hodnotu 61,8 a v roce 2050 již 82,7. V mužské populaci byl v roce 2018 v kraji poměr mezi produktivní a neproduktivní složkou 51,1, v roce 2030 se předpokládá hodnota 57,6 a v roce 2050 již 77,2. U žen byla hodnota indexu ekonomického zatížení v roce 2018 v kraji 60,5, pro rok 2030 se předpokládá hodnota 66,0 a pro rok 2050 až 88,2. Pro tuto analytickou publikaci byly použity údaje z Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050, která byla zveřejněna 22. ledna 2014. Tento rok, 28. listopadu 2019 bude publikována nová Projekce obyvatelstva v krajích do roku 2070. K dispozici je také Projekce obyvatelstva České republiky 2018–2100, která obsahuje data pouze za celou ČR.

2. Vzdělání a vzdělávání

Vzdělávání je chápáno jako proces cílevědomého a systematického učení, vzdělání pak jako souhrn znalostí, které jsou výsledkem tohoto procesu. Pojem vzdělání se ale často zužuje na formální uznání výsledků učení.

K hodnocení vzdělanostní úrovně obyvatelstva v kraji byly využity výsledky Výběrového šetření pracovních sil, které mapuje populaci ve věku 15 a více let. Vzhledem k tomu, že šetření je výběrové, jsou výsledky zatíženy určitou výběrovou chybou. Část kapitoly, která se věnuje vzdělávání organizovanému dle školského zákona, se opírá o údaje Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. K základním faktorům určujícím budoucí potřeby ve vzdělávání patří demografický vývoj, především úroveň porodnosti a stěhování.

Vzdělání

Ve struktuře obyvatelstva podle nejvyššího dosaženého vzdělání je v čase zřetelný posun ke zvyšující se úrovni vzdělání, který je odrazem rostoucích nároků na vzdělání. Promítá se v něm na jedné straně doplňování vzdělání při zaměstnání a na straně druhé souvisí s tím, jak mezi 15leté a starší postupně přicházejí mladší a vzdělanější věkové ročníky.

K nárůstu vzdělanosti došlo především během prvních deseti let tohoto tisíciletí, po roce 2011 byl méně výrazný. Rozdíly ve vzdělanosti jsou patrné i z hlediska genderového.

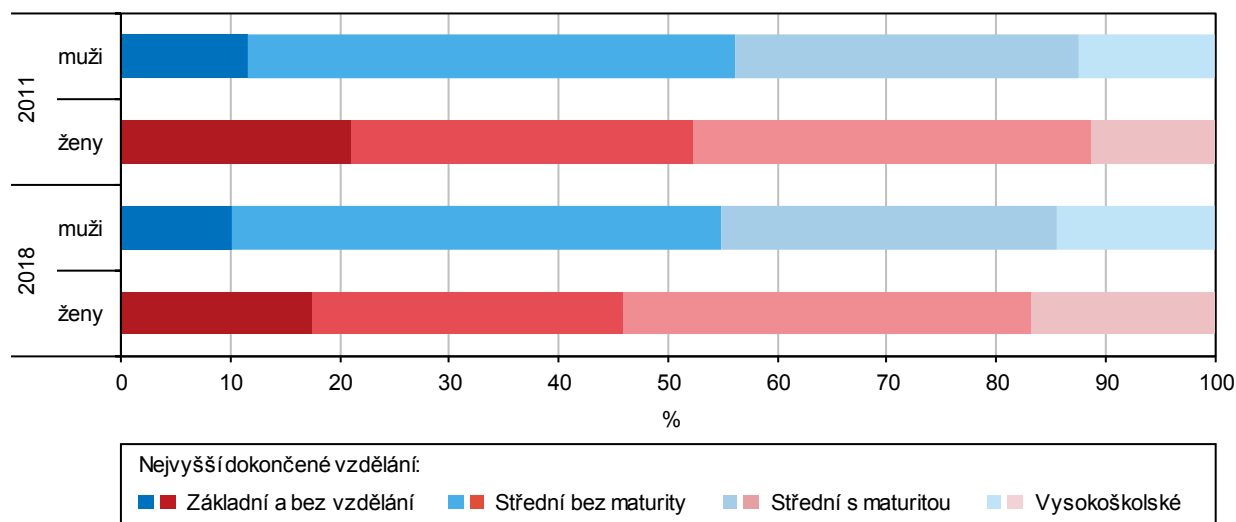
V populaci 15letých a starších byl dlouhodobě vyšší podíl osob jen **se základním vzděláním** mezi ženami a tento podíl se postupně snižoval. V roce 2011 měla pouze základní vzdělání více než jedna pětina žen ve věku 15 a více let (dále jen ženy), v roce 2018 to již bylo méně (17 %). Z mužů ve věku 15 a více let (dále jen muži) mělo jen základní vzdělání v roce 2011 více než jedna desetina, v roce 2018 jejich podíl klesl na přesnou desetinu.

Osob **vyučených a se středním vzděláním bez maturity** bylo výrazně více mezi muži a jejich podíl kolísal, do roku 2017 spíše klesal, v roce 2018 se zvýšil na úroveň roku 2011 (necelých 45 %). Mezi ženami se tento podíl lehce snížil na necelých 29 % v roce 2018.

Podíl osob **se středním vzděláním s maturitou** byl vyšší u žen než u mužů. Od roku 2011 se u obou pohlaví spíše mírně zvyšoval, u mužů však v roce 2018 mírně klesl. To může souviset s posunem části středoškolsky vzdělaných mužů do kategorie s vysokoškolským vzděláním. V roce 2018 mělo střední vzdělání s maturitou 37 % žen a necelých 31 % mužů.

Graf 2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

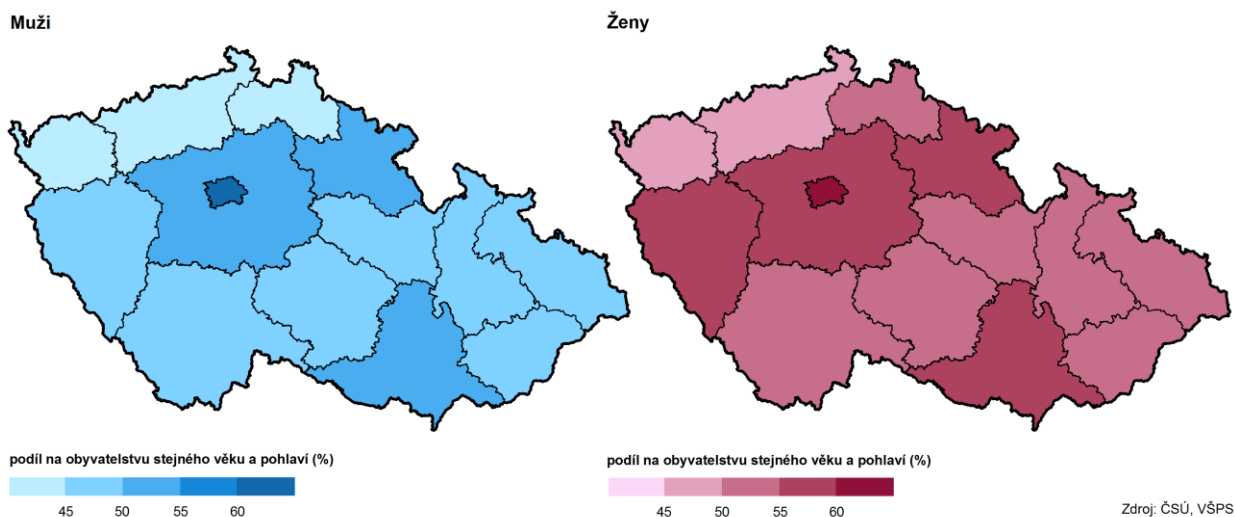

Podíl osob s **vysokoškolským vzděláním** se zvyšuje. Díky převaze žen mezi vysokoškoláky došlo během posledních let ke změně ve výsledku srovnání podle pohlaví. Až do roku 2012 bylo relativně víc osob s vysokoškolským diplomem mezi muži, ale od roku 2013 je patrný větší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob mezi ženami. V roce 2018 mělo vysokoškolské vzdělání více než 14 % mužů a téměř 17 % žen.

Podíl osob s **alespoň úplným středním vzděláním s maturitou**, tj. osob, které měly maturitu nebo dosažené vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání, byl na začátku tisíciletí v Jihočeském kraji u mužů i žen podobný (37 %, resp. 38 %). Postupně se zvyšoval, přitom u žen rychleji. V roce 2013 měla v kraji alespoň maturitu polovina žen a v roce 2018 již 54 % žen. Mezi muži, u kterých nejčastější bylo střední vzdělání bez maturity, tvořil podle posledního výběrového šetření podíl osob s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším 45 %.

V mezikrajském srovnání se v roce 2018 Jihočeský kraj podílem mužů, kteří měli alespoň maturitu, zařadil až na jedenácté místo, v ženách bylo jeho umístění výrazně lepší – šesté místo. Podle podílu osob, které měly úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší, bylo „nejvzdělanějším“ krajem hlavní město Praha (muži téměř 74 %, ženy více než 77 %), na druhém místě byl s odstupem Jihomoravský kraj. Na opačné straně žebříčku figurovaly kraje Karlovarský (muži 39 %, ženy 49 %) a Ústecký (muži 41 %, ženy 47 %).

Ktg. 2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let se vzděláním středoškolským s maturitou, vyšším odborným nebo vysokoškolským podle pohlaví a krajů v roce 2018

Umístění Jihočeského kraje v mužích bylo ovlivněno především tím, že jihočeští muži měli spolu s plzeňskými nejvyšší podíl osob s výučním listem nebo středním vzděláním bez maturity. Za skvělým umístěním jihočeských žen v konkurenci krajů stál šestý nejvyšší podíl žen s vysokoškolským diplomem.

Vzdělávání

Před srovnáním účastníků jednotlivých úrovní vzdělávání – dětí, žáků a studentů, z hlediska zastoupení mužů a žen si nejprve povšimneme **složení učitelských sborů**. Je všeobecně známým faktem, že školství v Jihočeském kraji i celé České republice je vysoce feminizované.

Téměř výhradní zastoupení mají ženy **v mateřských školách**. Ve školním roce 2018/19 připadali v Jihočeském kraji 4 muži na 1 tis. učitelů v MŠ. Obdobně to bylo i v ostatních krajích, největší podíl mužů, kteří učili v mateřských školách, měla Praha (13 %).

Na základních školách byl podíl mužů v učitelských sborech sice vyšší než v mateřských školách, ale ani v jednom kraji nedosáhl 20 %; v roce 2018/19 se pohyboval od 13 % ve Středočeském kraji do 17 % v Kraji Vysočina. Na jihočeských základních školách připadalo na jednoho muže učitele pět učitelek (podíl mužů činil

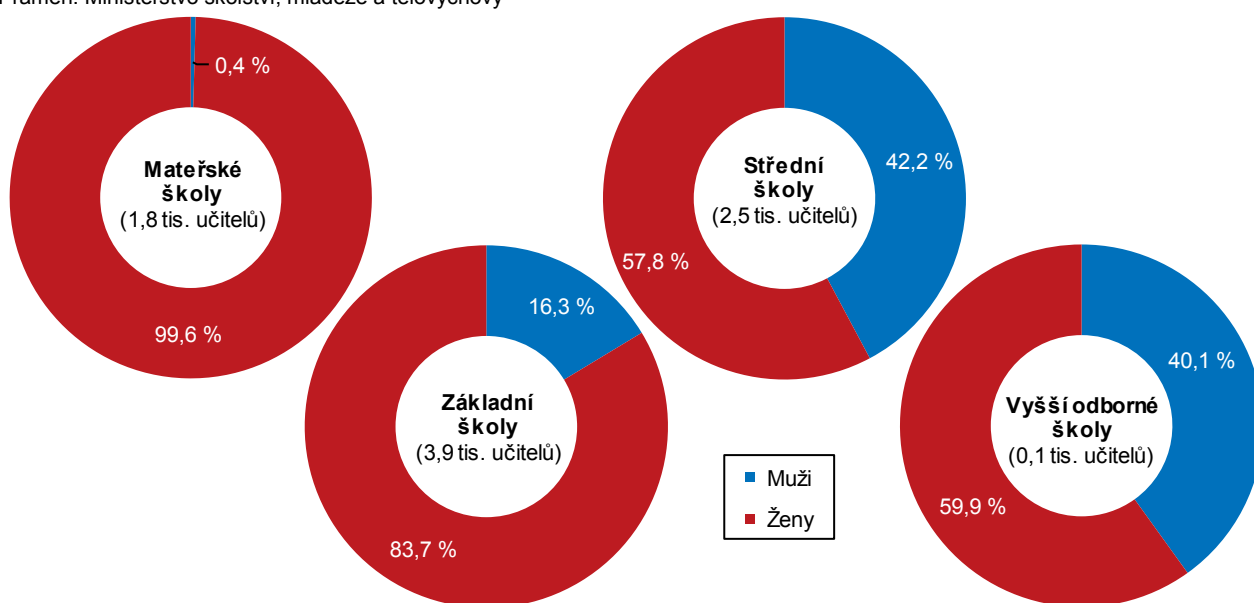
16 %). Ženy přitom drtivě převažovaly mezi vyučujícími na prvním stupni ZŠ (93 %), zatímco na druhém stupni byla jejich převaha zhruba třičtvrtinová.

V pedagogických sborech **na středním stupni vzdělávání** se již muži uplatňovali častěji; celorepublikově v tomto desetiletí připadali zhruba 4 muži na 6 žen a tento poměr byl podobný ve všech krajích. V Jihočeském kraji tvořili ve školním roce 2018/19 muži mezi vyučujícími na středních školách 42 %, což byl v mezikrajském srovnání čtvrtý nejvyšší podíl. Nejnižší podíl mužů měl Moravskoslezský kraj (37 %).

Na vyšších odborných školách (VOŠ) úhrnem za ČR byly pedagogické sbory v posledních třech letech tvořeny z jedné třetiny muži a ze dvou třetin ženami. Mezi regiony však existovaly značné rozdíly ve skladbě vyučujících podle pohlaví. V roce 2018 měl největší zastoupení mužů v pedagogických sborech VOŠ Zlínský kraj (48 %) a naopak nejnižší Jihomoravský kraj (22 %). Jihočeský kraj se podílem mužů 40 % umístil na druhém místě hned za Zlínským krajem.

Graf 2.2 Učitelé podle pohlaví a druhu školy ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mateřské a základní školy

Mezi dětmi **v mateřských školách** převažují chlapci. Podíl děvčátek se v Jihočeském kraji i v ostatních regionech České republiky pohybuje kolem 48 %. Vývoj počtu dětí v mateřských školách a jejich struktura podle pohlaví odpovídají demografické situaci.

Povinná školní docházka je v ČR devítiletá. Žáci ji plní převážně **v základních školách** organizovaných do dvou stupňů. Počínaje druhým stupněm pak existuje možnost pokračovat v povinném vzdělávání v osmiletých či šestiletých gymnáziích (po 5., respektive 7. ročníku) nebo v oboru tanec 8letých konzervatořích. Základní vzdělávání lze uskutečňovat taktéž formou individuálního vzdělávání.

Po předchozím období, kdy kvůli extrémně nízké porodnosti z let 1995 až 2004 žáků v základních školách ubývalo, se od školního roku 2011/12 na základních školách **počet žáků** zvyšoval. V Jihočeském kraji se za osm let celkový počet žáků navštěvujících základní školu zvýšil o 15 %. Přitom počet žáků na prvním stupni vzrostl o více než 17 %, na druhém stupni o 11 % (tam se počet žáků zvyšoval až od roku 2013/14). Mezi žáky základních škol mají nadpoloviční většinu chlapci, což odpovídá demografickým poměrům.

Podíl dívek na počtu žáků jihočeských základních škol se pohyboval od 48,2 % do 48,6 %. Na prvním stupni ZŠ bylo zastoupení dívek o něco vyšší (přibližně 49 %), na druhém naopak nižší (často méně než 48 %)

v souvislosti s odchodem žáků na víceletá gymnázia, kam častěji mířily právě dívky. V posledních letech se jejich podíl na počtu žáků, kteří přecházeli na střední školy, nejčastěji pohyboval okolo 57 %.

Vyššímu **podílu chlapců**, kteří zůstávali na **druhém stupni** základních škol, odpovídá i podíl chlapců na počtu žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku na ZŠ (52 % až 53 %).

Tab. 2.1 Základní školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	49 737	50 393	51 569	52 741	54 054	55 426	56 337	57 070
z toho dívky (%)	48,2	48,3	48,4	48,5	48,6	48,5	48,6	48,6
Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku na ZŠ	4 979	4 893	4 942	5 004	4 861	4 983	5 097	.
z toho dívky (%)	46,6	47,9	47,5	46,7	48,4	47,7	47,4	.
Žáci, kteří přešli do středních škol ¹⁾	558	602	644	625	675	625	666	.
z toho dívky (%)	53,8	60,1	57,1	57,3	57,8	54,2	56,6	.
Učitelé²⁾	3 581	3 554	3 589	3 627	3 694	3 779	3 853	3 911
z toho ženy (%)	82,4	82,2	82,6	82,6	83,0	83,3	83,7	83,7

¹⁾ v plnění povinné školní docházky pokračují v nižších ročnících oborů víceletých gymnázií a oboru tanec 8letých konzervatoří

²⁾ přepočten na plně zaměstnané

Ve všech **krajích** České republiky se dívky na celkovém počtu žáků základních škol podílely zhruba 48 %, nejnižší podíl měly v Karlovarském kraji – od roku 2011/12 v průměru necelých 48,2 %, naopak nejvyšší v sousedním Plzeňském kraji – 48,7 %. Výraznější byly rozdíly v genderové struktuře žáků, kteří v průběhu povinné školní docházky přecházeli na střední školy. Relativně nejvíc dívek z celkového počtu žáků, kteří přešli na střední školy, měl Jihočeský kraj (od roku 2011/12 v průměru 56,7 %), naopak nejméně (v průměru 52,6 %) jich mělo hlavní město Praha.

Střední školy

Většina žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku, pokračuje v dalším vzdělávání na středních školách. Na výběr mají gymnázia, střední školy, střední odborné školy či střední odborná učiliště a konzervatoře. Ti, kdo ukončili vyšší sekundární vzdělávání v oborech s výučním listem, mohou pokračovat nástavbovým studiem, které je ukončeno maturitní zkouškou, nebo si rozšířit kvalifikaci ve studiu zkráceném.

Tab. 2.2 Střední školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	32 101	30 433	28 972	28 134	27 586	27 076	26 583	26 633
z toho dívky (%)	48,6	48,6	48,5	48,4	48,3	48,2	48,3	48,5
Podíl dívek na počtu žáků podle druhu vzdělávání (%)								
střední vzdělávání	53,1	46,8	49,3	45,3	46,9	47,0	43,0	40,0
střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	31,3	31,7	31,8	33,1	33,1	33,5	33,6	33,8
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné)	59,7	59,2	59,1	59,0	58,7	58,5	58,3	58,4
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	51,4	51,7	51,3	50,3	50,0	49,9	49,6	49,8
nástavbové studium	44,4	43,8	43,5	44,0	44,1	40,8	42,7	42,5
Absolventi	7 109	6 759	5 960	5 400	5 114	5 077	4 959	.
z toho dívky (%)	47,1	47,8	46,6	47,4	47,0	47,4	46,2	.
Učitelé²⁾	2 809	2 729	2 618	2 571	2 527	2 486	2 466	2 485
z toho ženy (%)	56,6	56,5	57,1	57,2	57,3	57,6	58,1	57,8

¹⁾ včetně zkráceného studia

²⁾ přepočten na plně zaměstnané

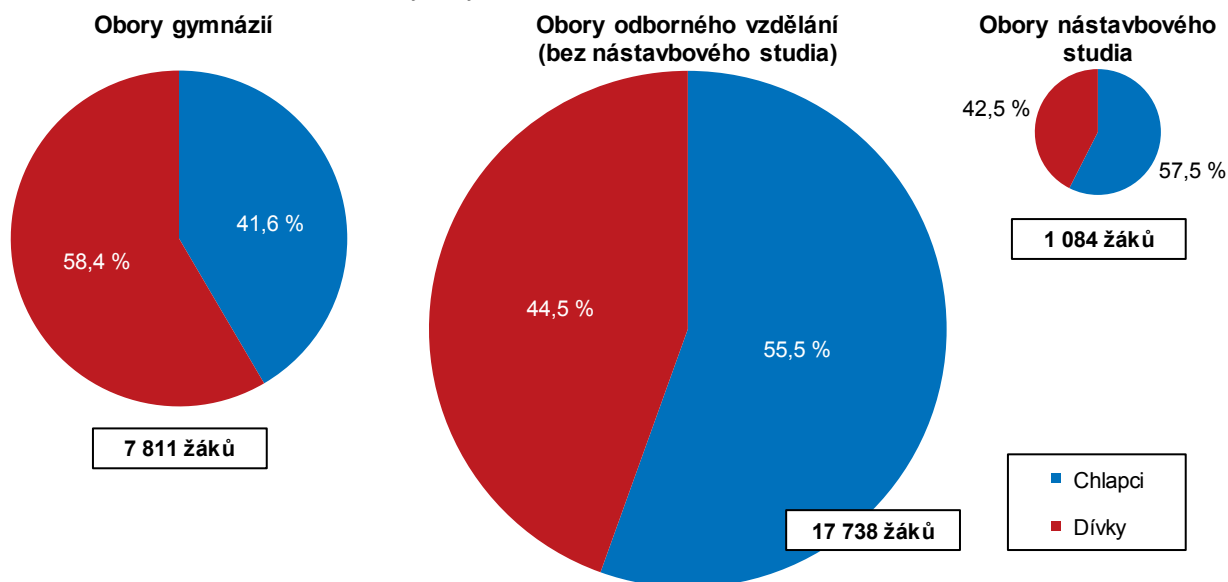
Od roku 2007/08 se **počet žáků** středních škol kvůli nízké porodnosti devadesátých let minulého století snižoval. Pokles se zastavil ve školním roce 2018/19. Oproti roku 2011/12 byl v roce 2018/19 celkový počet žáků středních škol nižší o 17 %. Úbytek počtu žáků zaznamenaly prakticky všechny druhy středních škol. Nejméně výrazný byl za sledované osmileté období pokles počtu žáků gymnázií (-6 %). Výraznější úbytek žactva (o víc než 16 %) zaznamenaly střední odborné školy zakončené maturitou a učiliště, nejloubežji se propadl počet žáků nástavbového studia (-56 %).

V roce 2018/19 do celkového počtu žáků středních škol v Jihočeském kraji přispívaly dvěma třetinami obory odborného vzdělávání (bez nástavbového studia), 29 % gymnázia a 4 % obory nástavbového studia. Toto rozložení se příliš nelišilo od celorepublikové struktury.

Z celkového počtu žáků středních škol tvořili ve sledovaném období necelých 52 % chlapci a více než 48 % dívky. **Podíl dívek na počtu žáků** je výrazně diferencován podle typu školy. Nejvíc jsou dívky zastoupeny mezi žáky gymnázií, v roce 2018/19 bylo mezi téměř 8 tis. žáky gymnázií 58,4 % dívek. Méně lákavé jsou pro dívky obory odborného vzdělávání a obory nástavbového studia. Z oborů odborného vzdělávání bylo relativně nejméně dívek mezi žactvem na středních školách zakončených učňovskou zkouškou. A přestože se jejich podíl v posledních letech zvolna zvyšoval, bylo jich v roce 2018/19 mezi uční méně než 34 %.

Graf 2.3 Žáci středních škol podle pohlaví a oboru vzdělání ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

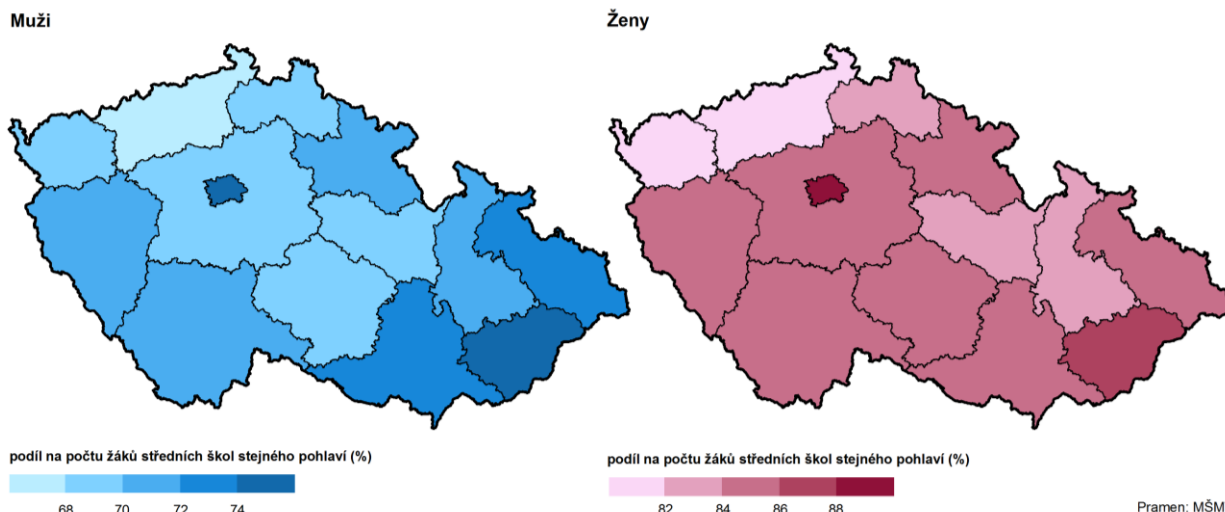

V předchozím textu jsme mapovali jednotlivé obory vzdělání z hlediska genderové skladby žáků. Zajímavá je i **struktura žáků/žákyň středních škol** podle oborů vzdělání. Chlapci i dívky volili na prvním místě střední odborné školy zakončené maturitní zkouškou (44 % chlapců, 46 % dívek). Jako druhou nejčastější školu dívky volily gymnázia (35 %) a na třetím místě u nich byly učňovské školy (15 %). U chlapců to bylo obráceně – na druhém místě učňovské školy (28 %) a na třetím místě gymnázia (24 %). Vlivem této odlišné preference vzniká výrazný rozdíl mezi chlapci a dívkami v podílu žáků maturitních oborů.

Na celkovém počtu středoškoláků/středoškolaček se ve školním roce 2018/19 v Jihočeském kraji podílely školy ukončené maturitou u chlapců 72 % a u dívek téměř 85 %. V **mezikrajském pohledu** byly oba podíly šesté nejvyšší.

Největší podíl žáků navštěvujících školy ukončené maturitou mělo hlavní město Praha (chlapci 83 %, dívky 90 %) a Zlínský kraj (chlapci 74 %, dívky 88 %). Naopak nejmenší zastoupení středoškoláků na školách s maturitou měly kraje Ústecký (chlapci 67 %, dívky 80 %) a Karlovarský (chlapci 68 %, dívky 81 %).

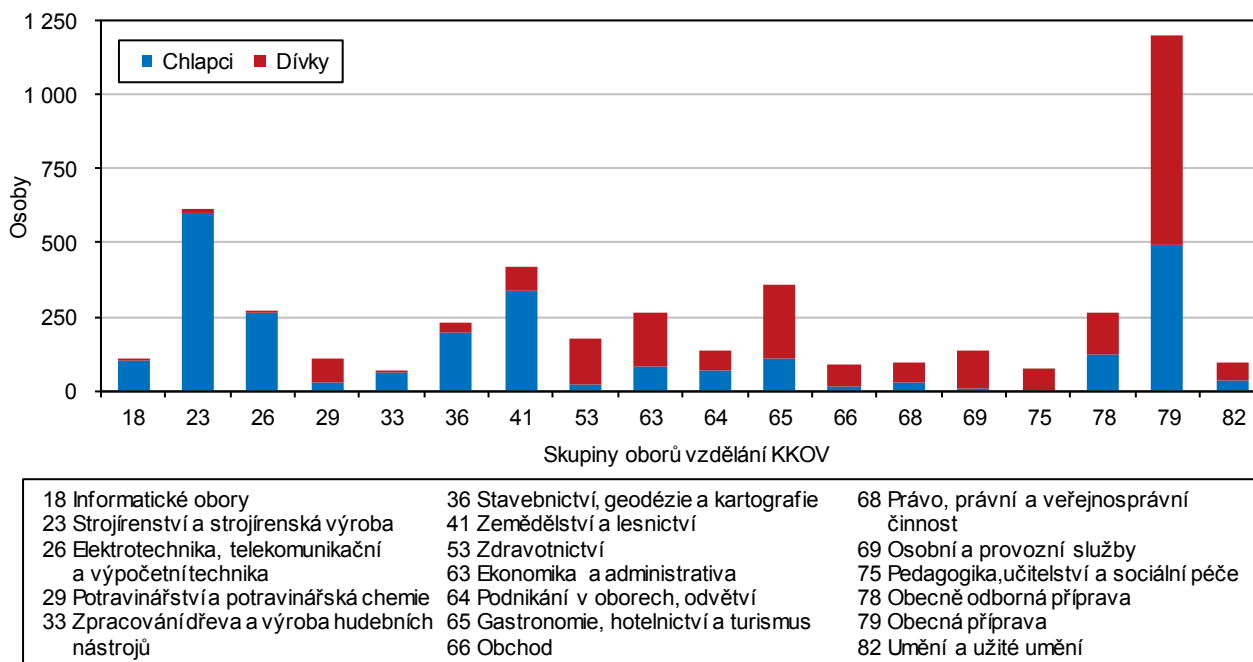
Ktg. 2.2 Žáci středních škol studujících obory zakončené maturitní zkouškou podle pohlaví a kraje ve školním roce 2018/19

Počet **absolventů** středních škol se vlivem demografického vývoje posledních devět let snižoval. Zatímco ještě v roce 2011/12 ukončilo nějaký typ střední školy v Jihočeském kraji více než 7 tis. osob, v roce 2017/18 nedosáhl jejich počet ani 5 tis. Z celkového počtu absolventů bylo dříve 47 %, nyní 46 % dívek. Tento podíl byl v regionálním srovnání druhý nejnižší. Přitom nejde o žádný mimořádný jev ve srovnání s ostatními roky. V průměru za školní roky 2011/12 až 2017/18 bylo v jižních Čechách mezi absolventy středních škol 47,1 % **dívek**, což byl vůbec nejnižší podíl mezi kraji. Ve srovnání s tím bylo celorepublikové zastoupení dívek mezi absolvujícími středoškoly o 2 procentní body vyšší. Ve třech krajích překročil podíl absolvujících dívek v průměru za posledních sedm let 50 % (v Kraji Vysočina, v Karlovarském kraji a v hlavním městě Praze).

Graf 2.4 Absolventi středních škol podle pohlaví a vybraných skupin oborů vzdělání v Jihočeském kraji ve školním roce 2017/18

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Konkrétní strukturu absolventů středních škol Jihočeského kraje podle pohlaví ukazuje graf 2.4. Bylo do něj vybráno 18 skupin oborů vzdělávání, které v Jihočeském kraji ve školním roce 2017/18 úspěšně absolvovalo

alespoň 70 žáků. Počet absolventů vybraných oborů úhrnem se na celkovém počtu absolventů SŠ podílel 95 %. Chlapci převládali mezi absolventy sedmi a dívky mezi absolventy jedenácti oborů.

Chlapci dominovali zejména v oborech, které lze označit za technické: strojírenství a strojírenská výroba (98 %), elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (99 %), inženýrské obory (94 %). Více než 80% převahu měli dále mezi absolventy oborů zpracování dřeva, stavebnictví, geodézie a kartografie a oboru zemědělství a lesnictví.

Dívky převládaly obzvláště v oborech pedagogika, učitelství a sociální péče (96 %), osobní a provozní služby (96 %), zdravotnictví (89 %) a obchod (84 %). Žáky nejvíce navštěvovaný obor obecná příprava, zahraniční gymnázia, zakončilo maturitní zkoušku 1 200 absolventů, z nich bylo 59 % dívek.

Ti, kdo ukončili střední školu maturitní zkouškou, mohou pokračovat v terciárním vzdělávání, a to buď na vyšších odborných školách (VOŠ), nebo na vysokých školách. Mimo to si mohou absolventi s maturitní zkouškou rozšířit kvalifikaci v postsekundárních programech středních škol v tzv. zkráceném studiu.

Vyšší odborné školy

Obory vzdělávání na vyšších odborných školách (VOŠ) trvají zpravidla tři roky a jsou zaměřeny zejména na praktickou profesní orientaci. Úspěšný absolvent má právo užívat za jménem titul diplomovaný specialista (DiS.).

Počet žáků VOŠ se od školního roku 2008/09 výrazně snižoval. Ještě v letech 2011/12 a v roce následujícím je navštěvovalo víc než 2 tis. osob, v roce 2018/19 již měly jen 930 studentů. **Podíl dívek** mezi studenty VOŠ kolísal, v posledních osmi letech byly v menšině. Před rokem 2011/12 však mezi studenty VOŠ ženy převažovaly.

Tab. 2.3 Vyšší odborné školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Studenti celkem	2 114	2 010	1 905	1 764	1 506	1 305	1 092	930
z toho ženy (%)	49,0	48,5	49,6	47,4	48,1	48,7	46,8	49,2
Absolventi	384	459	352	390	271	300	221	.
z toho ženy (%)	56,8	57,3	58,0	55,4	54,2	62,0	48,9	.
Podíl žen na absolventech vybraných skupin oborů vzdělání KKOV (%)								
23 strojírenství a strojírenská výroba	-	2,8	10,0	9,1	-	17,9	7,1	.
33 zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	20,0	31,0	31,6	20,0	43,3	11,8	41,7	.
41 zemědělství a lesnictví	31,7	36,0	44,4	50,0	51,0	28,6	51,9	.
53 zdravotnictví	65,6	69,8	75,0	66,7	79,2	84,8	85,3	.
63 ekonomika a administrativa	82,5	78,3	83,3	79,2	71,4	84,4	75,0	.
65 gastronomie, hotelnictví a turismus	93,9	74,1	74,3	85,0	90,6	84,4	90,9	.
75 pedagogika, učitelství, sociální péče	100,0	95,8	82,4	92,7	93,8	95,7	100,0	.
Učitelé¹⁾	130	137	126	115	100	91	87	77
z toho ženy (%)	54,1	53,9	56,5	54,1	55,9	59,8	57,4	59,9

¹⁾ přepočten na plně zaměstnané

Ženy až do roku 2016/17 převažovaly i mezi **absolventy** VOŠ, ale v roce 2017/18 jejich podíl klesl pod 50 %. V dřívějších letech byly v oboru pedagogika, učitelství a sociální péče, výrazně převažovaly v gastronomii, ekonomice a zdravotnictví. Po tři roky měly i poloviční podíl na absolventech v oboru zemědělství a lesnictví. Ženy měly menší zájem o obor zpracování dřeva a minimální nebo nulový zájem o obor strojírenství a strojírenská výroba.

Vysoké školy

Soustavu vysokých škol tvoří veřejné, soukromé a státní vysoké školy. V analýze byly využity informace o veřejných a soukromých vysokých školách ze systému Sdružené informace matrik studentů (SIMS), ve které jsou počty studentů vykazovány k 31. 12. a počty absolventů za celý kalendářní rok. Hodnocení se opíralo převážně o studenty se státním občanstvím ČR a s bydlištěm v kraji.

Tab. 2.4 Veřejné a soukromé vysoké školy – studenti a absolventi se státním občanstvím ČR¹⁾

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Studenti se státním občanstvím ČR	23 521	23 127	22 134	20 504	19 084	18 150	17 021	16 346
v tom podle typu studijního programu								
bakalářský	15 466	15 169	14 416	13 153	12 107	11 435	10 668	10 274
magisterský	2 234	1 976	1 785	1 620	1 541	1 401	1 357	1 361
magisterský navazující	4 908	5 110	5 003	4 825	4 522	4 416	4 164	3 901
doktorský	1 190	1 119	1 114	1 088	1 061	1 044	984	954
v tom podle formy studia								
prezenční	17 097	16 970	16 563	15 432	14 334	13 611	12 882	12 453
distanční a kombinované	6 693	6 377	5 767	5 231	4 905	4 708	4 288	4 019
Absolventi se státním občanstvím ČR	5 406	5 433	5 388	5 355	4 837	4 572	4 216	3 851
	z toho ženy (%)							
Studentky se státním občanstvím ČR	57,5	57,6	57,8	57,4	57,1	56,8	57,0	56,8
v tom podle typu studijního programu								
bakalářský	56,7	56,8	57,2	57,1	56,6	55,7	56,8	56,4
magisterský	68,1	68,2	67,9	68,1	67,9	69,2	68,1	67,0
magisterský navazující	58,6	59,1	58,7	57,6	57,4	58,2	56,7	56,8
doktorský	43,9	44,7	46,0	47,3	46,4	47,8	45,8	47,1
v tom podle formy studia								
prezenční	56,9	56,9	56,7	56,5	56,1	56,4	56,7	56,3
distanční a kombinované	59,0	59,6	61,1	60,5	60,2	58,7	58,4	58,4
Absolventky se státním občanstvím ČR	62,6	62,6	62,0	61,6	62,4	60,7	60,6	60,7

¹⁾ s místem trvalého bydliště v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý je uveden jen jednou, celkový počet tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů nebo formy studia

Počet studentů se státním občanstvím ČR s bydlištěm v jižních Čechách se od začátku tisíciletí až do roku 2012 zvyšoval, za toto období se zdvojnásobil. Počínaje rokem 2013 však začal klesat a tento trend zatím trvá. Koncem roku 2018 na vysokých školách po celé republice studovalo 16,3 tis. Jihočechů, což je o 31 % méně než v roce 2011.

Nejvíce studentů bylo zapsáno na bakalářský a nejméně na doktorský studijní program. Oproti roku 2011 ubylo v bakalářském programu 34 % studentů, v magisterských programech (vč. navazujícího) 26 % studentů. V doktorském programu byl pokles nejmělkší, o 20 %. Většina studentů studuje formou prezenčního studia. V distančním a kombinovaném studiu studovala v roce 2018 necelá čtvrtina studentů, oproti roku 2011 se jejich podíl snížil.

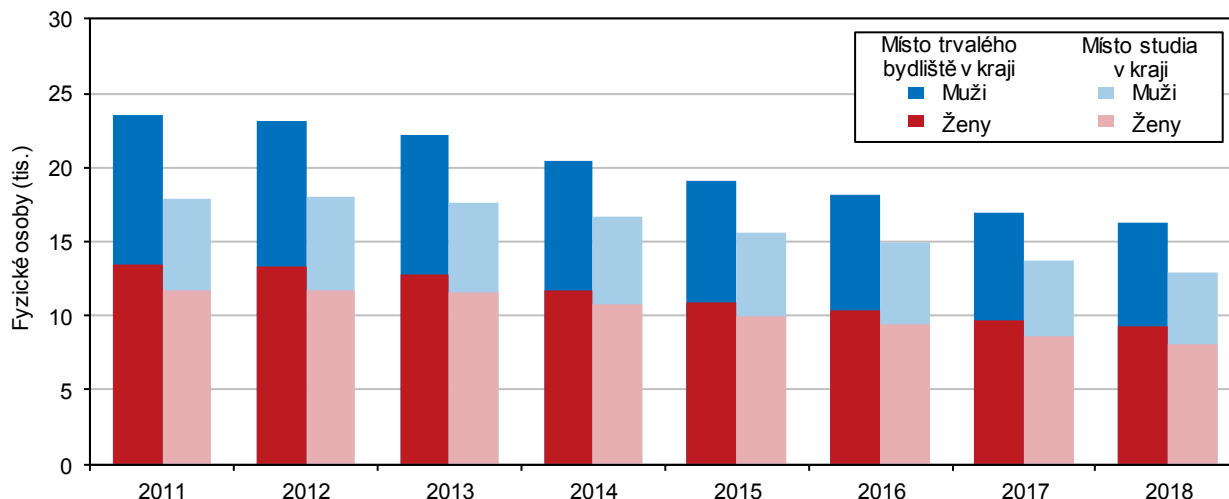
Častěji studují ženy. Jejich podíl na celkovém počtu studentů se v letech 2011 až 2018 pohyboval okolo 57 %. **Ženy** měly převahu ve všech studijních programech s výjimkou doktorského, kde dlouhodobě převládají **muži**. Největší, více než dvoutřetinový podíl, měly ženy v magisterském studijním programu. Pokud jde o formy studia, mezi studenty denního studia bylo přibližně 56 % žen, u distančního a kombinovaného studia byl jejich podíl ještě vyšší, v roce 2013 dosáhl 61 %, poté klesal na současných 58 %.

V roce 2018 měl ve srovnání s celorepublikovými výsledky Jihočeský kraj vyšší zapojení žen v bakalářském a doktorském studijním programu, a naopak menší zastoupení v magisterských programech.

Graf 2.5 Studenti veřejných a soukromých vysokých škol se státním občanstvím ČR podle pohlaví

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ze systému SIMS byly získány rovněž informace o studentech podle místa studia. Na vysokých školách, resp. fakultách VŠ, které sídlí v Jihočeském kraji, v roce 2018 studovalo téměř 13 tis. osob se státním občanstvím ČR. Oproti roku 2011 jejich počet klesl celkem o 28 %, přitom počet studentek klesl o 31 %. Převaha žen mezi studenty na jihočeských VŠ se sice oproti roku 2011 poněkud snížila, stále je ale větší než mezi studenty s bydlištěm v kraji. V roce 2018 dosahoval podíl žen na počtu studentů s výukou v Jihočeském kraji víc než 62 %, zatímco podíl žen na počtu studentů bydlících v kraji představoval necelých 57 %.

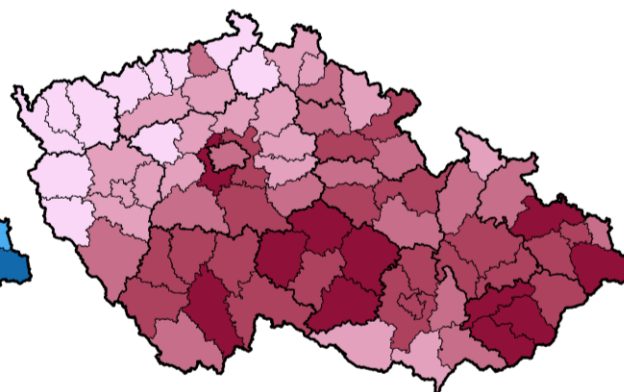
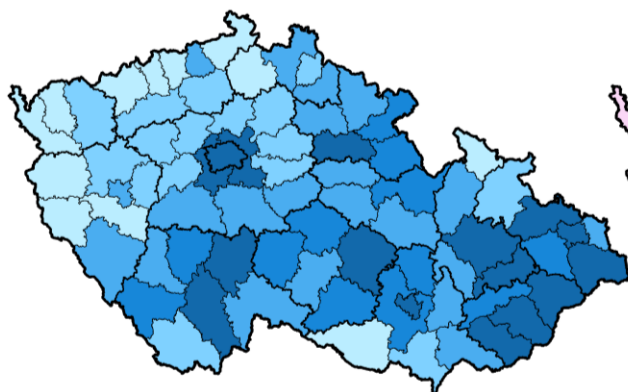
V roce 2018 bylo nejvíc studentů zapsáno na vysokých školách v hlavním městě (91 tis. studentů se státním občanstvím ČR) a v krajích Jihomoravském (49 tis.) a Moravskoslezském (22 tis.). Podíl žen na počtu studujících v těchto krajích představoval méně než 54 %. Vůbec nejnižší zastoupení žen mezi studenty měly VŠ sídlící ve Středočeském kraji (necelých 53 % z 2,4 tis. studentů), naopak nejvyšší zastoupení žen bylo na vysokých školách Kraje Vysočina (71 % z 2,1 tis. studentů).

System SIMS umožnil počty studentů rozdělit do okresů podle místa bydliště. Tyto počty byly zrelativizovány na počet obyvatel ve věku 18 a více let. Byl tak získán určitý přehled o podílu studujících v populaci 18letých a starších, a to podle pohlaví. Je však třeba vzít v úvahu to, že údaje mohou být do jisté míry ovlivněny rozdílnou věkovou strukturou obyvatelstva.

Ktg. 2.3 Studenti veřejných a soukromých vysokých škol se státním občanstvím ČR podle pohlaví a okresu trvalého bydliště k 31. 12. 2018

Muži

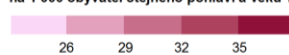
Ženy

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví a věku 18 a více let

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví a věku 18 a více let

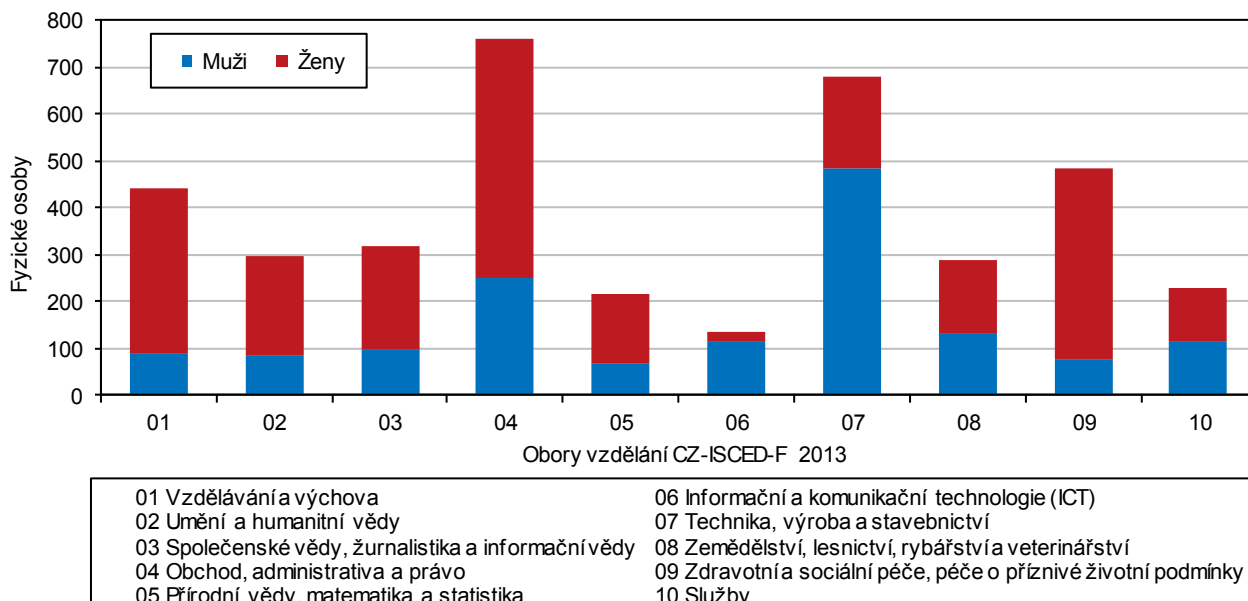
Pramen: MŠMT

V celé republice, napříč všemi okresy, se potvrdilo, že v populaci 18letých a starších častěji studují ženy. Podíl studujících mužů se nejvíce přiblížil podílu studujících žen v Praze, a naopak nejvíce se mu vzdálil v okresech Kroměříž, Žďár nad Sázavou a Český Krumlov (o 10 procentních bodů).

Mezi okresy s nejvyšším **podílem studujících žen a mužů** jsou okresy Praha-západ, České Budějovice, Zlín a Opava. Vysoký podíl studujících žen byl i ve většině okresů Kraje Vysočina a Zlínského kraje. Mezi muži měla jeden z nejvyšších podílů studujících mužů také Praha a okresy Zlínského kraje. Naopak nejnižší byl podíl studujících žen a mužů v okresech při severozápadní státní hranici.

Graf 2.6 Absolventi se státním občanstvím ČR veřejných a soukromých vysokých škol podle pohlaví a oborů vzdělání s trvalým bydlištěm v Jihočeském kraji v roce 2018

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Počet **absolventů vysokých škol** se státním občanstvím ČR a bydlištěm v Jihočeském kraji se až do roku 2012 zvyšoval, v posledních šesti letech klesal. Na začátku tisíciletí bylo mezi absolventy 52 % žen, tento podíl se zvyšoval až k 63 % v letech 2011 a 2012. Poté se zastoupení žen mírně snižovalo, ale stále dosahovalo více než 60 %.

Ženy převládaly téměř ve všech oborech vzdělání. Nejsilněji byly feminizovány obory zdravotnictví a sociální péče, kde bylo v roce 2018 mezi absolventy 84 % žen, vzdělávání a výchova (80 %) a umění a humanitní vědy (72 % žen). Muži dominovali pouze ve dvou oborech vzdělání – v informačních a komunikačních technologiích (84 % mužů z celkového počtu absolventů) a v technice, výrobě a stavebnictví (71 %).

3. Ekonomická aktivita

Informace o uplatnění obyvatel ve věku 15 a více let na trhu práce přináší s roční a čtvrtletní periodicitou Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS). V jeho rámci jsou za kraje publikovány základní výsledky o ekonomické aktivitě osob ve věku 15 a více let celkem i v rozdělení podle pohlaví a věkových kategorií.

Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku

Počet 15letých a starších se v kraji až do roku 2009 zvyšoval a od té doby již spíše zvolna klesá, současně se markantně projevuje hlavní rys demografického vývoje – stárnutí společnosti. Od roku 2008 se počet 15letých a starších, tj. osob, u kterých se předpokládá, že mohou být ekonomicky aktivní, snížil o necelé 1 %. Přitom ubylo osob ve věkových kategoriích 15–29 let, 30–44 let a 45–59 let a jedině ve věkové kategorii 60letých a starších se počet osob zvýšil, za deset let o 27 %. Tato základní věková kategorie je také jediná, ve které vlivem demografických poměrů převládají ženy. V roce 2008 jich mezi 60letými a staršími obyvateli bylo 57 %, v roce 2018 byl jejich podíl nižší (55 %). Za touto změnou stojí rozdílná dynamika vývoje počtu seniorů, kdy počet mužů vzrostl o 32 % a žen o 23 %.

Tab. 3.1 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a pohlaví

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

v tis. osob

	2008			2013			2018		
	celkem	v tom		celkem	v tom		celkem	v tom	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Populace 15 a více let celkem	543,9	266,4	277,6	541,0	264,6	276,5	539,8	264,5	275,3
v tom podle ekonomické aktivity									
pracovní síla	323,2	183,0	140,3	311,8	176,0	135,7	320,4	179,8	140,5
v tom:									
zaměstnaní	314,7	179,9	134,8	295,6	168,9	126,7	315,8	177,7	138,2
nezaměstnaní	8,5	3,1	5,4	16,2	7,2	9,0	4,5	2,2	2,4
ekonomicky neaktivní	220,7	83,4	137,3	229,3	88,5	140,8	219,5	84,7	134,8

V celé populaci 15letých a starších dlouhodobě mírně převažují ženy. Jejich podíl na počtu obyvatel se v roce 2018 shodoval s podílem v roce 2008 (51,0 %). Při rozdělení podle ekonomického statusu se poměr mužů a žen nepatrně změnil. Mezi ekonomicky aktivními (pracovní síla) převládali muži, jejich podíl se za deset let mírně snížil z 56,6 % na 56,1 %. Ženy naproti tomu tvořily většinu mezi ekonomicky neaktivními a jejich převaha se jistě i v souvislosti s demografickým vývojem zmenšila z 62,2 % na 61,4 %.

Při rozdělení pracovní síly na zaměstnané a nezaměstnané převažovali mezi zaměstnanými muži, i když se tam jejich podíl snížil z 57,2 % v roce 2008 na 56,3 % v roce 2018. Mezi nezaměstnanými naopak převládaly ženy, ale jejich převaha již nebyla tak výrazná. V roce 2008 činil podíl žen na nezaměstnaných více než 63 %, v roce 2018 méně než 52 %.

Změny v rozložení obyvatelstva z hlediska postavení na trhu práce ovlivňuje řada činitelů. Demografický faktor zahrnuje klesající porodnost, odsouvání mateřství do pozdějšího věku, prodlužující se délku života a stárnutí populace, které vyvolaly posun hranice pro odchod do starobního důchodu. Rostoucí nároky na vzdělání vedly k prodloužení doby vzdělávání. Významným a zásadním faktorem je i ekonomický vývoj. Období hodnocené v této části textu začíná rokem 2008, kdy se v kraji měnila fáze hospodářského cyklu, končilo období konjunktury. Koncem roku 2008 nastoupila vleklá hospodářská krize, z které se ekonomika vymanila až v roce 2014. V posledních pěti letech je ekonomika na vzestupu, ale limituje ji nedostatek pracovních sil.

To vše se promítlo do vývoje míry ekonomické aktivity. Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl počtu ekonomicky aktivních (zaměstnaných a nezaměstnaných) na počtu obyvatel ve věku 15 a více let. Může být vypočtena i pro specifické skupiny osob, např. určité věkové kategorie nebo osoby s určitým typem vzdělání.

V rozdělení podle pohlaví platí, že **míra ekonomické aktivity (MEA)** mužů je vyšší než míra ekonomické aktivity žen. Je to proto, že ženy ve větším počtu studují, častěji než muži jsou na rodičovské dovolené, do starobního důchodu i přes posun důchodové hranice zatím odcházejí dříve než muži a v průměru se dožívají vyššího věku. I když MEA mužů ve věku 15 a více let oproti roku 2008 klesla z 68,7 % na 68,0 % v roce 2018 a MEA žen stejného věku vzrostla z 50,5 % na 51,0 %, zůstává mezi nimi značný rozdíl.

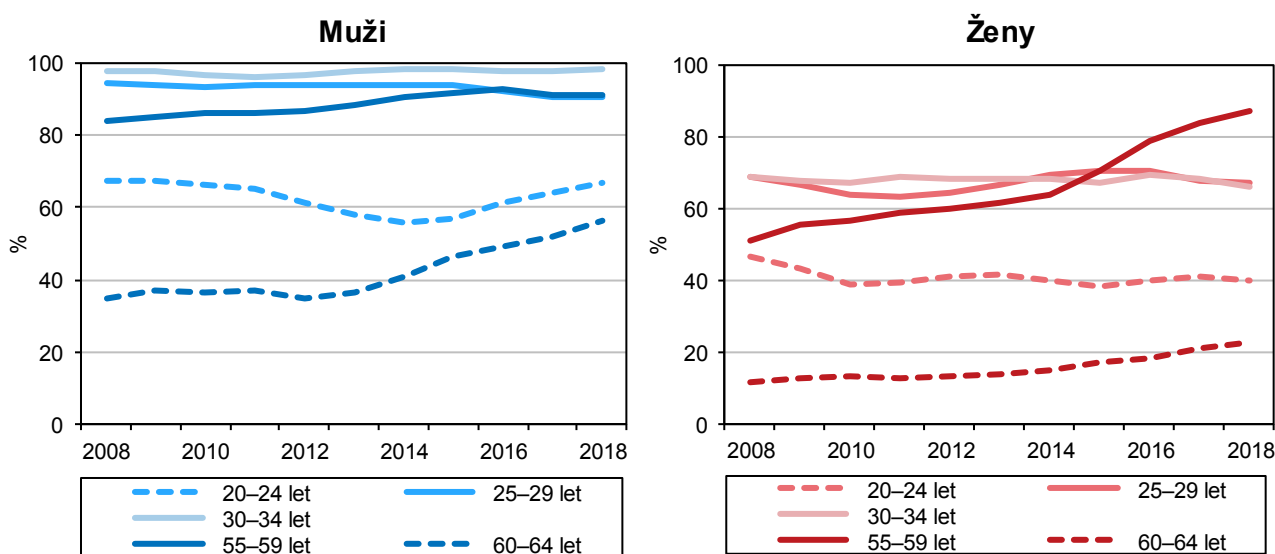
Vyšší míra ekonomické aktivity mužů než žen se potvrzuje i pro **pětileté věkové skupiny**. V grafu 3.1 byly vybrány zejména „okrajové“ věkové skupiny, s výjimkou 15–19 let. V tomto věku ještě většina juniorů neukončila vzdělávací proces. Vlivem prodlužující se přípravy na povolání je MEA nízká, nyní zhruba 6 %, zatímco před 20 lety dosahovala u mužů 25 % a u žen 22 %.

MEA osob ve věku 20–24 let po roce 2008 klesala, u žen později kolísala kolem 40 %, zatímco u mužů se opět zvýšila na stejnou hodnotu jako před deseti lety. U mužů ve věku 25–29 let MEA klesala. U žen v této a následující věkové skupině kolísala, v posledních dvou letech spíše klesala, což může být ovlivněno studiem nebo rodičovstvím.

S věkem 30–34 let mužům začínají roky nejvyšší ekonomické aktivity, kdy až do věku 45–49 let dosahovala dlouhodobě jejich MEA více než 95 %, a ještě i ve věku 50–54 let se jejich ekonomická aktivita pohybovala těsně okolo 95 %. Ženy měly nejvyšší MEA ve věkových skupinách mezi 40 a 54 lety – nad 90 %. Vývoj MEA osob ve věku 55–59 let a 60–64 let ovlivnilo posouvání věku pro odchod do důchodu.

Graf 3.1 Míra ekonomické aktivity podle pohlaví a věku (třileté průměry)

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

V roce 2018 patřil Jihočeský kraj ke krajům s vyšší MEA mužů ve všech věkových kategoriích. U mužů do 24 let mělo nejnižší MEA hlavní město Praha a nejvyšší Pardubický kraj. V kategoriích 55–59 let a 60–64 let měla nejvyšší MEA mužů Praha a nejnižší „hornické“ kraje Ústecký a Moravskoslezský.

Úroveň MEA žen měl Jihočeský kraj v **regionálním srovnání** téměř ve všech věkových skupinách nižší, pro věk 20–24 let dokonce nejnižší. Nejvyšší MEA žen ve věku 20–24 let měl Středočeský kraj. Ve věkových skupinách 55–59 let a 60–64 let měla nejvyšší MEA žen Praha a nejnižší pro věk 55–59 let Ústecký kraj a pro věk 60–64 let Jihočeský kraj.

Vyšší **MEA** mužů ve srovnání se ženami se potvrdila rovněž podle jednotlivých **druhů nejvyššího dosaženého vzdělání**. Nejnižší ekonomickou aktivitu mají osoby se základním vzděláním a bez vzdělání. V Jihočeském kraji byla v roce 2018 MEA mužů s tímto vzděláním 25 %, MEA žen byla o 10 procentních bodů

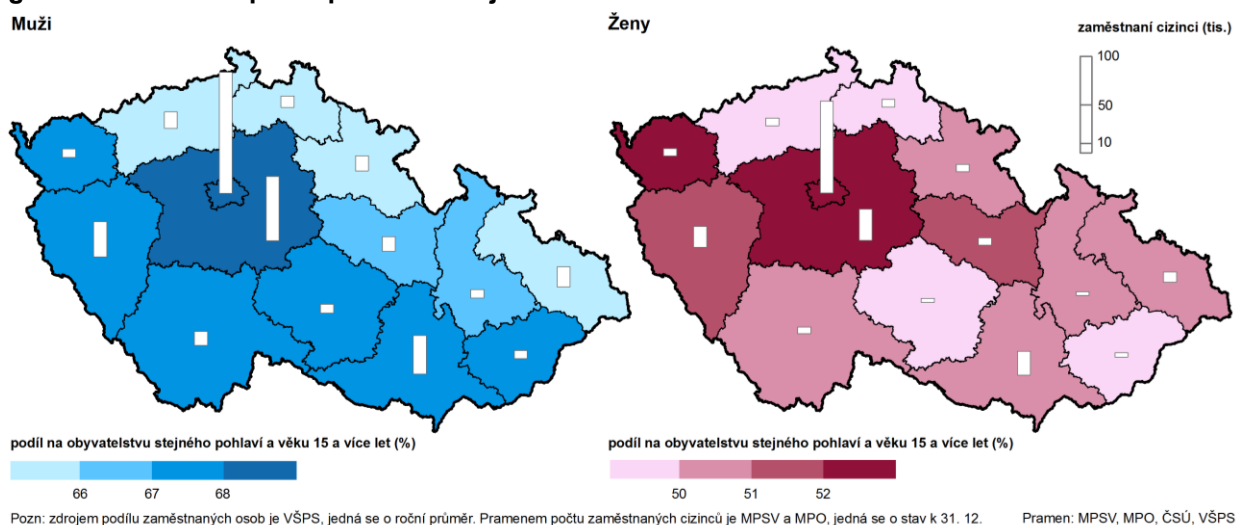

nižší. Osoby se středním vzděláním bez maturity již byly většinou ekonomicky aktivní, v roce 2018 dosáhla MEA mužů s tímto vzděláním 70 %, zatímco u žen byla podstatně nižší 54 %. Osoby se středním vzděláním s maturitou nacházely uplatnění na trhu práce v ještě větší míře, muži ze 73 % a ženy z 56 %. Nejvyšší MEA byla zjištěna u osob s vysokoškolským vzděláním, u mužů 79 %, u žen 72 %.

Kromě ukazatele míra ekonomické aktivity se používá i ukazatel **míra zaměstnanosti**, který na rozdíl od MEA v čitateli počítá jen se zaměstnanými. Za zaměstnané se přitom podle VŠPS považují všechny osoby 15leté a starší, obvykle bydlící na sledovaném území, které v průběhu šetřeného týdne pracovaly alespoň jednu hodinu za mzdu, plat nebo jinou odměnu, nebo nebyly v práci, ale měly formální vztah k zaměstnání.

V Jihočeském kraji byla v roce 2018 zjištěna míra zaměstnanosti mužů 67,2 % a žen 50,2 %. To znamená, že z mužů ve věku 15 a více let byly zaměstnané více než dvě třetiny, z žen polovina. Z regionálního hlediska byla nejvyšší míra zaměstnanosti zjištěna v hlavním městě Praze (muži 73,3 %, ženy 56,2 %), naproti tomu nejnižší v Ústeckém kraji (muži 64,4 %, ženy 47,6 %).

Ktg. 3.1 Zaměstnaní podle pohlaví a krajů v roce 2018

Vzhledem k tomu, že ekonomika se v posledních letech potýká s nedostatkem pracovních sil, jsou jejich vítaným zdrojem cizinci. Koncem roku 2018 jich na českém trhu práce působilo téměř 660 tis. Toto číslo zahrnovalo jednak cizince na pozici zaměstnanců evidované úřady práce a jednak cizince s živnostenským oprávněním. Z ciziny k nám za prací častěji mířili muži. V ČR se na **celkovém počtu zaměstnaných cizinců** koncem roku 2018 podíleli 64 %. V Jihočeském kraji z celkového počtu 22 tis. zaměstnaných cizinců připadalo na muže 69 %.

Nejvíce cizinců bylo zaměstnáno v Praze (226 tis. osob, z toho 59 % mužů) a Středočeském kraji (102 tis. osob, z toho 69 % mužů). Největší podíl mužů z celkového počtu zaměstnaných cizinců byl koncem roku 2018 v Olomouckém kraji – ze 13 tis. osob 71 % mužů, naproti tomu nejmenší podíl v kraji Karlovarském – ze 17 tis. cizinců tvořili muži 56 %.

Úřady práce v Jihočeském kraji evidovaly koncem roku 2018 na pozici zaměstnance 19. tis. cizinců, převážně mužů (69 %). Většinu tvořili občané EU, EHP a Švýcarska (61 %), mezi nimiž převládali ze 73 % muži. Nejmenší rozdíl v počtu zaměstnaných mužů a žen byl u cizinců, kteří povolení k zaměstnání nepotřebovali, poměr mezi muži a ženami tam činil 53:47.

Nejvíce **cizinců** z evidence ÚP pracovalo v **okresech** České Budějovice (5,9 tis. osob), Tábor a Český Krumlov (v obou shodně 2,9 tis. osob). Mezi cizinci ve všech okresech převažovali muži; nejvíce v okrese Český Krumlov (72 %) a nejméně v okrese Strakonice (66 %).

Tab. 3.2 Cizinci evidovaní na úřadech práce k 31. 12. 2018

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Kraj, okresy	Cizinci evidovaní na úřadech práce celkem		v tom									
			občané EU/EHP a Švýcarska v postavení zaměstnanců		cizinci, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání		cizinci s platným povolením k zaměstnání		držitelé zaměstnan. karet		držitelé modrých karet	
			muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Jihočeský kraj	13 201	5 889	8 475	3 132	1 976	1 752	805	406	1 944	597	1	2
České Budějovice	4 117	1 788	2 609	857	843	724	186	87	478	118	1	2
Český Krumlov	2 117	816	1 475	398	256	255	174	44	212	119	-	-
Jindřichův Hradec	541	266	273	126	76	83	42	26	150	31	-	-
Písek	1 642	756	1 032	386	166	171	143	80	301	119	-	-
Prachatice	1 025	433	516	268	156	87	35	18	318	60	-	-
Strakonice	1 751	895	1 264	587	221	190	78	45	188	73	-	-
Tábor	2 008	935	1 306	510	258	242	147	106	297	77	-	-

Zaměstnaní podle pohlaví, postavení v zaměstnání, odvětví činnosti a hlavních tříd zaměstnání

Ve vývoji zaměstnanosti se odráží vývoj ekonomiky. V Jihočeském kraji se ještě v roce 2008 meziročně počet zaměstnaných mírně zvýšil, následně až do roku 2012 klesal, v roce 2013 stagnoval a od roku 2014 roste. V současnosti ho limituje vyčerpaná nabídka pracovní síly. V roce 2018 bylo mezi zaměstnanými téměř 316 tis. osob, to je oproti roku 2008 pouze o 0,3 % více. Podíl mužů na celkovém počtu zaměstnaných se mezi těmito roky snížil z 57,2 % na 56,3 %.

Z hlediska **postavení v zaměstnání** byli mezi zaměstnanými celkem v naprosté převaze zaměstnanci včetně členů produkčních družstev (dále jen zaměstnanci), kteří se v roce 2018 podíleli na počtu zaměstnaných 83 %. Minoritní skupinou jsou pracující na vlastní účet a zaměstnavatelé s podílem na počtu zaměstnaných 13 % a 3 %. V minimálním počtu jsou mezi zaměstnanými pomáhající rodinní příslušníci.

Tab. 3.3 Zaměstnaní dle klasifikace postavení v zaměstnání

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zaměstnaní celkem	295,6	300,6	303,4	310,5	314,8	315,8
z toho ženy (%)	42,9	42,7	43,6	43,7	43,5	43,7
zaměstnanci vč. členů produkčních družstev	241,3	251,4	250,8	256,3	261,4	263,6
z toho ženy (%)	45,0	44,7	45,7	46,5	45,6	46,1
zaměstnavatelé	10,0	7,1	9,0	11,3	11,6	8,8
z toho ženy (%)	27,1	29,6	27,9	19,1	20,5	18,9
pracující na vlastní účet	41,7	41,0	42,7	41,6	39,9	41,5
z toho ženy (%)	31,9	32,3	33,5	31,3	34,3	32,3

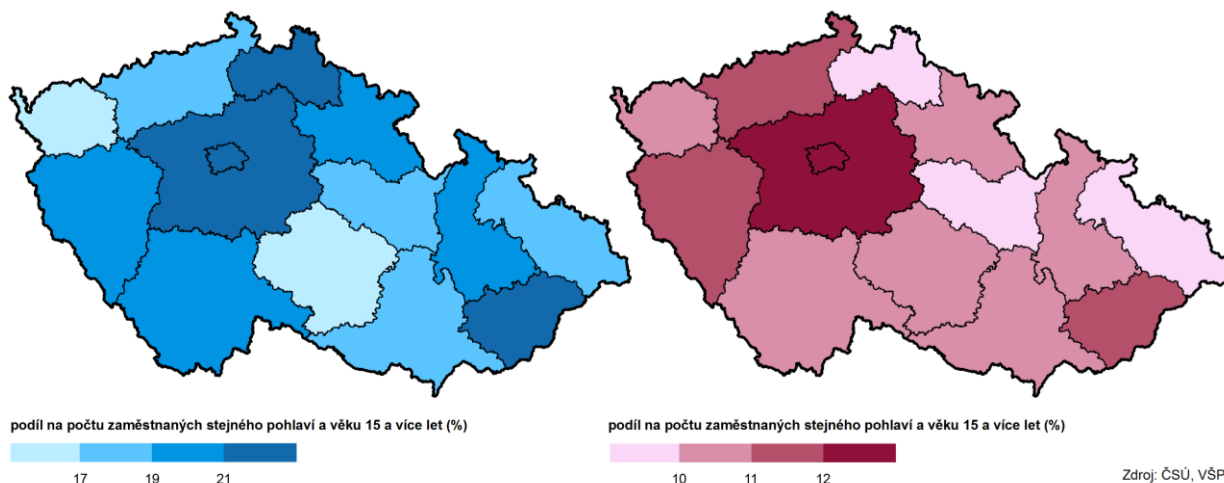
Muži stále více dominovali zejména mezi zaměstnavateli, kde jejich podíl v roce 2018 dosáhl 81 %. Výraznou, více než dvoutřetinovou, převahu měli i mezi pracujícími na vlastní účet. Nejvyrovnanější byl poměr mužů a žen u zaměstnanců, kde v roce 2018 bylo 54 % mužů a 46 % žen. V roce 2018 připadalo z celkového počtu **zaměstnaných mužů** na zaměstnance 80 %, na zaměstnavatele 4 % a na pracující na vlastní účet 16 %. Zaměstnané **ženy** byly z 88 %, tedy ve větší míře než muži, v postavení zaměstnance a méně často podnikaly. V průměru na 100 zaměstnaných žen připadala 1 zaměstnavatelka a 10 pracujících na vlastní účet.

Ktg. 3.2 Podnikatelé podle pohlaví a krajů v roce 2018

Muži

Ženy

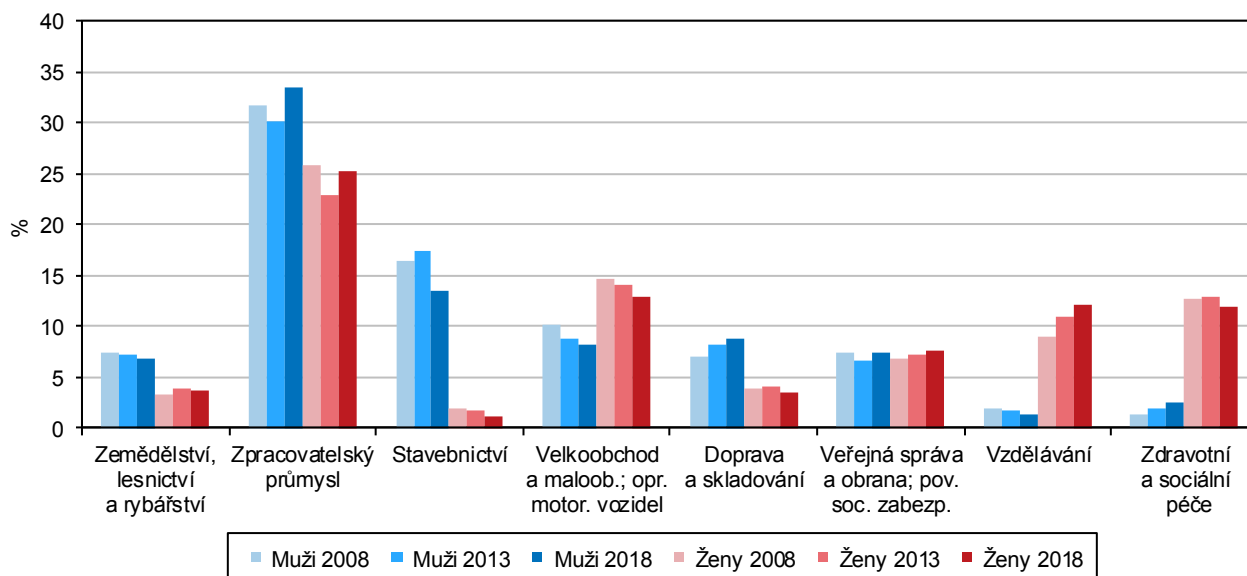

Podíl podnikatelů – zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet v roce 2018 dosahoval v Jihočeském kraji mezi zaměstnanými muži 20 % a mezi zaměstnanými ženami 11 %. V **mezikrajském srovnání** byly oba podíly šesté nejvyšší. Nejpodnikavější jsou zaměstnaní v hlavním městě a Středočeském kraji. V Praze ze 100 zaměstnaných mužů, resp. žen tvořili podnikatelé 26 %, resp. 16 %. Ve Středočeském kraji podnikalo mezi muži 24 % a mezi ženami 13 % ze zaměstnaných. Nejméně rozšířené bylo podnikání mezi muži v Karlovarském kraji a Kraji Vysočina, kde podnikalo méně než 17 % zaměstnaných mužů, a mezi ženami v Moravskoslezském kraji, kde ze zaměstnaných žen tvořily podnikatelky necelých 9 %.

Pokud jde o strukturu **podle hlavních tříd zaměstnání**, uplatňovaly se Jihočešky podstatně častěji než Jihočeši jako úřednice (v průměru za roky 2016–2018 se ženy podílely na celkovém počtu úředníků 81 %), jako pracovnice ve službách a prodeji (67 %) a specialistky (62 %), ale také jako pomocné a nekvalifikované pracovnice (63 %). Jihočeši byli zaměstnání častěji jako řemeslníci a opraváři (podíl mužů 90 %), zákonodárci a řídicí pracovníci (79 %) a obsluha strojů a zařízení (70 %).

Graf 3.2 Zaměstnaní v NH podle pohlaví a vybraných odvětví činnosti v Jihočeském kraji

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

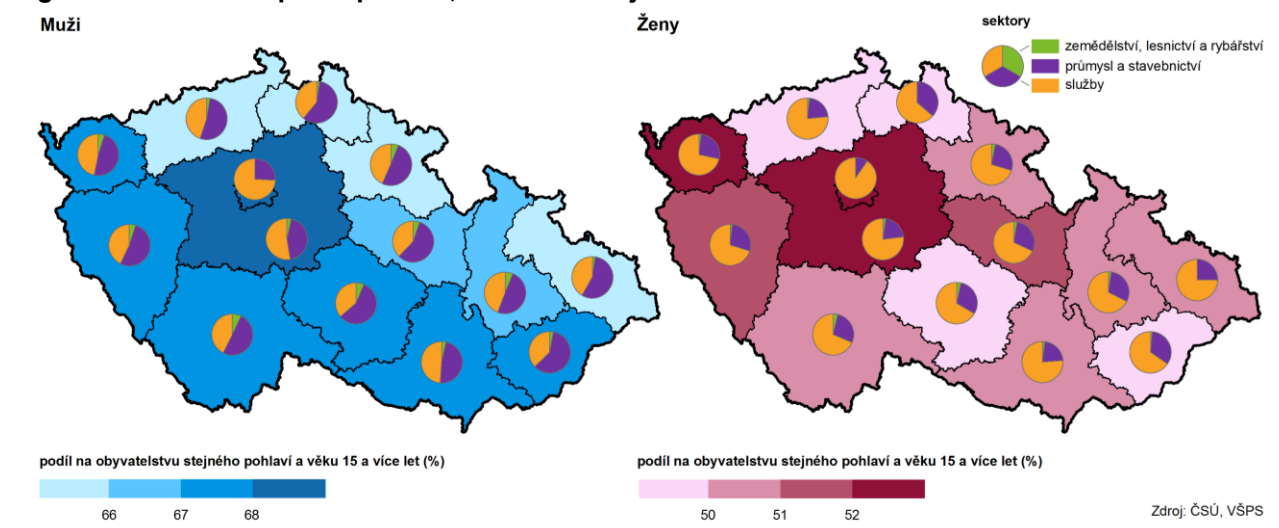
Z hlediska **odvětví ekonomické činnosti** nacházela obě pohlaví uplatnění nejčastěji ve zpracovatelském průmyslu, a to i v době hospodářské krize. V roce 2018 zpracovatelský průmysl zaměstnával 59 tis. mužů a 35 tis.

žen. Druhým největším „zaměstnavatelem“ mužů bylo stavebnictví, kde v roce 2018 pracovalo na 24 tis. mužů, u žen to byl velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel, kde bylo zaměstnáno 18 tis. žen. Pro muže bylo v roce 2018 třetím a čtvrtým nejvýznamnějším odvětvím doprava a skladování (více než 15 tis. mužů) a velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (téměř 15 tis. mužů), pro ženy to bylo vzdělávání (téměř 17 tis. žen) a zdravotní a sociální péče (více než 16 tis.). Hodnoty v %, které lze vyčíst z grafu 3.2, uvádějí podíl počtu mužů, resp. žen zaměstnaných ve vybraném odvětví na celkovém počtu zaměstnaných mužů, resp. žen.

Celkově lze říci, že muži častěji než ženy pracují v primárním a sekundárním sektoru. Doménou žen jsou naopak odvětví terciární sféry. V Jihočeském kraji ze zaměstnaných mužů pracovalo téměř 7 % v primární sféře a 50 % v sekundární sféře. Zaměstnanost jihočeských mužů v primárním sektoru byla v regionálním srovnání nejvyšší, zaměstnanost mužů v sekundární a terciární sféře byla devátá nejvyšší. Největší podíl mužů zaměstnaných v sekundární sféře měl Zlínský kraj (60 %), nejvyšší zaměstnanost v terciéru mělo hlavní město Praha (74 %).

Ze zaměstnaných Jihočešek pracovala necelá 4 % v primární sféře (nejvíce mezi kraji), 28 % v sekundární sféře (sedmý nejvyšší podíl mezi kraji) a více než 68 % v terciární sféře (deváté místo mezi kraji). Nejvyšší podíl žen v průmyslu a stavebnictví měl Liberecký kraj (36 %) a ve službách Praha (více než 90 %).

Ktg. 3.3 Zaměstnaní podle pohlaví, sektorů a krajů v roce 2018

VŠPS zpracovává kromě jiného údaje o počtu obvykle odpracovaných hodin v zaměstnání na plný pracovní úvazek. Průměrný týdenní počet obvykle odpracovaných hodin se dlouhodobě u obou pohlaví snižoval. Muži se v zaměstnání zdržovali delší dobu, v Jihočeském kraji v průměru o 3 hodiny déle než ženy.

V porovnání s průměrem ČR trávili muži z Jihočeského kraje v práci nepatrně méně času, zatímco jihočeské ženy až do roku 2017 poněkud více času, v roce 2018 byl průměrný týdenní počet odpracovaných hodin u obou pohlaví již pod celorepublikovým průměrem.

Z hlediska postavení v zaměstnání měli nejdelší obvyklý pracovní týden v roce 2018 podnikající muži (zaměstnavatelé a pracující na vlastní účet) – v kraji více než 46 hodin, v ČR v průměru více než 47 hodin. Ženy podnikatelky v zaměstnání trávily zhruba o hodinu méně než muži. V Jihočeském kraji jim, co do délky obvyklého pracovního týdne, konkurovaly pomáhající rodinné příslušnice s obvykle odpracovanými 46 hodinami. Ty měly ve srovnání s průměrem ČR o 3 hodiny delší pracovní týden. Obvyklých 40 hodin odpracovali v průměru zaměstnanci (muži 40,5 hod., ženy 40,1 hod.). Celorepublikový průměr obvykle odpracovaných hodin byl jen o málo vyšší.

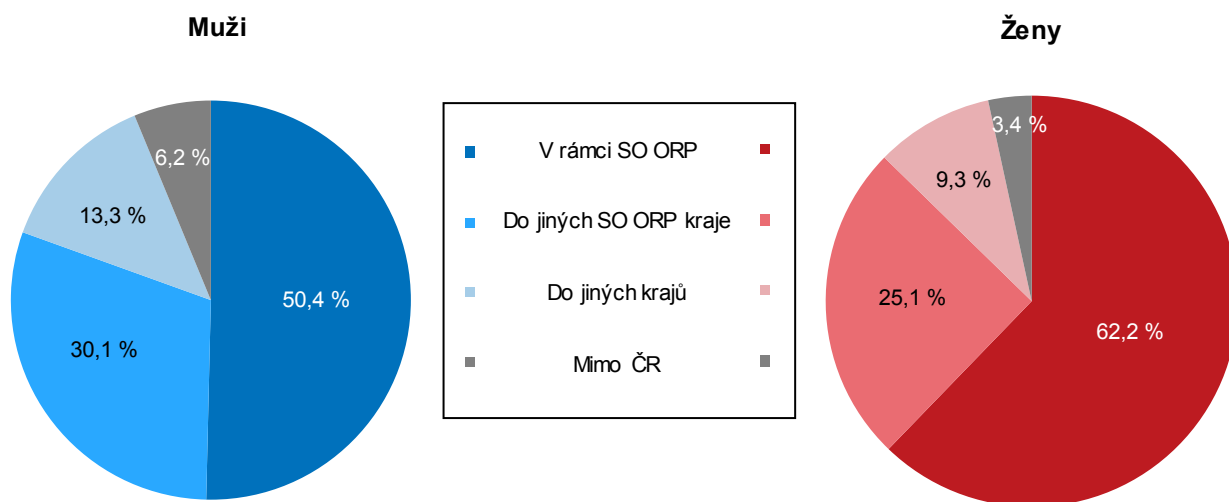

Dojíždka do zaměstnání

Pro níže uvedená data o vyjížděci a dojížděci do zaměstnání byly využity údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) 2011 zpracované podle správních obvodů ORP. V tabulkách a grafech nebyly zahrnuty osoby, které nevedly přesnou obec pracoviště, protože od té se odvozovalo správné zařazení do SO ORP.

Graf 3.3 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví a typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

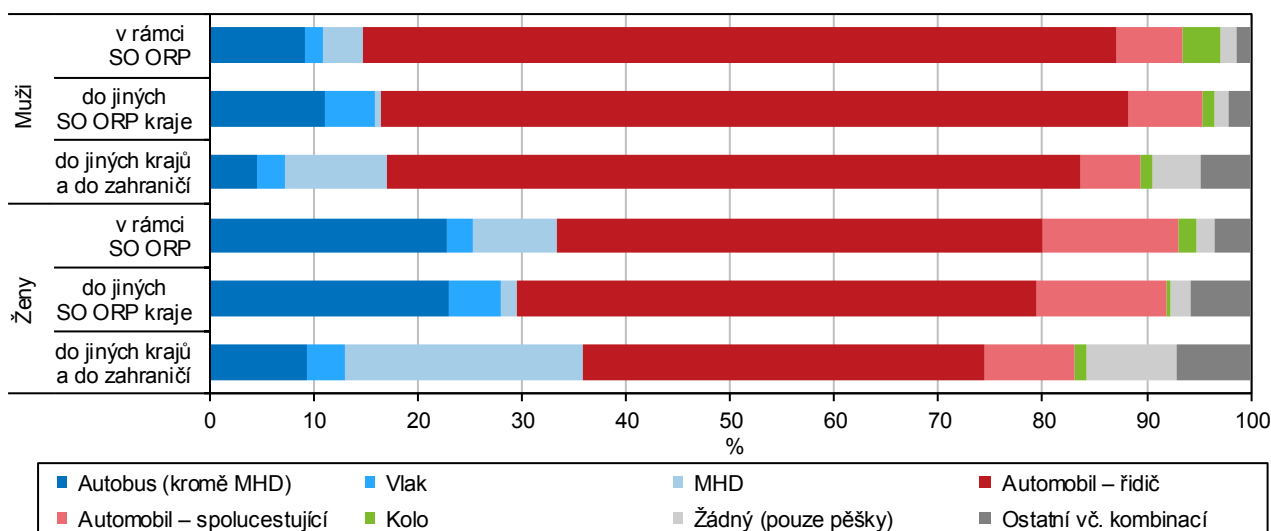

Při SLDB 2011 bylo zjištěno, že v Jihočeském kraji **vyjíždělo za prací** mimo obec svého bydliště do konkrétního místa pracoviště 42 tis. mužů a 32 tis. žen. Nejčastěji se pohybovali uvnitř svého domovského SO ORP. Pro ženy byla blízkost zaměstnání důležitější než pro muže. Ti neváhali dojíždět za prací do jiných krajů (5,5 tis. mužů) či mimo republiku (2,6 tis. mužů). Ženy práci v zahraničí či mimo svůj kraj neodmítaly, ale volily ji méně často (mimo kraj 3,0 tis. žen, do zahraničí 1,1 tis. žen).

Cesta do zaměstnání trvala méně **času** ženám. Méně než půl hodiny se na ní zdrželo 66 % vyjíždějících žen a 61 % vyjíždějících mužů. Od 30 minut do jedné hodiny cestovalo do zaměstnání 27 % žen a 26 % mužů. Déle než jednu hodinu cestovalo 7 % žen a 13 % mužů.

Graf 3.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle typu vyjížděky, pohlaví a použitého dopravního prostředku (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Do zaměstnání se muži i ženy nejčastěji dopravovali automobilem, který sami řídili. U mužů bylo jeho použití podstatně častější. Na cestě do zaměstnání mimo obec řídilo auto 71 % vyjíždějících mužů a 47 % vyjíždějících žen. Jako druhý nejrozšířenější **dopravní prostředek** byl používán autobus. Ten volily častěji ženy (21 %) než muži (9 %). V pořadí třetím nejběžnějším způsobem byla doprava automobilem na sedadle spolucestujícího, kterou opět využívaly více ženy (12 % z vyjíždějících žen) než muži (6 %). Městskou hromadnou dopravu k cestám do zaměstnání využívalo 8 % žen a 4 % mužů (zahrnuje i použití MHD ke každodenním cestám do zaměstnání z místa přechodného ubytování, které může být i mimo kraj či v cizině).

Při **podrobnějším regionálním pohledu** není vzhledem k rozdílné velikosti správních obvodů účelné porovnávat mezi SO ORP počty vyjíždějících a dojíždějících do zaměstnání. Lze však porovnat strukturu z hlediska směřování vyjížděky. Cesty do zaměstnání uvnitř domovského správního obvodu drtivě převládaly u mužů a zejména žen na Českobudějovicku a Táborsku, což jsou správní obvody se silnou ekonomickou základnou. **Vyjížděka** v rámci domovského správního obvodu převažovala také u mužů a žen na Strakonicku. Přitom se opět ukázalo, že ženy vyjížděly za prací v rámci svého domovského obvodu častěji než muži. Ti naopak ve větší míře cestovali za prací mimo hranice SO, což potvrzují i dále jmenované obvody.

Nejvyšší podíl vyjíždějících do jiných obvodů Jihočeského kraje byl zjištěn z Trhvosvinenska a Vodňanska, které sousedí se silným českobudějovickým správním obvodem. Vysoký podíl vyjíždějících za prací do jiných krajů ČR zaznamenaly SO ORP při vnitrozemské hranici kraje, zejména Dačicko, kde do jiného kraje vyjížděla víc než třetina mužů i žen. Největší podíl vyjíždějících za hranice ČR byl zjištěn ve správních obvodech při západní státní hranici, především z Prachaticka a Vimperska, ze kterých vyjíždělo 15 % mužů.

Tab. 3.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, typu vyjížděky a SO ORP

Zdroj: SLDB 2011

Kraj, SO ORP	Muži					Ženy				
	celkem	v tom (%)				celkem	v tom (%)			
		v rámci SO ORP	do jiných SO ORP kraje	do jiných krajů	mimo ČR		v rámci SO ORP	do jiných SO ORP kraje	do jiných krajů	mimo ČR
Jihočeský kraj	41 781	50,4	30,1	13,3	6,2	32 254	62,2	25,1	9,3	3,4
Blatná	746	46,9	27,6	21,6	3,9	686	55,5	22,7	19,2	2,5
České Budějovice	9 089	67,8	18,5	8,9	4,9	7 525	80,4	11,6	4,7	3,3
Český Krumlov	3 320	45,0	38,5	5,8	10,6	2 570	60,0	30,9	3,3	5,8
Dačice	1 275	41,7	15,3	33,5	9,5	916	45,6	14,6	35,3	4,5
Jindřichův Hradec	3 017	48,3	23,9	22,7	5,1	2 148	63,9	16,9	16,7	2,5
Kaplice	1 584	38,0	45,8	3,9	12,3	1 248	42,7	49,0	1,8	6,5
Milevsko	1 134	39,9	40,6	17,3	2,3	920	42,3	39,3	16,4	2,0
Písek	2 741	42,6	30,6	21,4	5,3	1 968	56,4	23,7	16,3	3,6
Prachatice	2 509	39,3	37,2	7,9	15,6	1 769	55,5	34,5	5,8	4,2
Soběslav	1 572	34,0	54,5	9,7	1,8	1 245	45,2	45,9	6,7	2,1
Strakonice	2 656	55,3	24,6	14,2	5,9	2 006	65,6	21,1	11,0	2,3
Tábor	5 649	63,2	14,3	20,1	2,3	4 411	73,9	10,3	13,6	2,2
Trhové Sviny	1 537	20,9	70,1	4,2	4,7	1 215	29,5	65,8	1,8	3,0
Třeboň	1 910	42,1	44,0	8,7	5,2	1 373	51,3	37,9	5,6	5,2
Týn nad Vltavou	1 096	39,0	50,9	7,6	2,6	792	36,4	58,0	4,4	1,3
Vimperk	1 226	44,0	26,7	14,4	14,9	954	65,2	21,6	8,5	4,7
Vodňany	720	24,6	60,3	8,8	6,4	508	36,4	56,9	5,5	1,2

Většina SO ORP Jihočeského kraje nenabízela v roce 2011 dostatek pracovních příležitostí, proto bylo jejich saldo dojížděky a vyjížděky do zaměstnání u obou pohlaví záporné. Počet vyjíždějících za prací převyšoval nad dojíždějícími. Výjimkou byl pouze českobudějovický správní obvod, kde našla uplatnění téměř třetina Jihoče- chů i Jihočešek dojíždějících do zaměstnání mimo svou obec.

Rovněž pro **dojížděku** do zaměstnání platilo, že ženy častěji než muži dojížděly do zaměstnání v rámci domovského SO a muži zase ochotněji dojížděli přes hranice svého obvodu i kraje. Největší podíl dojížděky mužů a zejména žen do obcí domovského správního obvodu mělo Českokrumlovsko, Prachaticko a Táborsko.

Nejvyšší podíl dojíždějících z jiných SO kraje mělo Vodňansko (u mužů 65 %, u žen 53 %) a Vltavotýnsko (u mužů 63 %, u žen 43 %). Relativně nejvíc dojíždějících za prací z jiných krajů mělo Dačicko (muži 35 %, ženy 32 %) a Blatensko (muži 31 %, ženy 28 %).

Tab. 3.5 Dojíždějící do zaměstnání podle pohlaví, typu dojížděky a SO ORP

Zdroj: SLDB 2011

Kraj, SO ORP	Muži				Ženy			
	celkem	v tom (%)			celkem	v tom (%)		
		v rámci SO ORP	z jiných SO ORP kraje	z jiných krajů		v rámci SO ORP	z jiných SO ORP kraje	z jiných krajů
Jihočeský kraj	36 844	57,1	34,2	8,7	29 651	67,7	27,3	5,0
Blatná	738	47,4	22,1	30,5	720	52,9	19,3	27,8
České Budějovice	11 874	51,9	42,1	6,1	9 812	61,6	35,5	2,9
Český Krumlov	2 040	73,2	24,3	2,5	2 028	76,0	22,2	1,8
Dačice	961	55,4	9,7	35,0	704	59,4	8,9	31,7
Jindřichův Hradec	2 112	69,0	16,5	14,5	1 800	76,2	15,4	8,4
Kaplice	1 145	52,6	45,0	2,4	813	65,6	33,1	1,4
Milevsko	737	61,3	28,8	9,9	521	74,7	21,5	3,8
Písek	2 077	56,3	35,4	8,3	1 770	62,7	32,5	4,8
Prachatice	1 421	69,3	26,3	4,4	1 235	79,5	18,6	1,9
Soběslav	1 088	49,1	44,5	6,4	857	65,7	32,2	2,1
Strakonice	2 544	57,8	28,7	13,5	1 861	70,7	21,7	7,6
Tábor	5 382	66,4	22,5	11,2	4 079	79,9	15,1	5,0
Trhové Sviny	606	53,1	45,4	1,5	579	61,8	36,8	1,4
Třeboň	1 221	65,8	30,8	3,4	972	72,4	25,0	2,6
Týn nad Vltavou	1 304	32,7	63,1	4,1	526	54,8	43,5	1,7
Vimperk	1 015	53,2	38,5	8,3	965	64,5	30,8	4,8
Vodňany	579	30,6	65,1	4,3	409	45,2	53,5	1,2

Mzdová úroveň zaměstnanců

V této části byly využity výsledky strukturální statistiky mezd zaměstnanců, jejichž zdrojem je Informační systém o průměrném výdělků (ISPV) Ministerstva práce a sociálních věcí, který na základě výběrového statistického zjišťování monitoruje aktuální výdělkovou úroveň a pracovní dobu jednotlivých zaměstnanců za firemní (podnikatelskou) sféru. Kromě toho zahrnuje i data z Informačního systému o platu a služebním příjmu Ministerstva financí za nepodnikatelskou sféru. To umožňuje publikovat statistiky výdělkové úrovně jednotlivých zaměstnání i úrovně výdělků podle věku a pohlaví v rozdělení na podnikatelskou i nepodnikatelskou sféru.

Vzhledem k tomu, že proti průměrné mzdě bývají výhrady kvůli jejímu ovlivnění extrémními hodnotami, vycházeli jsme v této části analýzy z mediánu. Medián představuje hodnotu mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení; první polovina hodnot je nižší a druhá polovina vyšší než medián.

Podle ISPV bylo v Jihočeském kraji v roce 2018 v přepočtu na plně zaměstnané zaměstnáno cca 200 tis. osob, většina z nich (83 %) v podnikatelské sféře. Mezi **zaměstnanci** (v přepočtu na plně zaměstnané) podnikatelské sféry převažovali muži podílem 57 %, zatímco v nepodnikatelské sféře ženy (63 %).

V podnikatelské sféře je **mzdová úroveň** nižší než v nepodnikatelské, což je do jisté míry ovlivněno i rozdílnou úrovní vzdělanosti jejich zaměstnanců. Zatímco v podnikatelské sféře mělo v roce 2018 alespoň maturitu 52 % zaměstnanců, v nepodnikatelské sféře to bylo téměř 80 % zaměstnanců. Medián platu mužů v nepodnikatelské sféře byl o 20 % vyšší než v podnikatelské sféře. U žen tento rozdíl představoval 24 %.

Z řady hodnot od roku 2011 je patrné, že v Jihočeském kraji se medián mezd každoročně zvyšoval až do roku 2014 spíše jen zvolna, poté díky hospodářské konjunktúře výrazněji. V podnikatelské sféře rostl od roku 2016 rychleji medián mezd žen než medián mezd mužů, naopak v nepodnikatelské sféře rostl poněkud rychleji medián mezd mužů.

V **mezikrajském srovnání** byl medián mezd mužů podnikatelské sféry Jihočeského kraje třetí nejnižší. Podstatně lépe se umístil medián mezd žen podnikatelské sféry, když dosáhl na pátou nejvyšší příčku. Medián platu mužů i žen nepodnikatelské sféry měl Jihočeský kraj čtvrtý nejnižší.

Z krajů ČR má dlouhodobě vůbec nejvyšší výdělky v podnikatelské i nepodnikatelské sféře hlavní město Praha. Druhý nejvyšší medián výdělků v podnikatelské sféře měli v roce 2018 muži ve Středočeském kraji (o 10 % nižší než v Praze) a ženy v Plzeňském kraji (o 15 % nižší než v Praze), v nepodnikatelské sféře muži a ženy Plzeňského kraje (o 17 %, resp. o 12 % nižší než v Praze). Naopak nejnižší medián mezd u obou pohlaví v podnikatelské sféře byl zjištěn v Karlovarském kraji (o 22 %, resp. o 24 % nižší než v Praze) a nejnižší medián platu v nepodnikatelské sféře u mužů Pardubického (o 22 % nižší než v Praze) a žen Zlínského kraje (o 19 % nižší než v Praze).

Tab. 3.6 Medián měsíční mzdy/platu podle věku a pohlaví zaměstnanců v roce 2018

Pramen: Informační systém o průměrném výdělků Ministerstva práce a sociálních věcí

	Medián hrubé měsíční mzdy v podnikatelské sféře (Kč)			Medián hrubého měsíčního platu v nepodnikatelské sféře (Kč)			Gender Pay Gap (GPG) ¹⁾ (%)	
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	v podnikatelské sféře	v nepodnikatelské sféře
Zaměstnanci celkem	26 869	29 132	24 385	31 661	34 989	30 260	16,3	13,5
v tom ve věku								
do 20 let	21 082	22 757	18 208	.	.	.	20,0	.
20–29 let	26 022	27 634	23 868	27 922	28 679	26 800	13,6	6,6
30–39 let	28 291	30 941	24 956	31 279	35 578	28 890	19,3	18,8
40–49 let	26 827	29 275	24 322	32 070	38 275	29 986	16,9	21,7
50–59 let	26 804	28 842	24 974	33 082	36 012	31 939	13,4	11,3
60 a více let	26 129	27 257	22 785	33 885	34 834	32 879	16,4	5,6

¹⁾ rozdíl mediánu mzdy mužů a žen vztažený k mediánu mzdy mužů

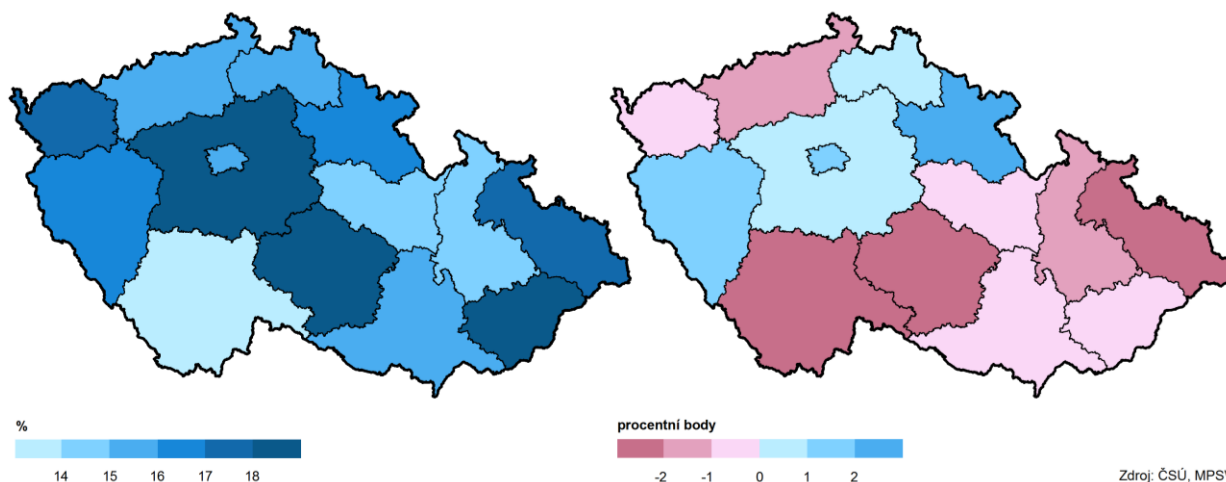
Všeobecně známým faktem je, že mzdy a platy u mužů jsou vyšší než u žen. Pro vyjádření míry nerovnosti v odměňování byl vytvořen ukazatel **Gender Pay Gap** (GPG). Ten se počítá jako rozdíl mediánu mezd mužů a žen vztažený k mediánu mezd mužů a vyjadřuje se v procentech. Vyšší GPG ale nemusí nutně znamenat existenci diskriminace. Rozdíly lze do určité míry vysvětlit odlišnou strukturou mužů a žen podle dosaženého vzdělání, podle odvětví ekonomiky, postavení v zaměstnání nebo rozdílnou délkou praxe, která bývá u žen ovlivněna přerušením kariéry z důvodu mateřství.

Ktg. 3.4 Gender Pay Gap podle krajů

(rozdíl mezi mediánem mezd mužů a žen vztažený k mediánu mužů)

Rok 2018

Změna mezi 2013 a 2018

V **podnikatelské sféře** Jihočeského kraje byl v roce 2018 medián mezd žen o 16,3 % nižší než medián mezd mužů, v **nepodnikatelské sféře** nebyl rozdíl tak vysoký (-13,5 %). Nejvyšších hodnot GPG dosáhl ve věkové skupině, pro kterou byl zjištěn nejvyšší medián mzdy/platu mužů. V podnikatelské sféře to bylo ve věkové skupině 30–39 let (GPG 19,3 %) a v nepodnikatelské sféře ve věkové skupině 40–49 let (GPG 21,7 %).

Ze srovnání GPG s jinými kraji vyplynulo, že Jihočeský kraj měl v podnikatelské sféře vůbec nejmenší rozdíl mezi mediánem mezd žen a mužů. Naopak největší rozdíl (23,8 %) byl zjištěn v Moravskoslezském kraji. V nepodnikatelské sféře se Jihočeský kraj zařadil hodnotou GPG na šesté místo. Nejmenší rozdíly mezi mediánem platu žen a mužů nepodnikatelské sféry měl Olomoucký kraj (10,6 %) a největší Praha (16,3 %).

V **souhrnu za podnikatelskou i nepodnikatelskou sféru** se GPG Jihočeského kraje oproti roku 2013 snížil o 2,7 procentních bodů a v roce 2018 dosáhl 13,3 %. V **mezikrajském srovnání** tak byl vůbec nejnižší. Největší hodnota GPG byla v roce 2018 zjištěna ve Zlínském kraji (19,7 %). Oproti roku 2013 se GPG v devíti krajích snížil, nejvíce v Jihočeském, a v pěti krajích se zvýšil, zejména v Královéhradeckém.

Nezaměstnaní podle pohlaví a věku

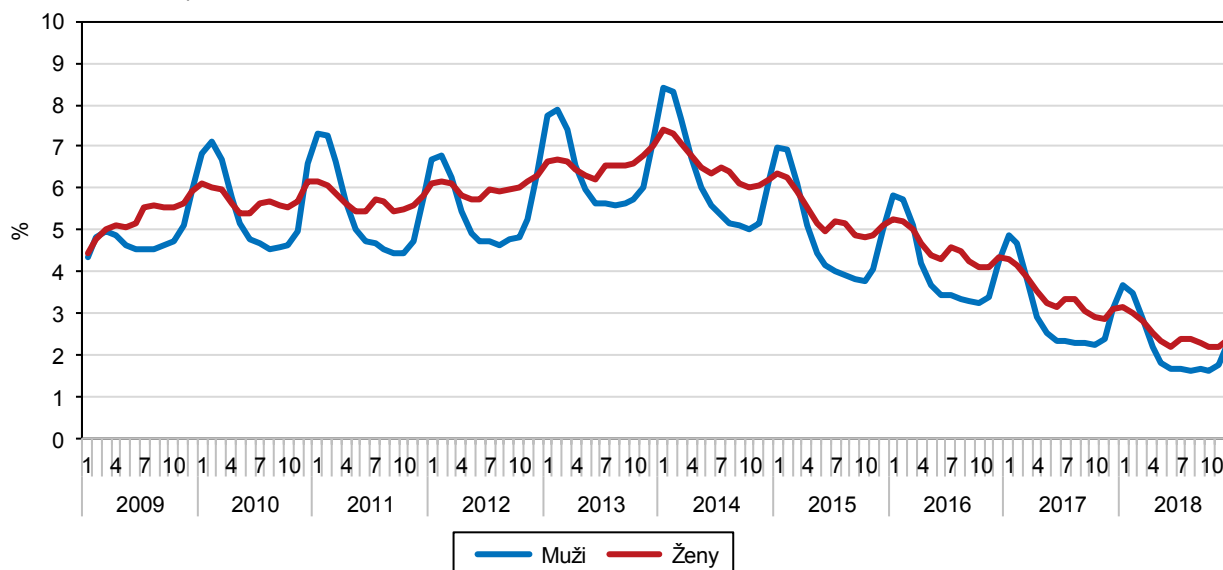
Zdrojem pro tuto podkapitulu jsou data zveřejňovaná měsíčně Ministerstvem práce a sociálních věcí z podkladů úřadů práce. Kromě údajů o počtech uchazečů o zaměstnání evidovaných úřady práce je stěžejním ukazatelem **podíl nezaměstnaných osob**, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku. Dosažitelní uchazeči jsou ti, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa a nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do zaměstnání.

Graf 3.5 znázorňuje na vývoji podílu nezaměstnaných mužů a žen **sezónní charakter** nezaměstnanosti, který je zvláště patrný u mužů. Jejich nezaměstnanost vrcholila v zimních měsících a nejnižších hodnot dosahuje od srpna do října. Rozdíl mezi minimálním a maximálním podílem nezaměstnaných mužů během jednotlivých let většinou překračoval 2 procentní body, v roce 2014 a 2015 dokonce 3 procentní body. Výkyvy v nezaměstnanosti žen byly během roku mělké. Stejně jako u mužů dosahovala nezaměstnanost žen nejvyšších hodnot v zimních měsících, poté klesala, ale v době letních prázdnin přechodně rostla. Rozdíly mezi minimálním a maximálním podílem nezaměstnaných žen nebyly tak vysoké, pohybovaly se do 1,5 procentního bodu.

Podíl nezaměstnaných žen byl v průběhu roku, zpravidla s výjimkou měsíců prvního čtvrtletí, vyšší než podíl nezaměstnaných mužů.

Graf 3.5 Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Kvůli sezónnímu charakteru nezaměstnanosti se pro hodnocení jejího vývoje používá meziroční srovnání hodnot. V době ekonomické nestability se nezaměstnanost povětšinou zvyšovala. S oživením ekonomiky se od poloviny roku 2014 již pátým rokem bez přerušení snižuje. V průběhu roku 2018 se **podíl nezaměstnaných** pohyboval na historicky nejnižších hodnotách (od ledna 2005). V Jihočeském kraji byl koncem roku 2018 podíl nezaměstnaných mužů 2,35 % a žen 2,41 %. Nejnižší za posledních 21 let (od roku 1998) byl koncem roku i absolutní počet uchazečů o zaměstnání, mužů i žen, evidovaných úřady práce.

Jihočeský kraj patří dlouhodobě k regionům s nižší nezaměstnaností. Koncem roku 2018 byl jeho podíl nezaměstnaných mužů i žen **mezi kraji** pátý nejnižší. Vůbec nejnižší nezaměstnanost mužů i žen mělo hlavní město Praha (1,84 %, resp. 2,02 %). Naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných mužů uvedly úřady práce v Moravskoslezském kraji (4,79 %) a nejvyšší podíl nezaměstnaných žen v Ústeckém kraji (5,06 %). Nezaměstnanost žen koncem roku 2018 byla jak na celorepublikové úrovni, tak i ve většině krajů vyšší než nezaměstnanost mužů. Výjimkou byly pouze kraje Olomoucký, Zlínský a Moravskoslezský, ve kterých byl zjištěn vyšší podíl nezaměstnaných mužů než žen.

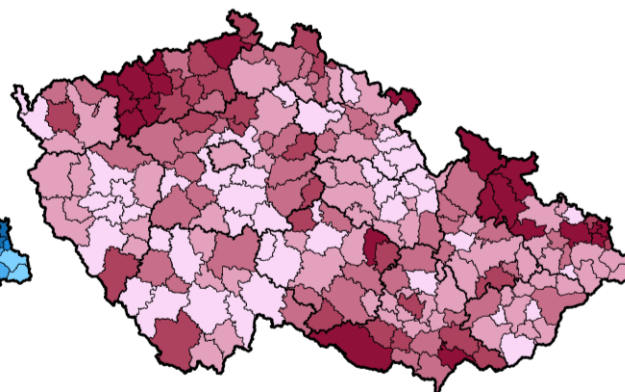
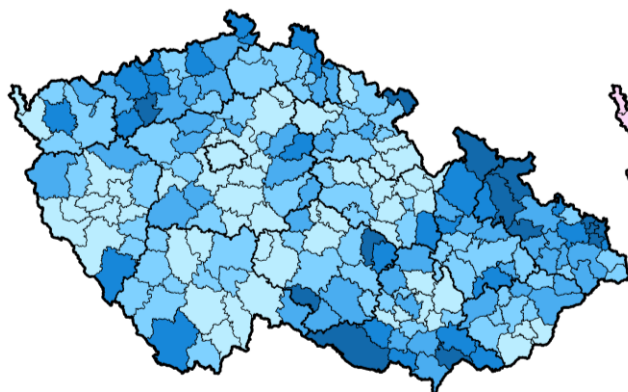
Při bližším regionálním srovnání, z **hlediska okresů**, měl v Jihočeském kraji koncem roku 2018 nejnižší podíl nezaměstnaných mužů okres Písek (1,69 %) a nejnižší podíl nezaměstnaných žen okres Prachatice (1,81 %). Naopak nejvyšší nezaměstnanost mužů i žen hlásil okres Český Krumlov (3,58 %, resp. 3,70 %).

Ktg. 3.5 Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018

(dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce)

Muži

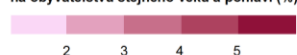
Ženy

na obyvatelstvu stejného věku a pohlaví (%)

na obyvatelstvu stejného věku a pohlaví (%)

Pramen: MPSV

Při ještě podrobnějším regionálním pohledu, z **hlediska SO ORP** mělo v kraji koncem roku 2018 nejnižší podíl nezaměstnaných mužů i žen Třeboňsko (1,35 %, resp. 1,33 %) a nejvyšší podíl nezaměstnaných mužů i žen Českokrumlovsko (4,02 %, resp. 4,08 %).

Mezi 206 správními obvody (včetně hlavního města) celé ČR se na prvním místě s nejnižším podílem nezaměstnaných mužů i žen umístil SO ORP Říčany (0,91 %, resp. 0,94 %), naopak nejhorší umístění patřilo SO ORP Karviná (8,43 %, resp. 7,93 %). Třeboňsko se v celorepublikové konkurenci SO umístilo podílem nezaměstnaných mužů na 11. místě a podílem nezaměstnaných žen na 6. místě. SO ORP Český Krumlov se podílem nezaměstnaných mužů zařadil na 168. místo a podílem nezaměstnaných žen na 162. místo.

Z **hlediska věku** byli a jsou nezaměstnaností nejvíc ohroženi muži i ženy na prahu důchodového věku, tj. věková skupina 55–59 let. V roce 2008, kdy ženy odcházely do důchodu před 55. rokem věku, u nich byla nejrizikovější nižší věková skupina 50–54 let. Obdobně u mužů se kvůli posouvání hranice důchodového věku stali v roce 2018 skupinou silně ohroženou nezaměstnaností muži ve věku 60–64 let.

Tab. 3.7 Věková struktura uchazečů o zaměstnání (stav k 31. 12.)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	2008		2013		2018	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Uchazeči o zaměstnání celkem	8 240	9 265	16 112	15 439	5 457	5 603
z toho (%)						
do 19 let	6,3	4,8	3,9	3,8	3,7	3,8
20–24 let	15,6	10,3	14,4	11,6	8,8	7,4
25–29 let	12,4	10,1	11,3	10,7	10,2	10,8
30–34 let	10,0	14,0	10,3	11,6	8,4	9,7
35–39 let	7,6	13,1	10,9	14,8	9,7	10,3
40–44 let	8,9	11,4	9,2	12,4	11,0	12,2
45–49 let	8,1	10,6	9,5	10,7	8,7	11,8
50–54 let	12,0	14,8	10,5	11,3	11,5	12,1
55–59 let	14,3	10,5	13,8	12,5	13,8	16,6
60–64 let	4,8	0,4	6,1	0,6	13,5	5,0

Své uplatnění na trhu práce obtížně hledají také mladí, muži i ženy, a nemusí jít jen o absolventy škol, kteří sice mají vyšší předpoklady pro využívání moderních technologií a jsou lépe jazykově vybaveni, ale chybí jim praxe a teprve si vytvářejí pracovní návyky. Často bývají přijímáni do pracovního poměru jen jako zástup za stálé pracovníky na dobu určitou a pak se nezdíka opět stávají nezaměstnanými a zaměstnání hledají opakovaně. V letech 2008 a 2013 byla riziková zejména věková skupina 20–24 let, v roce 2018 kvůli prodlužující se době studia pak skupina 25–29 let. Ještě s většími obtížemi se do pracovního procesu zapojovaly mladé ženy – matky malých dětí.

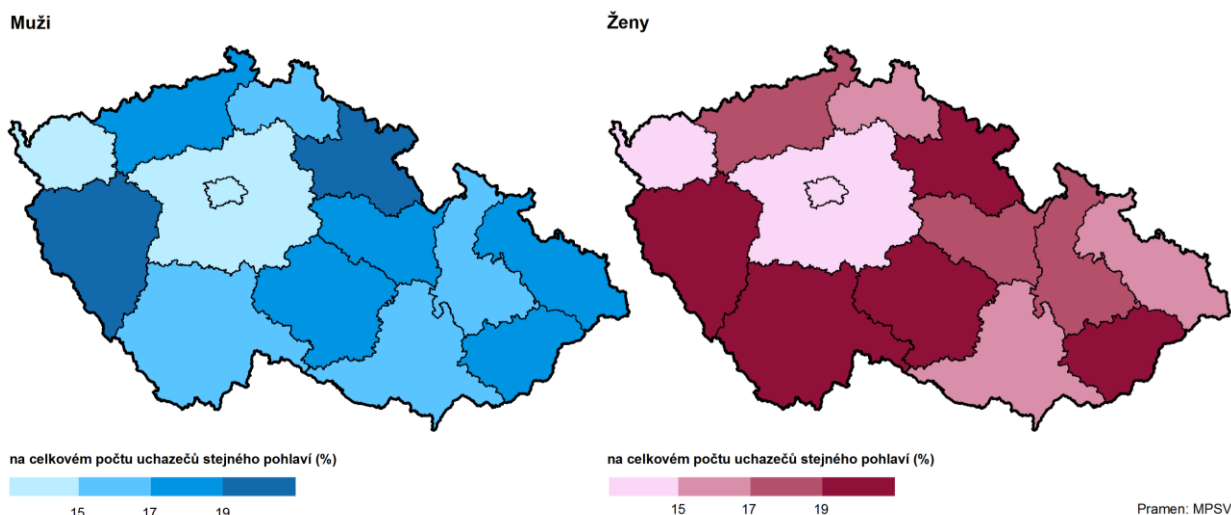
Koncem roku 2018 byl **průměrný věk nezaměstnaných** mužů v evidenci úřadu práce 43,4 let. Ve srovnání s muži byly nezaměstnané ženy v průměru o rok mladší (42,3 let).

Rozdělení uchazečů o zaměstnání podle vybraných pětiletých **věkových skupin a okresů** ukazuje, že koncem roku 2018 se v okresech České Budějovice, Český Krumlov, Prachatice a Strakonice největší počet nezaměstnaných mužů rekrutoval z věkové skupiny 55–59 let, zatímco v okresech Jindřichův Hradec, Písek a Tábor z věkové skupiny 60–64 let. Pokud jde o nezaměstnané ženy, tak ve všech okresech jich bylo nejvíc ve věku 55–59 let. V okrese Tábor jejich podíl na celkovém počtu nezaměstnaných žen dosáhl dokonce 19,0 %. Podíl věkové skupiny 55–59 let byl naopak nejnižší v okrese České Budějovice (14,7 %), kde se na počtu nezaměstnaných žen významně podílela rovněž věková skupina 25–29 let (13,2 %).

Další skupinou osob, která je ohrožena nezaměstnaností, jsou **zdravotně postižení**. Na nejnižším počtu uchazečů o zaměstnání za posledních 21 let se koncem roku 2018 v kraji zdravotně postižení podíleli 18,0 %. Tento podíl se může jevit jako vysoký, ale to je způsobeno celkovým nízkým počtem uchazečů o zaměstnání ve jmenovateli. Počet zdravotně postižených uchazečů o zaměstnání koncem roku 2018 byl v tomto tisíciletí nejnižší a podíl zdravotně postižených na celkovém počtu nezaměstnaných osob byl v době konjunktury a nízké nezaměstnanosti v letech 2007, 2008 a 2017 ještě o něco vyšší než tento zmiňovaný stav.

Koncem roku 2018 se zdravotně postižení muži na celkovém počtu uchazečů (mužů) o zaměstnání v kraji podíleli 16,8 %, podíl zdravotně postižených žen mezi uchazečkami o zaměstnání byl 19,2 %. Také v dalších devíti krajích byl podíl zdravotně postižených vyšší u žen než u mužů. Pouze ve čtyřech krajích tomu bylo naopak. Relativně nejméně zdravotně postižených mužů i žen bylo mezi nezaměstnanými uchazeči o zaměstnání v hlavním městě Praze (9,6 %, resp. 10,4 %). Naopak nejvyšší podíl zdravotně postižených mužů i žen na počtu uchazečů o zaměstnání byl zjištěn v Královéhradeckém (19,3 %, resp. 20,2 %) a Plzeňském kraji (19,1 %, resp. 20,3 %). Jihočeský kraj měl mezi nezaměstnanými sedmý nejnižší podíl zdravotně postižených mužů a až desátý nejnižší podíl zdravotně postižených žen.

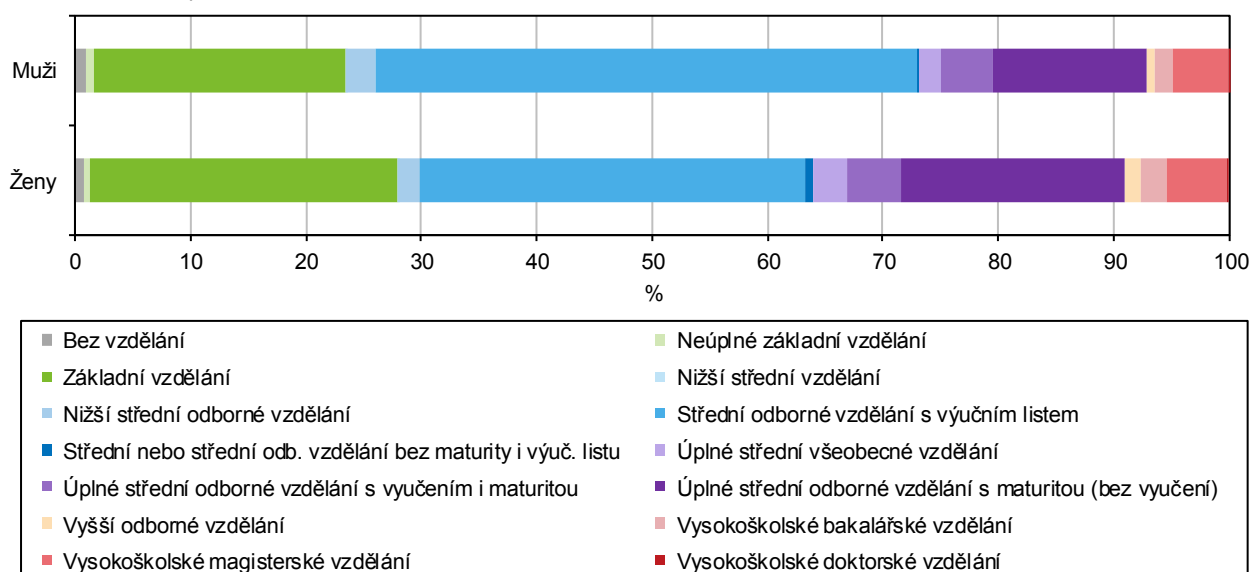
Ktg. 3.6 Podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením v evidenci úřadu práce podle pohlaví a krajů k 31. 12. 2018

Z podrobné **vzdělanostní struktury uchazečů o zaměstnání** je patrné, že koncem roku 2018 bylo mezi nezaměstnanými nejvíc osob se středním odborným vzděláním s výučním listem, přičemž zvláště markantní byl jejich podíl mezi nezaměstnanými muži (46,9 %). Z nezaměstnaných žen měla výuční list třetina.

Graf 3.6 Struktura uchazečů o zaměstnání podle pohlaví a vzdělání k 31. 12. 2018

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Druhým nejčastěji zastoupeným vzděláním mezi uchazeči o zaměstnání bylo vzdělání základní. Osoby s ukončeným základním vzděláním byly častější mezi nezaměstnanými ženami, kde jich bylo 26,5 %. Jejich podíl na počtu nezaměstnaných mužů byl nižší (21,7 %). Třetím nejčastějším vzděláním nezaměstnaných bylo úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení). Častěji ho měly ženy (19,5 %) než muži (13,4 %). Vysokoškoláků, tedy osob s bakalářským, magisterským nebo doktorským vzděláním, bylo mezi nezaměstnanými ženami 7,7 % a mezi nezaměstnanými muži 6,4 %.

Ve struktuře uchazečů **podle délky evidence** koncem roku 2018 převládali mezi muži nezaměstnaní s délkou evidence do 3 měsíců (61,8 %), mezi ženami byl jejich podíl podstatně nižší (46,9 %). S délkou evidence od tří do šesti měsíců bylo v řadách nezaměstnaných mužů 14,7 % a u žen 22,1 %. Problémy s uplatněním na trhu práce koncem roku 2018 mělo a v evidenci déle než jeden rok bylo 14,1 % nezaměstnaných mužů a 18,1 % z nezaměstnaných žen.

V **mezikrajském srovnání** byl **podíl dlouhodobě nezaměstnaných** (12 a více měsíců) mužů i žen v Jihočeském kraji druhý nejnižší, ještě menší dlouhodobou nezaměstnanost měl Pardubický kraj. Na opačné straně žebříčku krajů s nejvyšším podílem dlouhodobě nezaměstnaných mužů (37,2 %) a žen (35,4 %) byl Moravskoslezský kraj.

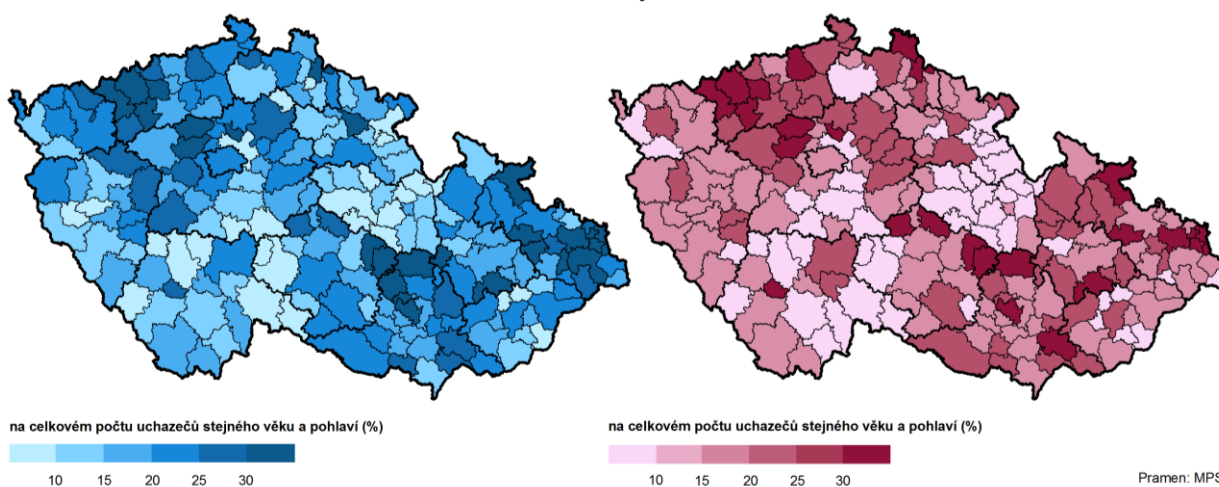
Umístění Pardubického a Jihočeského na jedné straně a Moravskoslezského kraje na druhé straně žebříčku krajů v **dlouhodobé nezaměstnanosti** dokládá i kartogram 3.7 **podle SO ORP**. Jak je patrné, obvody s nejnižší dlouhodobou nezaměstnaností mužů i žen se hojně vyskytovaly v Pardubickém a Jihočeském kraji. Naopak SO ORP s nejvyšším podílem dlouhodobě nezaměstnaných mužů byly soustředěny především v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Rozdíly v dlouhodobé nezaměstnanosti byly koncem roku 2018 značné. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných se pohyboval u mužů od 3,7 % v SO ORP Mnichovo Hradiště po 54,2 % v Orlové, u žen od 5,6 % v SO ORP Králíky po 45,6 % v Novém Městě na Moravě.

Ktg. 3.7 Dlouhodobě nezaměstnané osoby podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018

(uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce 12 a více měsíců)

Muži

Ženy

Z **jihočeských správních obvodů** se v celorepublikové konkurenci 206 SO ORP podle dlouhodobé nezaměstnanosti mužů nejlépe umístily obvody Blatná (4,2 %, 2. místo) a Jindřichův Hradec (5,5 %, 5. místo) a podle dlouhodobé nezaměstnanosti žen SO ORP Písek (7,1 %, 5. místo). Nejvyšší dlouhodobou nezaměstnanost mužů i žen měly SO ORP Vodňany (muži 27,2 %, 173. místo; ženy 35,9 %, 185. místo) a Tábor (muži 22,2 %, 133. místo; ženy 26,5 %, 141. místo).

Dlouhodobá nezaměstnanost byla a je větším problémem pro ženy, což vyplývá jak z časové řady hodnot od roku 2001 v Jihočeském kraji, tak z výsledků mezikrajského srovnání a srovnání za SO ORP ke konci roku 2018. Vyšší dlouhodobou nezaměstnanost žen měly plné tři čtvrtiny SO ORP České republiky a také většina krajů s výjimkou Moravskoslezského. Tam bylo relativně víc dlouhodobě nezaměstnaných mezi muži.

V Jihočeském kraji byli koncem roku 2018 nezaměstnaní muži evidováni na úřadu práce v průměru 297 dní. **Průměrná délka evidence** nezaměstnaných žen byla podstatně delší, koncem roku 2018 činila 373 dní. V porovnání s předchozími roky jsou tyto výsledky příznivé. Ještě kratší průměrnou dobu evidence měli naposledy muži i ženy v roce 2010.

Z uchazečů a uchazeček o zaměstnání v evidenci úřadu práce mělo koncem roku 2018 nárok na **podporu v nezaměstnanosti** 44 % mužů a 45 % žen. Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti mužů 8 202 Kč se shodovala s celorepublikovou hodnotou a byla podstatně vyšší než podpora žen, u kterých v kraji činila 6 620 Kč (v ČR 6 845 Kč).

4. Zdravotní péče

Podle posledních dostupných údajů k 31. 12. 2017 poskytovalo zdravotní péči na území Jihočeského kraje 2 663 lékařů a 6 427 zdravotnických pracovníků nelékařů. Základ zdravotní sítě a ústavní péče tvořilo 9 nemocnic celkem s 3 412 lůžky. Dále na území kraje poskytovalo péči sedm odborných léčebných ústavů s 542 lůžky. O zdraví dětí a mládeže do 19 let věku pečovalo celkem 113 samostatných ordinací lékařů pro děti a dorost. Lékařských ordinací pro dospělé bylo zavedeno celkem 290. Stomatologických ordinací pracovalo v kraji v roce 2017 celkem 335, gynekologických 84 a ordinací lékařů specialistů celkem 422. Lékárenskou praxi provozovalo 171 lékáren. Většina ordinací a lékáren ještě provozovala svoji činnost v detašovaných pracovištích. O 1 000 obyvatel středního stavu průměrně pečovalo 4,2 lékařů a z obráceného pohledu měl jeden lékař v péči průměrně 240 obyvatel.

Tab. 4.1 Samostatné ordinace podle okresů v roce 2017

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Kraj, okresy	Samostatné ordinace lékařů				
	praktických pro dospělé	praktických pro děti a dorost	stomatologů	gynekologů	specialistů
Jihočeský kraj	290	113	335	84	422
České Budějovice	89	29	122	26	152
Český Krumlov	23	14	33	7	29
Jindřichův Hradec	42	21	46	15	63
Písek	31	12	30	8	32
Prachatice	29	8	20	6	36
Strakonice	29	14	29	10	36
Tábor	47	15	55	12	74

Ambulantní péče

V roce 2018 navštívil muž z Jihočeského kraje některého lékaře v 8,6 případech, ženy chodily do ordinací lékařů o něco častěji (11,8 návštěv v zařízeních ambulantní péče).

Tab. 4.2 Ambulantní péče podle vybraných odborností a pohlaví

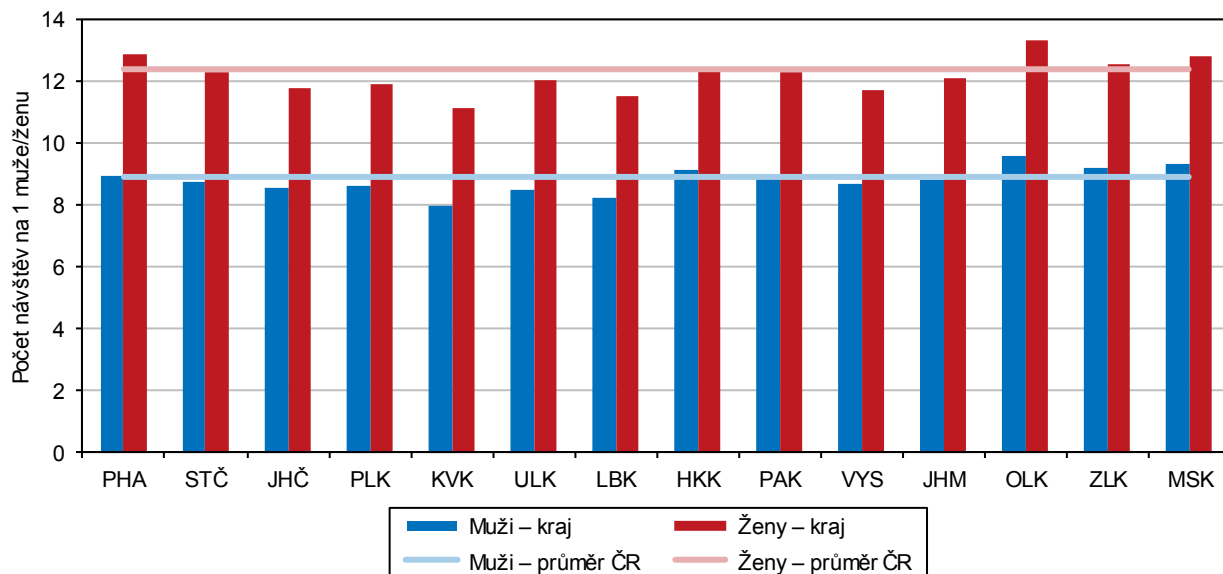
Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

	Návštěvy v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele				
	2010	2012	2014	2016	2018
	Muži				
Celkem	7,2	7,3	7,6	8,3	8,6
z toho					
praktický lékař pro dospělé	1,0	1,1	1,1	1,6	1,6
praktický lékař pro děti a dorost	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5
praktický zubní lékař	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
ambulantní specialisté celkem	3,8	3,8	4,0	4,2	4,3
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6
	Ženy				
Celkem	10,3	10,5	10,8	11,4	11,8
z toho					
praktický lékař pro dospělé	1,2	1,4	1,4	1,9	2,0
praktický lékař pro děti a dorost	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
praktický zubní lékař	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7
ambulantní specialisté celkem	6,3	6,3	6,5	6,6	6,7
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0

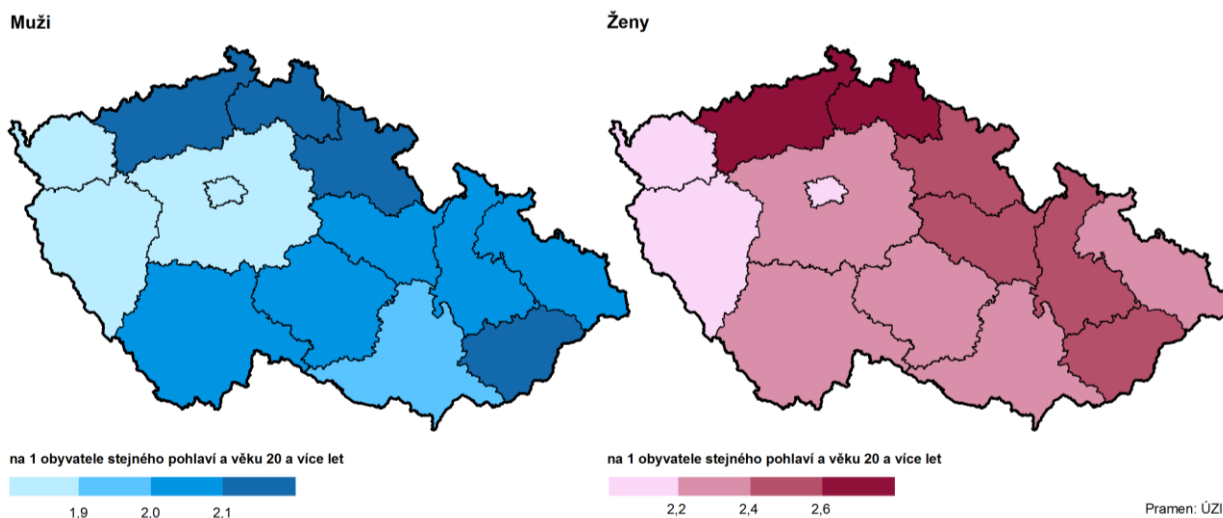
Graf 4.1 Návštěvy v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele podle pohlaví a kraje bydliště v roce 2018

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

V Jihočeském kraji byly návštěvy mužů i žen u lékařů o něco méně časté než byl průměr České republiky, nejčastěji využívali ambulantní péči lidé v Olomouckém kraji, nejméně v Karlovarském. Počet návštěv v zařízeních ambulantní péče se v roce 2018 v kraji oproti předchozím rokům zvýšil, mírně narostla četnost návštěv v rámci ČR.

Ktg. 4.1 Návštěvy v ordinacích praktických lékařů pro dospělé podle pohlaví a krajů (průměr let 2016–2018)

Hospitalizace

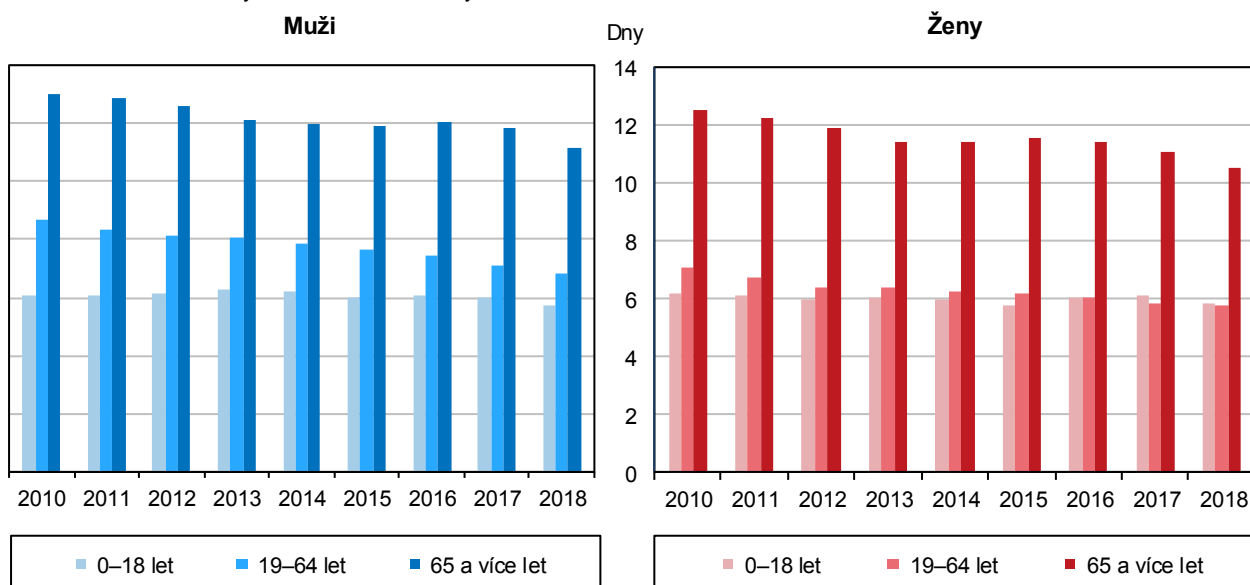
Pro léčbu některých nemocí nebo úrazů je nevyhnutelná hospitalizace ve zdravotnickém zařízení. V jihočeských nemocnicích bylo v roce 2018 **hospitalizováno formou akutní péče** celkem 88 161 pacientů, kteří měli bydliště v Jihočeském kraji, z tohoto počtu pak 44,6 % byli mužští pacienti. Dětských pacientů z Jihočeského kraje (věk 0 až 18 let) bylo celkem 16 516, z toho 52,1 % chlapců. Osob ve věku 19 až 64 let bylo v roce 2018 hospitalizováno v nemocnicích s akutní péčí 41 472; muži ze 40,9 %. Obyvatel ve věku od 65 let, kteří bydleli v Jihočeském kraji, a kteří potřebovali akutní lůžkovou péči v nemocnicích, bylo celkem 30 173; muži 45,7 %.

V **ostatních lůžkových zařízeních** v Jihočeském kraji bylo v roce 2018 hospitalizováno 8 490 osob, které měly bydliště v kraji. Z tohoto počtu převažovaly ženy (56,1 %). Počet léčených pacientů v jihočeských nemocnicích je samozřejmě každý rok navýšen o počet hospitalizovaných pacientů z jiných krajů ČR.

Průměrná délka ošetrovací doby byla v roce 2018 v jihočeských nemocnicích u mužů 8,1 dne, u žen 7,4 dne (průměr ČR – muži 8,5 dne a ženy 7,5 dne). Dětsí pacienti do 18 let – chlapci strávili v nemocnicích průměrně 5,7 dne a dívky byly hospitalizovány 5,9 dne. Dospělí pacienti ve věku 19 až 64 let – muži byli v nemocnici průměrně 6,8 dne a ženy 5,8 dne. Průměrná délka hospitalizace seniora byla 11,2 dne a seniorky 10,5 dne. V průběhu let se průměrná délka hospitalizací u všech věkových kategorií obou pohlaví snižovala. V územním detailu byli nejkratší dobu hospitalizováni pacienti (muži i ženy) v okrese Strakonice, nejdéle v okrese Tábor, opět muži i ženy.

Graf 4.2 Průměrná ošetrovací doba osob hospitalizovaných v nemocnicích akutní péče podle pohlaví a věku

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Zdravotní stav

Zdravotní stav obyvatel ovlivňují vrozené dispozice a faktory prostředí, ke kterým patří sociální a ekonomická situace, úroveň zdravotní péče, životní prostředí, životní styl a fyzická nebo psychická zátěž. U mladých obyvatel je zdravotní stav většinou na dobré úrovni, není zatížen věkem a prožitými etapami života, jak je tomu u starších obyvatel.

Mezi nejčastější nemoci, které jsou u obyvatel kraje diagnostikovány, patří především **hypertenze**. V roce 2018 ji mělo zjištěnou v hlavní nebo vedlejší diagnóze 131 171 obyvatel Jihočeského kraje, ženy o něco častěji (52,0 %). V relativním vyjádření (přepočteno na 1 000 obyvatel středního stavu) jsou hodnoty hypertenzních onemocnění v kraji nižší než průměr ČR. Z jednoho tisíce mužů se v kraji každý 199 muž léčil na hypertenzi a z jednoho tisíce žen každá 210 žena. V rámci ČR byl zaznamenán nejvyšší výskyt hypertenzních onemocnění v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu v Olomouckém kraji, a to u mužů i u žen, naopak nejnižší výskyt uvedl Karlovarský kraj, také u obou pohlaví. Uvnitř Jihočeského kraje byl podíl osob s léčenou hypertenzí u mužů i žen v přepočtu na 1 000 osob nejnižší v okrese Český Krumlov; žije zde věkově mladší obyvatelstvo. Naopak nejvíce osob s hypertenzí žilo v roce 2018 v okrese Prachatice, kde se jednalo především o ženy. Nejvíce mužů (z 1 000 mužů středního stavu) s hypertenzí bylo v okrese Písek.

Dalším častým onemocněním jsou **ischemické srdeční nemoci**. S touto diagnózou se v roce 2018 v kraji léčilo 32 509 osob, muži o něco častěji 55,7 %. Z jednoho tisíce obyvatel daného pohlaví (střední stav) mělo

57 mužů a 44. žen z Jihočeského kraje diagnostikována ischemickou srdeční nemoc. Ve srovnání s ostatními kraji jsou to však nejnižší hodnoty. Nejvíce osob, mužů i žen, s touto diagnózou bylo v roce 2018 v Moravskoslezském kraji. Na území kraje byly zaznamenány nejnižší hodnoty v okrese Český Krumlov, a to u mužů i žen, naopak nejvyšší v okrese Tábor, opět u obou pohlaví.

Poměrně často bývají diagnostikovány **cévní příhody mozku**, v Jihočeském kraji celkem u 12 670 osob, v tomto případě u žen nepatrně častěji 51,1 %. V mezikrajském srovnání jsou to opět nejnižší hodnoty. Nejvíce osob, mužů i žen, s touto léčenou diagnózou bylo v roce 2018 v Moravskoslezském kraji. Na území kraje byly zaznamenány nejnižší hodnoty v okrese České Budějovice, a to u mužů i žen. Naopak nejvyšší výskyt u mužů evidovali v okrese Písek, u žen v okrese Prachatice. Opět se jedná o přepočtení na 1 000 obyvatel středního stavu a daného pohlaví.

Tab. 4.3 Pacienti s vybraným chronickým onemocněním

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

na 1 000 obyvatel

	2014	2015	2016	2017	2018 ¹⁾
	Muži				
hypertenzní nemoci	171,3	193,3	195,7	195,5	198,9
ischemické nemoci srdeční	51,0	62,1	59,8	57,9	57,2
cévní nemoci mozku	20,6	20,2	19,9	19,9	19,6
	Ženy				
hypertenzní nemoci	188,1	210,8	210,3	209,4	210,3
ischemické nemoci srdeční	53,9	53,0	49,2	46,2	44,4
cévní nemoci mozku	21,9	21,7	20,8	20,4	20,0

¹⁾ předběžná data

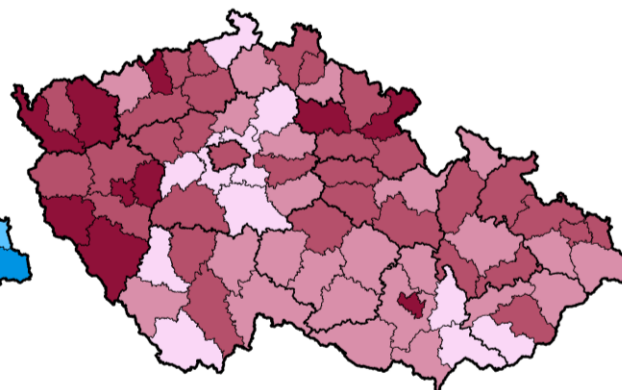
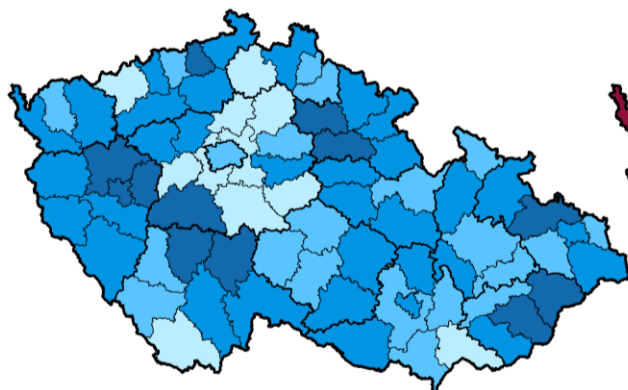
Informace o **onemocnění zhoubným novotvarem** jsou Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR publikovány formou průměru v letech 2012 až 2016, kdy v přepočtu na 100 000 obyvatel mělo tuto diagnózu 617,6 mužů a 491,7 žen s bydlištěm v Jihočeském kraji. Incidence novotvarů, tedy poměr nově vzniklých onemocnění (v daném časovém období) k celkovému počtu osob ve sledované populaci byla nejnižší ve Středočeském kraji u mužů i žen, naopak nejvyšší u mužů v Plzeňském kraji a u žen v Karlovarském kraji.

Velmi častým typem nádorového onemocnění byly zhoubné novotvary prostaty – 125,4 (v přepočtu na 100 000 mužů) a zhoubné novotvary prsu u žen – 111,8 (v přepočtu na 100 000 žen). Dalšími častými nádorovými onemocněními byly zhoubné nádory tlustého střeva a konečníku, kdy u mužů se vyskytovaly výrazně častěji (101,2 na 100 000 obyvatel), u žen jich bylo 61,3. Také nádorová onemocnění dýchacích cest byla častěji diagnostikována, a to zejména u mužů – 87,0 (na 100 000 obyvatel), u žen 35,8.

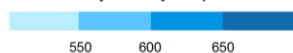
Ktg. 4.2 Incidence zhoubných novotvarů podle pohlaví a podle okresů (průměr let 2012–2016)

Muži

Ženy

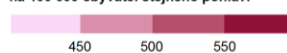

na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

550 600 650

na 100 000 obyvatel stejného pohlaví

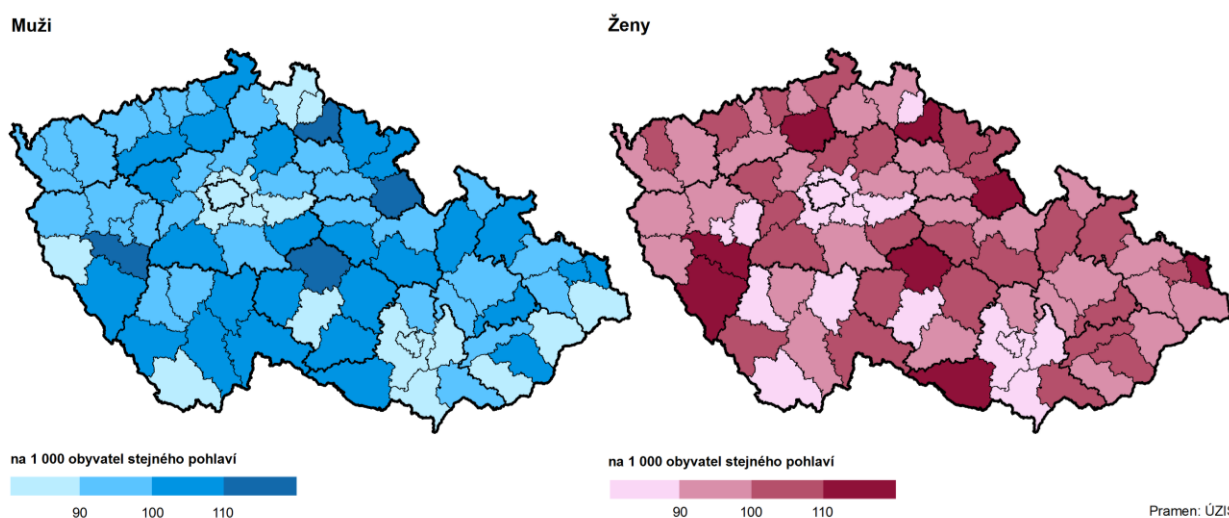
450 500 550

Pramen: ÚZIS

Nejčastější příčinou úmrtí byly právě nemoci oběhové soustavy, u žen častěji než u mužů (muži 37,4 %, ženy 41,7 %). Druhou nejčastější příčinou úmrtí byly nemoci způsobené zhoubnými novotvarami, které se u mužů vyskytovaly o něco častěji (muži 27,7 %, ženy 24,0 %).

Diabetes (cukrovka) je další závažné a časté chronické onemocnění, se kterým se v roce 2018 v kraji léčilo 63 463 osob, přičemž mužů bylo nepatrně více (50,8 %). V průběhu let se počty diabetiků zvyšují u obou pohlaví. Z přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu se téměř každý stý člověk v Jihočeském kraji léčil s diabetem (99 osob) a tato hodnota byla vyšší než průměr ČR (95,8 osob). V Jihočeském kraji se s cukrovkou léčilo 101,9 mužů a 96,2 žen na tisíc obyvatel daného pohlaví. V relativním vyjádření (přepočet na 1 000 obyvatel) byl nejvyšší podíl léčených diabetiků mužů v Královéhradeckém kraji, žen v Moravskoslezském kraji. Naopak nejnižší hodnota byla zaznamenána v hlavním městě Praze, u mužů i žen.

Ktg. 4.3 Léčení diabetici podle pohlaví a okresů (průměr let 2016–2018)

Závislosti

Údaje o závislostech byly poskytnuty Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). Data o kouření vycházejí z Evropského výběrového šetření o zdraví (EHIS) z roku 2014. Novější data budou k dispozici po zpracování výsledků šetření EHIS, které probíhá v současné době. Přestože ÚZIS poskytl údaje až do úrovně krajů, je nutno mít na paměti, že se jedná o výběrové šetření, data jsou tudíž zatížena určitou výběrovou chybou. Data o závislostech na opiátech a o poruchách příjmu potravy vydal ÚZIS formou aktuální informace.

Závislost je stav, kdy je osoba podmíněna nějakou okolností nebo situací, kterou potřebuje ke své existenci. Velice často je závislost způsobena tím, že člověku něco nahrazuje. Vznik závislosti je pravděpodobný u většiny látek, které přímo způsobují intenzivní pocit úlevy a potěšení nebo zbavují bolesti. Pokud je však tento přínos spojen s výraznými škodami na zdraví nebo na společenských vztazích a pokud člověk ztrácí schopnost racionálně zvažovat rizika, jedná se o patologickou závislost.

Závislost na tabáku

Závislost na tabáku je samostatným stavem v klasifikaci nemocí Mezinárodní zdravotnické organizace (WHO). Vznik závislosti na tabáku je převážně pediatrický problém, neboť většina dospělých kuřáků začíná kouřit v období dětství a dospívání.

Podle výběrového šetření EHIS 2014 byli respondenti, kteří kouřili tabákové výrobky, rozděleni do čtyř kategorií. V České republice se za současné kuřáky, tedy osoby, které kouřily denně nebo příležitostně, označilo 35,0 % mužů a 22,6 % žen. Denně kouřilo 27,8 % mužů a 15,7 % žen. Rozdíl mezi oběma kategoriemi

byl zhruba 7 procentních bodů (p. b.). U žen i mužů v mladším věku (15–24 let) je tedy zřejmé, že se jednalo ve velké míře o příležitostné kuřáky, neboť rozdíl mezi kategoriemi činil více než 13 p. b.

Bývalých kuřáků bylo v ČR dle šetření EHIS 22,8 % mužů a 16,0 % žen. Za pasivní kuřáky jsou označovány osoby, které jsou vystaveny účinkům tabákového kouře uvnitř místnosti více než hodinu denně. Těchto osob bylo v ČR 14,4 % mezi muži a 7,9 % mezi ženami.

Tab. 4.4 Kouření v České republice

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

v %

	Celkem	v tom ve věku						
		15–24 let	25–34 let	35–44 let	45–54 let	55–64 let	65–74 let	75 a více let
Současní kuřáci								
muži	35,0	37,4	42,7	36,7	39,0	32,6	27,3	17,1
ženy	22,6	19,7	27,8	27,2	30,1	26,5	12,8	5,1
Současní denní kuřáci								
muži	27,6	23,8	36,0	29,3	32,3	27,7	20,4	11,3
ženy	15,7	6,1	16,8	21,4	21,0	21,9	9,9	3,5
Bývalí kuřáci								
muži	22,8	2,4	14,4	19,9	22,3	31,1	40,9	41,9
ženy	16,0	6,7	13,7	17,4	13,0	18,1	24,9	15,0
Pasivní kuřáci								
muži	14,4	13,9	19,7	16,6	18,8	12,1	7,4	4,5
ženy	7,9	7,3	9,7	9,2	10,5	8,8	4,9	2,0

Z jiného pohledu, který umožnil publikování výsledků podle krajů, byli respondenti rozděleni podle toho, zda denně v současnosti kouří nebo v minulosti kouřili. Z těchto údajů vyplynulo, že v Jihočeském kraji byl podíl denně kouřících mužů 26,0 % a byl pod republikovým průměrem (27,6 %). Také podíl denně kouřících Jihočešek (13,1 %) zůstal mírně pod republikovou hodnotou (15,5 %). Za osoby, které nikdy nekouřily, se označilo 53,4 % respondentů a 75,2 % respondentek šetření EHIS v kraji.

Léčba uživatelů drog

Substituční léčba je standardní metodou léčby závislosti na opiátech/opioidech. Jedná se o časově neomezenou udržovací léčbu substituční látkou, která odkládá trvalou abstinenci bez farmakologické podpory na dobu, kdy bude pacient schopen abstinčně orientovanou léčbu podstoupit. Je určena zejména osobám závislým na opiátech/opioidech, které často mají psychické a somatické komplikace.

V březnu 2015 byl spuštěn Národní registr léčby uživatelů drog (NRLUD), který obsahuje nejen údaje o léčbě uživatelů nelegálních drog, ale také data o pacientech závislých na alkoholu, tabáku a o patologických hráčích.

Počet akreditovaných center, která poskytovala substituční terapii, stoupl ze 7 v roce 2000 na 13 v roce 2007. V roce 2008, kdy již bylo možno poskytovat substituční léčbu i v neakreditovaných pracovištích, vzrostl počet pracovišť na 24. Na konci roku 2018 bylo hlášeno 54 zařízení, v nichž byla poskytována substituční léčba. Jediným krajem, který nemá poskytovatele substituční léčby, byl v roce 2018 Pardubický kraj.

Vzhledem k tomu, že je rozdíl mezi počtem osob a počtem případů (jedna osoba může být nahlášena v průběhu roku vícekrát), jsou osoby a případy v další části kapitoly rozlišovány.

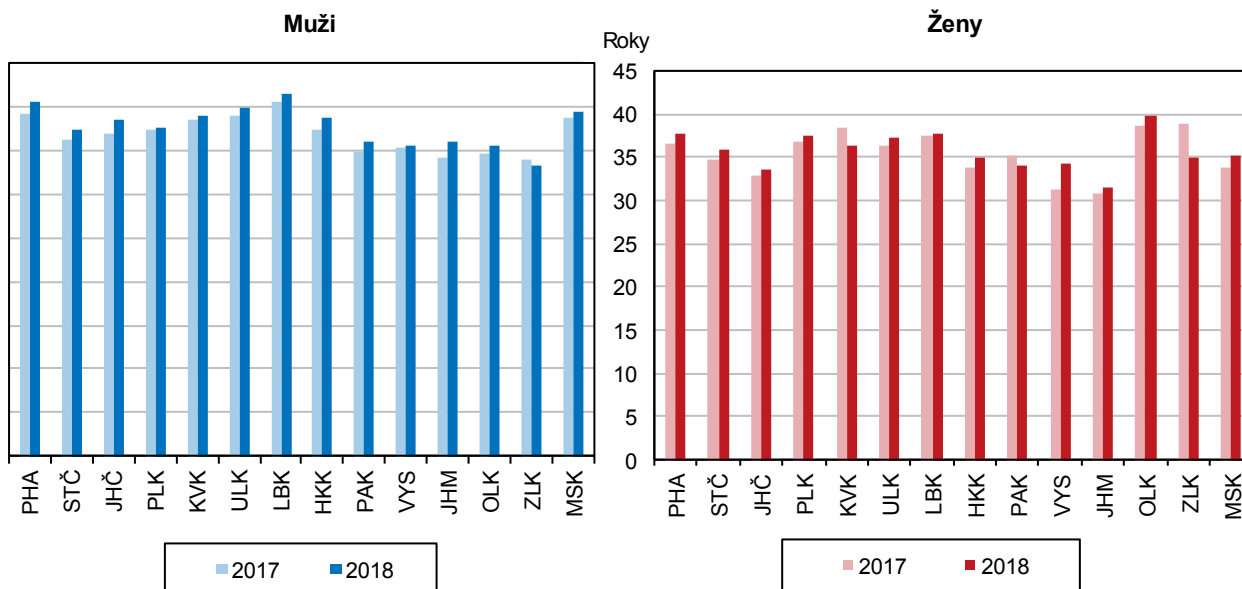
Léčené osoby v substituční léčbě

V roce 2018 bylo v registru evidováno 2 312 léčených osob se závislostí na opiátech/opioidech, z nichž více než dvě třetiny tvořili muži (1 594). Léčených žen bylo 31,1 %. Meziročně se počet klientů zvýšil o 2,8 %. Nejvíce léčených osob (více než třetina) bylo v roce 2018 hlášeno v Praze (818), nejméně naopak ve Zlínském kraji (8). Jihočeský kraj se se 108 léčenými osobami umístil na 9. nejhorší příčce.

Více než polovina osob léčených v ČR v roce 2018 byla ve věku 30–39 let, třetina jich patřila do věkové kategorie 40–49 let. Průměrný věk léčených osob v celé ČR byl 38,1 let. Mužům bylo v průměru 38,9 let a byli o 2,6 roku starší než ženy (36,3 let). Nejstarší klienty evidovali v Libereckém kraji (40,3 let), naopak nejmladší léčené osoby vykázal kraj Zlínský (33,8 let). V Jihočeském kraji evidovali páté nejmladší pacienty v mezikrajském srovnání. Ve většině krajů dosahovali muži vyššího průměrného věku než ženy, pouze v krajích Olomouckém a Zlínském byly v průměru starší léčené ženy.

Graf 4.3 Průměrný věk klientů substituční léčby závislosti na opiátech/opioidech podle pohlaví a kraje bydliště

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

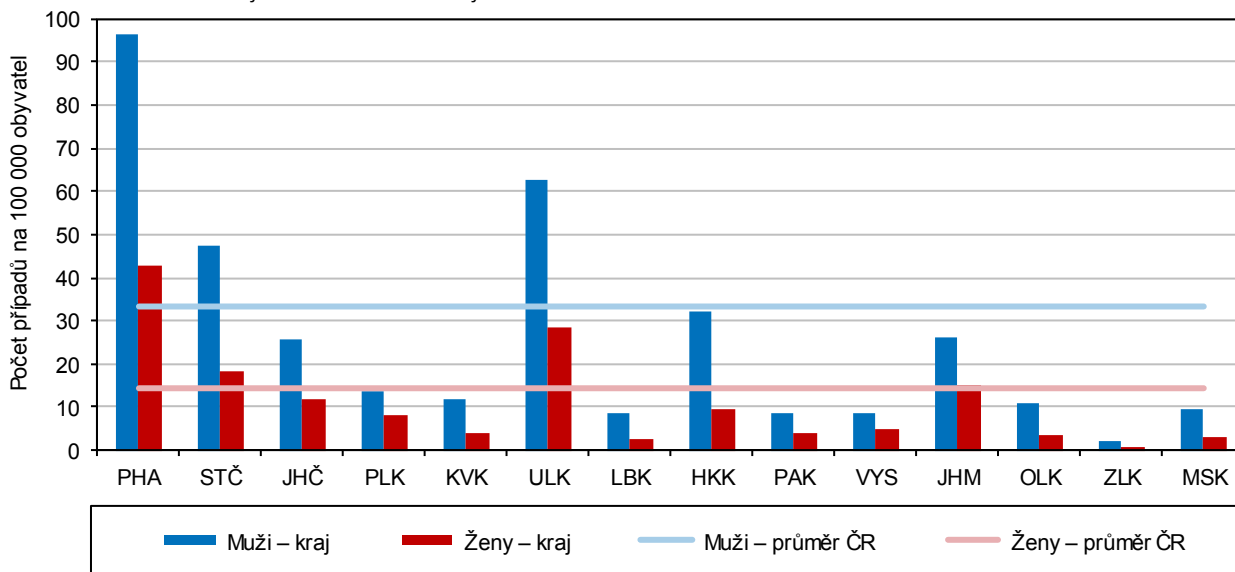

V roce 2018 bylo NRLUD evidováno celkem 108 osob se substituční léčbou s bydlištěm v Jihočeském kraji. Meziročně došlo k poklesu o 1,8 %. Mezi léčenými osobami převažovali muži, žen bylo 32,4 %. Průměrný věk všech léčených s bydlištěm v Jihočeském kraji dosáhl hodnoty 36,8 let a byl pod republikovým průměrem. Léčení muži v kraji dosáhli průměrného věku 38,4 let a byli o necelých 5 let starší než léčené ženy (33,5 let).

Případy substituční léčby

Graf 4.4 Případy substituční léčby závislosti na opiátech/opioidech podle pohlaví klientů a kraje bydliště v roce 2018

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

V registru bylo v roce 2018 v celé ČR evidováno celkem 2 514 případů, z nichž se 1 733 týkalo mužů. Ženy figurovaly ve 31,1 % případů. Meziročně se počet případů zvýšil o 2,7 %. Počet případů zhruba kopíruje počet léčených osob. Nejvíce případů bylo v roce 2018 opět evidováno v Praze (897), nejméně ve Zlínském kraji (8).

Při přepočtu na 100 tisíc obyvatel daného pohlaví v roce 2018 se žebříček krajů mírně promíchal, ale na prvním místě s nejméně případy u mužů i žen zůstal Zlínský kraj (2,1 případů na 100 tisíc mužů a 0,7 případu na 100 tisíc žen), na místě posledním s nejvíce případy u obou pohlaví byla Praha (96,4 případů na 100 tisíc mužů a 42,8 případů na 100 tisíc žen). Jihočeský kraj u mužů evidoval v NRLUD 25,6 případů na 100 tisíc mužů a v žebříčku krajů se umístil na 9. místě, ačkoli republikového průměru nedosáhl. U žen byla situace ještě o něco horší, s 11,7 případy na 100 tisíc žen se kraj umístil na 10. nejhorší pozici.

Hlášené a ukončené léčby

V roce 2018 bylo v celé republice do registru **nahlášeno** celkem 531 případů léčby u 455 osob, přičemž více než dvě třetiny z celkového počtu tvořili muži. Z nahlášených osob více než 22 % nastoupilo do substituční léčby poprvé v životě (tzv. první kontakty). Průměrný věk těchto klientů byl 34,7 let, muži byli v průměru o 4,9 roku starší než ženy.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 **nahlášeno** 23 případů u 18 osob, z nichž 5 byli noví klienti. Průměrný věk nových klientů v kraji byl 34,4 let. Téměř jedna třetina případů byla hlášena z Prahy (165), Liberecký kraj nehlásil v roce 2018 žádný případ. Nejvíce nových klientů (30) evidoval do registru Jihomoravský kraj. Jihočeský kraj se s 23 případy umístil na pátém nejhorším místě, stejně jako v žebříčku nových klientů.

Léčba byla v celé ČR v roce 2018 **ukončena** v 480 případech u 406 osob, z toho téměř 70 % byli muži. Většinou byla léčba ukončována z důvodu porušování režimu (33,5 %) a opakované nebo trvalé absence (31,9 %). V Jihočeském kraji bylo ukončeno 23 případů u 18 osob. Nejčastější příčinou ukončení léčby v kraji bylo vyloučení pro porušování režimu (60,9 %).

Poruchy příjmu potravy

Poruchy příjmu potravy tvoří okruh onemocnění, kam se řadí mentální anorexie (odmítání jídla), bulimie (záchvaty přejídání a zvracení) a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami, například se stresem. Jde o psychická onemocnění, kdy chování spojené s anorexií či bulimií není od určitého stádia nemocný člověk schopen ovládat a bez pomoci druhých se sám nemoci zbavit. Údaje z ÚZIS jsou k dispozici za roky 2011–2017.

Ambulantní péče

V roce 2017 bylo v psychiatrických ambulancích v České republice léčeno s poruchami příjmu potravy celkem 3 731 pacientů, z toho bylo 90 % žen. Pacienti, kteří byli léčeni v daném roce poprvé v životě, tvořili téměř 37 % všech případů.

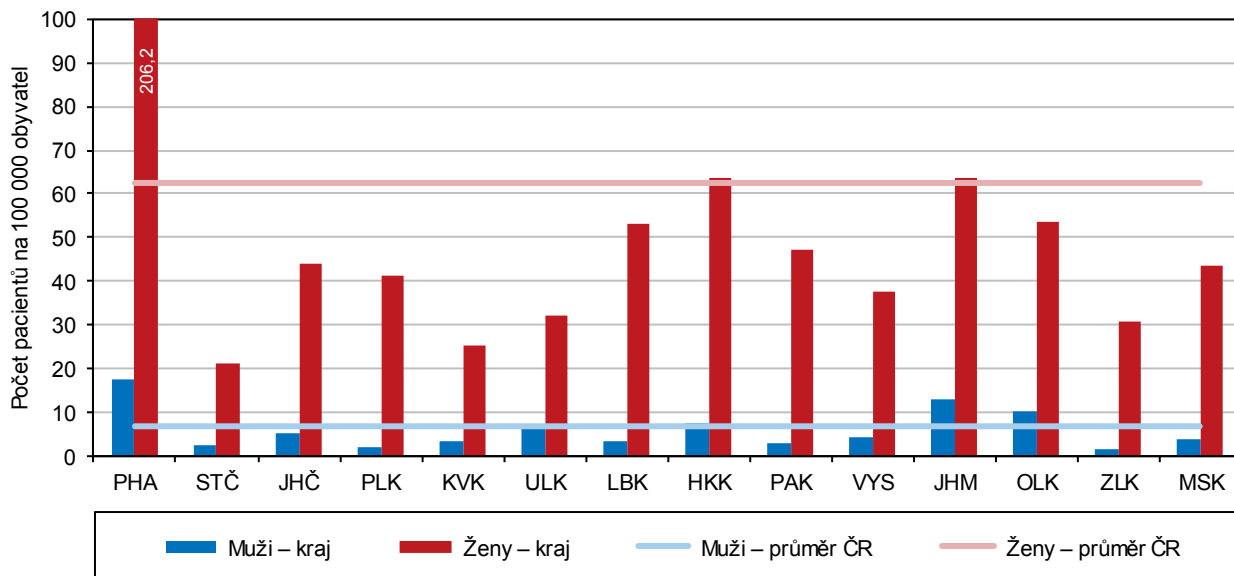
Z hlediska sídla zdravotnického zařízení bylo nejvíce pacientů v přepočtu na 100 tisíc obyvatel v roce 2017 léčeno v hlavním městě Praze (114,5). Tato hodnota více než třikrát překročila republikový průměr (35,2). Vysoká hodnota dosažená v Praze mohla být způsobena anonymitou velkého města, případně vysokým počtem studujících v Praze, vzhledem k tomu, že dle zjištění ÚZIS se bulimie často vyskytuje u studentek středních a vysokých škol.

Podle bydliště pacienta bylo v Jihočeském kraji v roce 2017 evidováno celkem 159 osob, které se s diagnózou poruchy příjmu potravy léčily ambulantně. Mezi jihočeskými pacienty výrazně převažovaly ženy (143). Nejvíce pacientů (75) bylo mezi dospívajícími ve věku 15–19 let. Nově bylo v tomto roce v kraji zaznamenáno celkem 50 případů.

V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj pohyboval zhruba uprostřed pomyslného žebříčku. Nejvíce případů vykazovalo hlavní město Praha (1 473), nejméně pacientů zaznamenali v Karlovarském kraji (43).

Graf 4.5 Ambulantní pacienti s poruchami příjmu potravy podle pohlaví a kraje bydliště v roce 2017

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

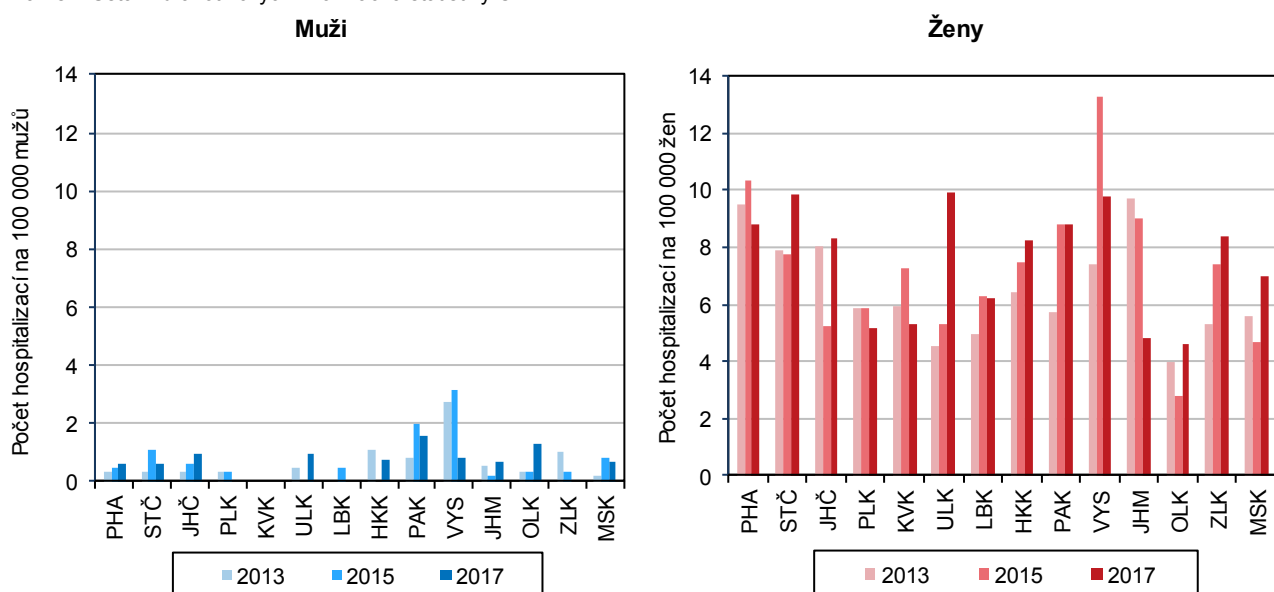
Jihočeský kraj se 159 pacienty obsadil 8. příčkou. V přepočtu na 100 tisíc obyvatel daného pohlaví byla na čele žebříčku u mužů i u žen opět Praha (17,4, resp. 206,2), nejméně pacientů na 100 tisíc mužů vykázal kraj Zlínský (1,4), nejméně pacientek v přepočtu na 100 tisíc žen uvedl Středočeský kraj (21,3). Jihočeský kraj se s hodnotou 5,1 u mužů umístil na 6. příčce, ženy obsadily 7. příčku (44,2). Oba krajské údaje byly pod republikovým průměrem.

Hospitalizace pro poruchy příjmu potravy

V roce 2017 bylo v psychiatrických lůžkových zařízeních ČR evidováno 454 hospitalizací pro poruchy příjmu potravy. Téměř 65 % hospitalizací bylo pro mentální anorexii, více než 13 % případů mentální bulimie a téměř 13 % pacientů bylo přijato s diagnózou atypická mentální anorexie.

Graf 4.6 Hospitalizace pro poruchy příjmu potravy v psychiatrických lůžkových zařízeních podle pohlaví a kraje bydliště

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Celkový počet hospitalizací se dlouhodobě zvyšuje, od roku 2011 počet pacientů vzrostl o třetinu. Drtivou většinu hospitalizovaných tvořily ženy, jejichž podíl se mezi roky 2011 a 2017 pohyboval okolo 90 %. I když

byl podíl mužů nepatrný, ve sledovaném období se zvyšoval z 5,3 % v roce 2011 na 7,9 % v roce 2017. Nejvyšší podíl hospitalizovaných mužů byl v roce 2016, kdy dosáhl hodnoty 10,3 %.

Mezi roky 2011 a 2017 se počet hospitalizovaných pro poruchy příjmu potravy s bydlištěm v daném kraji zvýšil téměř v celé republice, výjimku tvořily pouze kraje Jihomoravský, Liberecký a Olomoucký, kde došlo k poklesu. Nejvyšší nárůst vykázal kraj Jihočeský, kde se počet hospitalizovaných zvýšil téměř čtyřikrát (z 8 na 30 osob).

Podíl Jihočešek hospitalizovaných pro poruchy příjmu potravy byl také výrazně vyšší než podíl hospitalizovaných Jihočechů. V letech 2011 až 2015 podíl žen kolísal kolem 90 %. Výjimkou byl rok 2016, kdy bylo pro poruchy příjmu potravy hospitalizováno 8 mužů s bydlištěm v kraji a jejich podíl tak dosáhl na 38,1 %. Jihočešek bylo ze stejného důvodu hospitalizováno 13. V roce 2017 byl již podíl hospitalizací u žen opět na 90 %.

V přepočtu na 100 tisíc obyvatel daného kraje bylo v roce 2017 nejvíce hospitalizací evidováno v kraji Ústeckém (5,5), nejnižší byl tento ukazatel v Plzeňském kraji (2,6 hospitalizací na 100 tisíc obyvatel). Zatímco v Jihočeském kraji byl počet hospitalizací na 100 tisíc obyvatel v roce 2011 nejnižší v celé České republice (1,3 hospitalizace na 100 tisíc obyvatel), v roce 2017 kraj překročil republikový průměr a s hodnotou 4,7 se umístil na šestém nejhorším místě v mezikrajském srovnání.

Při podrobnějším rozdělení hospitalizovaných podle pohlaví na 100 tisíc mužů či žen daného kraje nelze jednoznačně vytyčit nějaký trend. Mezi kraji i mezi roky dochází ke kolísání hodnot. Jediná zřejmá skutečnost je, že počet pacientek s poruchami příjmu potravy výrazně převyšuje počet pacientů ve všech krajích.

V přepočtu na 100 tisíc mužů se počet hospitalizací Jihočechů od roku 2011 mírně zvyšoval. V roce 2016 kulminoval na hodnotě 2,5 hospitalizací na 100 tisíc mužů. V roce 2017 došlo k poklesu na hodnotu 1,0 hospitalizací na 100 tisíc mužů. Počet hospitalizací žen na 100 tisíc Jihočešek v průběhu sledovaného období spíše kolísal. V roce 2011 měl hodnotu 2,2, v následujícím roce se téměř zdvojnásobil (4,3) a výrazný nárůst zaznamenal i v roce 2013 (8,1 hospitalizací na 100 tisíc žen). Poté se trend obrátil a počet hospitalizací 3 roky po sobě klesal. Tento příznivý vývoj však byl v roce 2017 zastaven a počet hospitalizací na 100 tisíc žen se opět více než zdvojnásobil a dosáhl hodnoty 8,3 hospitalizací na 100 tisíc žen.

Nemocenské pojištění

Cílem nemocenského pojištění je pojistit krátkodobé následky některých sociálních událostí osob výdělečně činných, např. při dočasné pracovní neschopnosti, karanténě, při ošetřování a péči o člena domácnosti, nebo při těhotenství a mateřství. **Nemocenské pojištění** je povinné jen pro osoby zaměstnané. Zaměstnavatel má povinnost zaměstnance nemocensky pojistit. U osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) je účast na nemocenském pojištění dobrovolná. Za nezaopatřené děti a osoby s přiznaným důchodem platí nemocenské pojištění stát. Druhy dávek, které poskytuje nemocenské pojištění, jsou skutečné nemocenské, dále ošetřovné člena rodiny a peněžitá pomoc v mateřství včetně vyrovnávacích příspěvků v těhotenství a mateřství.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 průměrně **nemocensky pojištěno** 232 871 osob, z toho 51,0 % mužů.

Dočasná pracovní neschopnost

Vstupním zdrojem a podkladem pro zpracování dat této kapitoly jsou údaje o dočasné pracovní neschopnosti (DPN) pro nemoc a úraz nahlášené České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím formuláře Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti (tzv. „neschopenka“), který vyplňuje ošetřující lékař.

Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti zahrnuje případy pracovní neschopnosti ve sledovaném období na základě hlášení o vzniku pracovní neschopnosti nemocensky pojištěných osob. V roce 2018 bylo v kraji zaznamenáno celkem 100 873 nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti (47,3 % muži a 52,7 % ženy).

Tab. 4.5 Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz podle okresů v roce 2018

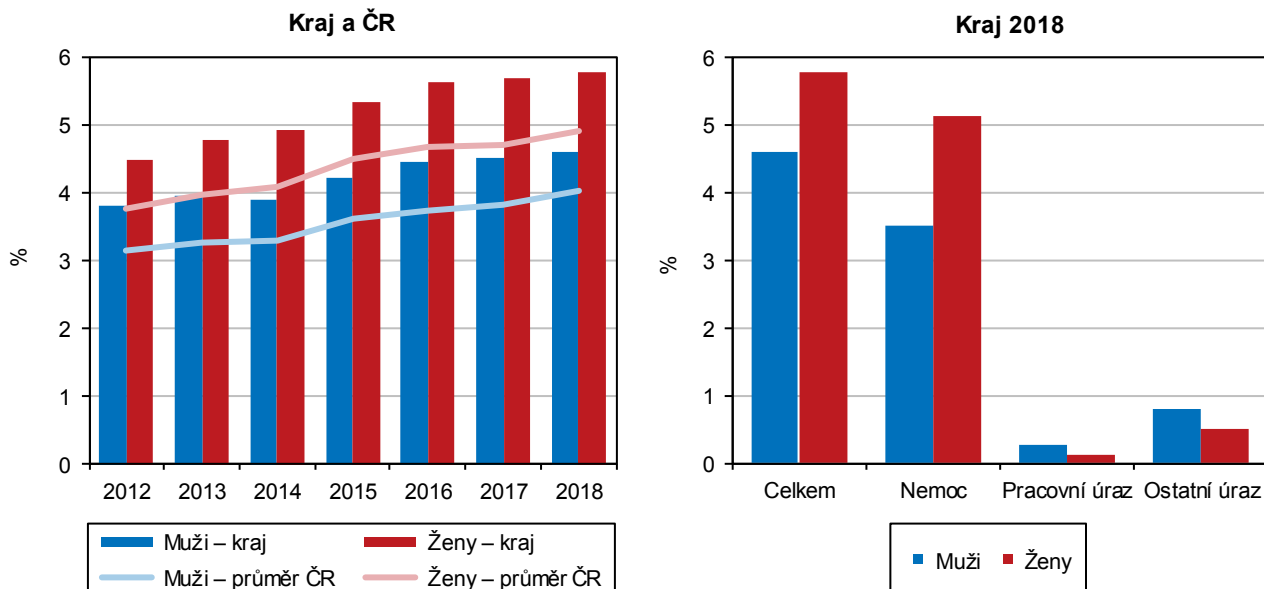
Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Kraj, okresy	Průměrný počet osob nemocensky pojištěných	Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti				Průměrný denní stav dočasně práce neschopných celkem v osobách
		celkem	v tom pro			
			nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Muži						
Jihočeský kraj	118 711	4,60	3,52	0,29	0,79	5 462
České Budějovice	49 773	4,09	3,13	0,22	0,75	2 038
Český Krumlov	8 906	4,94	3,70	0,39	0,84	440
Jindřichův Hradec	12 725	4,52	3,45	0,23	0,84	575
Písek	11 806	4,70	3,61	0,29	0,80	555
Prachatice	7 125	5,61	4,39	0,32	0,90	400
Strakonice	11 817	5,61	4,29	0,41	0,91	663
Tábor	16 559	4,78	3,68	0,36	0,73	791
Ženy						
Jihočeský kraj	114 160	5,79	5,14	0,14	0,52	6 614
České Budějovice	47 199	5,20	4,64	0,08	0,48	2 453
Český Krumlov	8 522	5,96	5,08	0,21	0,67	508
Jindřichův Hradec	12 565	5,58	4,94	0,15	0,50	702
Písek	11 582	6,10	5,34	0,17	0,59	706
Prachatice	7 195	7,37	6,58	0,17	0,62	530
Strakonice	10 913	6,97	6,17	0,21	0,59	760
Tábor	16 185	5,90	5,30	0,18	0,42	955

Většinou byla příčinou pracovní neschopnosti nemoc (87 527 případů), u žen to bylo o něco častěji (55,5 %). Pracovní úraz byl příčinou dočasné pracovní neschopnosti v 3 386 případech, kdy se ve výrazné většině jednalo o muže (70,6 %). Také ostatní úrazy a s nimi spojená pracovní neschopnost (9 960 případů) byla ve větší části na straně mužů (63,7 %).

Graf 4.7 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví a důvodu

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

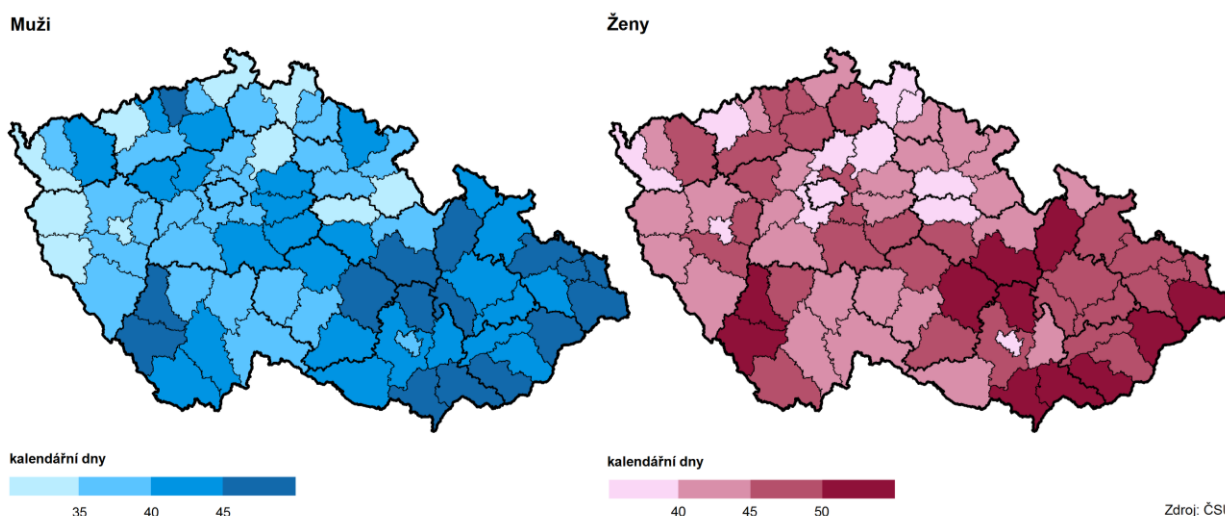

Průměrná dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz byla v roce 2018 v Jihočeském kraji 5,2 % (u mužů 4,6 %, u žen 5,8 %) a byla nejvyšší za posledních deset let. Nejnižší hodnota průměrné pracovní neschopnosti byla zaznamenána v hlavním městě Praze a naopak nejvyšší v Moravskoslezském kraji. Hodnota dosažená v Jihočeském kraji byla třetí nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Na území kraje bylo průměrné procento DPN nejvyšší v okrese Prachatice u mužů i u žen a nejnižší v okrese České Budějovice, také u obou pohlaví.

Ktg. 4.4 Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví a okresů v roce 2018

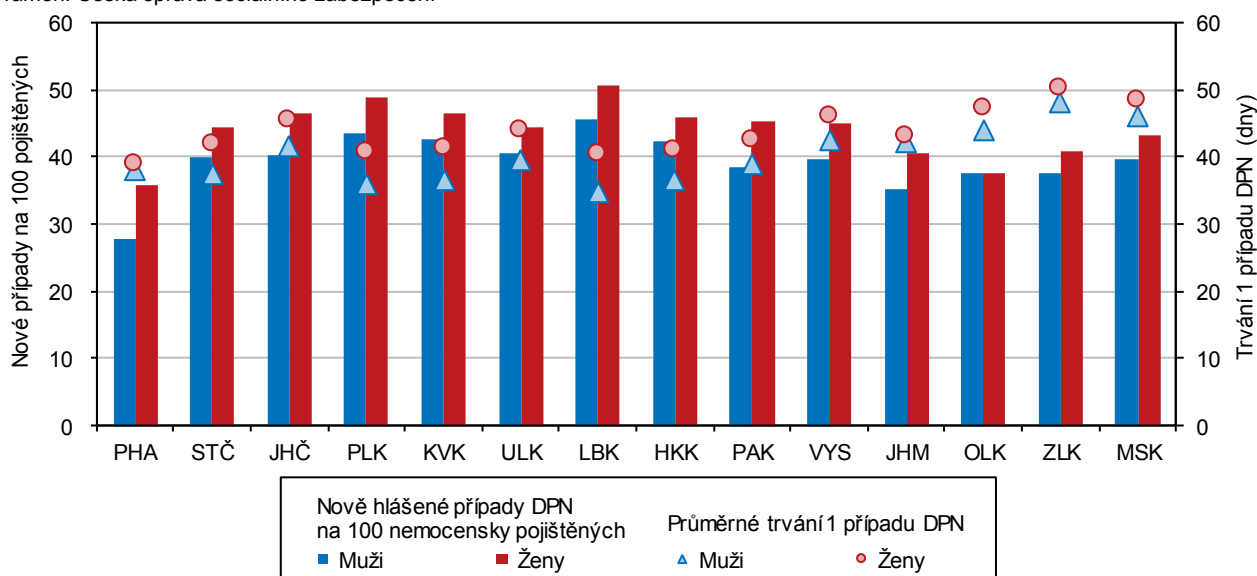

Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti byla 43,7 dne (muži 41,8 dne; ženy 45,4 dne), což bylo více než průměr ČR a pátá nejvyšší hodnota mezi kraji. Průměrně nejdéle byli v pracovní neschopnosti lidé ve Zlínském kraji, nejméně v Libereckém.

V roce 2018 všechny případy pracovní neschopnosti trvaly v kraji celkem 4 407 632 kalendářních dnů (u mužů 1 993 585 dnů, u žen 2 414 047 dnů). Přestože průměrná DPN byla za posledních deset let nejvyšší, průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti byla naopak za posledních deset let nejkratší.

Graf 4.8 Dočasná pracovní neschopnost (DPN) pro nemoc a úraz podle pohlaví a krajů v roce 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

5. Sociální zabezpečení

Datovým zdrojem pro tuto kapitolu bylo především Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), v oblasti důchodů byly využity výstupy z informačních systémů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ).

Uživatelé sociálních služeb

Sociální službou se rozumí činnost nebo soubor činností zajišťující pomoc a podporu osobám za účelem jejich sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Sociální služby jsou dle současné legislativní úpravy rozděleny do tří základních kategorií: sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Jsou poskytovány ve třech formách: terénní, kdy je uživateli služba poskytována v jeho přirozeném prostředí (např. pečovatelská služba), ambulantní, kdy uživatel dochází do zařízení (poradny, nízkoprahová centra pro děti a mládež), a pobytové, kdy uživatel v zařízení poskytující sociální služby bydlí (např. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem).

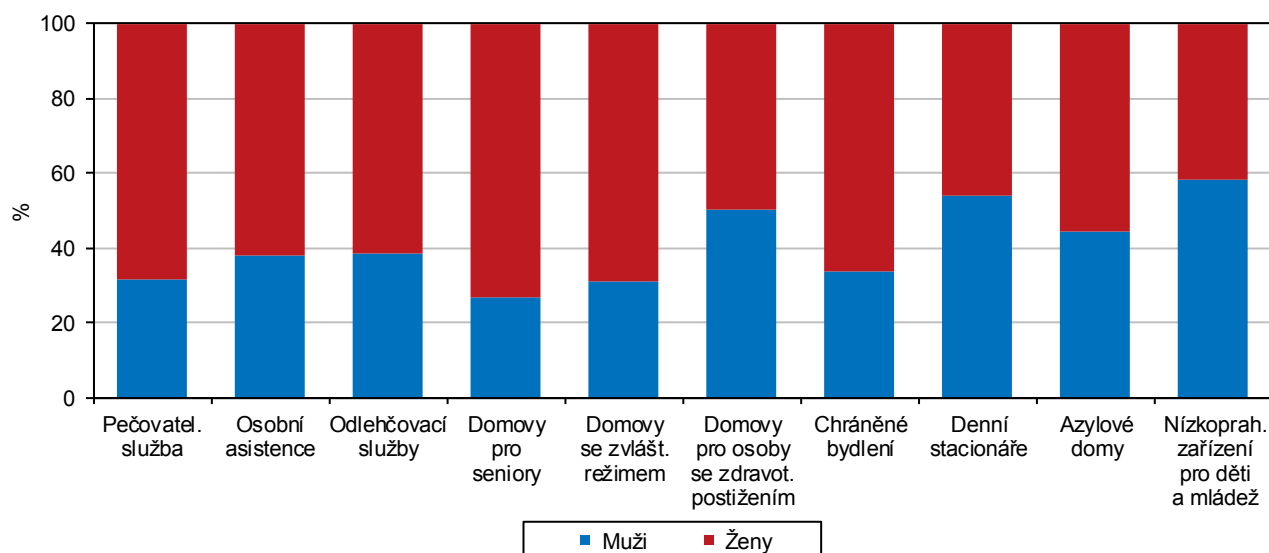
Základním obdobím pro tuto podkapitolu je rok 2018, v časové řadě pracujeme s údaji od roku 2010. Přestože mezi uživateli sociálních služeb figurují v menší či větší míře děti a mládež do 18 let, uvádí následující text pouze informace za dospělé. Důvodem je skutečnost, že za uživatele sociálních služeb mladší 18 let nejsou k dispozici údaje v rozdělení podle pohlaví.

Smyslem **služeb sociálního poradenství** je bezplatné poskytování potřebných informací, které přispívají k řešení nepříznivé sociální situace. Častěji je využívají ženy, v Jihočeském kraji v tomto desetiletí z více než 60 %. V roce 2018 se v České republice podíl žen mezi klienty **sociálních poraden** pohyboval od 57,6 % v Olomouckém kraji po 65,1 % v Karlovarském kraji, v Jihočeském kraji byl 62,6 %.

Služby sociální péče jsou zaměřeny na to, aby napomáhaly lidem při zvládnutí úkonů péče o vlastní osobu a v soběstačnosti. K zajištění poskytování těchto služeb, které jsou vesměs sjednávány za úplaty, lze použít příspěvek na péči. Pokud je služba určena především seniorům, převládají mezi jejich dospělými uživateli vlivem demografického složení více či méně ženy. Ze služeb sociální péče vybíráme jen nejběžnější druhy.

Graf 5.1 Uživatelé vybraných sociálních služeb starší 18 let podle pohlaví v roce 2018

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Z terénních a ambulantních služeb je nejrozšířenější **pečovatelská služba**. Její klientelu tvořily v kraji i v celé České republice téměř ze 70 % ženy. Také službu **osobní asistence** si sjednávaly častěji ženy než muži. V roce 2018 bylo mezi jejími uživateli v Jihočeském kraji 62 % a v ČR 65 % žen. **Odlehčovací služby**, jejichž cílem je umožnit nezbytný odpočinek pečující osobě, využívají také převážně ženy, v kraji od roku 2010

z 60 až 66 %. Regionálně se podíl žen mezi klienty odlehčovací služeb v roce 2018 pohyboval mezi 60 % v Libereckém a 81 % v Karlovarském kraji.

Mezi zařízení poskytující **pobytové sociální služby** patří především domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Tato zařízení jsou určena osobám, které mají z různých důvodů sníženou soběstačnost, ale poskytují obdobné základní činnosti.

V **domovech pro seniory**, které jsou určeny osobám nad 65 let věku, tvořily ženy téměř tři čtvrtiny jejich obyvatel. V roce 2018 bylo v domovech pro seniory v Jihočeském kraji 73,4 % žen, v průměru za ČR byl jejich podíl ještě vyšší (74,8 %). Z krajů měla největší podíl žen v těchto zařízeních Praha – 79,2 %.

Domovy se zvláštním režimem, které jsou určeny osobám se sníženou soběstačností kvůli chronickému duševnímu onemocnění nebo závislosti na návykových látkách a osobám se stařeckou, Alzheimerovou a ostatními typy demencí, byly v posledním desetiletí v kraji obývány z více než dvou třetin ženami. Mezi kraji se v roce 2018 podíl žen pohyboval od 64 % v Pardubickém po 77 % v Karlovarském kraji.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením jsou určeny pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu dlouhodobého či chronického zdravotního postižení, příp. jiných dlouhodobých chronických důvodů (např. mentální postižení). Do roku 2016 v těchto zařízeních na území kraje převažovaly ženy, ale poslední dva roky v nich měli těsnou většinu muži. Regionálně byl podíl žen v těchto zařízeních značně diferencován od 29 % v Kraji Vysočina po 72 % v Karlovarském kraji; muži převažovali celkem v devíti krajích.

Chráněné bydlení patří k dalším druhům pobytových služeb. V Jihočeském kraji využívaly chráněné bydlení ze dvou třetin ženy, na rozdíl od celorepublikových čísel, kde ženy tvořily menšinu (48,4 %).

Služby **denního stacionáře** v Jihočeském kraji využívaly do roku 2016 více ženy, ale v posledních dvou letech začali převažovat muži. V roce 2018 muži převládali v regionálním pohledu mezi uživateli denních stacionářů ve čtyřech krajích.

Služby sociální prevence se zaměřují na jevy a situace, které mohou vést k sociálnímu vyloučení osob a nejsou způsobeny neschopností pečovat o sebe z důvodu věku či zdravotního stavu. Zaměřují se především na oblast tzv. sociálně negativních jevů, jako je kriminalita, bezdomovectví, zneužívání návykových látek, krize v rodině apod. Mezi zařízení služeb sociální prevence patří např. azylové domy a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. V Jihočeském kraji převládaly a převládají v **azylových domech** ženy, v roce 2018 podílem 55 %. Ženy sice převažovaly v azylových domech ještě v dalších sedmi krajích, ale v průměru za ČR jejich obyvatelé tvořili víc než z poloviny muži (54 %).

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, která jsou určena osobám od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy, poskytují služby bez úhrady a mohou zachovávat anonymitu klientů. Mezi dospělými uživateli nízkoprahových zařízení převládali v Jihočeském kraji z 58 % muži, celorepublikově byla jejich převaha ještě vyšší (62 %).

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb. Příspěvek náleží osobě, o kterou má být pečováno, a nemůže být přiznán dítěti mladšímu jednoho roku. Z poskytnutého příspěvku pak tato osoba hradí pomoc, kterou jí může dle jejího rozhodnutí poskytovat osoba blízká, asistent sociální péče, registrovaný poskytovatel sociálních služeb, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu. Protože schopnost zvládnout péči o vlastní osobu a být soběstačný je u každého člověka různá, rozlišuje zákon čtyři stupně závislosti na pomoci jiné osoby od lehké závislosti až po závislost úplnou.

V roce 2018 byl v Jihočeském kraji v průměru každý měsíc vyplácen **příspěvek na péči** více než 8 tis. mužů a téměř 14 tis. žen. Rozdíly ve struktuře příspěvků podle **stupně závislosti** mezi oběma pohlavími jsou téměř zanedbatelné. Větší rozdíly jsou však mezi pohlavími **podle věku**. Většina příspěvků na péči je vyplácena osobám ve věku 65 a více let, mezi kterými převažují ženy. Z žen pobírajících příspěvek na péči byla v roce 2018 v seniorském věku drtivá většina (v kraji 80 %, v ČR 79 %), zatímco z oprávněných mužů byla v seniorském věku zhruba polovina (v kraji 54 %, v ČR 53 %).

Porovnáním počtu osob, které pobíraly příspěvek v určité věkové skupině, s počtem obyvatel daného věku a pohlaví zjišťujeme, že v roce 2018 byl ve věkové kategorii 1–17 let příspěvek na péči přiznán 2 % chlapců a 1 % dívek, ve věkové kategorii 18–49 let 1 % mužů a necelému 1 % žen. V dalších věkových skupinách se s přibývajícím věkem podíl osob s příspěvkem na péči zvyšoval. Ve věku 50–64 let pobírala příspěvek na péči necelá 2 % mužů a žen, ve věkové skupině 65–79 let 5 % mužů a 6 % žen. Ve věku 80 a více let byl příspěvek na péči přiznán každému čtvrtému muži (24 % mužů) a téměř každé druhé ženě (43 % žen).

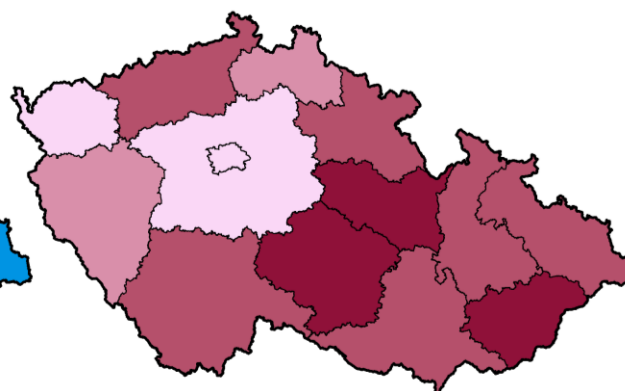
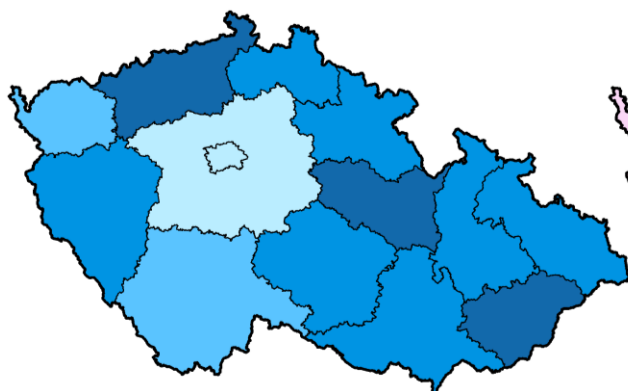
Celkově **v přepočtu na 1 000 osob** daného pohlaví byl v kraji v průměru za měsíc příspěvek na péči vyplácen 26 mužům a 42 ženám. Průměrný přepočtený počet vyplacených příspěvků odpovídal u mužů celorepublikové hodnotě, u žen byl mírně nadprůměrný (v ČR 41 příspěvků).

Ktg. 5.1 Příspěvek na péči podle pohlaví a krajů v roce 2018

(průměrný měsíční počet vyplacených dávek)

Muži

Ženy

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

24

27

30

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

39

42

45

Pramen: MPSV

V **mezikrajském srovnání** nejmenší průměrný měsíční počet příspěvků na péči v přepočtu na 1 000 osob pobírali muži i ženy v Praze (18 resp. 29 příspěvků na 1 000 osob). Naproti tomu největší počet příspěvků v přepočtu na 1 000 obyvatel byl vyplácen mužům v Ústeckém (31 příspěvků) a ženám ve Zlínském kraji (49 příspěvků).

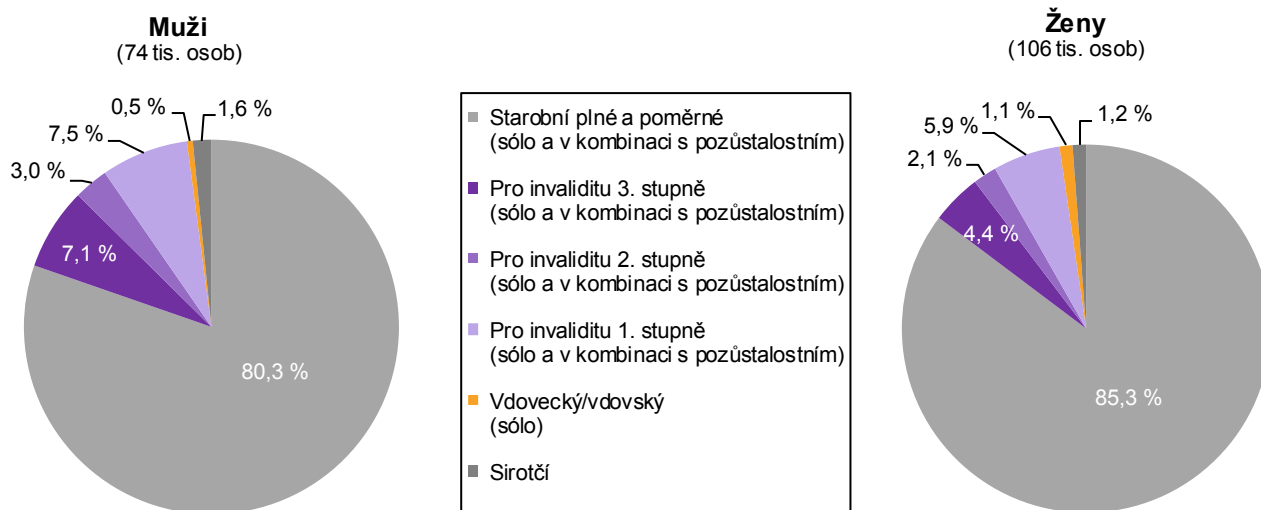
Důchodci, důchody

V Jihočeském kraji mělo v prosinci 2018 podle zákona o důchodovém pojištění nárok na výplatu některého z důchodů téměř 180 tis. osob, z toho 106 tis. žen (59 %) a 74 tis. mužů (41 %). Většina žen (90 tis. osob; 85,3 %) i mužů (59 tis. osob; 80,3 %) pobírala starobní důchod; v těchto číslech jsou zahrnuty jak starobní důchody bez souběhu, tak i v kombinaci s pozůstalostním důchodem.

Podobně jako v celkovém počtu příjemců důchodů **převládaly ženy** povětšinou i **mezi příjemci jednotlivých druhů důchodů**. Nejvíce převažovaly mezi příjemci pozůstalostních důchodů bez souběhu, kde na 1 vdovce vycházely 3 vdovy.

Graf 5.2 Struktura příjemců důchodů podle pohlaví v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

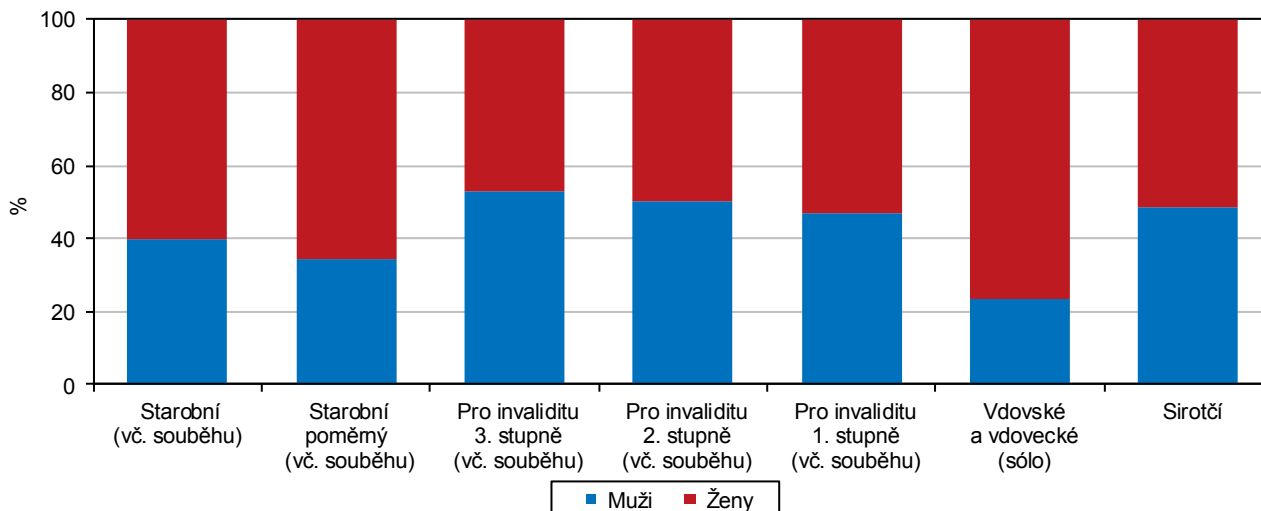

Pozn.: Pozůstalostní důchod představuje důchod vdovský nebo vdovecký.

Muži měli početní převahu v kraji jedině mezi invalidními důchodci pro invaliditu 3. stupně včetně souběhu s pozůstalostním důchodem (5,2 tis. mužů a 4,7 tis. žen). Mezi invalidními důchodci pro invaliditu 2. stupně (vč. souběhu s pozůstalostním důchodem) byl počet mužů a žen takřka stejný (2,2 tis.).

Graf 5.3 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Tabulka 5.1 přináší informaci o počtech příjemců důchodů v okresech Jihočeského kraje v prosinci 2018. Na rozdíl od grafu 5.3 jsou v ní uvedeni příjemci důchodů sólo (tedy bez souběhu s pozůstalostním důchodem), a také příjemci vdovských, resp. vdoveckých důchodů v kombinaci se starobním nebo invalidním důchodem. K tomuto rozdělení příjemců důchodů pak v tabulce 5.2 uvádíme průměrné měsíční důchody.

V Jihočeském kraji i ve všech jeho okresech převládaly ženy vlivem demografického složení mezi **příjemci starobního důchodu sólo** (v prosinci 2018 bylo v kraji ze 111,7 tis. příjemců 52 % žen). Zvláště výrazná byla jejich převaha mezi příjemci pozůstalostního důchodu. Nárok na **pozůstalostní důchod v kombinaci** se starobním nebo invalidním důchodem v kraji mělo 38,2 tis. osob, z nich byla drtivá většina (85 %) žen. Nárok na pozůstalostní důchod sólo mělo téměř 1,6 tis. osob, z toho vdovy tvořily 76 %.

Tab. 5.1 Příjemci důchodů podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Kraj, okresy	Příjemci celkem	Druh důchodu						
		starobní sólo	invalidní pro invaliditu třetího stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu druhého stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu prvního stupně ¹⁾	vdovský/vdovecký sólo	vdovský/vdovecký kombin.	sirotčí
Muži								
Jihočeský kraj	73 852	53 558	5 186	2 185	5 528	369	5 847	1 179
České Budějovice	21 001	14 994	1 354	615	1 865	132	1 663	378
Český Krumlov	6 608	4 711	543	196	446	31	574	107
Jindřichův Hradec	11 090	8 360	741	346	621	51	828	143
Písek	8 559	6 456	540	179	535	30	686	133
Prachatice	6 227	4 212	526	271	602	33	465	118
Strakonice	8 746	6 117	760	319	687	45	699	119
Tábor	11 621	8 708	722	259	772	47	932	181
Ženy								
Jihočeský kraj	105 719	58 158	4 413	2 163	6 148	1 199	32 386	1 252
České Budějovice	30 766	16 938	1 226	618	2 209	360	9 030	385
Český Krumlov	8 978	5 024	468	180	467	87	2 635	117
Jindřichův Hradec	15 719	8 803	683	335	689	162	4 861	186
Písek	12 191	6 887	421	142	478	133	3 990	140
Prachatice	8 541	4 363	420	255	693	112	2 586	112
Strakonice	12 363	6 512	591	374	836	128	3 791	131
Tábor	17 161	9 631	604	259	776	217	5 493	181

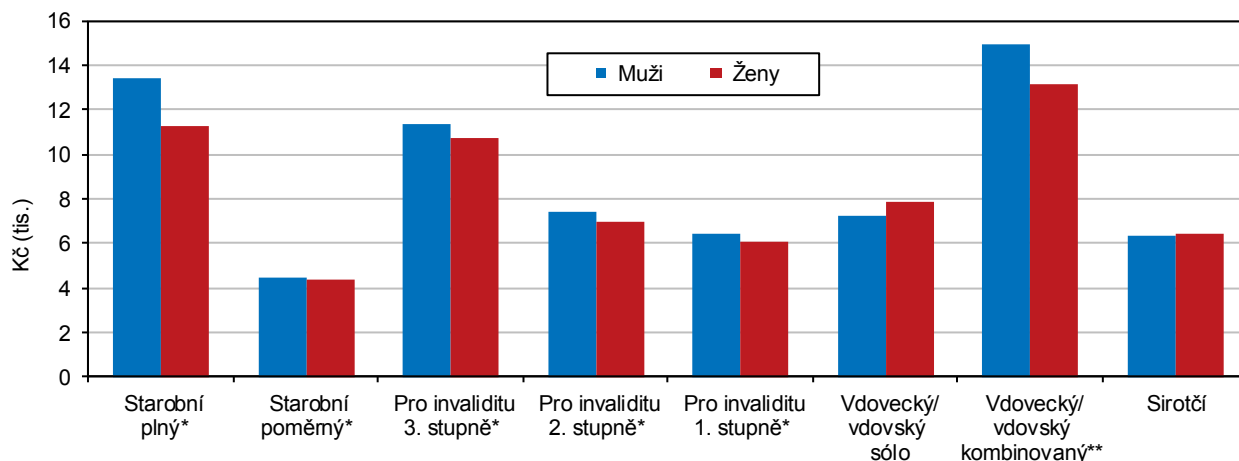
¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

V jihočeských okresech se podíl žen na příjemcích starobního důchodu sólo pohyboval od 50,9 % (Prachatice) po 53,0 % (České Budějovice) a na příjemcích pozůstalostního důchodu v kombinaci se starobním či invalidním důchodem od 82,1 % (Český Krumlov) po 85,5 % (Tábor).

Mezi **příjemci invalidních důchodů** celkem bez souběhu s pozůstalostním důchodem byl poměr mužů a žen v kraji téměř vyrovnán (50,3 : 49,7). Ženy v kraji i ve většině okresů převažovaly mezi důchodci pro invaliditu prvního stupně, ale **důchody pro invaliditu druhého a třetího stupně sólo** pobíralo více mužů než žen (podíl mužů 50,3 %, resp. 54,0 %). Muži převládali mezi příjemci důchodu pro invaliditu třetího stupně ve všech okresech (od 52,0 % na Jindřichohradecku po 56,3 % na Strakonicku) a v případě invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně v pěti ze sedmi jihočeských okresů.

Graf 5.4 Průměrná výše měsíčního důchodu podle pohlaví a druhu důchodu v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

* bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

** v souběhu se starobním nebo invalidním

Průměrné měsíční důchody mužů byly u většiny druhů důchodů vyšší než důchody žen. To není nijak překvapivé vzhledem k tomu, že výše starobního i invalidního důchodu se odvíjí od průměrných výdělků. V Jihočeském kraji byl v prosinci 2018 největší **rozdíl mezi pohlavími** ve prospěch mužů zjištěn u plného starobního důchodu bez souběhu s pozůstalostním důchodem – 16 % (tj. 2 169 Kč) a u pozůstalostního důchodu v kombinaci se starobním nebo invalidním důchodem – necelých 12 % (tj. 1 732 Kč). Téměř shodné výše u obou pohlaví dosahoval sirotčí důchod. Větší rozdíl, tentokrát ve prospěch žen, byl sledován jedině u pozůstalostních důchodů sólo, když vdovské důchody byly o 8 % (tj. 569 Kč) vyšší než důchody vdovecké.

V **meziokresním srovnání** měli koncem roku 2018 nejvyšší plné starobní důchody sólo muži i ženy v okrese České Budějovice a naopak nejnižší důchody muži v okrese Prachatice a ženy v okrese Jindřichův Hradec. Ve všech okresech muži samozřejmě pobírali v průměru vyšší plné starobní důchody sólo ve srovnání se ženami; rozdíl mezi pohlavími se pohyboval od 14 % (Prachatice) po 17 % (Jindřichův Hradec).

Pozůstalostní důchody, jejichž výše se odvíjí od výše důchodu zemřelého, bez souběhu se starobním nebo invalidním důchodem měly vyšší vdovy než vdovci. Toto platilo v kraji a většině okresů. Výjimku tvořil pouze okres Český Krumlov, kde byly vdovcům vyplacené vdovecké důchody sólo vůbec nejvyšší v kraji.

Nejvyšší pozůstalostní důchody v kombinaci se starobním nebo invalidním důchodem pobírali muži i ženy v okrese České Budějovice, naopak nejnižší muži i ženy v okrese Jindřichův Hradec. Ve všech okresech kraje byly tyto důchody vyšší u vdovců než vdov, přitom v prosinci 2018 rozdíl dosahoval víc než 10 %.

Tab. 5.2 Průměrná měsíční výše důchodů podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

Kraj, okresy	Druh důchodu							
	starobní plný ¹⁾	starobní poměrný ^{1,2)}	invalidní pro invaliditu třetího stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu druhého stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu prvního stupně ¹⁾	vdovský/vdovecký sólo	vdovský/vdovecký kombin.	sirotčí
Muži								
Jihočeský kraj	13 455	4 416	11 363	7 401	6 465	7 265	14 921	6 370
České Budějovice	13 813	4 528	11 340	7 330	6 508	7 235	15 308	6 470
Český Krumlov	13 218	5 319	11 435	7 292	6 363	7 634	14 608	6 023
Jindřichův Hradec	13 146	4 209	11 321	7 427	6 440	7 278	14 559	6 517
Písek	13 344	3 777	11 133	7 308	6 416	6 986	14 807	6 457
Prachatice	13 126	4 900	11 236	7 406	6 390	7 499	14 676	5 777
Strakonice	13 391	4 478	11 456	7 539	6 409	7 154	14 894	6 489
Tábor	13 549	4 534	11 562	7 510	6 584	7 212	14 974	6 495
Ženy								
Jihočeský kraj	11 286	4 366	10 739	6 952	6 021	7 834	13 189	6 393
České Budějovice	11 638	4 102	10 833	6 997	6 065	7 814	13 454	6 499
Český Krumlov	10 987	3 152	11 096	6 866	6 023	7 539	13 054	6 136
Jindřichův Hradec	10 905	4 725	10 597	6 903	5 902	7 840	12 944	6 387
Písek	11 148	4 914	10 654	6 862	5 949	7 893	13 069	6 353
Prachatice	11 261	4 361	10 708	6 928	6 015	7 637	13 037	6 044
Strakonice	11 303	4 126	10 733	7 041	5 962	7 810	13 204	6 510
Tábor	11 266	4 438	10 520	6 915	6 116	8 058	13 184	6 502

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

²⁾ po dosažení určené kratší doby pojištění

Ve srovnání s rokem 2010 se celkový počet osob pobírajících starobní důchod (plný i poměrný, včetně souběhu s pozůstalostním důchodem) zvýšil o 9,9 %. **Počet starobních důchodců** – mužů se přitom zvýšil o 18,2 %, zatímco počet starobních důchodkyň se zvýšil pouze o 5,1 %. Podstatně nižší nárůst počtu penzistek byl způsoben rychlejším zvyšováním věkové hranice pro odchod do důchodu žen, jehož cílem bylo sjednotit dříve rozdílný důchodový věk mužů a žen (zohledňující i počet vychovaných dětí).

V souvislosti s postupným zvyšováním věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod je dobře patrné, že řada mužů i žen odchází do starobního důchodu předčasně a osob pobírajících **předčasný starobní důchod** postupně přibývá. Počet mužů, kteří měli krácený starobní důchod kvůli dřívějšímu odchodu do důchodu, byl v roce 2018 oproti roku 2010 o 68 % vyšší a jejich podíl na celkovém počtu starobních důchodců mužů se zvýšil z 22 % na 31 % v roce 2018. Počet žen, které v roce 2018 pobíraly předčasný starobní důchod, byl oproti roku 2010 vyšší o 54 %. Na rozdíl od toho se počet žen, které odešly do starobního důchodu po dosažení řádného důchodového věku, za stejnou dobu snížil o 5 %. Předčasný starobní důchod v roce 2018 pobíralo 26 % penzistek.

Tab. 5.3 Příjemci předčasných starobních důchodů podle pohlaví (stav v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

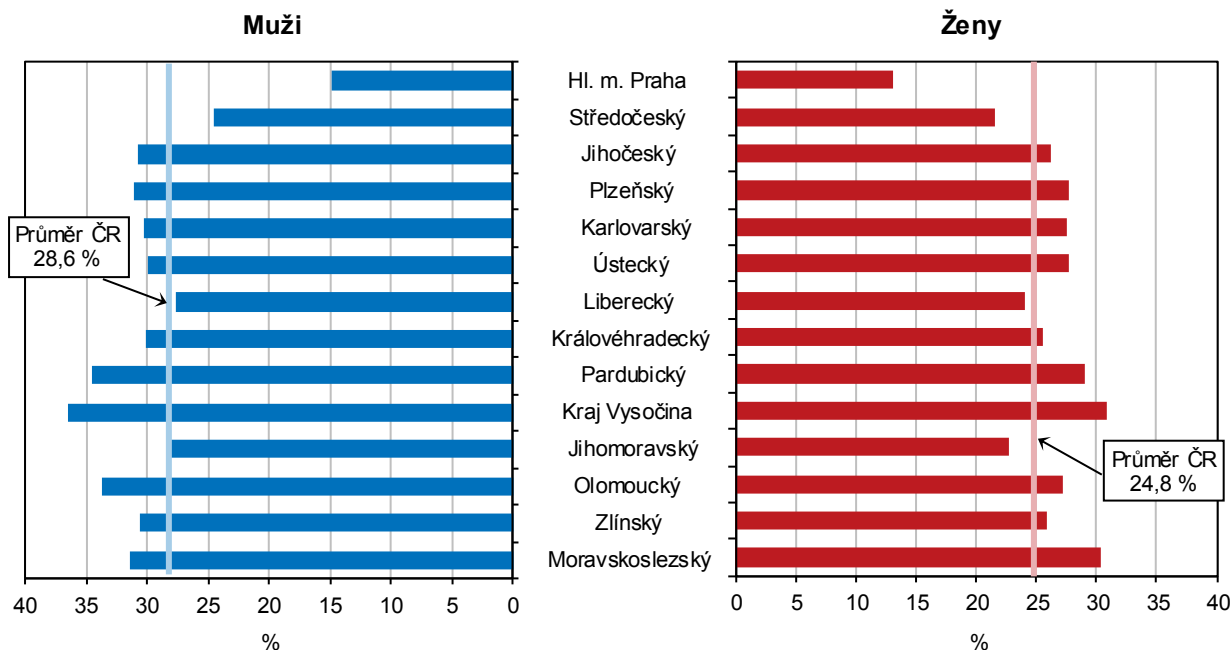
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Muži								
Příjemci starobních důchodů¹⁾	50 190	53 247	53 571	53 975	54 845	55 978	57 273	58 369	59 320
z toho předčasných starobních důchodů	10 853	13 482	14 241	14 781	15 543	16 296	16 978	17 679	18 247
v %	21,7	25,4	26,6	27,4	28,4	29,1	29,7	30,3	30,8
	Ženy								
Příjemci starobních důchodů¹⁾	85 770	88 472	88 279	88 048	88 523	89 291	89 745	89 939	90 154
z toho předčasných starobních důchodů	15 352	17 921	18 743	19 501	20 424	21 284	22 155	22 934	23 584
v %	18,0	20,3	21,3	22,2	23,2	23,9	24,8	25,6	26,2

¹⁾ plných nebo poměrných, včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem

Pokud jde o absolutní počty, bylo po celé období od roku 2010 víc příjemců předčasných starobních důchodů mezi ženami. V relativním vyjádření však vyšší podíl na počtu starobních důchodců podle pohlaví měli muži.

Graf 5.5 Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na příjemcích starobních důchodů celkem podle pohlaví a krajů v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

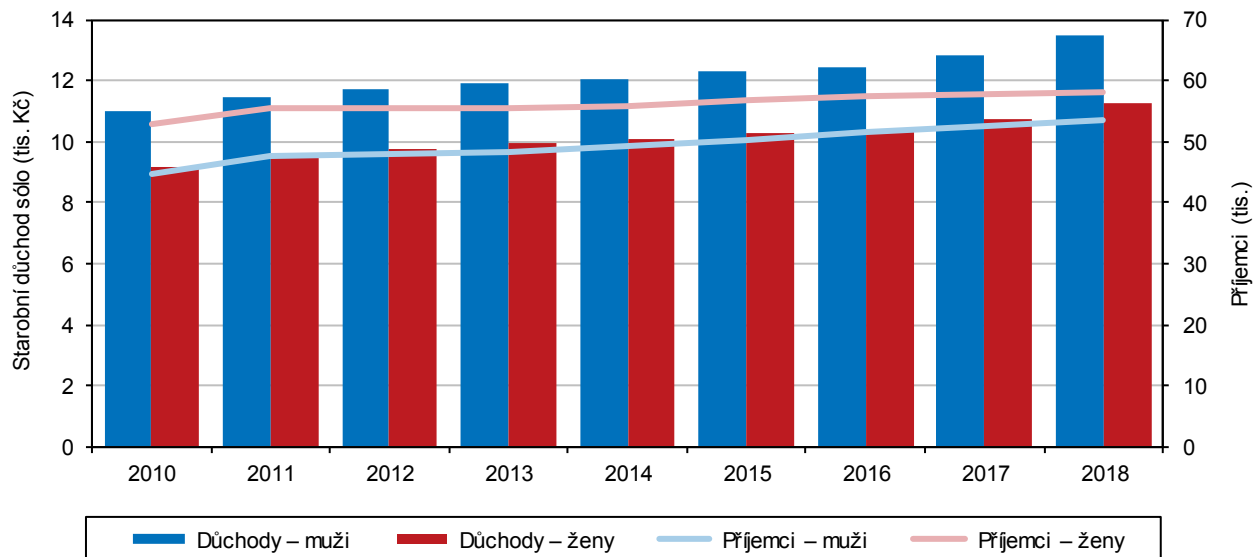
V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj podílem předčasných starobních důchodů mužů zařadil na šesté místo a podílem žen na místo sedmé. Jen zřídka využívali institut předčasného starobního důchodu muži a ženy v hlavním městě Praze, naopak nejčastěji byl užíván v Kraji Vysočina.

Následující graf znázorňuje vývoj průměrných plných starobních důchodů bez souběhu s pozůstalostním důchodem podle pohlaví a vývoj počtu příjemců těchto důchodů. Zatímco počty důchodců mužů se mezi rokem 2010 a 2018 zvýšily o 19 % a počty důchodkyň o necelých 10 %, vzrostly důchody mužů o 22,2 % a důchody žen o 22,8 %. Rozdíl mezi pohlavími ve výši průměrného starobního důchodu sólo se tak nepatrně snížil z 16,6 % v roce 2010 na 16,1 % v roce 2018, což představovalo 2 169 Kč.

Graf 5.6 Počet příjemců a průměrná výše starobního důchodu sólo podle pohlaví (stav v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

V tabulce 5.4 s meziokresním srovnáním jsou kromě průměrných plných starobních důchodů bez souběhu uvedeny i starobní důchody v souběhu s pozůstalostním důchodem. V Jihočeském kraji byl v roce 2018 oproti roku 2010 průměrný starobní důchod v souběhu s vdovským důchodem vyšší o 20,5 % a starobní důchod v souběhu s vdoveckým důchodem vyšší o 23,0 %. Rozdíl mezi pohlavími ve výši průměrného starobního důchodu v kombinaci s pozůstalostním důchodem se v kraji prohloubil z 9,9 % v roce 2010 na 11,7 % v roce 2018, když rozdíl činil 1 757 Kč.

Tab. 5.4 Průměrná měsíční výše starobních důchodů podle pohlaví a okresů (stav v prosinci)

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

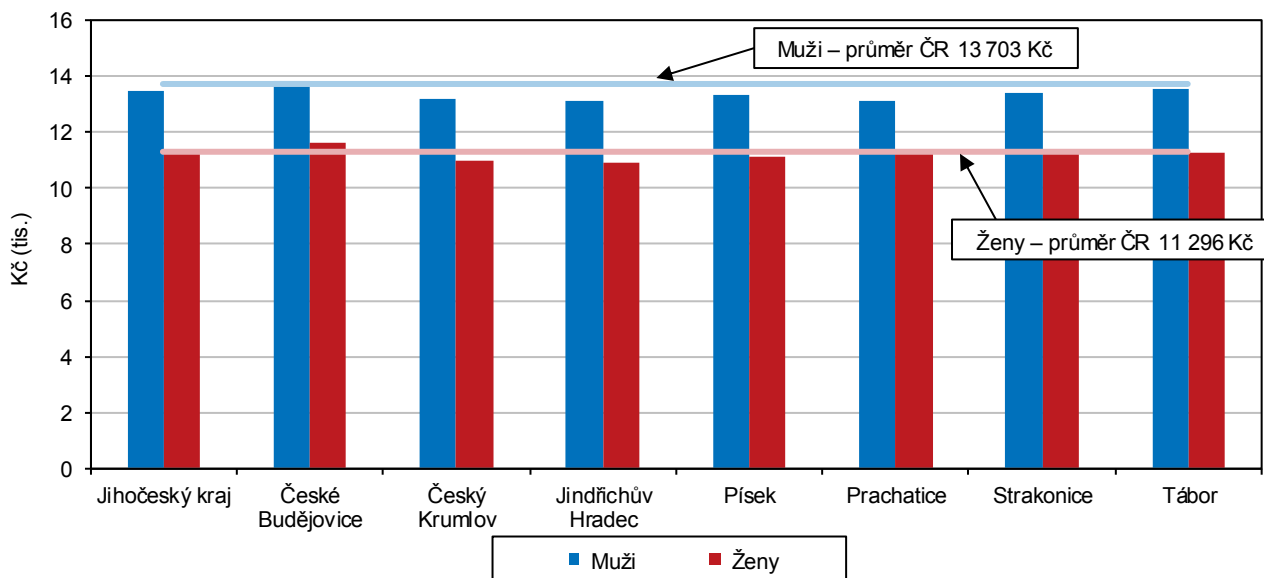
v Kč

Kraj, okresy	Muži					Ženy				
	2010	2012	2014	2016	2018	2010	2012	2014	2016	2018
	bez souběhu s vdoveckým					bez souběhu s vdovským				
Jihočeský kraj	11 014	11 714	12 039	12 449	13 455	9 187	9 784	10 058	10 411	11 286
České Budějovice	11 255	11 983	12 323	12 755	13 813	9 441	10 074	10 361	10 732	11 638
Český Krumlov	10 886	11 514	11 826	12 226	13 218	9 002	9 567	9 808	10 134	10 987
Jindřichův Hradec	10 811	11 486	11 810	12 177	13 146	8 952	9 499	9 746	10 074	10 905
Písek	10 960	11 661	11 957	12 364	13 344	9 104	9 676	9 932	10 277	11 148
Prachatice	10 820	11 507	11 816	12 204	13 126	9 097	9 725	10 028	10 391	11 261
Strakonice	10 935	11 646	11 972	12 372	13 391	9 186	9 785	10 076	10 435	11 303
Tábor	11 049	11 769	12 110	12 536	13 549	9 164	9 759	10 040	10 395	11 266
	v souběhu s vdoveckým					v souběhu s vdovským				
Jihočeský kraj	12 170	12 974	13 369	13 826	14 971	10 968	11 642	11 917	12 274	13 214
České Budějovice	12 447	13 269	13 670	14 144	15 351	11 137	11 836	12 127	12 503	13 486
Český Krumlov	12 081	12 881	13 141	13 595	14 647	10 842	11 528	11 807	12 158	13 081
Jindřichův Hradec	11 898	12 697	13 064	13 510	14 589	10 834	11 476	11 729	12 064	12 956
Písek	12 045	12 872	13 267	13 734	14 888	10 929	11 562	11 837	12 184	13 093
Prachatice	11 987	12 797	13 175	13 608	14 793	10 833	11 503	11 784	12 127	13 064
Strakonice	12 291	13 030	13 453	13 838	14 969	10 969	11 656	11 918	12 280	13 234
Tábor	12 097	12 902	13 374	13 858	14 984	10 973	11 651	11 920	12 272	13 207

Z jihočeských okresů uváděl v letech 2010 až 2018 nejvyšší starobní důchody mužů i žen (bez souběhu i v souběhu s pozůstalostním důchodem) okres České Budějovice. Nejnižší důchody byly v okrese Jindřichův Hradec, pouze v roce 2018 ještě nižší starobní důchody sólo pobírali muži v okrese Prachatice. V Jihočeském kraji představoval v prosinci 2018 rozdíl mezi okresem s nejvyšším a nejnižším průměrným starobním důchodem sólo u mužů 687 Kč a u žen 733 Kč.

Graf 5.7 Průměrná měsíční výše starobních důchodů plných sólo podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

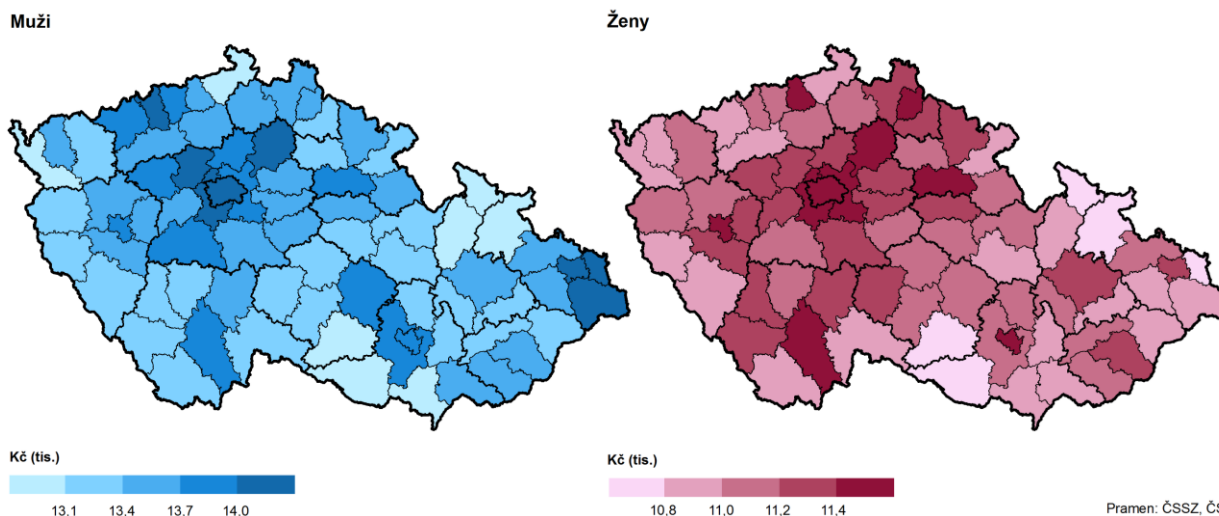
Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

V porovnání s celorepublikovým průměrem měl v roce 2018 průměrný jihočeský starobní penzista – muž starobní důchod téměř o 2 % nižší (-248 Kč), kdežto žena penzistka měla důchod na úrovni průměru (jen o 10 Kč nižší než republikový průměr). Z jihočeských okresů měl v porovnání s celorepublikovým průměrem vyšší průměrné sólo důchody mužů i žen jedině okres České Budějovice. Kromě něj měl těsně nadprůměrné sólo důchody žen také okres Strakonice a jen mírně podprůměrné sólo důchody žen okres Tábor a Prachatice.

V mezikrajském srovnání byly nejvyšší starobní důchody sólo vypláceny mužům a ženám v Praze. Průměrný jihočeský starobní důchodce a důchodkyně ztráceli každý měsíc na pražského důchodce víc než 1 tis. Kč. Nejnižší důchody měli muži v Olomouckém kraji a ženy v Moravskoslezském kraji.

Ktg. 5.2 Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Z okresů České republiky pobírali nejvyšší průměrné starobní důchody v prosinci 2018 muži v hornických okresech Karviná (15 129 Kč), Ostrava-město (14 416 Kč) a Frýdek Místek (14 359 Kč), mezi které se vklínila na druhé místo Praha (14 487 Kč). Naopak nejnižší průměrné starobní důchody dostávali muži v okresech Znojmo (12 556 Kč) a Jeseník (12 921 Kč). U žen měly nejvyšší průměrné starobní důchody okresy Praha (12 333 Kč) a Praha-západ (11 854 Kč). Na opačné straně žebříčku byl okres Znojmo (10 461 Kč), Jeseník (10 581 Kč) a s nejmenším starobním důchodem žen (10 431 Kč) Karviná, která měla shodou okolností nejvyšší průměrný důchod mužů.

V České republice byly v prosinci 2018 rozdíly mezi okresy s nejvyšším a nejnižším důchodem u obou pohlaví markantnější než v Jihočeském kraji – u mužů 2 573 Kč, u žen 1 902 Kč.

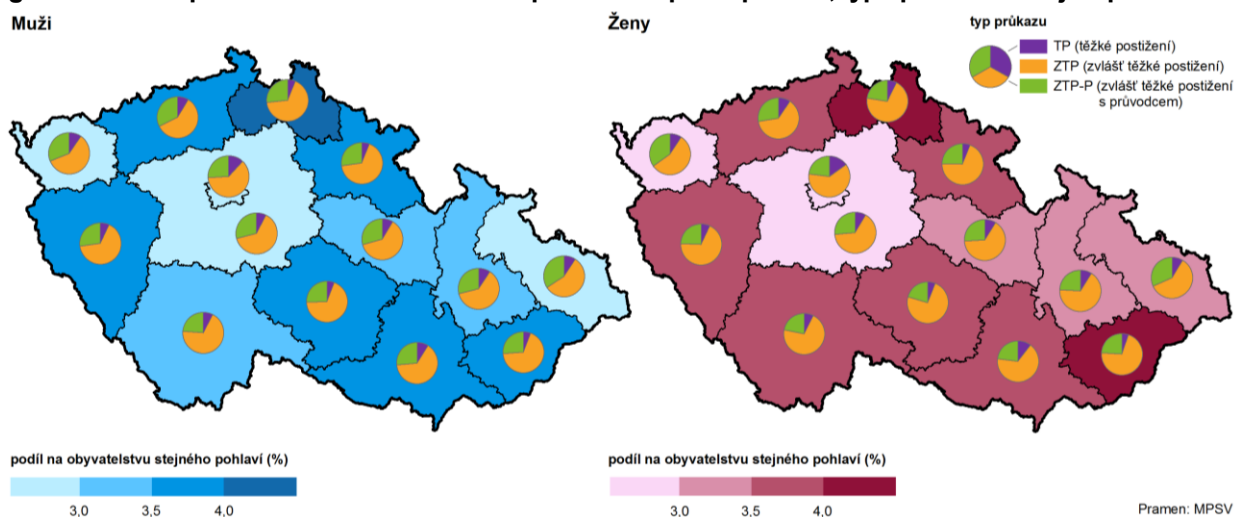
Držitelé průkazů zdravotně postižených

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením (OZP) má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Podle míry funkčního postižení pohyblivosti a orientace se určuje druh označení průkazu symbolem TP (osoba s těžkým postižením), ZTP (osoba se zvláště těžkým postižením) a ZTP/P (osoba se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce).

Podle údajů MPSV vlastnilo v Jihočeském kraji ke konci roku 2018 **průkaz osoby se zdravotním postižením** 10,9 tis. mužů a 11,8 tis. žen. Většina držitelů – 68,5 % mužů a 70,6 % žen, získala průkaz ZTP. Osoby s průkazem ZTP/P se na celkovém počtu průkazů OZP podílely necelou čtvrtinou, u mužů 23,8 % a u žen 22,0 %. Zbýlých méně než 8 % bylo mužům i ženám vydáno kvůli těžkému postižení (průkaz TP).

Po přepočtu na 100 osob daného pohlaví mělo v Jihočeském kraji koncem roku průkaz OZP 3,4 % mužů a 3,6 % žen. Z toho necelých 0,3 % mužů i žen vlastnilo průkaz TP, 0,8 % mužů i žen vlastnilo průkaz ZTP/P a průkaz ZTP vlastnilo 2,4 % mužů a 2,6 % žen.

Ktg. 5.3 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle pohlaví, typu průkazu a krajů v prosinci 2018

Ve srovnání s výsledky celorepublikového přepočtu, kdy průkaz OZP vlastnilo 3,3 % mužů a 3,4 % žen, byl celkový počet průkazů v kraji poněkud vyšší a to především kvůli relativně vyššímu počtu průkazů ZTP.

V **mezikrajském srovnání** byl kvůli zdravotnímu postižení evidován relativně nejmenší počet průkazů u mužů v hlavním městě Praze (1,6 %) a u žen v Karlovarském kraji (2,9 %) a naopak relativně největší počet průkazů v Libereckém kraji (4,2 % mužů a 4,3 % žen). Ve všech krajích ČR bylo poněkud **více držitelů průkazů OZP mezi ženami**, výjimkou byly pouze kraje Karlovarský a Ústecký, kde nepatrně větší počet průkazů v přepočtu na 100 obyvatel vlastnili muži.

6. Domácnosti a bydlení

Údaje o domácnostech a bydlení v územním detailu je možné zjistit pouze při sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) a jedná se o jeden z nejdůležitějších výstupů. Ze získaných dat je možné charakterizovat a hodnotit nejen způsob bydlení, ale také rodinné a příbuzenské vztahy. **Domácnost** je tvořena osobami se stejným místem svého obvyklého pobytu. Lidé ve svých sčítacích arších vyjádřili své příbuzenské, případně jiné vztahy.

V oblasti **bydlení** neumožňoval při SLDB 2011 použitý způsob zjišťování a následného zpracování dat získat podrobné údaje v případě, že v bytě žilo více rodinných domácností, proto jsou některá data zde publikována pouze za hospodařící domácnosti tvořené jednou rodinou. Také je nutné upozornit, že data ze SLDB jsou pouze za domácnosti, kde byly údaje zjištěny.

V Jihočeském kraji v době Sčítání 2011 bylo celkem 262 692 hospodařících domácností.

Struktura domácností

Při zjišťování údajů o domácnostech se vycházelo především z typu hospodařící domácnosti. Hospodařící domácností se rozumí domácnost, kterou tvoří osoby, které společně hradí výdaje za domácnost. Zahrnuje i děti, které na hospodaření nepřispívají. Hospodařící domácnost může být tvořena **domácností rodinnou**; úplnou nebo neúplnou rodinou; případně je tvořena více rodinami. Dále tento typ **domácnosti** může být **nerodinného charakteru**; domácnost vícečlenná a domácnost jednotlivce.

Tab. 6.1 Hospodařící domácnosti podle typu domácnosti

Zdroj: SLDB 2011

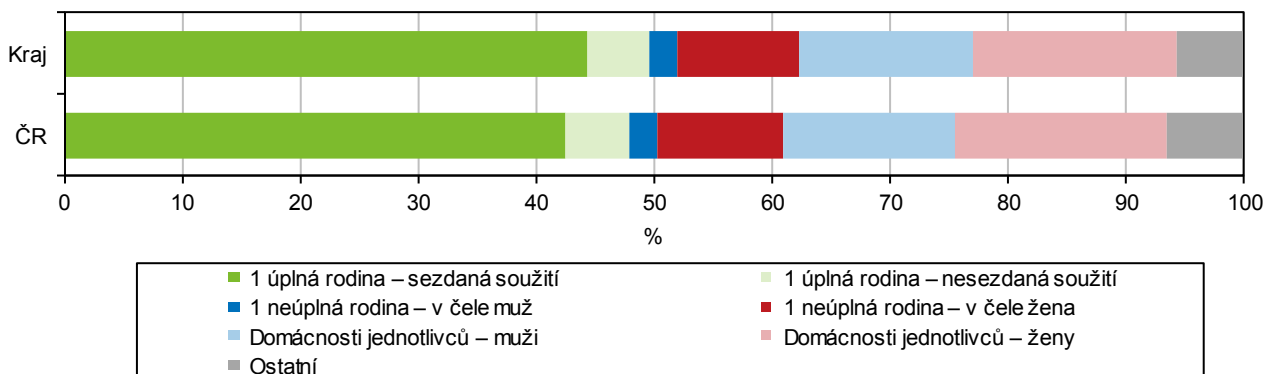
	Kraj celkem	v tom okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Hospodařící domácnosti celkem	262 692	79 381	24 972	36 661	29 750	20 539	29 148	42 241
z toho typ domácnosti:								
úplné rodiny – sezdaná soužití	116 699	34 359	10 570	17 124	13 030	9 225	12 898	19 493
úplné rodiny – nesezdaná soužití	13 505	4 235	1 625	1 854	1 363	1 126	1 305	1 997
neúplné rodiny – v čele muž	6 465	1 923	692	869	769	508	725	979
neúplné rodiny – v čele žena	27 171	8 047	2 599	3 794	3 230	2 182	2 999	4 320
domácnosti jednotlivců – muži	38 563	11 805	3 885	5 048	4 498	3 045	4 301	5 981
domácnosti jednotlivců – ženy	45 632	14 455	4 021	6 039	5 307	3 347	5 191	7 272

Hospodařící domácnosti

Hospodařících domácností, které byly **úplnými rodinami** (sezdaná i nesezdaná soužití) se závislými dětmi nebo bez nich, bylo celkem 49,6 % a **neúplných rodin** bylo 12,8 %.

Graf 6.1 Hospodařící domácnosti podle typu

Zdroj: SLDB 2011

Pozn.: Ostatní = rodinné hospodařící domácnosti tvořené 2 a více rodinami a vícečlenné nerodinné domácnosti

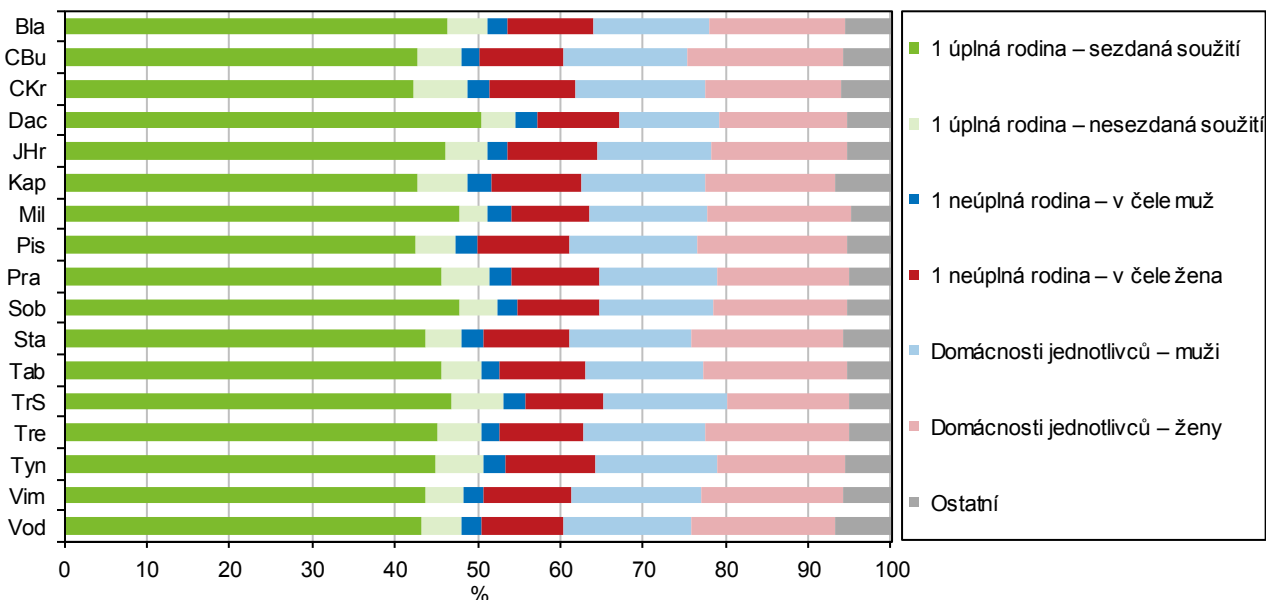
V době SLDB 2011 byl zaznamenán výrazný podíl **domácností jednotlivců** (32,1 %). Ostatní hospodařící domácnosti byly tvořené dvěma a více rodinami nebo to byly vícečlenné nerodinné domácnosti.

V podrobnější struktuře hospodařících domácností převažovaly **úplné rodiny – sezdaná soužití** (44,4 %), tuto domácnost tvoří manželský pár s dětmi nebo bez dětí. Dalším typem domácnosti byly **úplné rodiny – nesezdaná soužití** (5,1 %), tj. nesezdaný pár s dětmi nebo bez dětí. **Neúplné rodiny**, kdy v čele stál **muž**, byly v době sčítání zastoupeny z 2,5 % a **neúplných rodin**, kdy v čele stála **žena**, bylo 10,3 %. Výraznou skupinou domácností jsou **domácnosti jednotlivců** (muži – 14,7 %, ženy 17,4 %). Z územního pohledu je patrné, že nejméně typických rodin (úplné rodiny – sezdané páry) bylo při SLDB 2011 v hlavním městě Praze, naopak tam bylo nejvíce domácností jednotlivců (mužů i žen). V Kraji Vysočina byl zase naopak nejvyšší podíl úplných rodin – sezdaných soužití a nejméně domácností jednotlivců (zejména žen).

I uvnitř kraje byly rozdíly v zastoupení jednotlivých typů hospodařících rodinných domácností. Nejvyšší podíl úplných rodin, kdy partneři byli sezdáni, byl v okrese Jindřichův Hradec, nejméně v okrese Český Krumlov. Právě v tomto okrese bylo nejvíce úplných rodin – nesezdaných soužití, neúplných rodin s mužem v čele a domácností mužů jednotlivců z těchto typů domácností. Nejvyšší podíl neúplných rodin s ženou v čele byl v okrese Písek, nejmenší v okrese České Budějovice. V tomto okrese byl naopak nejvyšší podíl domácností s jednou ženou.

Graf 6.2 Hospodařící domácnosti podle typu a SO ORP

Zdroj: SLDB 2011

Pozn.: Ostatní = rodinné hospodařící domácnosti tvořené 2 a více rodinami a vícečlenné nerodinné domácnosti

Rodinné domácnosti

Z dat SLDB 2011 vyplývá, že z celkového počtu 262 692 hospodařících domácností bylo 163 840 rodinného typu a byly tvořené jednou rodinou, domácností tvořených dvěma a více rodinami bylo sečteno 4 332.

Rodinných domácností tvořených **jednou úplnou rodinou** bylo celkem 130 204. Téměř 90 % těchto úplných rodin tvořily **manželské páry**. Alespoň jedno závislé dítě mělo 40,9 % manželských párů. V úplných rodinách, kde partneři nebyli sezdáni, tzv. **faktická manželství** (10,2 % z domácností rodinného typu), byl podíl závislých dětí vyšší – 45,0 %.

Největší podíl úplných rodin, které byly tvořeny manželských párem, byl v okrese Jindřichův Hradec, nejmenší pak v okrese Český Krumlov. V tomto okrese byl naopak nejvyšší podíl nesezdaných soužití. Nejmenší podíl nesezdaných soužití byl zaznamenán v okrese Strakonice. V územním detailu byl nejvyšší podíl úplných

rodin – sezdanych soužití v SO ORP Dačice, nejmenší v obvodě Český Krumlov. Naopak podíl úplných rodin – nesezdanych soužití byl nejvyšší právě v SO ORP Český Krumlov, nejnižší na Milevsku.

Tab. 6.2 Manželské páry a faktická manželství podle věku partnerů

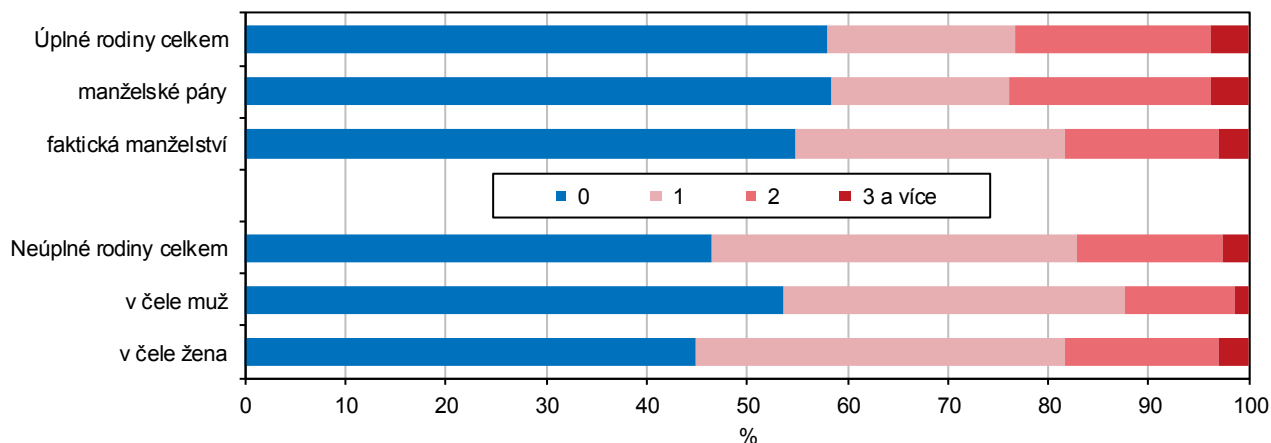
Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	z toho věk muže					
		15–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70 a více
Manželské páry celkem	116 677	2 510	21 536	23 742	27 325	25 423	16 141
z toho věk ženy							
15–29	5 406	1 851	3 285	220	37	11	2
30–39	26 112	592	17 178	7 727	540	66	9
40–49	24 502	49	992	14 998	8 010	429	24
50–59	26 990	15	52	735	17 676	8 282	230
60–69	23 108	3	23	52	1 028	16 198	5 804
70 a více	10 558	-	6	10	34	437	10 071
Faktická manželství celkem	13 315	2 381	4 644	2 655	1 998	1 194	443
z toho věk ženy							
15–29	3 673	1 969	1 529	147	25	3	-
30–39	4 355	370	2 697	1 074	194	18	2
40–49	2 350	34	383	1 164	671	95	3
50–59	1 647	6	31	237	907	437	29
60–69	962	1	2	24	194	575	166
70 a více	327	1	2	9	7	66	242

Postavení osoby v úplných rodinách se v domácnostech výrazně liší v závislosti na věku dané osoby. Pro mladší generaci je typické, že partneři ve větší míře žijí jako nesezdaný pár, s přibývajícím věkem se výrazněji zvyšuje podíl manželských párů.

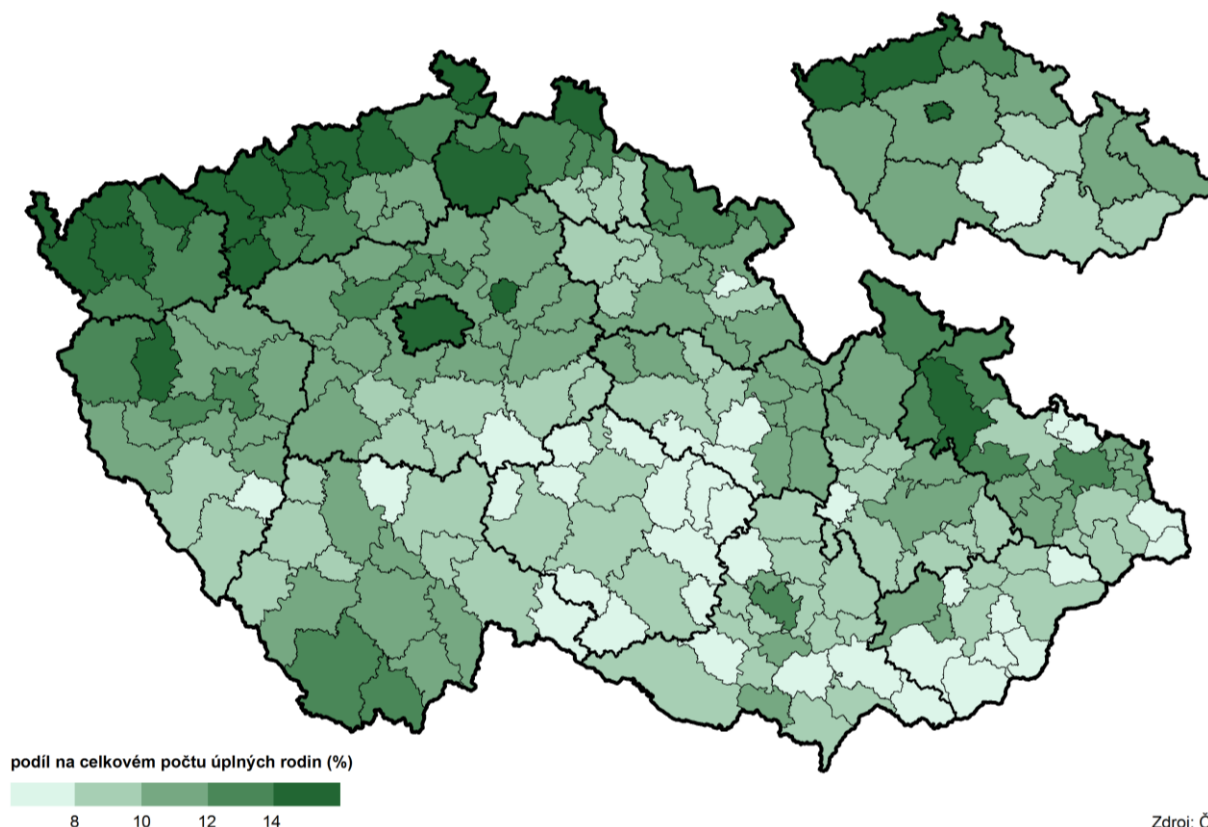
Graf 6.3 Rodinné domácnosti podle počtu závislých dětí (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Stále častější formou úplného rodinného soužití jsou faktická manželství, kdy spolu žijí nesezdaní partneři. Z celkového počtu párů, které v rozhodný okamžik žily ve vztahu, bylo 10,2 % deklarováno jako faktické manželství. Proti minulému SLDB v roce 2001 to byl nárůst přibližně dvojnásobný. Nejčastěji spolu takto žili oba partneři svobodní (38 %), kdy žena byla nejčastěji ve věku 25–34 let a muž ve věku 30–39 let a měli závislé děti. Tento fakt opět potvrzuje nechuť mladých lidí uzavírat sňatek. Další výraznou skupinou byli oba partneři rozvedení nebo ovdovělí (téměř 30 %) a byli vyššího věku bez závislých dětí.

Ktg. 6.1 Faktická manželství podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Na území kraje byl v době SLDB zaznamenán nejvyšší podíl faktických manželství v okrese Český Krumlov, nejnižší v okrese Strakonice. V podrobnějším detailu byl nejvyšší podíl faktických manželství v SO ORP Český Krumlov a Kaplice, naopak nejnižší na Milevsku.

Do úplných rodin byla při SLDB zařazena i **registrovaná a faktická partnerství**. Na území kraje bylo sečteno 22 registrovaných a 190 faktických partnerství.

Tab. 6.3 Hospodařící rodinné domácnosti podle počtu členů, závislých dětí a typu domácnosti

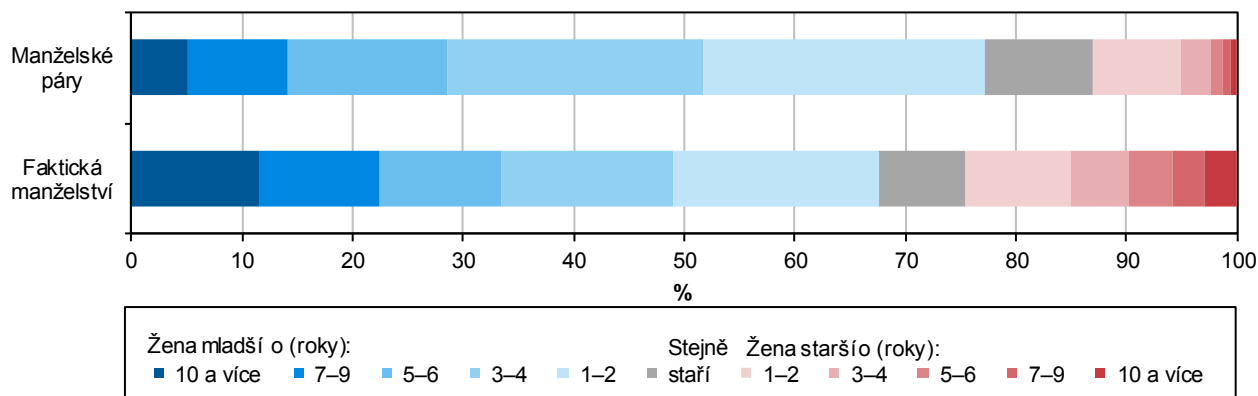
Zdroj: SLDB 2011

	Rodinné domácnosti	v tom s počtem členů (%)				v tom s počtem závislých dětí (%)			
		2	3	4	5 a více	bez dětí	1	2	3 a více
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou¹⁾	130 204	38,8	25,8	27,7	7,7	58,8	19,0	19,0	3,3
v tom									
manželské páry	116 677	38,6	25,2	28,5	7,8	59,1	18,1	19,4	3,3
faktická manželství	13 315	41,2	30,8	20,8	7,2	55,0	26,6	15,0	3,4
registrovaná partnerství	22	77,3	9,1	9,1	4,5	90,9	9,1	-	-
faktická partnerství	190	31,6	41,1	13,7	13,7	81,6	11,1	6,8	0,5
Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou	33 636	55,7	31,7	9,0	3,6	46,5	36,3	14,6	2,6
v tom									
v čele muž	6 465	55,9	29,6	10,4	4,1	53,7	33,9	11,0	1,4
v čele žena	27 171	55,6	32,2	8,7	3,5	44,8	36,9	15,4	2,9

¹⁾ faktická manželství = neformální soužití druha a družky, faktická partnerství = neformální soužití osob stejného pohlaví

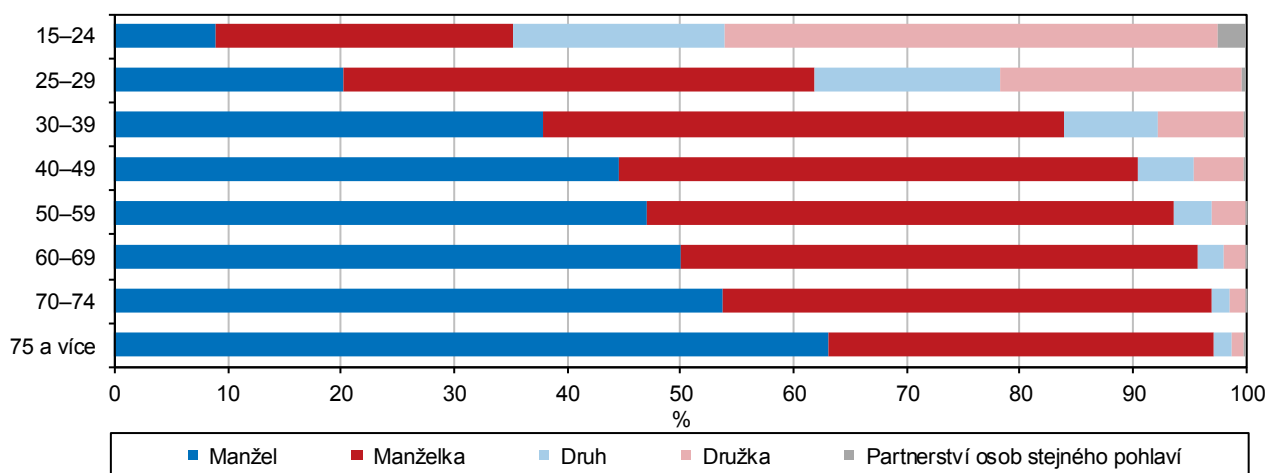
Graf 6.4 Manželské páry a faktická manželství podle rozdílu ve věku (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Graf 6.5 Osoby v bytech žijící v úplné rodině podle postavení v domácnosti a věku

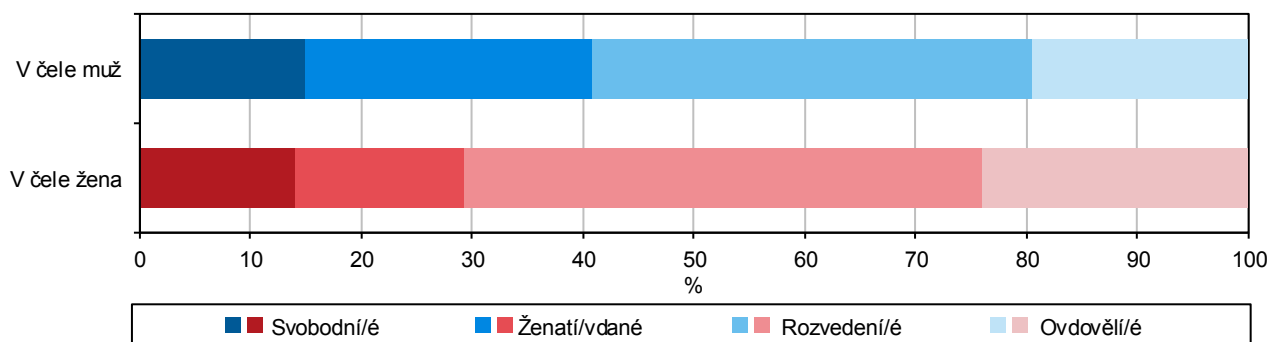
Zdroj: SLDB 2011

Domácností, které byly tvořeny jednou **neúplnou rodinou**, bylo při sčítání sečteno celkem 33 636. Neúplná rodina bývá tvořena jedním z rodičů a alespoň jedním závislým dítětem nebo se jedná o osamělé matky, případně osamělé otce bez závislého dítěte. V 80,8 % se jednalo o **neúplné rodiny, kde v čele stála žena** a kde z 55,2 % bylo nejméně jedno závislé dítě a většinou se jednalo o rozvedenou nebo ovdovělou ženu, které bylo nejčastěji od 35 do 45 let.

Graf 6.6 Neúplné rodiny podle pohlaví a rodinného stavu osoby v čele (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

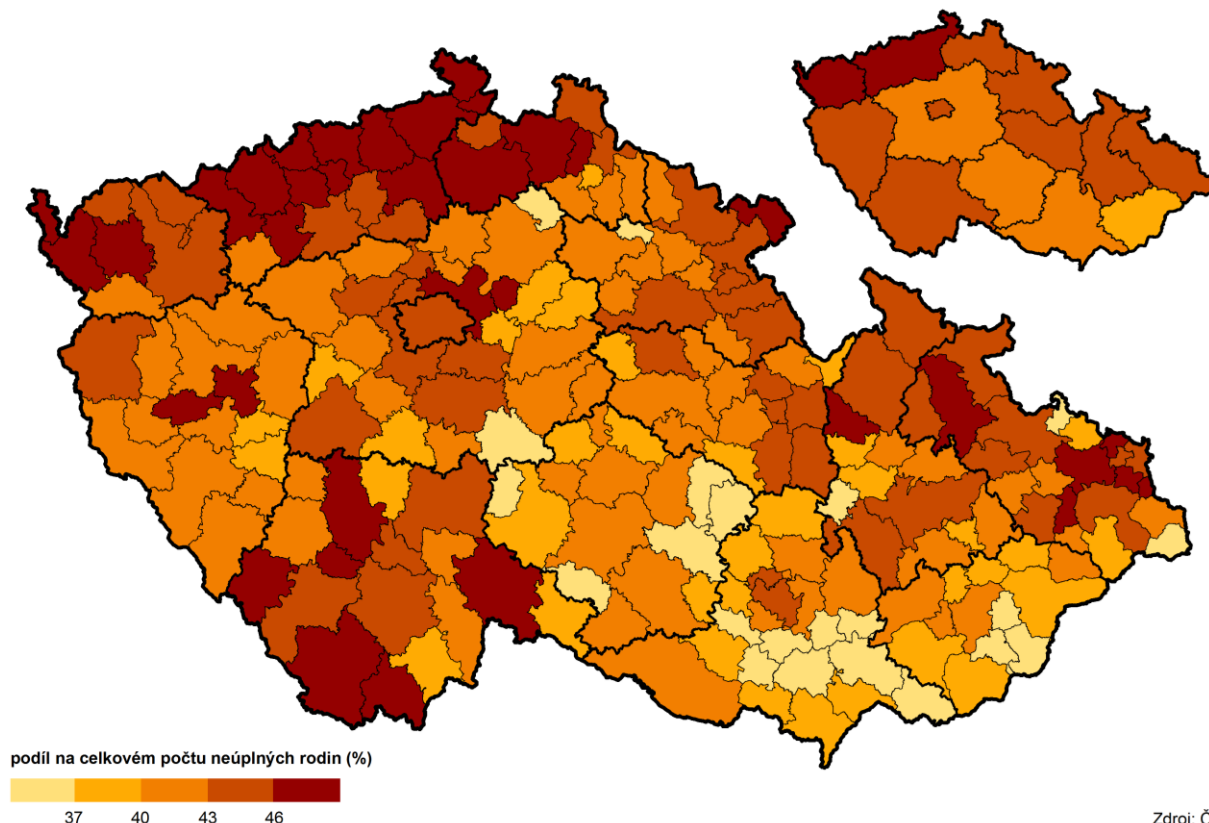

V **neúplných rodinách s mužem v čele** bydlelo nejméně jedno závislé dítě v 46,3 % a tento muž byl často rozvedený nebo ženatý. Mužům v těchto neúplných rodinách bylo nejčastěji 45 až 55 let.

Neúplných rodin, kde v čele stojí muž, není výrazně mnoho. Nejvíce takových rodin bylo na Kaplicku, nejméně na Třeboňsku. Neúplných rodin s ženou v čele bylo nejvíce v SO ORP Písek, nejméně v obvodě Trhové Sviny.

Ktg. 6.2 Neúplné rodiny v čele se ženou se závisými dětmi podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Domácnosti jednotlivců

Téměř třetina (32,1 %) hospodařících domácností, které byly při SLDB 2011 sečteny, byly domácnostmi jednotlivců.

Z celkového počtu ve 45,8 % těchto domácností hospodařil muž, který byl většinou svobodný, a bylo mu nejčastěji od 30 do 50 let nebo se jednalo o rozvedené muže ve věku od 50 do 70 let. Většina mužů, kteří tvořili domácnost jednotlivce, bydlela samostatně v bytě.

Tab. 6.4 Hospodařící domácnosti jednotlivců podle věku, rodinného stavu a způsobu bydlení

Zdroj: SLDB 2011

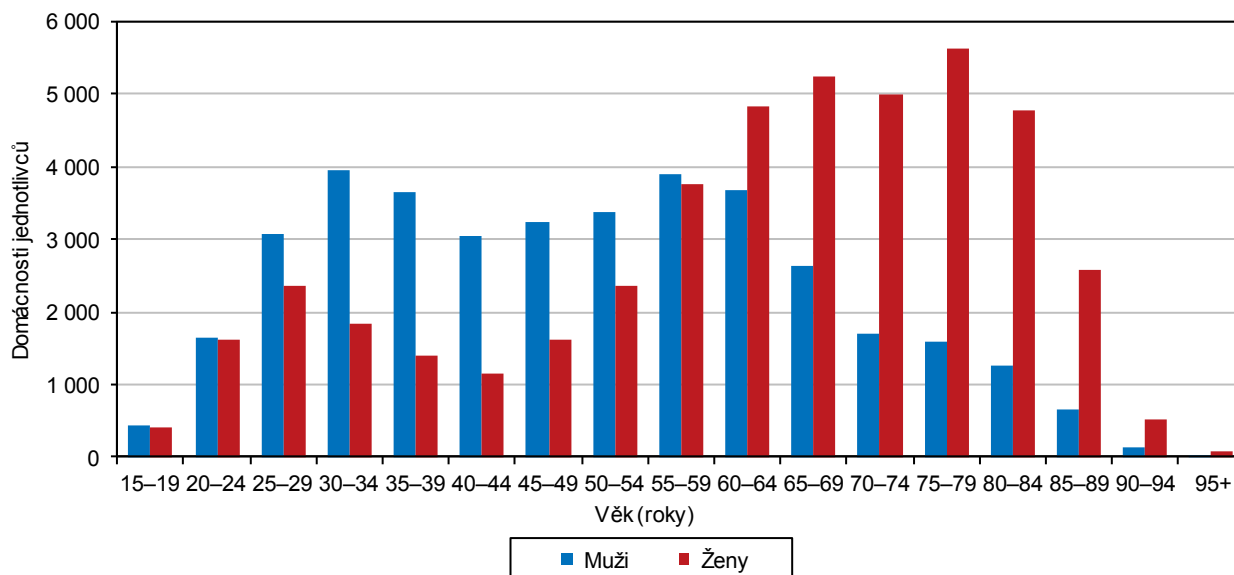
	Muži					Ženy				
	celkem	z toho ve věku				celkem	z toho ve věku			
		15–29	30–49	50–69	70 a více		15–29	30–49	50–69	70 a více
Domácnosti jednotlivců celkem	38 563	5 166	13 869	13 594	5 376	45 632	4 415	6 023	16 177	18 572
z toho rodinný stav (%)										
svobodný, svobodná	41,5	93,5	49,8	23,7	11,3	18,9	90,2	43,0	7,0	3,0
ženatý, vdaná	15,5	4,2	15,4	20,6	15,3	9,6	6,8	18,8	14,8	3,0
rozvedený, rozvedená	30,8	2,0	34,3	45,7	14,6	21,9	2,7	35,7	37,4	8,9
ovdovělý, ovdovělá	11,8	0,1	0,3	9,9	58,7	49,5	0,0	2,2	40,8	85,2
v tom způsob bydlení (%)										
samostatně v bytě	83,7	77,3	81,5	86,3	90,7	88,2	74,5	79,8	89,3	93,7
v bytě s další hospodařící domácností	12,9	18,4	14,9	11,0	7,7	9,8	20,9	15,8	9,3	5,8
mimo byty	3,4	4,3	3,6	2,7	1,6	2,0	4,6	4,4	1,4	0,6

Celkem 54,2 % hospodařících domácností jednotlivců tvořily ženy. Nejčastěji se jednalo o ovdovělé ženy ve věku od 70 let, které žily samostatně v bytě.

Z porovnání věku osob, které tvořily domácnost jednotlivců, je patrné, že ve věku do 55 let, převažují muži jednotlivci. Od vyššího věku, převažovaly domácnosti žen.

Graf 6.7 Věkové složení domácností jednotlivců podle pohlaví (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

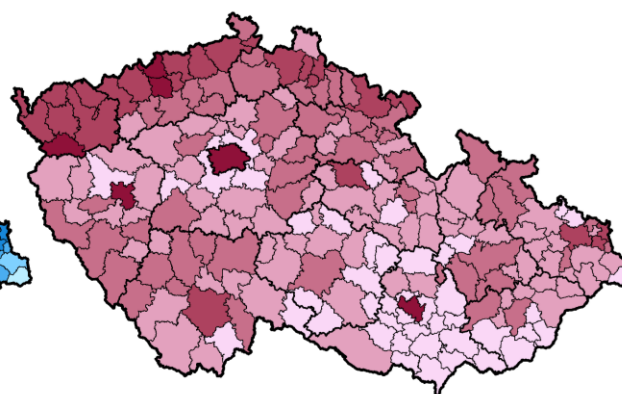
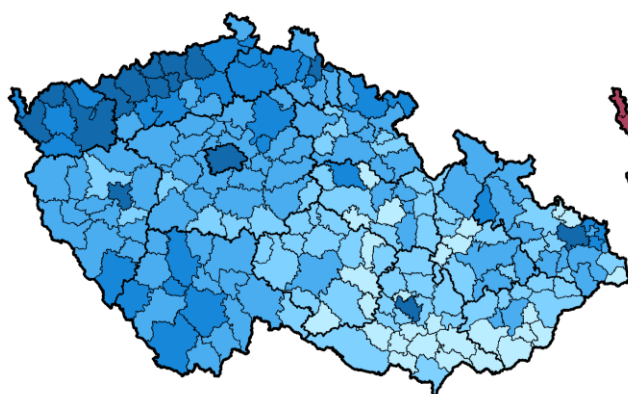

Domácnosti jednotlivců-mužů byly nejvíce zastoupeny na Vimpersku, nejméně na Dačicku. Domácnosti jednotlivců-žen bylo nejméně v obvodě Trhové Sviny a nejvíce v SO ORP České Budějovice. Tato skutečnost potvrzuje, že ženy častěji žijí ve větších městech.

Ktg. 6.3 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

Muži

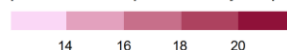
Ženy

podíl na celkovém počtu osob stejného pohlaví ve věku 15 a více let (%)

podíl na celkovém počtu osob stejného pohlaví ve věku 15 a více let (%)

Zdroj: ČSÚ

Bydlení domácností

Hodnocení bydlení domácností vychází také z dat ze SLDB 2011, kdy se zjišťoval druh domu, kde se byt nacházel (rodinný nebo bytový), dále se zjišťovala úroveň daného bytu – se standardním vybavením (vybaven ústředním topením a příslušenstvím) nebo se jednalo o byt se sníženou kvalitou. Zaznamenávalo se právní užívání bytu, výměry obytné plochy, počty obytných místností.

Naprostá většina (98,7 %) hospodařících domácností bydlela v době sčítání v bytě, ostatní domácnosti žily mimo byty (muži častěji) nebo bydlely v zařízeních (ženy častěji).

Úplné rodiny (sezdaná soužití i nesezdaná soužití) častěji bydlely v rodinném domě (54,4 %), v bytě v bytovém domě bydlelo 44,7 % těchto domácností. Neúplné rodiny s mužem v čele nepatrně častěji bydlely v rodinném domě (49,7 %). Pokud byla v čele neúplné rodiny žena, často tato rodina bydlela v bytě v bytovém domě (60,0 %). Pokud byl v čele neúplné rodiny muž, bydlelo v bytě v bytovém domě 48,9 % těchto rodin. Také domácnosti jednotlivců (mužů i žen) častěji obývaly byt v bytovém domě.

Tab. 6.5 Hospodařící domácnosti podle typu domácnosti a způsobu bydlení

Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	Tvořené 1 rodinou				Tvořené 2 a více rodinami	Domácnosti jednotlivců		Více-členné nerodinné domácnosti
		úplné rodiny		neúplné rodiny			muži	ženy	
		bez závislých dětí	se závislými dětmi	v čele muž	v čele žena				
Hospodařící domácnosti	262 692	76 508	53 696	6 465	27 171	4 332	38 563	45 632	10 325
v tom podle způsobu bydlení									
bydlící v bytech	259 200	76 102	53 376	6 416	26 948	4 325	37 262	44 706	10 065
bydlící mimo byty	3 296	328	283	45	150	4	1 301	926	259
bydlící v zařízeních ¹⁾	196	78	37	4	73	3	x	x	1
v %									
bydlící v bytech	100,0	29,4	20,6	2,5	10,4	1,7	14,4	17,2	3,9
bydlící mimo byty	100,0	10,0	8,6	1,4	4,6	0,1	39,5	28,1	7,9
bydlící v zařízeních ¹⁾	100,0	39,8	18,9	2,0	37,2	-	x	x	-

¹⁾ jednotlivé osoby žijící v zařízeních nevyplňovaly Bytový list, proto za ně data nejsou k dispozici

Z údajů o právním užívání bytu vyplynulo, že domácnosti nejčastěji bydlely v době SLDB v bytě ve vlastním domě (38,1 %), druhý nejčastější právní důvod užívání bytu bylo nájemní bydlení (21,4 %) nebo domácnosti bydlely v bytě v osobním vlastnictví (20,4 %). Ostatní typy užívání bytu nebyly tak časté.

Tab. 6.6 Domácnosti bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti, druhu a právního užívání bytu

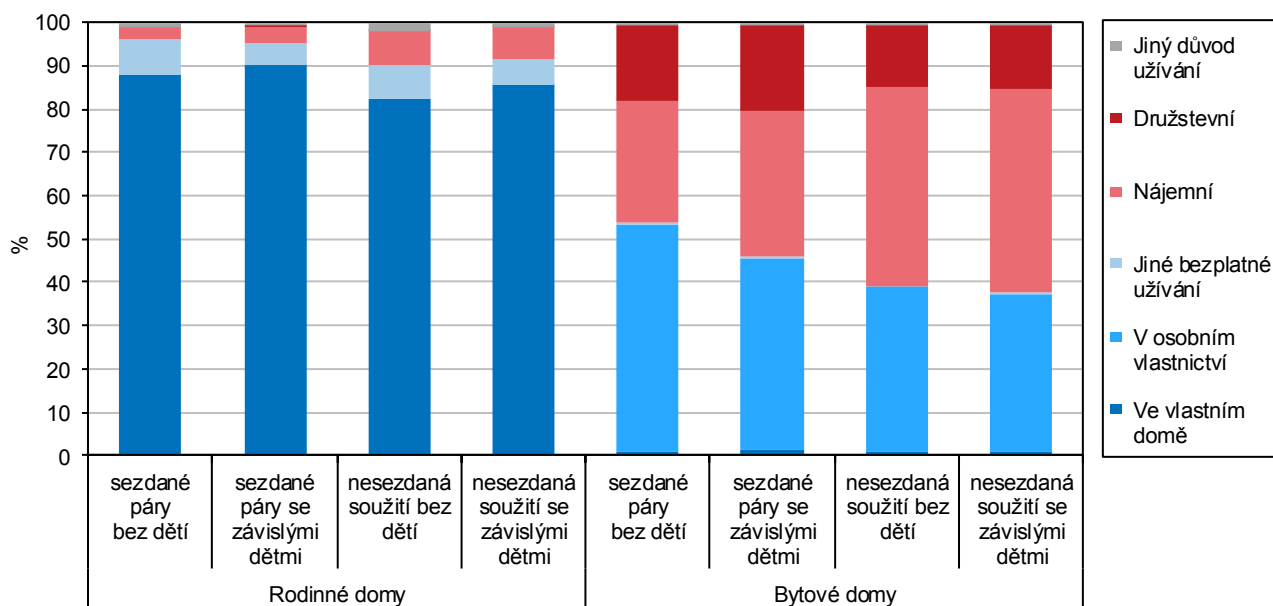
Zdroj: SLDB 2011

	Úplné rodiny		Neúplné rodiny		Domácnosti jednotlivců	
	sezdaná soužití	nesezdaná soužití	v čele muž	v čele žena	muži	ženy
Domácnosti bydlící samostatně v bytě	89 065	11 590	5 756	24 647	32 271	40 234
z toho podle druhu domu (%)						
rodinné domy	56,4	38,9	49,7	39,0	43,6	38,6
bytové domy	42,7	60,2	48,9	60,0	54,0	59,5
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)						
ve vlastním domě	49,1	32,9	40,5	31,1	30,1	25,8
v osobním vlastnictví	20,4	22,5	17,5	20,4	17,7	22,4
jiné bezplatné užívání bytu	3,9	2,8	2,3	2,5	4,4	7,4
nájemní	15,2	31,3	22,6	28,8	24,5	25,4
družstevní	7,9	8,8	8,2	9,6	7,6	8,7

Úplné rodiny nejčastěji bydlely v bytě ve vlastním domě (47,2 %); sezdané páry výrazně častěji než nesezdané páry. V bytě v osobním vlastnictví bydlelo v době SLDB 20,6 % úplných rodin a formou nájmu užívalo byt 17,1 % domácností tvořených úplnou rodinou; nesezdaná soužití výrazně častěji. Úplné rodiny měly k dispozici v naprosté většině standardní byt (97,4 %) a nejčastěji bydlely v bytě se čtyřmi, případně pěti obytnými místnostmi (včetně kuchyně).

Graf 6.8 Úplné rodiny bydlicí samostatně v bytě podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

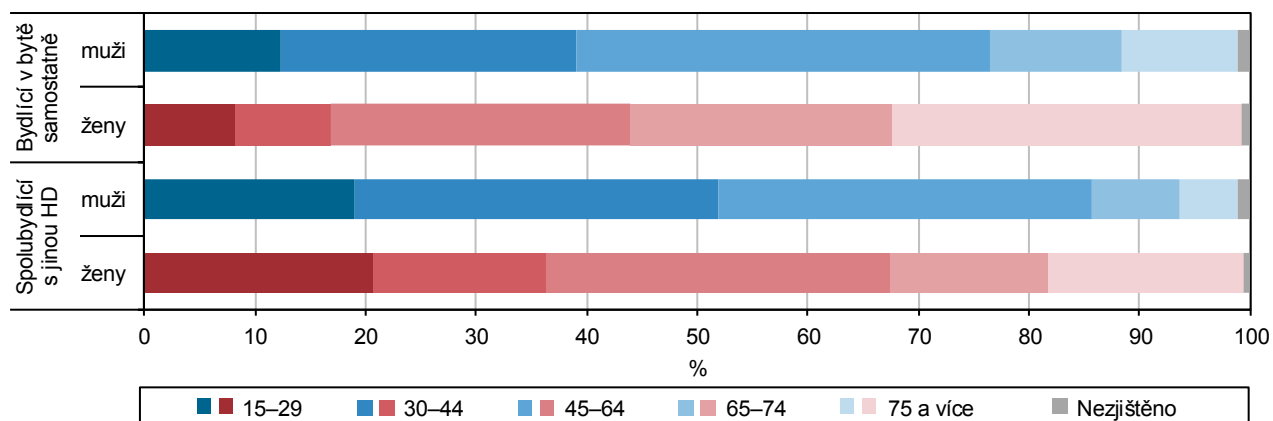

Neúplné rodiny také častěji bydlely ve vlastním domě (32,9 %), zejména pokud byl v čele této rodiny muž. V bytě v nájemním užívání bydlelo 27,6 % neúplných rodin, zejména pokud stála v čele této rodiny žena. Byt v osobním vlastnictví užívalo téměř 20 % neúplných rodin. Domácnosti tvořené neúplnou rodinou také většinou bydlely ve standardním bytě (92,9 %) a tyto byty měly nejčastěji tři až čtyři obytné místnosti.

Bydlení **domácností jednotlivců** bylo sečteno nejčastěji jako bydlení ve vlastním domě (27,7 %); muži o něco častěji. V nájmu bydlelo 25 % domácností jednotlivců; ženy o něco častěji. Byt v osobním vlastnictví užívalo při SLDB 2011 20,3 % domácností jednotlivců; muži o něco více. Domácnosti jednotlivců ve větší míře bydlely v bytech se sníženou kvalitou než ostatní typy domácností. Celkem 8,1 % těchto domácností žilo v bytě se sníženou kvalitou. Byt, ve kterém bydlel jedinec, měl nejčastěji tři obytné místnosti.

Graf 6.9 Domácnosti jednotlivců bydlicí v bytě podle způsobu bydlení, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

7. Volnočasové aktivity

V posledních desetiletích došlo ke změně vnímání významu pojmu volný čas. Po společenských změnách v roce 1989, kdy bylo umožněno soukromé podnikání, se velká část populace realizovala převážně v práci. V poslední době však stále více lidí dělí svůj čas rovnoměrněji mezi zaměstnání a volnočasové aktivity. Vnímání volného času je však stále velmi individuální a bývá ovlivněné sociálním prostředím, věkem či typem zaměstnání. Mezi nejčastější způsoby využívání volného času patří rekreace a odpočinek, kompenzace pracovní a sociální zátěže a vzdělávání.

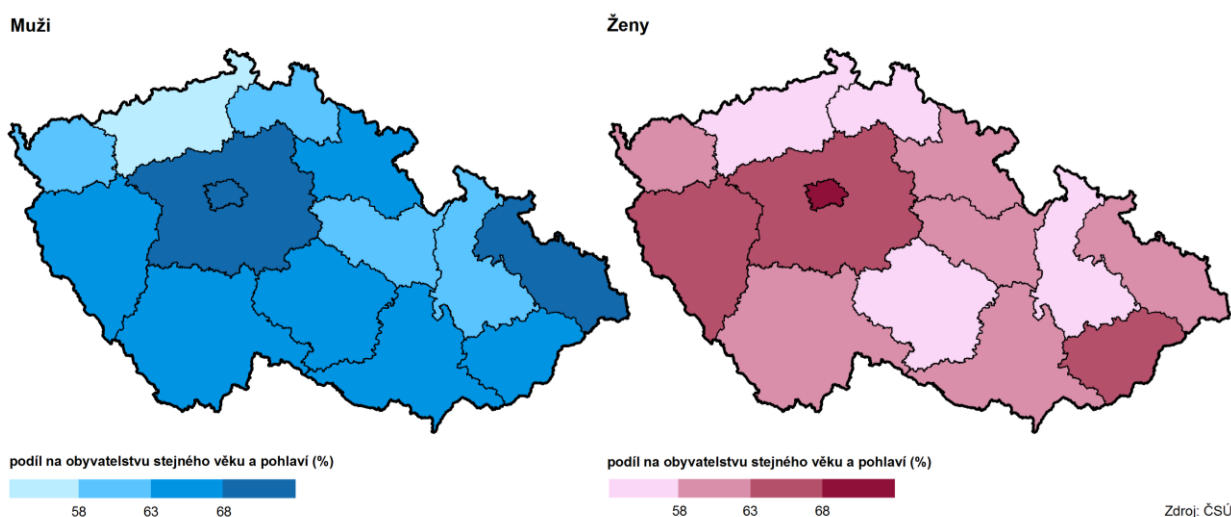
Volnočasové aktivity lze rozdělit na organizované a neorganizované. Mezi organizované se řadí sportovní kluby, základní umělecké školy a další vyžití zajišťované školami či jinými institucemi zejména pro děti a mládež. Neorganizované volnočasové aktivity využívají zejména volně přístupná zařízení případně osobní zdroje (hřiště, příroda, zahrada). S nástupem moderních technologií však tráví lidé bez rozdílu věku a pohlaví stále více volného času na internetu, ať už vyhledávají informace, nakupují, hrají hry či komunikují na sociálních sítích.

Využívání informačních technologií

Data uvedená v této části kapitoly vycházejí z Výběrového šetření o informačních a komunikačních technologiích (VŠIT). Toto šetření probíhá každoročně formou osobního rozhovoru na výběrovém vzorku 4 500 domácností, které zahrnují zhruba 8 100 jednotlivců ve věku 16 a více let. Výsledky šetření jsou pak přepočteny na populaci osob starších 15 let. Data pro krajská srovnání jsou počítána jako tříletý klouzavý průměr (údaje za rok 2017 jsou vypočítány jako vážený aritmetický průměr za roky 2016, 2017 a 2018).

Současná společnost se bez použití **moderních informačních a komunikačních technologií** neobejde. Používání internetu se stává nezbytnou součástí každodenního života napříč generacemi i pohlavími. V celé ČR použilo v posledních třech měsících internet téměř 79 % osob starších 16 let, přičemž u mužů byl podíl o něco vyšší než u žen. Nejvíce uživatelů internetu žilo v Praze (84,4 %), nejméně v Olomouckém kraji (73,5 %). Denně internet využívalo téměř 65 % obyvatel starších 16 let.

Ktg. 7.1 Každodenní uživatelé internetu ve věku 16 a více let podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

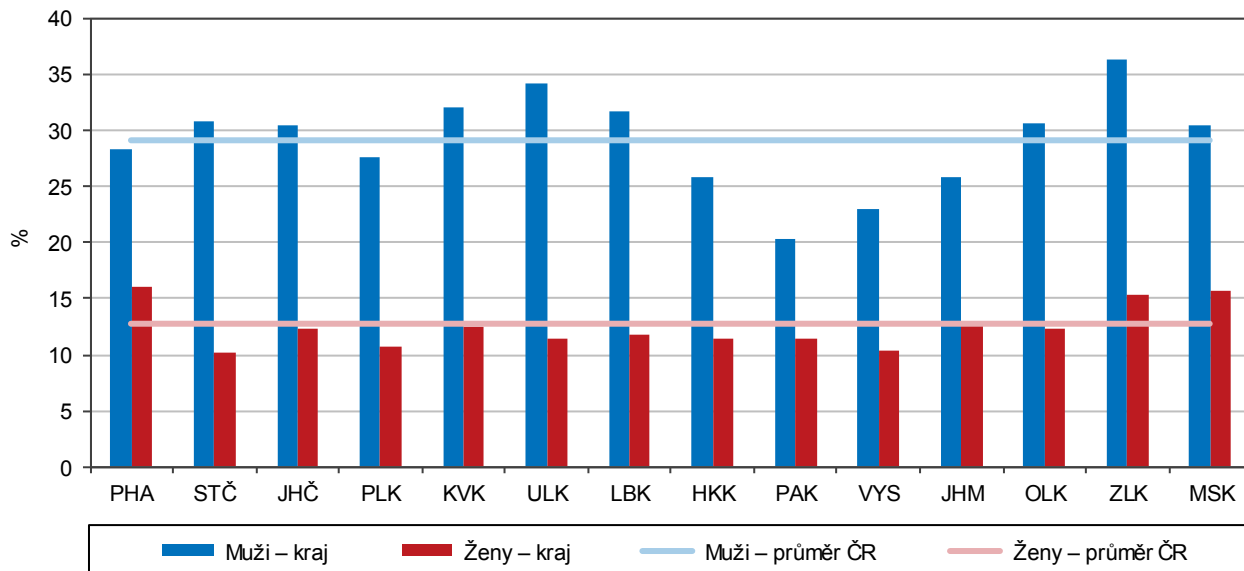

Jihočeský kraj se v podílu jednotlivců, kteří použili internet v posledních třech měsících, umístil pod republikovým průměrem a s hodnotou 78,1 % obsadil pomyslnou sedmou příčku v mezikrajském srovnání. Podíl jihočeských mužů v této kategorii činil 79,7 %, byl nižší než údaj za ČR (81,0 %) a mezi kraji mu patřila osmá nejnižší příčka. Naopak Jihočešky se umístily na pátém nejvyšším místě a hodnotou 76,5 % vyrovnaly republikový průměr.

Ve většině sledovaných ukazatelů nebyly rozdíly mezi pohlavími nikterak výrazné. Mírně vyšší hodnoty vykazoval podíl mužů, ať už se jednalo o internet v mobilu, internetové bankovníctví, vyhledávání informací nebo sledování televize na internetu. Nepatrně vyšší podíl žen byl vykázán v oblasti nakupování na internetu a vyhledávání informací o cestování a ubytování. Více žen také uvedlo, že má profil na sociálních sítích.

Graf 7.1 Uživatelé internetu hrající hry podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

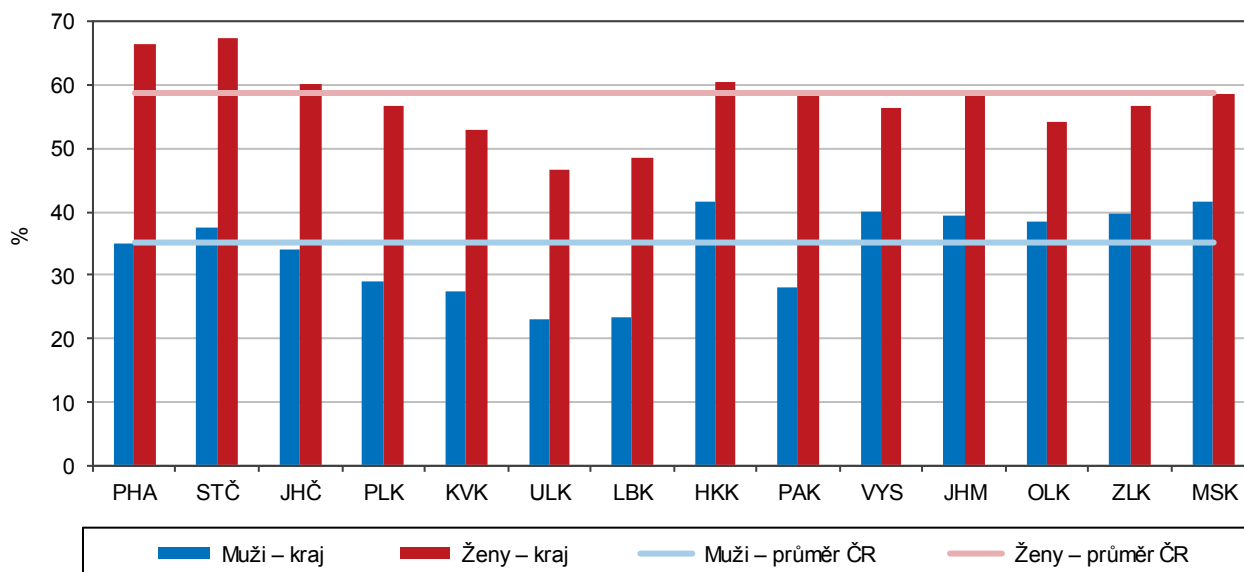
Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

Jedinou oblastí, kde podíl mužů výrazně převažoval, bylo **hraní her**. V kraji hrálo hry 21,3 % populace starší 16 let. Jihočechů, kteří tímto způsobem trávili čas na internetu, bylo 30,4 %, naopak podíl jihočeských žen dosáhl pouze 12,4 %. Doménou žen naopak bylo vyhledávání **informací o zdraví**. V kraji tyto informace vyhledávalo 47,1 % osob starších 16 let, přičemž podíl žen činil 60,0 %, zatímco mužů bylo pouze 34,0 %.

Graf 7.2 Uživatelé internetu vyhledávající informace o zdraví podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

Základní umělecké školy

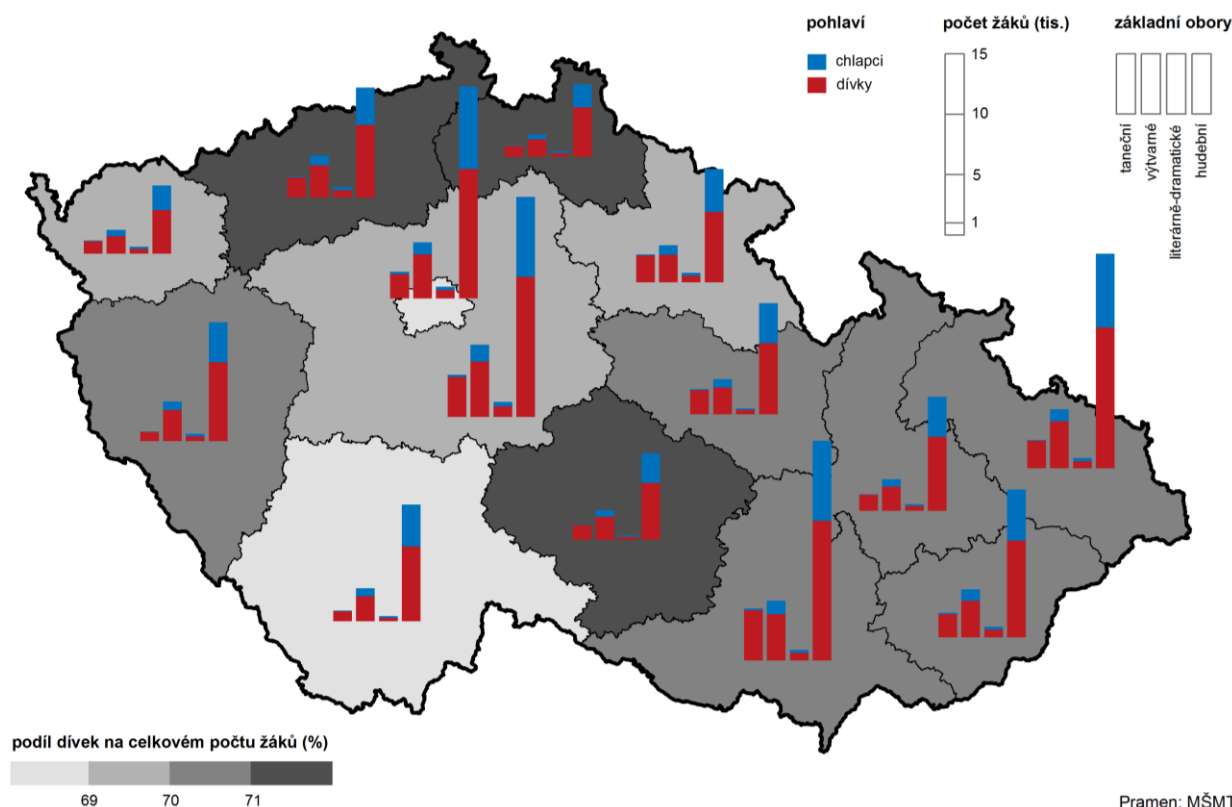
Základní umělecké školy (ZUŠ) poskytují základy vzdělání ve čtyřech uměleckých oborech: hudebních, výtvarných, tanečních a literárně-dramatických, a nabízejí studium především dětem. Přípravné studium je určeno předškolákům od 5 let věku, základní studium I. stupně je sedmileté a studium II. stupně trvá 4 roky. ZUŠ však mohou navštěvovat i dospělí, pro které je připraven čtyřletý obor. V následující pasáži však dospělí žáci nejsou zahrnuti.

V rámci celé ČR se ve školním roce 2018/19 v ZUŠ vzdělávalo více než 250 tisíc žáků. V jednotlivých krajích počet žáků do jisté míry kopíroval počet obyvatel, je tedy zřejmé, že v lidnatějších krajích byl počet žáků ZUŠ nejvyšší. Tomu odpovídalo umístění krajů Středočeského, Jihomoravského a Moravskoslezského na předních příčkách pomyslného žebříčku. Nejméně žáků vzdělávajících se v ZUŠ vykazovaly menší kraje – Liberecký a Karlovarský. Stejný trend lze sledovat také u počtu ZUŠ v jednotlivých krajích.

Nejvyšší podíl dívek vykázal Liberecký kraj (72,3 %), na opačném konci skončila Praha, kde podíl dívek dosáhl hodnoty 66,5 %. V jihočeských ZUŠ byl podíl dívek 67,7 %, což kraj řadilo na předposlední příčku.

Jihočeský kraj v počtu žáků obsadil 11. příčku v mezikrajském srovnání, když předčil pouze kraje Karlovarský a Liberecký a Kraj Vysočinu. Naopak v počtu základních uměleckých škol (bez poboček) obsadil 4. místo hned za kraji Středočeským, Jihomoravským a Moravskoslezským a s 38 ZUŠ předčil například Prahu.

Ktg. 7.2 Žáci ZUŠ podle pohlaví, základních oborů a krajů ve školním roce 2018/19

V Jihočeském kraji bylo ve školním roce 2018/19 evidováno 38 základních uměleckých škol, které měly 60 poboček. Jihočeské ZUŠ navštěvovalo 14 205 žáků, z nichž více než dvě třetiny tvořily dívky. Počet žáků ZUŠ v posledních osmi letech nepřetržitě stoupal a od školního roku 2011/12 vzrostl o 6,2 %.

Celkový počet **absolventů** se každoročně pohyboval okolo 900, pouze ve školním roce 2014/15 vzrostl a dosáhl hodnoty 1 029. Podíl absolventek ZUŠ byl nejvyšší v roce 2011/12, poté kolísal kolem hodnoty 70 %.

Tab. 7.1 Základní umělecké školy

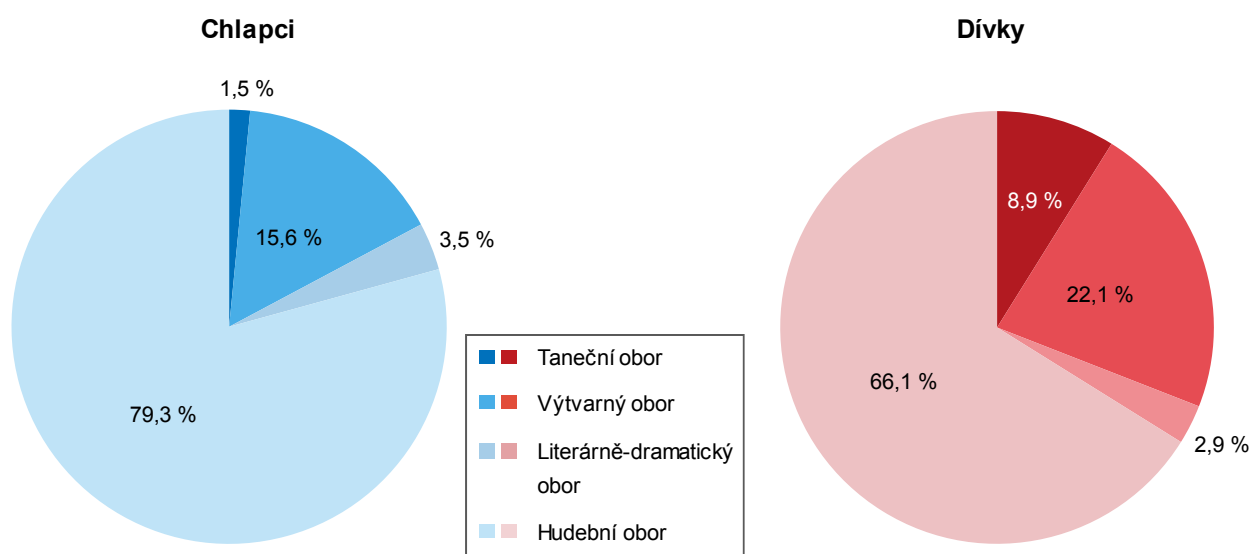
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	13 374	13 411	13 481	13 749	13 861	13 887	13 983	14 205
z toho dívky (%)	68,0	67,7	67,5	67,6	67,7	67,7	67,7	67,7
Podíl dívek na žácích podle základních oborů (%)								
taneční	94,4	95,0	94,0	94,3	92,9	93,7	92,7	92,3
výtvarný	71,2	71,4	72,1	71,4	72,7	73,2	73,3	74,7
literárně-dramatický	67,8	67,0	66,2	67,9	70,9	68,6	63,5	63,6
hudební	64,8	64,4	64,0	64,0	64,0	63,8	63,9	63,6
Absolventi	931	942	977	1 029	962	843	883	.
z toho dívky (%)	75,4	68,7	66,7	69,7	72,1	70,5	70,2	.

Chlapci i dívky zapsaní v jihočeských ZUŠ shodně v největší míře preferovali hudební obory. V těch bylo ve školním roce 2018/19 zapsáno téměř 10 tisíc žáků, z nichž bylo necelých 64 % dívek. V oborech výtvarných se vzdělávalo téměř 3 tisíce žáků, z nichž dívky tvořily téměř tři čtvrtiny. Taneční obory byly doménou dívek, když jejich podíl dosahoval více než 90 %. Nejmenší zájem dlouhodobě vykazoval obor literárně-dramatický. Ačkoli zde počet žáků v posledních letech stoupal, za posledních osm let nepřesáhl hodnotu 445 žáků.

Graf 7.3 Žáci základních uměleckých škol (ZUŠ) podle pohlaví a základních oborů v Jihočeském kraji ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

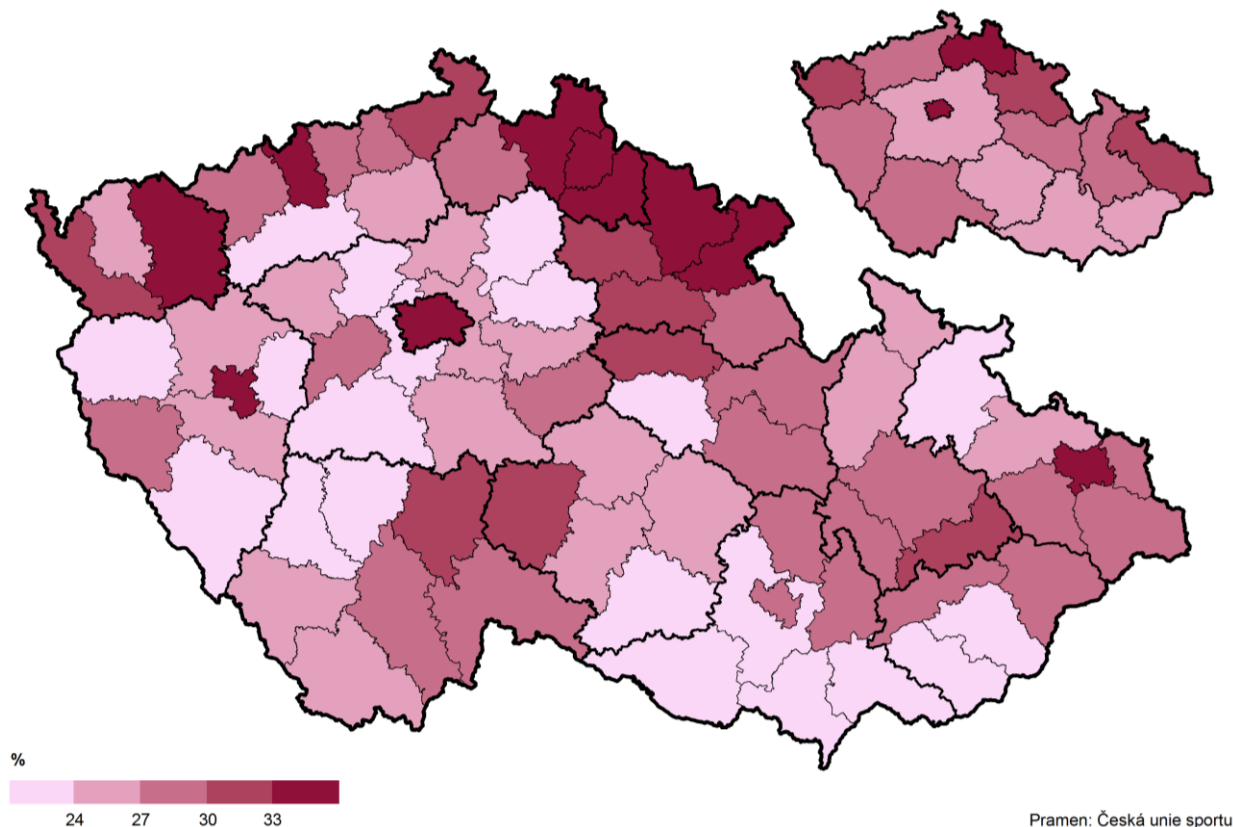

Sport

Česká unie sportu (ČUS) je největší sportovní organizací v ČR. Vznikla v dubnu 2013 transformací a změnou názvu ČSTV. Hlavním posláním ČUS je vytvářet optimální podmínky ke sportovní činnosti, která se realizuje v jejích základních organizačních člancích, tj. ve sportovních klubech, tělovýchovných jednotách a národních sportovních svazech. Členové mohou být registrováni ve více klubech či svazech.

V celé ČR bylo prostřednictvím ČUS k 31. 12. 2018 registrováno celkem 1 128 059 členů v 7 260 tělovýchovných jednotách a klubech. Tento údaj zahrnuje nejen sportovce, ale i trenéry, rozhodčí i další funkcionáře. Na celkovém počtu členů se z 28,6 % podílely ženy. Sportem s největší členskou základnou byl fotbal s více než 350 tis. členy v 3 345 oddílech. V tomto sportovním odvětví byl zároveň vykázán jeden z nejvyšších podílů mužů (94,6 %).

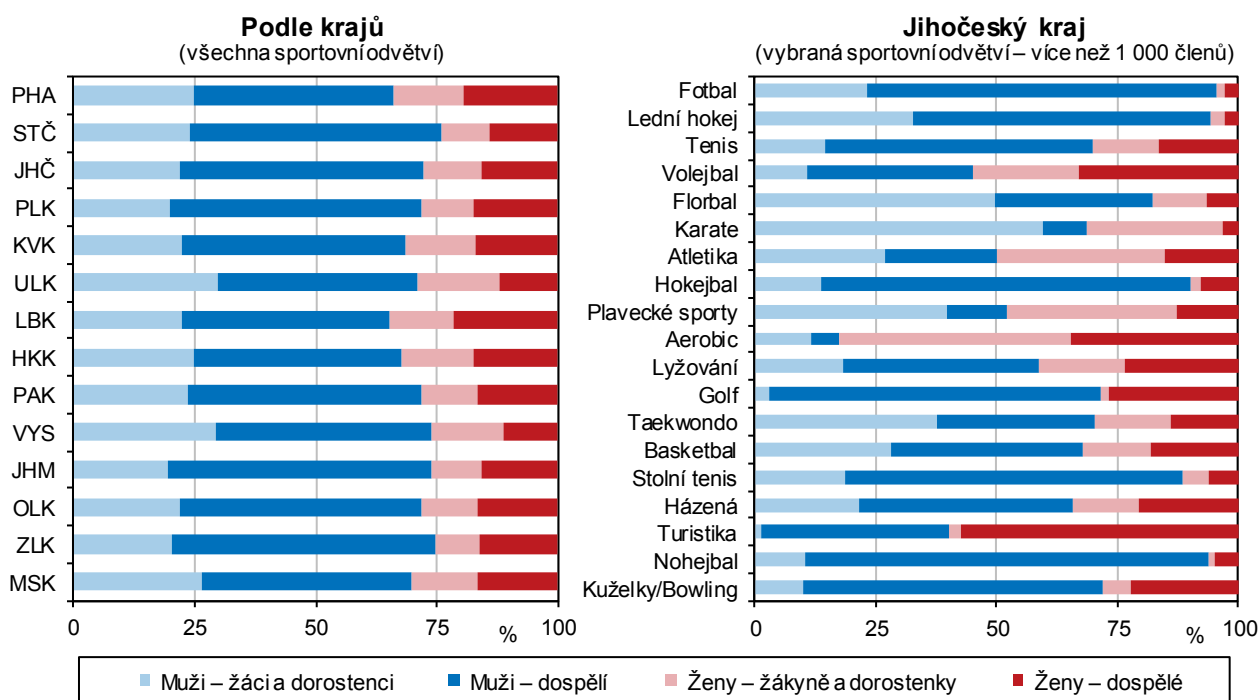
Ktg. 7.3 Podíl žen na členské základně České unie sportu podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

V Jihočeském kraji bylo ke konci roku 2018 v ČUS zaregistrováno 90 596 členů, což odpovídalo 8,0% podílu na celorepublikové hodnotě. Sportovních klubů a tělovýchovných jednot zapojených v ČUS bylo v kraji celkem 651. Podíl jihočeských žen zapojených v ČUS činil 27,9 % a byl mírně pod republikovou hodnotou. Nejvyšší podíl žen registrovaných v ČUS vykázal Liberecký kraj (34,9 %), nejnižší uvedl Středočeský kraj (24,2 %). Jihočeský kraj se v mezikrajském srovnání podílu žen umístil na 9. pozici.

Graf 7.4 Členská základna České unie sportu podle pohlaví, věku a sportovních odvětví k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

V meziokresním srovnání měla ČUS nejvíce členů na Českobudějovicku (31,9 tis.), nejméně na Prachaticku (6,0 tis.). Tato čísla ale spíše vypovídají o počtu obyvatel daného okresu a dostupnosti sportovních klubů, která byla samozřejmě lepší v krajském městě a okolí (182 klubů) než v příhraničním okrese Prachatice (49 klubů). Největší podíl žen zapojených v ČUS evidovali na Táborsku (31,3 %), zatímco na Písecku byl podíl žen pouze 21,4 %.

Tab. 7.2 Členská základna vybraných sportovních odvětví podle pohlaví a věku k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

	Členská základna v kraji celkem	z toho ženy (%)	Podíl podle věku a pohlaví (%)				Oddíly
			ženy do 18 let	muži do 18 let	ženy 19 a více let	muži 19 a více let	
Česká unie sportu celkem	90 596	27,9	12,3	22,1	15,6	50,0	1 302
z toho sportovní odvětví:							
fotbal	27 533	4,3	1,4	23,3	2,8	72,4	274
lední hokej	4 057	5,6	3,1	32,6	2,6	61,7	39
tenis	3 852	30,0	13,5	14,7	16,5	55,3	57
volejbal	3 680	55,1	22,1	10,9	32,9	34,0	82
florbal	2 903	17,6	11,1	49,8	6,5	32,6	36
karate	2 218	31,2	27,9	59,8	3,2	9,1	34
atletika	2 195	49,8	34,6	27,2	15,2	23,1	28
hokejbal	2 140	9,9	2,1	13,8	7,9	76,3	21
plavecké sporty	1 918	47,8	35,3	39,6	12,5	12,6	15
aerobic	1 898	82,6	47,9	11,7	34,6	5,7	19

Nejoblíbenějším sportem, kterému se obyvatelé jižních Čech aktivně věnovali, byl fotbal s víc než 27 tis. členy v 274 oddílech. Právě fotbal spolu s ledním hokejem a nohejbalem byly sporty, kde naprosto dominovali muži. Jejich podíl v každém z nich se pohyboval kolem 95 %. Doménou žen ve sportovních odvětvích nad tisíc členů byl aerobic, kde podíl žen dosáhl hodnoty 82,6 %. Dalšími sporty s nadpolovičním podílem žen byly sport pro všechny (67,3 %), turistika (59,7 %) a volejbal (55,1 %). V atletice, plaveckých sportech a lyžování byl podíl žen těsně pod 50% hranicí.

8. Kriminalita, dopravní nehody

Negativní jevy, které se vyskytují v každé společnosti, a které její chod významně ovlivňují, spadají do oblasti kriminality. Data o kriminalitě a dopravních nehodách byla převzata ze statistik Policejního prezidia ČR.

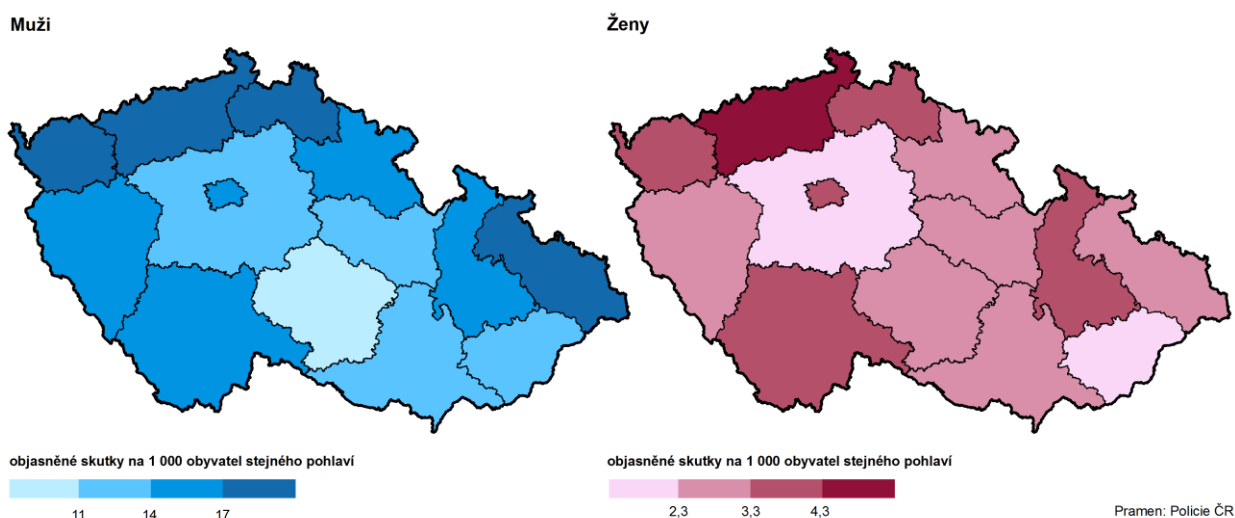
Kriminalita

Počet registrovaných trestných činů v celé České republice se snižuje zejména díky poklesu majetkové kriminality. Evidován byl i menší počet násilných trestných činů. V roce 2018 bylo v ČR registrováno 192,4 tis. trestných činů. Nejvíce trestných činů evidovali policisté v hlavním městě Praze (47,6 tis.). K poklesu kriminality došlo meziročně napříč téměř celou republikou, výjimku tvořily pouze dva kraje, Liberecký (+4,5 %) a Plzeňský (+2,0 %), kde došlo k mírnému nárůstu počtu registrovaných trestných činů. Největší pokles kriminality byl zaznamenán ve Zlínském kraji (-9,7 %).

Klesající tendence, která započala v roce 2011, byla narušena nárůstem kriminality v roce 2013. Ta byla z větší části způsobena udělením amnestie odcházejícím prezidentem Václavem Klausem v lednu 2013. V tomto roce také výrazně vzrostl počet stíhaných osob, které byly opakovaně trestány. Výrazný pokles kriminality v roce 2016 byl zčásti zapříčiněn změnou metodiky, data tedy nejsou plně srovnatelná s předchozími roky, nicméně na zde zmiňované skutečnosti nemá tato změna zásadní vliv.

Situace v jednotlivých krajích se může lišit od výše naznačených trendů a je ovlivněna mnoha faktory, ať už počtem obyvatel či sociální a ekonomickou situací v daném regionu.

Ktg. 8.1 Kriminalita podle pohlaví a krajů v letech 2016–2018 (roční průměr)

V roce 2018 bylo Jihočeském kraji **registrováno 8 861 trestných činů**, z nichž ženy spáchaly 13,9 %. Také na jihu Čech zaznamenali policisté výrazný pokles kriminality, když meziročně došlo ke snížení o 8,3 %. Kraj se tak zařadil na druhé místo v mezikrajském srovnání poklesu kriminality hned za kraj Zlínský (-9,7 %).

Dlouhodobě naopak stoupá **objasněnost trestných činů**, která v kraji v roce 2018 dosáhla hodnoty 67,8 %. Nejvyšší objasněnost v roce 2018 vykázali policisté u násilné kriminality, kde bylo objasněno více než 75 % trestných činů a u hospodářské kriminality, kde bylo vyšetřeno 77,0 % trestných činů. Nejmenší objasněnost byla dlouhodobě evidována u majetkové trestné činnosti, kde se pohybovala od 36,5 % v roce 2016 po 42,7 % v roce 2018.

Přestože celková kriminalita klesá, v dlouhodobém pohledu stoupá **podíl skutků spáchaných ženami**. V roce 2018 spáchaly v celé ČR ženy 15 908 trestných činů, což bylo 8,3 % ze všech registrovaných trestných činů.

V roce 2016 se v Jihočeském kraji ženy podílely na 13,0 % trestných činů. V roce 2018 podíl žen na trestné činnosti dosáhl hodnoty 13,9 %, výrazně přesáhl republikovou hodnotu (8,3 %) a byl nejvyšší ze všech krajů. Ženy nejčastěji páchaly hospodářskou kriminalitu, když v roce 2018 měly na svědomí téměř 40 % těchto trestných činů. Často byly také pachatelkami majetkové trestné činnosti (17,0 %).

Tab. 8.1 Kriminalita podle pohlaví

Pramen: policejní prezidium ČR

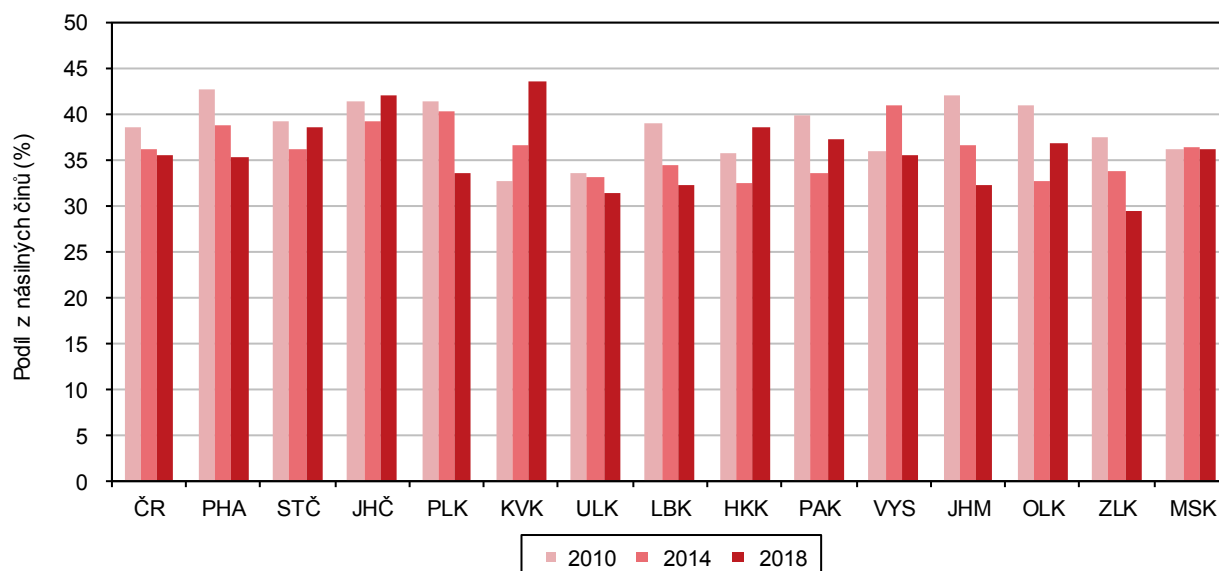
	Muži			Ženy			Podíl žen z celku (%)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Stíhané osoby	4 765	4 432	4 412	1 048	1 041	956	18,0	19,0	17,8
Objasněné skutky	5 368	4 971	4 774	1 409	1 480	1 231	20,8	22,9	20,5
z toho druh kriminality:									
násilná	727	641	596	72	82	86	9,0	11,3	12,6
mravnostní	71	116	102	12	15	5	14,5	11,5	4,7
majetková	1 442	1 304	1 100	253	256	225	14,9	16,4	17,0
hospodářská	834	825	773	631	724	503	43,1	46,7	39,4

Ženy bývají často oběťmi napadení, těchto skutků však v dlouhodobém pohledu ubývá. V roce 2018 bylo v ČR registrováno 4 818 trestných činů, kdy alespoň jedním **objektem napadení byla žena**.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2010 spácháno 539 útoků na ženy, dále potom tento ukazatel kolísal, aby výrazně vzrostl v roce 2013. Tato skutečnost by mohla být v souvislosti s výše zmíněnou prezidentskou amnestií v lednu 2013. Od té doby počet napadení, kdy obětí byla žena, klesal až na hodnotu 379 v roce 2018. Zatímco v absolutních číslech počty napadení žen v kraji klesaly, ve vztahu k násilné kriminalitě docházelo spíše ke kolísání kolem 40 %. V roce 2018 Jihočeský kraj v podílu násilných činů spáchaných na ženách výrazně překročil republikovou hodnotu (35,5 %) a s druhým nejvyšším podílem (42,0 %) obsadil předposlední místo v mezikrajském srovnání. Hůře už na tom byl pouze Karlovarský kraj (43,5 %).

Graf 8.1 Registrované skutky násilné kriminality, kde objektem napadení byla žena (podle krajů)

Pramen: policejní prezidium ČR

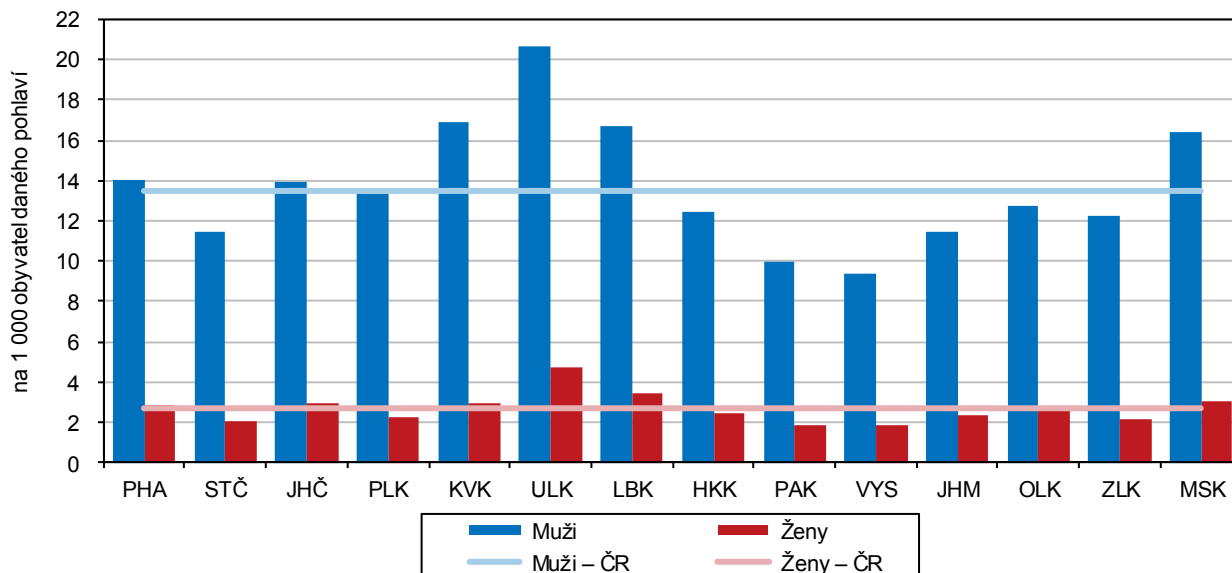
Zároveň s poklesem počtu registrovaných trestných činů klesá také **počet stíhaných osob**. V celé ČR bylo v roce 2018 trestně stíháno 84 990 osob, z toho necelá třetina osob byla trestána opakovaně. Z hlediska pohlaví bylo v ČR stíháno 17,0 % žen. V přepočtu stíhaných osob na 1 000 obyvatel daného pohlaví bylo nejméně stíhaných mužů i žen evidováno v Kraji Vysočina (muži 9,4, ženy 1,9). Naopak nejvíce mužů i žen bylo stíháno v Ústeckém kraji (muži 20,7, ženy 4,7).

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 trestně stíháno 5 368 osob, z toho 956 žen. Podíl žen na stíhaných osobách činil 17,8 % a byl mírně nad republikovou hodnotou. V přepočtu na 1 000 obyvatel daného pohlaví bylo v kraji stíháno 13,9 mužů, což kraj řadilo na 9. příčku mezi kraji. Mezi ženami, kde bylo stíháno 2,9 žen na 1 000 obyvatel, se kraj umístil až na 11. nejnižší příčce. U obou pohlaví Jihočeský kraj mírně překročil republikové hodnoty v počtu stíhaných osob na 1 000 obyvatel daného pohlaví (muži 13,5, ženy 2,7).

Graf 8.2 Stíhané osoby podle pohlaví a krajů v roce 2018

Pramen: policejní prezidium ČR

Dopravní nehody

Problematika nehodovosti se týká každého z nás, protože denně jsme účastníky silničního provozu ať už jako řidiči, chodci nebo přepravované osoby. Data o dopravních nehodách byla převzata ze statistik Policejního prezidia ČR. V těchto datech jsou zahrnuty pouze údaje o nehodách, které byly nahlášené a vyšetřované Policií ČR. To jsou nehody, při nichž došlo na některém z vozidel ke škodě vyšší než 100 tis. Kč, ke škodě na majetku třetí osoby či pozemních komunikacích, ke zranění, případně usmrcení osoby nebo se účastníci nehody nedohodli na zavinění.

V roce 2018 bylo v Jihočeském kraji nahlášeno **4 360 dopravních nehod**. Počet nehod dlouhodobě stoupal, meziročně se sice zvýšil pouze o 1,4 %, od roku 2010 však vzrostl o polovinu. Více než 20 % nehod nahlášených v celé ČR se stalo v Praze (22 767), nejmenší počet nehod uvedl kraj Karlovarský (2 977). Jihočeský kraj měl v mezikrajském srovnání pátý nejnižší počet dopravních nehod.

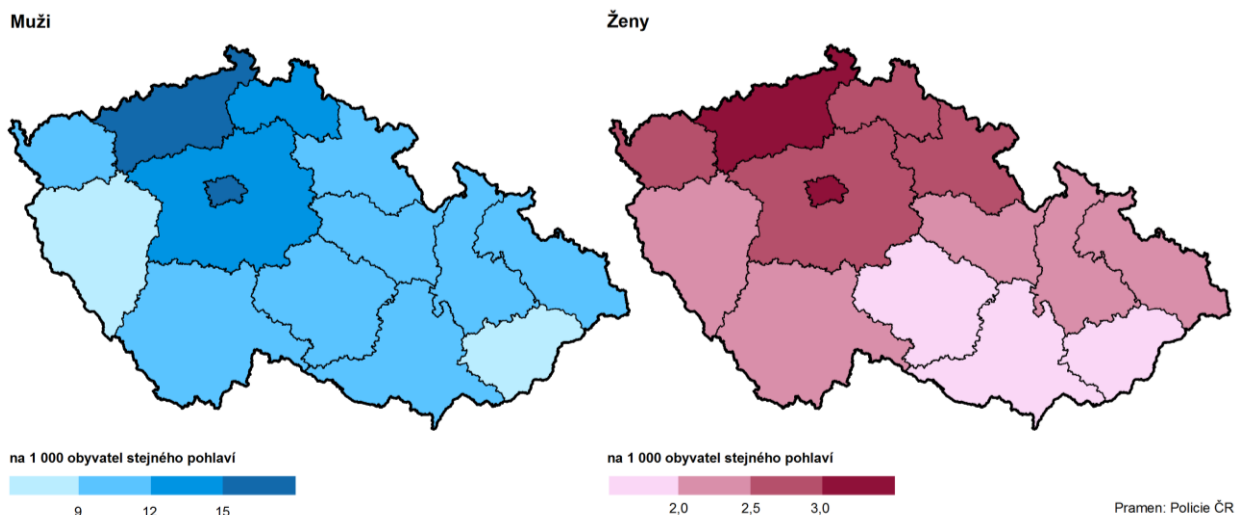
Tab. 8.2 Dopravní nehody podle viníka

Pramen: policejní prezidium ČR

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dopravní nehody celkem	2 899	3 015	3 207	3 557	3 753	3 916	4 223	4 301	4 360
z toho zaviněné osobou	2 823	2 934	3 117	3 470	3 660	3 829	4 130	4 204	4 252
z toho ženou (%)	16,8	17,2	18,6	17,4	18,0	17,1	17,9	17,2	17,8
v tom zaviněné									
chodcem	40	46	60	52	47	60	51	44	42
z toho ženou (%)	10,0	26,1	21,7	17,3	17,0	26,7	21,6	13,6	23,8
řidičem nemotorového vozidla	120	155	164	190	224	233	261	232	248
z toho ženou (%)	16,7	25,8	26,8	30,0	27,2	28,3	27,6	34,9	30,6
řidičem motorového vozidla	2 663	2 733	2 893	3 228	3 389	3 536	3 818	3 928	3 962
z toho ženou (%)	17,4	17,1	18,7	17,1	17,9	16,7	17,6	16,6	17,4

U 774 nehod v kraji byla jako **viník označena žena**. Přestože absolutně počet nehod zaviněných ženami stoupal, jejich podíl na nehodách byl v průběhu let přibližně stejný a kolísal kolem 17 %. V podrobnějším členění podle viníka nehody byl v roce 2018 největší podíl žen-viníků v kategorii řidič nemotorového vozidla, kde dosáhl hodnoty 30,6 %. V této kategorii vzrostl počet nehod zaviněných řidičkou nemotorového vozidla od roku 2010 o 13,9 procentních bodů. Podobný nárůst byl zaznamenán u žen-chodkyň, které zavinily dopravní nehodu. Jejich podíl v roce 2018 činil 23,8 %.

Ktg. 8.2 Dopravní nehody zaviněné osobou podle pohlaví a krajů v letech 2013–2018 (roční průměr)

Více než 90 % nehod v kraji v roce 2018 způsobili **řidiči motorových vozidel** (3 962). Podíl nehod zaviněných řidičkou motorového vozidla odpovídal podílu žen na celkovém počtu nehod a činil 17,4 %. Také tento podíl dlouhodobě kolísal kolem 17 %.

Tab. 8.3 Dopravní nehody zaviněné řidiči motorových vozidel podle hlavních příčin

Pramen: policejní prezidium ČR

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkem	2 663	2 733	2 893	3 228	3 389	3 536	3 818	3 928	3 962
z toho zaviněné ženou (%)	17,4	17,1	18,7	17,1	17,9	16,7	17,6	16,6	17,4
z toho hlavní příčina									
nesprávný způsob jízdy	1 392	1 425	1 490	1 846	2 006	2 157	2 344	2 457	2 502
z toho zaviněné ženou (%)	15,0	15,2	15,6	14,0	15,2	13,3	13,3	12,5	12,7
nepřiměřená rychlost	736	774	844	848	789	819	875	937	885
z toho zaviněné ženou (%)	19,3	18,6	20,1	20,8	20,4	18,7	24,0	21,1	24,9
nedání přednosti	457	447	471	450	497	463	515	469	490
z toho zaviněné ženou (%)	22,8	20,8	27,2	24,0	27,0	30,0	26,0	29,9	28,2
nesprávné předjíždění	78	87	88	84	97	97	84	64	85
z toho zaviněné ženou (%)	10,3	14,9	11,4	11,9	6,2	11,3	19,0	12,5	15,3

Při podrobnějším rozdělení **podle hlavní příčiny** byly téměř dvě třetiny nehod způsobených řidičem motorového vozidla (63,1 %) zaviněny **nesprávným způsobem jízdy**. Počet těchto nehod od roku 2010 stoupl o téměř 80 %. Ženy se podílely na 12,7 % takto klasifikovaných nehod. Podíl žen v dlouhodobém pohledu v této kategorii mírně klesal. Od roku 2012, kdy dosáhl nejvyšší hodnoty, se snížil o 2,9 procentních bodů.

Policisté v kraji v roce 2018 zaznamenali 885 dopravních nehod, při nichž řidiči jeli **nepřiměřenou rychlostí**. Podíl těchto nehod činil 22,3 % z celkového počtu nehod způsobených řidičem motorového vozidla. Řidičky se na tomto typu nehod podílely téměř z jedné čtvrtiny. Od roku 2010 podíl nehod způsobených nepřiměřenou rychlostí, které zavinily ženy, klesl o 5,6 procentních bodů.

Další častou příčinou dopravních nehod bylo **nedání přednosti** v jízdě (490 nehod). Podíl těchto nehod na nehodách zaviněných řidičem motorového vozidla činil 12,4 %. Řidičky motorového vozidla způsobily takto 138 dopravních nehod, což bylo více než 28 %. Podíl žen na nehodách způsobených řidičem motorového vozidla byl nejvyšší právě v této kategorii.

Tab. 8.4 Následky dopravních nehod

Pramen: policejní prezidium ČR

	Usmrcené osoby			Těžké zranění			Lehké zranění		
	2010	2014	2018	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Celkem	72	63	59	207	203	256	1 603	1 902	1 967
z toho ženy (%)	16,7	20,6	32,2	25,1	30,5	38,7	42,1	41,6	42,8
v tom kategorie účastníků silničního provozu:									
chodci	9	9	6	22	31	33	137	162	123
z toho ženy (%)	22,2	33,3	66,7	45,5	64,5	63,6	48,2	48,1	49,6
řidiči (mimo jízdního kola)	43	35	32	111	100	125	850	936	1 073
z toho ženy (%)	2,3	11,4	12,5	10,8	15,0	25,6	31,1	30,9	34,7
spolujezdci	16	13	16	49	40	49	467	532	497
z toho ženy (%)	56,3	38,5	62,5	46,9	35,0	67,3	62,7	61,8	61,8
cyklisté	4	6	5	25	32	49	149	272	274
z toho ženy (%)	-	16,7	20,0	28,0	40,6	26,5	34,9	35,3	37,2

Většina dopravních nehod se neobejde bez **následků**, ať už se jedná o oběti na životech nebo újmu na zdraví. V roce 2018 bylo při nehodách v kraji 59 osob usmrceno, 256 osob bylo zraněno těžce a 1 967 lehce.

Počet obětí dopravních nehod od roku 2010 do roku 2018 klesl o 13, meziročně se však zvýšil o 7 osob. Nejčastěji umírali řidiči motorových vozidel a spolujezdci. Mezi usmrcenými byla v roce 2018 téměř třetina žen. Největší podíl usmrcených žen byl v roce 2018 mezi chodci a spolujezdci.

Počet těžce zraněných naopak stoupal, od roku 2010 do roku 2018 vzrostl o 49 osob, meziročně však mírně poklesl. Nejčastěji bylo těžké zranění zaznamenáno u řidičů a dále u spolujezdců a cyklistů. Více než 38 % všech těžce zraněných v roce 2018 byly ženy. Největší podíl žen, které utrpěly těžké zranění, byl mezi chodci a spolujezdci.

Také u **lehce zraněných** došlo ve sledovaném období k nárůstu, mezi roky 2010 a 2018 se jejich počet zvýšil o 364 osob. Podíl žen mezi touto kategorií zraněných přesáhl 40 %. Více než polovina lehce zraněných byli řidiči motorových vozidel. Podle kategorií účastníků silničního provozu bylo téměř 62 % žen mezi lehce zraněnými spolujezdci, necelá polovina žen byla mezi lehce zraněnými chodci.

Bodové hodnocení řidičů

Jako jedno z opatření proti stále vzrůstajícímu počtu dopravních nehod bylo zavedení bodového systému řidičů v polovině roku 2006. Bodový systém v ČR slouží ke sledování opakovaných přestupků nebo trestných činů v silničním provozu. Přestupky jsou ohodnoceny škálou od 2 do 7 bodů a do registru řidičů je zaznamenává obecní úřad obce s rozšířenou působností. Po dosažení počtu 12 bodů úřad vyzve řidiče k odevzdání řidičského průkazu.

V roce 2018 bylo v ČR evidováno více než 480 tisíc bodovaných řidičů, což činilo 7,1 % z celkového počtu řidičů. To znamená, že zhruba každý 14. řidič v ČR měl na svém kontě „bodovaný“ dopravní přestupek.

Jihočeský kraj uvedl celkem 33,2 tis. bodovaných řidičů (7,7 %), což byla hodnota mírně nad celorepublikovým průměrem (7,1 %), a mezi kraji se umístil až na desáté příčce. Nejnižší podíl potrestaných řidičů uvedlo hlavní město Praha (5,5 %), naopak nejvyšší podíl bodovaných řidičů zaznamenali v Ústeckém kraji (8,6 %).

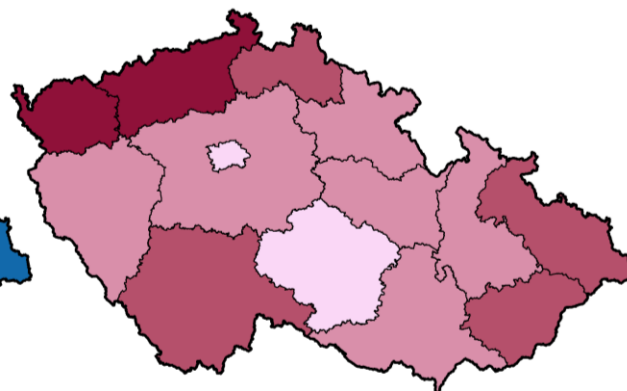
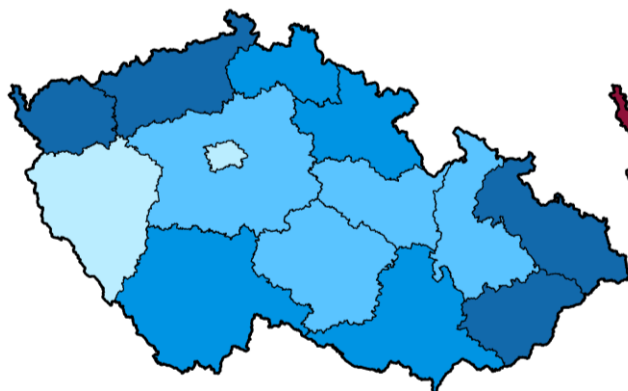
Ke konci roku 2018 bylo v evidenci úřadů ORP v celé ČR evidováno 90,4 tisíc žen, které na svém kontě měly alespoň 1 bod. Ženy se na celkovém počtu bodovaných řidičů podílely 18,8 %.

V Jihočeském kraji bylo ke konci roku 2018 evidováno téměř 6,8 tis. bodovaných řidiček (3,5 % z registrovaných řidiček), což byla hodnota nad průměrem ČR (3,0 %). Kraj se propadl pořadím až na 12. místo, více bodovaných řidiček už evidovali pouze v kraji Karlovarském (3,5 %) a Ústeckém (3,7 %). Nejméně bodovaných řidiček uvedla Praha (2,2 %).

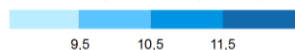
Ktg. 8.3 Bodové hodnocení řidičů podle pohlaví v krajích k 31. 12. 2018

Muži

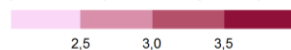
Ženy

podíl bodovaných řidičů z registrovaných řidičů stejného pohlaví (%)

podíl bodovaných řidičů z registrovaných řidičů stejného pohlaví (%)

Pramen: Ministerstvo dopravy

9. Volby

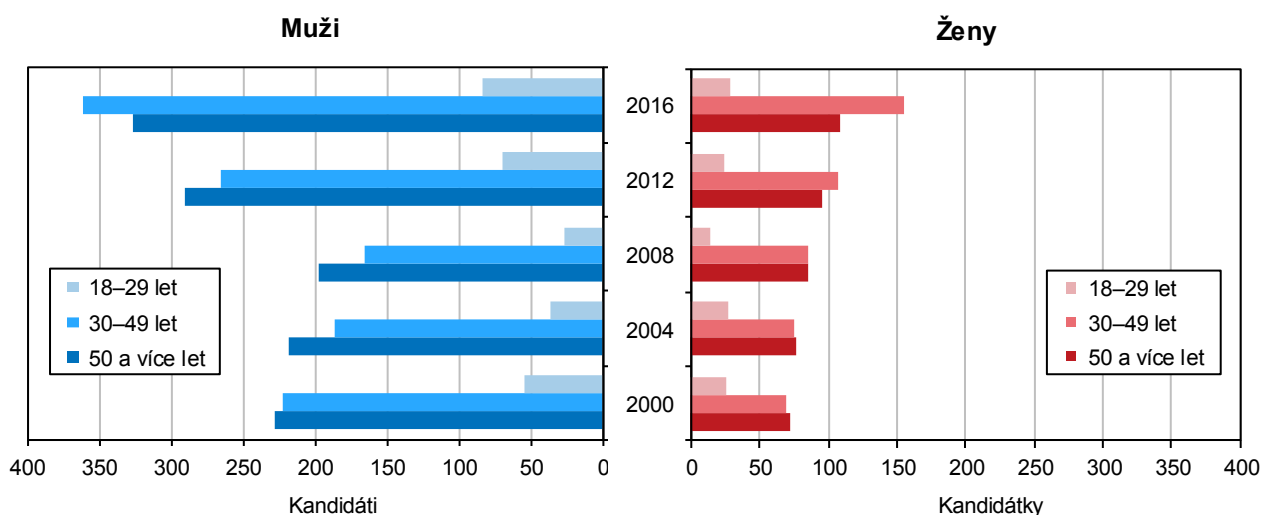
Volby v České republice jsou založeny na zásadách všeobecnosti, tajnosti a rovnosti hlasů. Přímou se volí od roku 2013 ve všech typech voleb. Do roku 2013 se nepřímou, tj. prostřednictvím poslanců a senátorů, volil pouze prezident. Právo volit má každý občan, který v den voleb dovršil 18 let. Právo kandidovat a být volen má občan starší 18 let pouze ve volbách do krajského a obecního zastupitelstva. Právě údaje z těchto dvou typů voleb budou podrobněji analyzovány.

Volby do zastupitelstva kraje

Poslední volby do zastupitelstva Jihočeského kraje se uskutečnily v říjnu roku 2016. Čtyřleté funkční období zastupitelů skončí na podzim 2020, kdy se budou konat další volby do zastupitelstev krajů v celé republice.

Od roku 2000, kdy samosprávné kraje vznikly, se konaly již patery volby do zastupitelstev krajů. Zájem kandidátů o volby do zastupitelstva Jihočeského kraje od roku 2000 postupně klesal až na nejnižší hodnotu v roce 2008, kdy bylo zaregistrováno 575 kandidátů. Největší zájem o post krajského zastupitele byl v roce 2016, kdy na kandidátních listinách figurovalo 1 063 platných kandidátů. Od roku 2000 do roku 2018 došlo k nárůstu počtu kandidátů o 58,2 %.

Graf 9.1 Kandidáti podle pohlaví a věku ve volbách do zastupitelstva Jihočeského kraje

Podíl žen mezi kandidáty činil v roce 2000 necelou čtvrtinu, nejvyšší byl v roce 2008, kdy bylo kandidátů nejméně, a dosáhl téměř jedné třetiny. V roce 2016 bylo zaznamenáno 27,5 % žen mezi platnými kandidáty. Nejméně byly zastoupeny nejmladší kandidátky do 29 let. V dalších dvou věkových kategoriích počet žen stoupal, přičemž v kategorii 30–49 let byl nárůst nejvýraznější (+124,6 %).

Tab. 9.1 Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstva Jihočeského kraje podle pohlaví

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
2016	1 063	292	27,5	55	9	16,4	5,2	6,0	3,1
2012	850	226	26,6	55	9	16,4	6,5	7,4	4,0
2008	575	185	32,2	55	11	20,0	9,6	11,3	5,9
2004	622	179	28,8	55	10	18,2	8,8	10,2	5,6
2000	672	167	24,9	55	5	9,1	8,2	9,9	3,0

V Jihočeském kraji se volí 55 členů zastupitelstva. Zatímco v roce 2000 bylo zvoleno 5 žen a jejich podíl činil necelých 10 %, v roce 2008 bylo zvoleno 11 žen, což bylo zatím nejvíce v historii voleb do krajského zastupitelstva, a jejich podíl mezi zastupiteli činil 20,0 %. V dalších volbách bylo shodně zvoleno 9 žen. Největší úspěšnost zaznamenaly ženy ve volbách v roce 2008, kdy ze 185 zaregistrovaných kandidátek bylo zvoleno 11 žen (5,9 %).

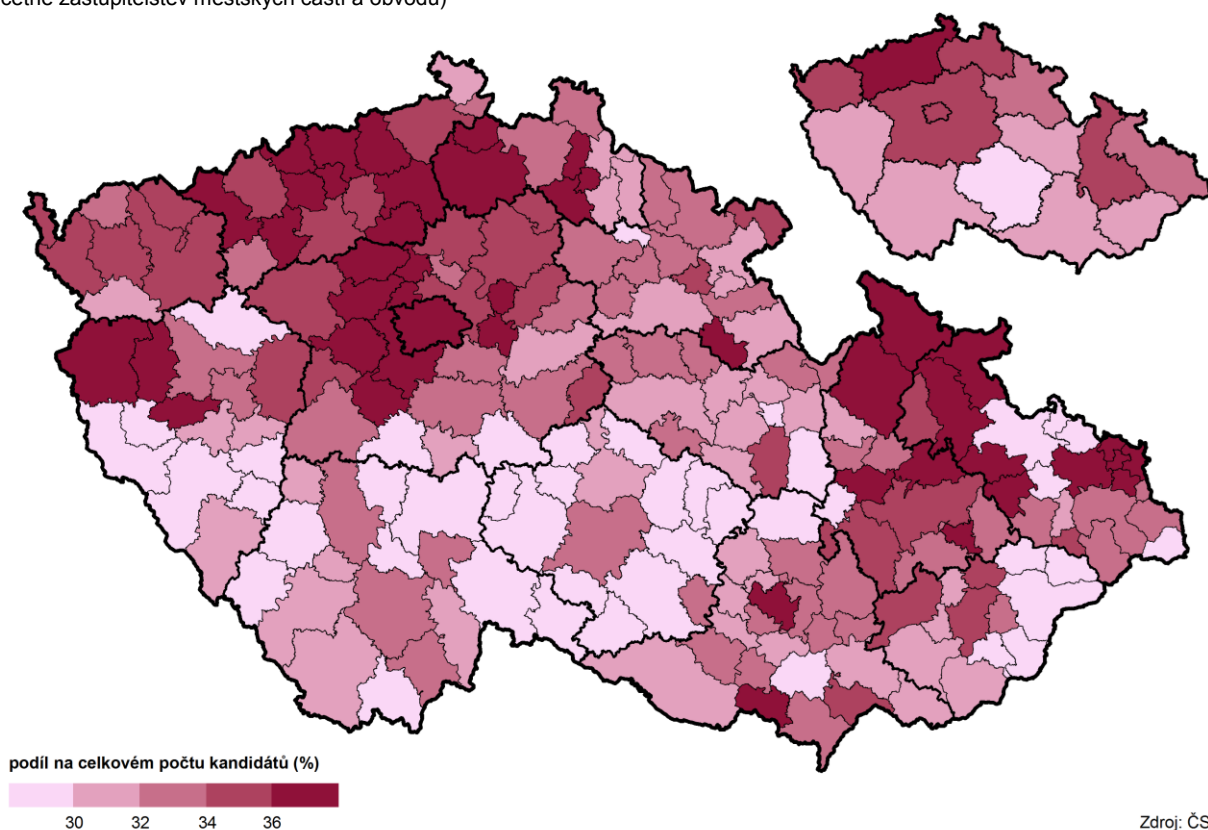
Volby do obecních zastupitelstev

Volby do zastupitelstev obcí se v České republice konají pravidelně vždy jednou za čtyři roky. Nepravidelně se konají pouze v případě, že počet členů obecního zastupitelstva klesne pod předepsaný počet. První řádné volby do zastupitelstev obcí se konaly v roce 1990, zatím poslední řádné komunální volby se uskutečnily v roce 2018.

Z údajů je zřejmé, že jihočeské ženy se ani v komunální politice příliš neangažovaly. V mezikrajském srovnání v roce 2018 byly podíly žen mezi kandidáty do obecních zastupitelstev v Jihočeském kraji a mezi zvolenými zastupiteli druhé nejnížší po Kraji Vysočina.

V Jihočeském kraji se v říjnu 2018 konaly řádné komunální volby ve všech obcích kromě Němčic v okrese Strakonice, kde se nepodařilo sestavit kandidátní listinu. Celkem bylo zaregistrováno 16 863 **platných kandidátů**, z toho bylo 30,5 % žen. Podíl žen od voleb v roce 2006 vzrostl do roku 2018 o 4 procentní body. V absolutních číslech kandidovalo do obecních zastupitelstev v kraji nejvíce žen v roce 2014, kdy se o funkci ucházelo 5 537 žen.

Ktg. 9.1 Ženy mezi kandidáty podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018
(včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

V říjnu 2018 bylo zvoleno celkem 5 549 **zastupitelů**, přičemž 1 395 mandátů připadlo ženám. Podíl žen na zvolených zastupitelích v roce 2018 činil 25,1 % a byl od roku 2006 nejvyšší, když po celou dobu mírně stoupal.

V celkem 36 obcích v kraji nebyla na kandidátních listinách zaregistrována ani jedna žena. Naopak v žádné obci se nestalo, že by kandidovaly pouze ženy. Přes 80 % žen na kandidátních listinách měly dvě obce okresu

České Budějovice: Hranice (83,3 %) a Čenkov u Bechyně (87,5 %). Po přidělení mandátů bylo v kraji 58 obcí, kde v zastupitelstvu nebyla žádná žena. Nejvíce žen uvedl Čenkov u Bechyně, kde zvolili do sedmičlenného zastupitelstva 6 žen, jejich podíl tedy činil 85,7 %.

Tab. 9.2 Kandidáti a zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a velikostních skupin obcí v říjnu 2018

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Jihočeský kraj	16 863	5 146	30,5	5 549	1 395	25,1	32,9	35,5	27,1
v tom podle velikosti obce									
do 199 obyvatel	2 184	627	28,7	1 524	401	26,3	69,8	72,1	64,0
200–499 obyvatel	3 177	932	29,3	1 559	417	26,7	49,1	50,9	44,7
500–999 obyvatel	2 494	742	29,8	907	220	24,3	36,4	39,2	29,6
1 000–1 999 obyvatel	2 368	710	30,0	629	155	24,6	26,6	28,6	21,8
2 000–4 999 obyvatel	2 130	669	31,4	455	101	22,2	21,4	24,2	15,1
5 000–19 999 obyvatel	2 763	879	31,8	328	75	22,9	11,9	13,4	8,5
20 000–49 999 obyvatel	1 156	366	31,7	102	18	17,6	8,8	10,6	4,9
50 000 a více obyvatel	591	221	37,4	45	8	17,8	7,6	10,0	3,6

Podíl kandidujících žen **podle velikostních skupin** obcí byl nejvyšší v krajském městě (37,4 %), se snižujícím se počtem obyvatel v obci podíl kandidujících žen klesal. U zvolených zastupitelů byl trend opačný. Nejvyšší podíl zvolených žen byl ve skupinách obcí do 499 obyvatel (26,3 %, resp. 26,7 %), ve městech nad 20 tisíc obyvatel bylo zvoleno méně než 18 % žen.

Tab. 9.3 Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a okresů v říjnu 2018

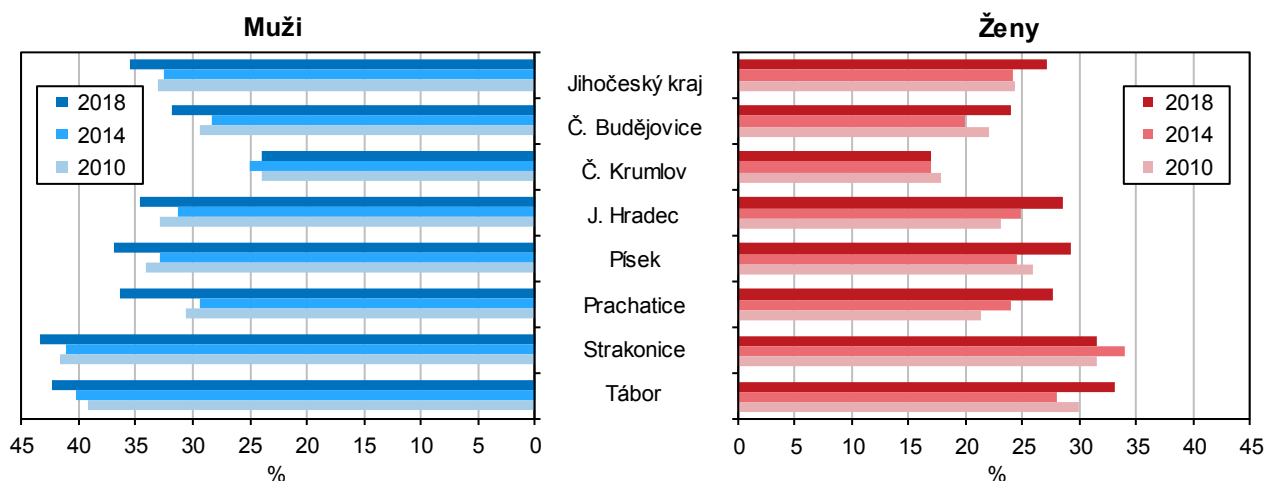
Kraj, okresy	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Jihočeský kraj	16 863	5 146	30,5	5 549	1 395	25,1	32,9	35,5	27,1
České Budějovice	3 569	1 140	31,9	1 049	274	26,1	29,4	31,9	24,0
Český Krumlov	2 135	653	30,6	466	111	23,8	21,8	24,0	17,0
Jindřichův Hradec	2 877	841	29,2	946	240	25,4	32,9	34,7	28,5
Písek	1 955	598	30,6	677	175	25,8	34,6	37,0	29,3
Prachatice	1 662	516	31,0	561	143	25,5	33,8	36,5	27,7
Strakonice	2 178	660	30,3	866	208	24,0	39,8	43,3	31,5
Tábor	2 487	738	29,7	984	244	24,8	39,6	42,3	33,1

V podrobnějším regionálním pohledu **podíl žen** kandidujících do obecních zastupitelstev **v okresech** v roce 2018 kolísal zhruba kolem krajského průměru (30,5 %). Nejvíce žen v absolutních i relativních číslech kandidovalo v obcích okresu České Budějovice. Nejmenší počet žen byl na kandidátních listinách obcí v prachatickém okrese a podíl žen na platných kandidátech byl nejnižší na Strakonicku.

Obdobná byla situace i mezi zvolenými zastupitelkami, když nejvíce v absolutních i relativních číslech jich bylo v obcích okresu České Budějovice a nejméně na Českokrumlovsku.

Úspěšnost kandidátů, tj. podíl zvolených zastupitelů na počtu platných kandidátů, v řádných komunálních volbách od roku 2010 byla u mužů i u žen v kraji nejvyšší v roce 2018.

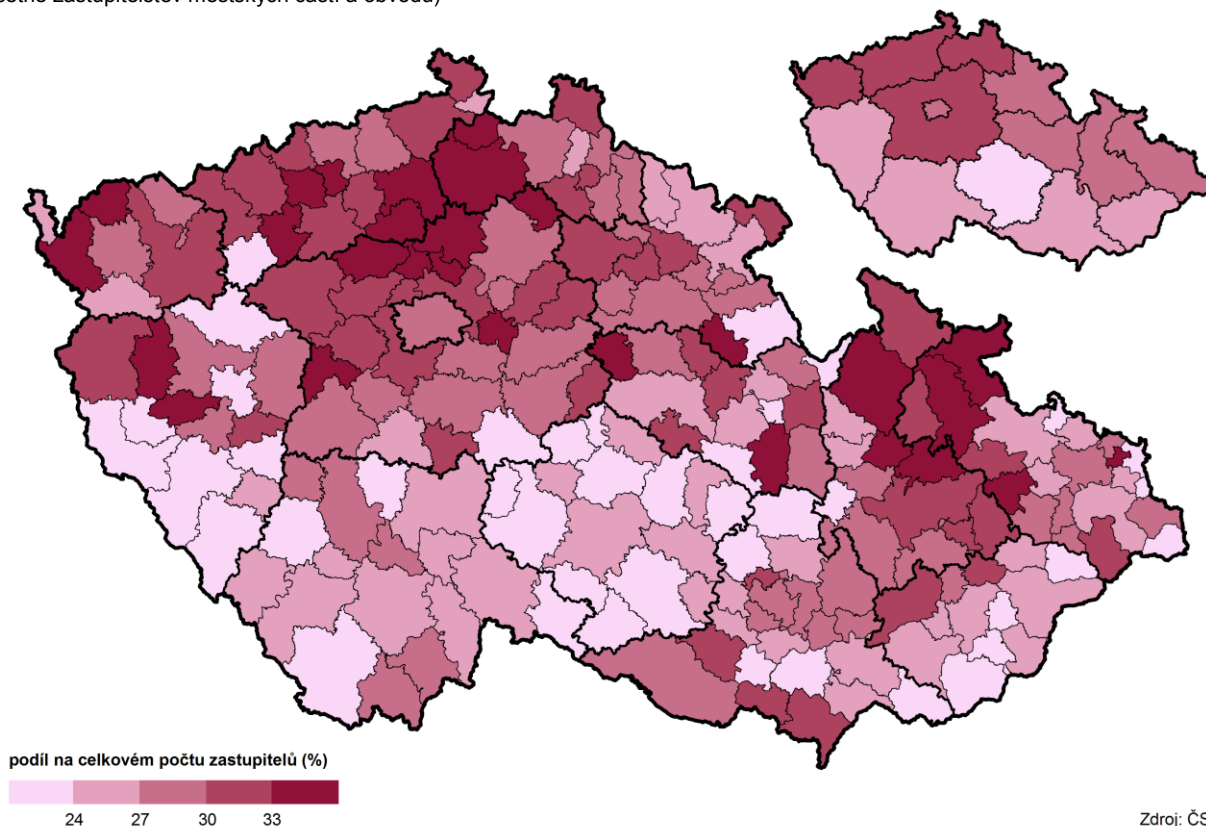
Graf 9.2 Podíl zvolených zastupitelů na počtu kandidátů podle pohlaví a okresů ve volbách do obecních zastupitelstev

Podle okresů byl patrný nejvyšší nárůst podílu zvolených zastupitelů na počtu platných kandidátů u žen oproti roku 2010 v okrese Prachatice, zatímco na Českokrumlovsku došlo k poklesu a podíl zastupitelů na kandidátech u žen byl nejnižší. U mužů došlo ve většině okresů v roce 2014 oproti roku 2010 k poklesu a v roce 2018 k nárůstu podílu. Tomuto trendu se vymykal okres Tábor, když v jeho obcích byl nárůst trvalý a okres Český Krumlov, kde podíl zastupitelů na kandidátech kolísal, a nejvyšší hodnota byla v roce 2014.

Ktg. 9.2 Ženy mezi zvolenými zastupiteli podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

(včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

10. Dokumenty zaměřené na genderovou problematiku

Genderová rovnost znamená zaručení stejných práv, příležitostí a svobod pro všechny, muže i ženy a neznamena stejnost mužů a žen, ba naopak, uznává odlišnosti a připisuje všem stejná práva. Rovnost žen a mužů je jedním ze základních předpokladů spravedlivé společnosti a udržitelného rozvoje jak v chudých, tak v bohatých zemích. Rovnost žen a mužů vyžaduje nejen legislativní a institucionální změny, ale také proměnu společenského přístupu.

Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE)

Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) je agentura EU usilující o to, aby se rovnost žen a mužů stala skutečností v EU i mimo ni. Za tímto účelem realizuje výzkum a dává k dispozici údaje a osvědčené postupy, např.:

- vypracovává studie a shromažďuje statistické údaje o rovnosti žen a mužů v EU
- monitoruje, jak Evropská unie plní své mezinárodní závazky v oblasti rovnosti žen a mužů (tzn. v rámci Pekingské akční platformy) a vypracovává roční zprávu o pokroku v této věci
- bojuje proti násilí páchanému na ženách a koordinuje evropskou kampaň Bílá stužka, která zapojuje muže do řešení tohoto problému
- šíří své poznatky a online zdroje a pomáhá orgánům a institucím EU, členským státům EU a zúčastněným stranám z různých oborů v jejich úsilí o řešení nerovného postavení žen a mužů v Evropě i mimo ni

Pro porovnání zemí v EU se používá index rovnosti žen a mužů, který zveřejnil Evropský institut pro genderovou rovnost (EIGE). Index popisuje šest oblastí – práci, peníze, vzdělávání, podíl na moci, trávení času a zdraví, a to za rok 2017. ČR je ve všech kapitolách podprůměrná. Ze sta bodů jich získala 55,7. Od roku 2005 se za 12 let zlepšila o 2,1 bodu.

Česká republika v žebříčku 28 členských států skončila na 21. místě. Nejslabší je v podílu žen na rozhodování. Ztrácí body také kvůli segregaci na trhu práce a ve vzdělávání. Získává je naopak za zaměstnanost žen, nicméně patří ke státům s největšími rozdíly v příjmech mužů a žen, ženám také mnohem víc hrozí chudoba než mužům.

Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020

Otázkou rovnosti žen a mužů, jako jednou z priorit, se důsledně zabývá vláda České republiky. Byl zpracován dokument **Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020**, který je strategickým dokumentem a tvoří rámec pro uplatňování politiky rovnosti žen a mužů v České republice. Tento dokument určuje politiku vlády České republiky v této oblasti a definuje otázku rovnosti žen a mužů jako celospolečenskou prioritu.

Základním posláním Strategie je formulovat rámec pro opatření veřejné správy, který by přispíval k dosažení rovnosti žen a mužů v ČR. Cílem je spravedlivá společnost se spravedlivou dělbou zdrojů, rovným postavením a vyrovnanou účastí žen a mužů ve všech sférách a na všech úrovních společenského života, a dosažení jejich stejné viditelnosti, důstojnosti a uznání ve společnosti.

Rovnost žen a mužů je chápána jako jeden ze základních principů demokratické společnosti, kdy je na prvním místě důstojnost všech osob a vede k dodržování lidských práv, která vyplývají jak z předpisů vnitrostátních, tak z mezinárodních závazků. Rovnost žen a mužů je právě takovým lidským právem a pilířem demokratické společnosti. Je zároveň i principem zajišťujícím ženám a mužům možnost svobodně se rozhodnout o tom, jak budou rozvíjet své schopnosti a jak se budou zapojovat do veřejného i soukromého života.

Strategie tvoří základní kostru pro každoročně aktualizovaný dokument **Priority a postupy vlády při prosazování rovnosti žen a mužů**, a to zejména v podobě strategických cílů a opatření, kterých bude třeba v období 2014–2020 dosáhnout právě prostřednictvím každoročního definování konkrétních úkolů.

Dokument Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice vychází zejména z ústavních zákonů ČR, ale i z mezinárodních dokumentů OSN a EU.

V dokumentu jsou vymezeny hlavní strategické oblasti a jsou zde podrobně specifikovány cíle. Pro úspěšné naplnění Strategie je nezbytné stanovit pravidla a mechanismy, jejichž prostřednictvím bude její naplňování prováděno a také zpětně monitorováno.

Zpráva za rok 2017 o rovnosti žen a mužů

Úřad vlády každoročně zpracovává souhrnný materiál, podávající informace o vývoji v oblasti rovnosti žen a mužů. Poslední dostupné zpracování je **Zpráva za rok 2017 o rovnosti žen a mužů**. Tento materiál navazuje na Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020. Zpráva o rovnosti žen a mužů je členěna do následujících kapitol, které odpovídají hlavním oblastem Vládní strategie:

- Institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů
- Vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích
- Rovnost žen a mužů na trhu práce
- Sladění pracovního, soukromého a rodinného života
- Vzdělávání, výzkum a rovnost žen a mužů ve znalostní společnosti
- Důstojnost a integrita žen a mužů
- Rovnost žen a mužů ve vnějších vztazích
- Všední život a životní styl

Cílem Zprávy o rovnosti žen a mužů je podat ucelený přehled o vývoji v této oblasti, a to za pomoci statistických údajů o postavení žen a mužů v české společnosti. Zpráva o rovnosti žen a mužů tak má přispět k identifikaci přetrvávajících genderových nerovností v jednotlivých oblastech společenského života.

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

Usnesením vlády ČR ze dne 10. října 2001 byla zřízena Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Ta je stálým poradním orgánem vlády ČR pro otázky rovnosti žen a mužů. Rada je významným orgánem, který určuje kontext rovnosti žen a mužů v ČR. Rada má čtyři výbory a tři pracovní skupiny, které rozpracovávají jednotlivá témata. Jsou to:

- Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů
- Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
- Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
- Výbor pro prevenci domácího násilí
- Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů
- Pracovní skupina k porodnictví
- Pracovní skupina k dotačnímu programu Podpora veřejně účelných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů

Rada připravuje návrhy směřující k prosazování a dosažení rovnosti žen a mužů. Rada zejména:

- sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků ČR v oblasti rovnosti žen a mužů, zejména závazků vyplývajících z Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace
- identifikuje ve společnosti aktuální problémy v oblasti rovnosti žen a mužů
- projednává a doporučuje vládě ČR základní koncepční směry postupu vlády ČR při prosazování rovnosti žen a mužů, zejména prostřednictvím zpracování návrhů týkajících se politik v jednotlivých oblastech rovnosti žen a mužů, návrhů dílčích opatření a podnětů ke zlepšení rovnosti žen a mužů, a to z vlastní iniciativy nebo v rámci úkolů uložených vládou Radě nebo jejím předsedajícím
- zaujímá stanoviska k návrhům vládních, resortních a dalších opatření, která se týkají rovnosti žen a mužů
- hodnotí efektivitu naplňování principu rovnosti žen a mužů v ČR
- sleduje naplňování a pomáhá realizaci strategických dokumentů vlády ČR pro oblast rovnosti žen a mužů
- koordinuje základní směry resortních koncepcí v oblasti rovnosti žen a mužů a stanovuje okruh priorit pro projekty resortů na podporu realizace rovnosti žen a mužů
- projednává a doporučuje příslušnému ministrovi/ministryni, případně vedoucí/mu příslušného ústředního orgánu státní správy zaměření dotačních programů na podporu veřejně účelných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů
- spolupracuje s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast rovnosti žen a mužů a s orgány územní samosprávy

Příručka pro implementaci rovných příležitostí žen a mužů a principů gender mainstreamingu ve veřejné správě v České republice

V roce 2007 byla vydána publikace Příručka pro implementaci rovných příležitostí žen a mužů a principů gender mainstreamingu ve veřejné správě v České republice. Příručka vychází z toho, že prosazování rovných příležitostí je jednou z priorit politiky České republiky, ale metodika zavádění těchto principů do politiky a práce územních samosprávných celků nebyla dosud vytvořena. Tato příručka podává základní informace, které jsou nezbytné pro to, aby úřady veřejné správy mohly politiku rovných příležitostí realizovat. Je určena těm, kdo ve veřejné správě pracují ať už na politické či úřednické úrovni.

Gender mainstreaming je strategie, jejímž cílem je dosažení rovného postavení žen a mužů. Tento pojem byl celosvětově poprvé použit v roce 1985, konkrétně na 3. světové konferenci o ženách konané v Nairobi. Od roku 1999, kdy byl ustanoven v Amsterodamské smlouvě, je jako závazný princip platný pro všechny členské státy Evropské unie. Evropská rada umocnila závazek týkající se gender mainstreamingu v roce 2006 přijetím Evropského paktu pro rovnost žen a mužů.

Projekty Ministerstva práce a sociálních věcí

Rovnost žen a mužů na trhu práce se zaměřením na (ne)rovné odměňování

Hlavním cílem projektu je zahájit proces snižování rozdílu v odměňování žen a mužů v ČR, propojit hlavní aktéry/ky tohoto jevu za účelem změnit současnou neuspokojivou situaci, zvýšit povědomí o problému a o jeho komplexnosti, případně navrhnout a v praxi ověřit inovativní nástroje a přístupy k řešení dané problematiky. Zastřešující klíčovou aktivitou projektu bude tvorba strategického dokumentu na vládní úrovni tzv. Akční plán pro snižování rozdílu v odměňování žen a mužů v ČR.

Projekt je zaměřen na orgány veřejné správy, osoby pečující o jiné závislé osoby, osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené, rodiče s malými dětmi, zaměstnance, zaměstnavatele, ženy ohrožené na trhu práce.

Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů

Projekt usiluje o zlepšení koordinace celostátních a regionálních politik v oblasti podpory rodin, a to prostřednictvím sítě krajských poradců a fungování celostátní a regionálních platform. V rámci projektu budou v každém kraji ustaveni krajské poradci, kteří budou poskytovat poradenství cílové skupině a zároveň odborně zaštiťovat činnost regionální platformy.

Cílovou skupinou jsou nestátní neziskové organizace, orgány veřejné správy, osoby pečující o jiné závislé osoby, osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené, poskytovatelé služeb péče o děti, rodiče s malými dětmi, zaměstnanci, zaměstnavatelé.

Projekt „Implementace Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020 a související aktivity“

Projekt se zaměřuje na řešení nerovností žen a mužů v České republice, a to zejména prostřednictvím systémového nastavení genderové agendy, implementací Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020 a na ni navazujících dokumentů.

Dalším cílem projektu je zlepšení institucionálního zabezpečení rovnosti žen a mužů na úrovni vlády ČR a prosazování konceptu gender mainstreamingu, např. prostřednictvím efektivního sběru statistických dat či důslednějším hodnocením dopadů materiálů předkládaných vládě ČR. Projekt rovněž podpoří prohloubení agendy rovnosti žen a mužů směrem k Evropské unii, OSN a dalším mezinárodním organizacím a institucím.

Tabulková příloha

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
OBVYATELSTVO								
Počet obyvatel k 31. 12.	10 649 800	1 308 632	1 369 332	642 133	584 672	294 896	820 789	442 356
z toho ženy (%)	50,8	51,2	50,6	50,6	50,4	50,6	50,4	50,8
Muži celkem	5 244 194	638 009	676 696	317 268	290 226	145 674	407 395	217 791
ve věku (%):								
0–14 let	16,5	16,6	18,3	16,4	15,9	15,7	16,5	16,9
15–64 let	66,7	67,3	65,9	66,2	66,5	67,1	67,0	66,0
65 a více let	16,7	16,0	15,8	17,5	17,6	17,2	16,4	17,1
Ženy celkem	5 405 606	670 623	692 636	324 865	294 446	149 222	413 394	224 565
ve věku (%):								
0–14 let	15,3	15,0	17,0	15,2	15,0	14,5	15,6	15,6
15–64 let	62,4	63,4	62,4	62,3	62,5	62,8	62,4	61,8
65 a více let	22,4	21,6	20,6	22,5	22,5	22,7	22,0	22,6
Počet žen na 100 mužů	103,1	105,1	102,4	102,4	101,5	102,4	101,5	103,1
ve věku:								
0–14 let	95,1	94,9	95,0	94,9	95,7	94,8	95,5	95,2
15–64 let	96,3	99,0	96,9	96,4	95,3	95,9	94,4	96,5
65 a více let	138,0	141,5	133,7	132,1	130,0	134,9	136,2	136,3
80 a více let	197,4	187,9	196,9	193,2	183,9	190,1	201,5	201,4
Cizinci k 31. 12. (bez azylantů) ¹⁾	564 345	205 595	76 393	21 225	35 381	20 663	37 017	21 364
z toho ženy (%)	43,2	46,0	42,6	41,2	42,8	43,7	35,7	45,4
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8
Index stáří ²⁾	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6
muži	101,1	96,5	86,0	106,7	110,4	109,8	99,3	101,3
ženy	146,6	143,9	121,0	148,5	149,9	156,3	141,8	145,1
Průměrný věk k 31. 12.	42,3	41,9	41,2	42,7	42,7	42,9	42,0	42,1
muži	40,9	40,5	40,0	41,4	41,5	41,5	40,7	40,7
ženy	43,7	43,3	42,4	43,9	43,9	44,2	43,4	43,5
Živě narození	114 036	15 460	14 776	6 748	6 082	2 755	8 099	4 725
z toho dívky (%)	48,9	48,7	48,7	49,2	48,3	50,3	49,0	49,1
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2
Průměrný věk matky při narození dítěte	30,8	32,6	31,2	30,3	30,6	29,7	29,4	30,5
při narození prvního dítěte	29,1	31,3	29,2	28,6	28,8	27,8	27,5	28,5
Podíl předmanželských koncepcí ³⁾ (%)	23,9	21,4	24,5	24,6	24,8	28,3	28,7	25,8
Úhrnná plodnost ⁴⁾	1,708	1,563	1,742	1,742	1,696	1,593	1,688	1,749
Úhrnná potratovost ⁵⁾	0,492	0,434	0,490	0,550	0,462	0,558	0,675	0,623
Zemřelí	112 920	12 417	13 687	6 696	6 276	3 491	9 338	4 705
z toho ženy (%)	49,3	51,7	48,8	49,3	49,2	49,7	48,5	48,8
Zemřelí muži	57 273	5 996	7 013	3 398	3 188	1 756	4 813	2 409
z toho ve věku (%):								
60–69 let	22,0	17,9	22,1	21,7	23,6	26,5	25,3	23,7
70–79 let	30,7	29,7	31,7	30,7	31,0	30,6	32,2	30,1
80–89 let	25,5	29,6	25,2	26,5	25,6	21,7	21,2	24,3
90 a více let	7,2	10,6	6,6	7,4	5,9	5,4	4,5	7,4
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	27,2	27,4	28,2	27,7	28,9	27,2	28,6	27,8
nemoci oběhové soustavy	40,0	39,7	40,4	37,4	38,5	39,5	39,6	40,8
nemoci dýchací soustavy	7,8	7,8	7,1	9,4	6,2	9,0	6,9	7,3
nemoci trávicí soustavy	4,9	4,2	4,1	3,4	4,2	5,6	4,3	4,0
vnější příčiny	6,8	6,5	7,2	7,0	7,2	6,9	7,0	7,2
Zemřelé ženy	55 647	6 421	6 674	3 298	3 088	1 735	4 525	2 296
z toho ve věku (%):								
60–69 let	12,0	10,4	12,0	12,6	11,9	16,0	16,4	13,1
70–79 let	23,5	22,2	23,5	22,5	24,2	26,3	27,7	23,7
80–89 let	37,6	37,9	38,9	37,5	37,5	33,3	32,7	35,9
90 a více let	20,1	23,8	18,7	19,6	19,1	16,4	15,7	20,4
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	22,8	25,9	22,4	24,0	24,3	24,4	24,3	22,7
nemoci oběhové soustavy	46,5	44,0	47,6	41,7	41,9	41,7	44,9	47,7
nemoci dýchací soustavy	6,9	7,0	6,5	9,2	6,0	8,1	6,6	7,2
nemoci trávicí soustavy	3,8	3,1	3,6	3,5	3,4	4,1	3,9	3,3
vnější příčiny	3,5	3,4	3,6	3,6	4,1	3,5	3,2	3,6

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
							OBYVATELSTVO
551 021	520 316	509 274	1 187 667	632 492	582 921	1 203 299	Počet obyvatel k 31. 12.
50,7	50,4	50,3	51,0	51,0	51,0	50,9	z toho ženy (%)
271 591	257 948	253 061	582 516	309 620	285 883	590 516	Muži celkem
							ve věku (%):
16,2	16,3	15,9	16,6	16,2	15,8	16,0	0–14 let
65,6	66,6	66,8	66,8	66,7	67,3	67,7	15–64 let
18,2	17,1	17,3	16,6	17,1	16,9	16,4	65 a více let
279 430	262 368	256 213	605 151	322 872	297 038	612 783	Ženy celkem
							ve věku (%):
14,9	15,3	15,0	15,3	14,9	14,4	14,5	0–14 let
61,0	62,0	62,1	62,1	61,9	62,0	62,7	15–64 let
24,0	22,7	22,9	22,6	23,2	23,6	22,8	65 a více let
102,9	101,7	101,2	103,9	104,3	103,9	103,8	Počet žen na 100 mužů
							ve věku:
95,0	95,3	95,0	95,5	95,8	94,6	94,5	0–14 let
95,7	94,8	94,2	96,6	96,8	95,7	96,1	15–64 let
135,8	134,8	134,2	141,5	141,6	145,0	144,4	65 a více let
188,1	193,9	193,5	206,0	205,4	215,0	203,2	80 a více let
16 654	17 575	10 648	50 351	12 302	10 255	27 987	Cizinci k 31. 12. (bez azylantů) ¹⁾
42,4	41,1	41,8	43,0	41,7	40,5	38,1	z toho ženy (%)
3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3	Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)
136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9	Index stáří ²⁾
112,7	105,2	108,6	100,1	105,5	107,1	102,6	muži
161,2	148,8	153,3	148,2	155,9	164,1	156,6	ženy
43,1	42,4	42,8	42,4	42,8	43,1	42,7	Průměrný věk k 31. 12.
41,6	41,0	41,4	40,9	41,2	41,4	41,1	muži
44,5	43,8	44,1	43,8	44,3	44,7	44,2	ženy
5 677	5 526	5 430	13 594	6 699	6 078	12 387	Živě narození
49,6	49,4	48,4	49,1	49,4	49,4	48,1	z toho dívky (%)
49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9	Podíl dětí narozených mimo manželství (%)
30,6	30,6	30,6	31,1	30,7	30,9	30,1	Průměrný věk matky při narození dítěte
28,6	28,5	28,6	29,4	28,9	29,1	28,3	při narození prvního dítěte
24,3	22,7	24,6	22,3	25,2	22,9	24,4	Podíl předmanželských koncepcí ³⁾ (%)
1,739	1,742	1,750	1,763	1,725	1,702	1,676	Úhrnná plodnost ⁴⁾
0,497	0,416	0,428	0,418	0,485	0,465	0,497	Úhrnná potratovost ⁵⁾
6 024	5 528	5 277	12 542	6 952	6 338	13 649	Zemřelí
50,3	49,4	48,2	49,5	48,5	48,6	48,8	z toho ženy (%)
2 996	2 797	2 736	6 339	3 579	3 259	6 994	Zemřelí muži
							z toho ve věku (%):
20,6	22,3	19,0	20,4	21,7	22,1	23,9	60–69 let
31,9	27,4	31,7	30,7	28,9	29,7	31,1	70–79 let
27,1	28,2	28,5	25,9	25,2	25,7	22,6	80–89 let
8,4	7,5	7,9	8,1	8,0	7,1	5,4	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti (%):
27,0	27,0	27,8	27,4	24,4	24,9	25,8	novotvary
43,7	39,0	41,0	39,2	41,4	39,5	40,9	nemoci oběhové soustavy
7,4	9,2	8,1	7,8	8,4	8,1	8,2	nemoci dýchací soustavy
4,4	5,4	4,5	6,0	5,8	6,1	6,5	nemoci trávicí soustavy
5,1	6,5	5,8	6,8	8,1	7,5	6,2	vnější příčiny
3 028	2 731	2 541	6 203	3 373	3 079	6 655	Zemřelé ženy
							z toho ve věku (%):
10,6	11,4	9,3	10,4	11,0	10,9	12,9	60–69 let
21,7	22,8	21,5	21,9	22,8	21,7	26,1	70–79 let
40,5	39,8	41,5	38,4	38,0	40,2	35,9	80–89 let
21,7	20,2	21,8	23,1	21,1	20,5	17,7	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti (%):
21,2	22,8	20,8	22,0	21,1	21,0	21,9	novotvary
48,9	47,2	49,6	47,9	49,8	48,1	47,8	nemoci oběhové soustavy
7,8	6,6	5,8	6,9	7,4	6,2	6,3	nemoci dýchací soustavy
3,4	3,3	3,1	3,8	3,9	4,6	5,0	nemoci trávicí soustavy
3,3	3,0	3,5	3,5	4,4	4,2	2,9	vnější příčiny

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Přirozený přírůstek	1 116	3 043	1 089	52	-194	-736	-1 239	20
muži	983	1 936	566	29	-46	-388	-679	-4
ženy	133	1 107	523	23	-148	-348	-560	24
Naděje dožití při narození (2017–2018)								
muži	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4
ženy	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7
Naděje dožití ve věku 45 let (2017–2018)								
muži	32,6	34,4	32,6	33,1	32,9	31,6	31,1	32,3
ženy	37,7	38,6	37,4	37,9	37,7	36,1	36,1	37,5
Naděje dožití ve věku 65 let (2017–2018)								
muži	16,1	17,3	15,8	16,2	16,2	15,5	15,1	15,8
ženy	19,7	20,3	19,3	19,7	19,5	18,5	18,5	19,4
Sňatky podle bydliště ženicha	54 470	6 549	6 656	3 407	3 034	1 631	4 299	2 265
z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):								
svobodný ženich	75,9	76,8	74,1	76,1	74,9	70,0	68,3	71,5
svobodná nevěsta	76,4	80,4	74,3	76,1	74,4	70,8	68,2	73,0
oba svobodní	67,2	69,5	64,7	67,5	65,5	59,5	57,4	62,1
v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):								
starší ženich	67,7	68,7	67,6	67,7	66,1	69,2	67,9	65,7
starší nevěsta	21,8	20,0	22,1	21,9	23,8	22,1	23,4	23,1
oba stejného věku	10,5	11,3	10,3	10,4	10,1	8,6	8,7	11,2
Podíl ženichů jiného státního občanství (%)	5,9	12,4	5,5	4,4	5,9	5,6	4,6	5,6
Podíl nevěst jiného státního občanství (%)	4,9	10,8	5,9	3,6	5,0	5,9	3,6	4,2
Průměrný věk při prvním sňatku								
ženichové	32,5	33,5	32,7	32,2	32,3	33,1	33,2	32,8
nevěsty	29,9	31,1	30,0	29,4	29,6	30,3	30,4	30,4
Sňatky podle bydliště nevěsty	54 470	6 377	6 641	3 403	3 024	1 608	4 266	2 297
Rozvody	24 313	2 798	3 397	1 439	1 386	678	2 106	1 000
z toho podle pořadí rozvodu (%):								
první rozvod muže	80,9	79,1	78,7	79,4	81,3	77,0	78,7	78,0
první rozvod ženy	81,3	82,9	79,7	79,6	81,6	77,7	77,3	78,6
v tom podle počtu let trvání manželství (%):								
do 1 roku	4,6	4,4	4,6	5,6	6,2	5,8	3,9	4,5
2–4 roky	12,7	13,2	13,8	14,1	13,3	16,5	11,8	13,8
5–14 let	39,6	44,1	39,7	39,3	40,6	38,1	43,4	39,2
15 a více let	43,2	38,3	41,9	40,9	39,9	39,7	40,8	42,5
Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)	58,4	52,3	60,9	59,3	58,7	50,3	61,0	59,8
Průměrný věk při prvním rozvodu								
muži	43,2	43,7	42,9	42,7	42,4	43,2	43,0	42,9
ženy	40,6	41,2	40,3	40,1	39,9	40,5	40,2	40,3
Stěhování v rámci kraje	247 414	.	23 095	11 925	10 433	5 642	17 729	7 384
z toho ženy (%)	52,9	.	53,3	53,1	53,0	52,6	53,2	54,1
Přistěhovalí do kraje	58 148	40 503	31 078	6 697	7 959	3 553	8 373	5 560
z toho ženy (%)	40,5	47,8	49,3	44,9	45,0	46,8	46,4	47,0
Vystěhovalí z kraje	19 519	29 427	15 630	4 812	3 909	3 607	7 425	4 524
z toho ženy (%)	42,6	50,3	50,5	48,7	50,1	49,0	49,6	51,5
Přírůstek/úbytek stěhováním	38 629	11 076	15 448	1 885	4 050	-54	948	1 036
muži	23 420	6 523	8 028	1 226	2 428	50	750	754
z toho s cizinou	23 420	7 073	3 556	1 338	2 025	410	1 284	1 015
ženy	15 209	4 553	7 420	659	1 622	-104	198	282
z toho s cizinou	15 209	5 461	2 121	659	1 376	396	678	620
Celkový přírůstek/úbytek	39 745	14 119	16 537	1 937	3 856	-790	-291	1 056
muži	24 403	8 459	8 594	1 255	2 382	-338	71	750
ženy	15 342	5 660	7 943	682	1 474	-452	-362	306
Na 1 000 obyvatel:								
živě narození (‰)	10,7	11,9	10,9	10,5	10,4	9,3	9,9	10,7
zemřelí (‰)	10,6	9,5	10,1	10,4	10,8	11,8	11,4	10,7
přirozený přírůstek/úbytek (‰)	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0
přistěhovalí (‰)	5,5	31,1	22,8	10,4	13,7	12,0	10,2	12,6
vystěhovalí (‰)	1,8	22,6	11,5	7,5	6,7	12,2	9,0	10,2
přírůstek/úbytek stěhováním (‰)	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3
celkový přírůstek/úbytek (‰)	3,7	10,9	12,2	3,0	6,6	-2,7	-0,4	2,4
sňatky (‰)	5,1	5,0	4,9	5,3	5,2	5,5	5,2	5,1
rozvody (‰)	2,3	2,2	2,5	2,2	2,4	2,3	2,6	2,3

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
-347	-2	153	1 052	-253	-260	-1 262	Přirozený přírůstek
-132	-1	65	580	-191	-182	-570	muži
-215	-1	88	472	-62	-78	-692	ženy
							Naděje dožití při narození (2017–2018)
77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5	muži
82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1	ženy
							Naděje dožití ve věku 45 let (2017–2018)
33,6	33,0	33,4	32,9	32,3	32,5	31,3	muži
38,4	38,0	38,7	38,5	37,9	38,3	37,1	ženy
							Naděje dožití ve věku 65 let (2017–2018)
16,7	16,5	16,5	16,3	16,1	16,2	15,4	muži
20,1	19,8	20,3	20,3	19,9	20,1	19,2	ženy
2 791	2 648	2 689	6 156	3 204	2 856	6 285	Sňatky podle bydliště ženicha
							z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):
75,4	77,3	80,6	78,8	78,0	82,6	75,8	svobodný ženich
76,1	77,1	79,6	79,5	77,9	82,3	75,5	svobodná nevěsta
66,7	69,3	72,9	70,5	70,3	75,2	67,0	oba svobodní
							v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):
68,1	66,6	68,1	67,4	69,0	68,9	66,9	starší ženich
21,1	22,5	21,0	22,4	19,6	20,4	22,0	starší nevěsta
10,7	11,0	10,9	10,2	11,4	10,6	11,1	oba stejného věku
3,5	3,7	3,1	6,3	4,2	5,4	4,9	Podíl ženichů jiného státního občanství (%)
3,4	4,0	3,3	4,6	2,8	3,4	3,4	Podíl nevěst jiného státního občanství (%)
							Průměrný věk při prvním sňatku
32,1	31,8	31,4	32,2	32,2	32,1	32,1	ženichové
29,6	29,1	28,7	29,7	29,4	29,3	29,6	nevěsty
2 836	2 695	2 742	6 123	3 202	2 893	6 363	Sňatky podle bydliště nevěsty
1 273	1 120	1 064	2 684	1 417	1 285	2 666	Rozvody
							z toho podle pořadí rozvodu (%):
79,6	82,1	86,1	84,2	83,1	86,2	81,3	první rozvod muže
78,2	82,9	85,1	84,1	84,0	84,5	81,3	první rozvod ženy
							v tom podle počtu let trvání manželství (%):
5,4	5,5	4,6	3,8	4,1	3,9	4,1	do 1 roku
13,7	11,6	11,4	12,9	9,9	10,6	11,6	2–4 roky
39,0	38,3	36,8	38,2	38,9	37,0	36,7	5–14 let
41,8	44,6	47,2	45,1	47,1	48,5	47,6	15 a více let
61,7	59,9	59,0	59,0	59,3	59,1	56,3	Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)
							Průměrný věk při prvním rozvodu
42,9	42,5	43,1	43,5	43,8	43,9	43,3	muži
40,4	40,2	40,6	40,9	41,0	41,1	40,9	ženy
8 975	8 398	6 520	18 799	10 537	7 843	20 360	Stěhování v rámci kraje
53,3	54,1	54,7	52,9	53,9	53,8	53,0	z toho ženy (%)
5 340	6 539	4 460	12 649	4 867	4 230	6 114	Přistěhovalí do kraje
47,9	45,1	47,0	48,7	49,0	46,6	45,0	z toho ženy (%)
5 061	4 558	4 255	9 241	5 300	4 105	7 439	Vystěhovalí z kraje
50,8	50,8	51,2	49,1	51,7	52,0	51,3	z toho ženy (%)
279	1 981	205	3 408	-433	125	-1 325	Přírůstek/úbytek stěhováním
293	1 345	285	1 784	-77	288	-257	muži
731	1 407	766	1 702	494	676	943	z toho s cizinou
-14	636	-80	1 624	-356	-163	-1 068	ženy
391	733	386	1 513	218	272	385	z toho s cizinou
-68	1 979	358	4 460	-686	-135	-2 587	Celkový přírůstek/úbytek
161	1 344	350	2 364	-268	106	-827	muži
-229	635	8	2 096	-418	-241	-1 760	ženy
							Na 1 000 obyvatel:
10,3	10,6	10,7	11,5	10,6	10,4	10,3	živě narození (‰)
10,9	10,6	10,4	10,6	11,0	10,9	11,3	zemřelí (‰)
-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,0	přirozený přírůstek/úbytek (‰)
9,7	12,6	8,8	10,7	7,7	7,3	5,1	přistěhovalí (‰)
9,2	8,8	8,4	7,8	8,4	7,0	6,2	vystěhovalí (‰)
0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1	přírůstek/úbytek stěhováním (‰)
-0,1	3,8	0,7	3,8	-1,1	-0,2	-2,1	celkový přírůstek/úbytek (‰)
5,1	5,1	5,3	5,2	5,1	4,9	5,2	sňatky (‰)
2,3	2,2	2,1	2,3	2,2	2,2	2,2	rozvody (‰)

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
OBYVATELSTVO podle SLDB 2011								
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	10 436 560	1 268 796	1 289 211	628 336	570 401	295 595	808 961	432 439
z toho ženy (%)	51,0	51,6	50,6	50,9	50,5	50,8	50,9	51,1
Muži podle způsobu bydlení:								
v bytech	4 941 424	581 177	613 990	301 410	270 582	138 333	382 382	204 652
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	57 701	7 161	9 986	3 316	4 460	2 373	5 055	2 850
v zařízeních	110 641	25 400	13 276	3 570	7 095	4 777	10 016	4 035
Ženy podle způsobu bydlení:								
v bytech	5 203 537	632 929	635 049	313 169	280 540	145 948	402 055	216 173
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	39 442	4 837	7 851	2 573	3 208	1 911	2 933	2 229
v zařízeních	83 815	17 292	9 059	4 298	4 516	2 253	6 520	2 500
Muži celkem	5 109 766	613 738	637 252	308 296	282 137	145 483	397 453	211 537
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodní	44,8	46,5	44,0	44,0	44,0	46,2	46,0	45,2
ženatí	43,3	40,7	44,2	44,3	43,7	39,0	40,0	41,7
rozvedení	9,1	9,3	9,1	8,9	9,4	11,9	11,0	10,4
ovdovělí	2,5	2,2	2,4	2,6	2,6	2,5	2,6	2,5
Ženy celkem	5 326 794	655 058	651 959	320 040	288 264	150 112	411 508	220 902
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodné	35,2	38,2	34,8	34,4	34,0	36,2	36,2	35,7
vdané	41,3	37,4	42,7	42,7	42,4	37,7	38,3	39,7
rozvedené	11,4	13,3	10,7	10,7	11,3	14,5	13,4	12,9
ovdovělé	11,9	10,4	11,7	12,1	12,2	11,4	12,0	11,5
Ženy ve věku 15 a více let	4 601 815	580 180	555 094	275 560	249 531	129 645	352 173	189 388
z toho s počtem všech živě narozených dětí (%):								
0	21,7	29,0	20,5	20,5	20,3	19,1	18,7	20,2
1	18,1	23,3	19,0	16,6	19,0	20,2	19,9	18,4
2	40,8	33,6	43,2	43,0	43,0	38,5	40,5	41,4
3 a více	15,5	7,4	13,7	16,5	13,7	17,2	16,8	15,9
Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)								
muži	34,3	31,0	23,8	36,4	25,7	21,9	16,7	20,6
ženy	40,6	36,2	28,8	43,9	31,0	26,7	20,3	25,7
Rodáci ⁶⁾ (%)								
muži	49,5	51,6	41,9	47,4	47,2	40,8	44,7	46,0
ženy	44,8	49,9	37,5	40,8	42,6	36,9	40,9	40,8
Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště (% ze zaměstnaných osob daného pohlaví)								
muži	40,0	7,6	55,6	42,3	43,1	42,3	43,8	38,8
ženy	38,9	4,8	60,4	41,9	42,4	41,0	40,2	36,7
DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011								
Hospodařící domácnosti celkem	4 375 122	579 509	523 045	262 692	242 397	128 904	352 346	183 299
z toho typ domácnosti (%):								
úplné rodiny – sezdaná soužití	42,5	32,9	44,6	44,4	42,9	36,4	38,2	40,8
úplné rodiny – nesezdaná soužití	5,4	5,7	5,6	5,1	5,8	6,3	6,4	6,2
neúplné rodiny – v čele muž	2,4	2,4	2,6	2,5	2,4	2,8	2,6	2,6
neúplné rodiny – v čele žena	10,6	10,8	10,2	10,3	9,8	11,8	11,4	10,8
domácnosti jednotlivců – muži	14,6	17,4	14,1	14,7	15,1	16,3	16,2	15,0
domácnosti jednotlivců – ženy	17,9	21,6	16,3	17,4	17,6	18,9	18,6	18,3
z celku hospodařící domácnosti jednotlivců	1 422 147	225 802	158 918	84 195	79 334	45 345	122 615	60 916
muži	637 688	100 850	73 792	38 563	36 623	21 025	57 055	27 426
v tom podle způsobu bydlení (%)								
samostatně v bytě	82,2	83,3	78,0	83,7	80,3	79,9	82,5	81,5
v bytě spolu s další domácností mimo byty (bez zařízení)	14,5	13,1	17,5	12,9	15,2	16,3	14,0	15,4
mimo byty (bez zařízení)	3,3	3,5	4,5	3,4	4,5	3,8	3,5	3,2
ženy	784 459	124 952	85 126	45 632	42 711	24 320	65 560	33 490
v tom podle způsobu bydlení (%)								
samostatně v bytě	88,0	88,9	84,4	88,2	87,7	87,1	89,0	87,9
v bytě spolu s další domácností mimo byty (bez zařízení)	10,5	9,2	13,3	9,8	10,4	10,8	9,8	10,5
mimo byty (bez zařízení)	1,5	1,9	2,3	2,0	1,9	2,0	1,2	1,6

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
							OBVATELSTVO podle SLDB 2011
547 916	511 627	505 565	1 163 508	628 427	579 944	1 205 834	Počet obyvatel s obvyklým pobytem
50,9	50,7	50,5	51,2	51,4	51,3	51,4	z toho ženy (%)
							Muži podle způsobu bydlení:
261 205	245 065	245 172	552 493	297 678	277 131	570 154	v bytech
2 534	1 954	1 741	5 435	2 969	2 240	5 627	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
5 228	5 291	3 283	9 954	4 879	3 129	10 708	v zařízeních
							Ženy podle způsobu bydlení:
273 000	253 678	250 879	584 187	316 180	291 990	607 760	v bytech
1 792	1 284	1 093	3 477	1 962	1 307	2 985	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
4 157	4 355	3 397	7 962	4 759	4 147	8 600	v zařízeních
268 967	252 310	250 196	567 882	305 526	282 500	586 489	Muži celkem
							z toho podle rodinného stavu (%):
43,5	44,0	44,2	44,9	44,4	44,2	44,6	svobodní
44,3	44,7	46,0	44,4	44,1	45,6	43,2	ženatí
9,4	8,4	7,1	8,1	8,8	7,6	9,5	rozvedení
2,6	2,6	2,5	2,4	2,5	2,4	2,6	ovdovělí
278 949	259 317	255 369	595 626	322 901	297 444	619 345	Ženy celkem
							z toho podle rodinného stavu (%):
33,9	34,3	34,0	35,2	35,0	34,0	34,8	svobodné
42,5	43,3	45,0	42,2	41,9	43,4	40,8	vdané
11,3	10,1	8,5	10,5	10,8	9,5	11,7	rozvedené
12,2	12,1	12,4	12,1	12,2	13,0	12,6	ovdovělé
240 649	222 989	219 448	516 337	278 711	257 480	534 630	Ženy ve věku 15 a více let
							z toho s počtem všech živě narozených dětí (%):
19,8	20,5	20,6	23,0	21,0	21,5	20,4	0
16,7	15,3	12,8	17,6	15,8	14,5	17,4	1
44,1	43,0	42,3	39,8	41,7	42,0	41,4	2
15,8	17,8	21,0	16,3	18,3	19,0	17,5	3 a více
							Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)
27,3	32,8	49,6	45,7	38,8	58,2	42,3	muži
33,3	39,3	56,8	53,7	46,4	65,9	50,0	ženy
							Rodáci ⁶⁾ (%)
49,0	50,4	55,8	53,3	51,5	56,2	53,4	muži
42,4	43,9	46,4	49,3	45,0	49,9	49,6	ženy
							Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště (% ze zaměstnaných osob daného pohlaví)
41,2	44,6	44,5	40,3	43,7	46,7	43,8	muži
42,3	44,5	44,5	40,9	43,3	46,4	38,8	ženy
							DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011
228 256	207 396	198 504	473 520	257 964	229 682	507 608	Hospodařící domácnosti celkem
							z toho typ domácnosti (%):
45,0	47,0	50,0	44,4	45,5	48,4	43,3	úplné rodiny – sezdaná soužití
5,4	5,3	4,4	4,9	5,2	4,4	5,3	úplné rodiny – nesezdaná soužití
2,5	2,4	2,3	2,3	2,4	2,3	2,4	neúplné rodiny – v čele muž
10,0	9,8	9,4	10,8	10,7	10,6	11,1	neúplné rodiny – v čele žena
13,8	13,3	12,7	13,6	13,1	12,2	14,2	domácnosti jednotlivců – muži
17,8	17,0	15,9	17,1	17,5	16,7	18,0	domácnosti jednotlivců – ženy
72 208	62 789	56 688	145 117	78 801	66 330	163 089	z celku hospodařící domácnosti jednotlivců
31 501	27 601	25 141	64 304	33 759	28 086	71 962	muži
							v tom podle způsobu bydlení (%)
82,4	83,2	84,2	81,4	82,9	84,0	84,3	samostatně v bytě
14,6	14,3	13,0	15,4	14,4	13,5	13,5	v bytě spolu s další domácností
3,0	2,5	2,7	3,2	2,7	2,5	2,2	mimo byty (bez zařízení)
40 707	35 188	31 547	80 813	45 042	38 244	91 127	ženy
							v tom podle způsobu bydlení (%)
88,5	88,6	89,1	87,1	88,6	88,3	88,9	samostatně v bytě
10,1	10,3	9,8	11,6	10,2	10,7	10,2	v bytě spolu s další domácností
1,4	1,2	1,1	1,3	1,2	1,0	0,9	mimo byty (bez zařízení)

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
VZDĚLÁNÍ								
(Výběrové šetření pracovních sil)								
Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+								
(vybrané kódy ISCED, %)								
základní vzdělání a bez vzdělání	10,5	6,9	9,2	10,0	9,0	16,8	16,3	13,5
střední bez maturity	39,2	19,6	40,2	44,8	44,8	43,8	42,9	42,9
střední s maturitou	31,1	33,1	32,5	30,7	30,0	27,9	30,6	29,3
vysokoškolské	19,1	40,4	18,0	14,5	16,2	11,5	10,2	14,2
Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+								
(vybrané kódy ISCED, %)								
základní vzdělání a bez vzdělání	16,6	8,7	16,7	17,4	16,5	21,3	24,2	19,3
střední bez maturity	26,2	13,8	25,6	28,6	28,2	29,8	28,4	29,6
střední s maturitou	37,5	41,0	39,3	37,2	37,5	35,7	35,2	35,8
vysokoškolské	19,6	36,4	18,4	16,8	17,8	13,3	12,2	15,3
VZDĚLÁVÁNÍ⁷⁾ (Pramen: MŠMT)								
Podíl dívek/žen na počtu žáků a studentů (%)								
středních škol	49,5	49,8	49,2	48,5	49,7	51,0	49,8	49,9
v tom podle oborů vzdělání:								
obory gymnázií	57,3	54,3	55,3	58,4	57,3	55,3	57,5	58,6
obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)	46,1	46,8	46,6	44,5	46,8	48,8	46,9	46,7
obory nástavbového studia	45,5	49,9	42,2	42,5	44,3	56,0	53,7	50,8
vyšších odborných škol	73,0	71,1	77,5	49,2	67,3	82,7	77,5	67,0
vysokých škol s místem výuky v kraji	55,9	53,7	52,6	62,0	55,2	63,5	66,4	55,1
vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji	55,9	53,5	57,0	56,8	57,6	55,8	57,7	57,5
v tom podle typu studijního programu:								
bakalářský	55,1	53,0	55,7	56,5	57,0	55,0	56,6	57,0
magisterský včetně navazujícího magisterského	59,6	56,5	61,6	59,5	62,2	60,0	62,4	62,3
doktorský	44,6	46,7	46,5	47,0	41,8	32,5	38,8	38,2
základních uměleckých škol	69,9	66,5	69,9	67,7	70,0	69,1	71,2	72,3
Podíl žen na počtu učitelů (%)								
mateřských škol	99,4	98,7	99,5	99,6	99,4	99,5	99,6	99,8
základních škol	84,5	83,6	86,7	83,7	85,6	83,6	84,9	84,8
středních škol	60,2	61,5	61,4	57,8	61,0	62,2	60,2	57,4
vyšších odborných škol	66,0	60,8	63,8	59,9	66,0	74,4	74,1	63,2
EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA)								
(Výběrové šetření pracovních sil)								
Míra EA mužů celkem 15+								
z toho ve věku:								
20–24 let	59,7	46,7	54,0	65,2	58,4	57,3	68,3	62,6
25–29 let	92,9	91,0	94,6	93,9	92,8	87,0	90,2	94,9
30–34 let	97,5	99,4	97,7	98,8	96,4	99,5	97,0	97,3
55–59 let	90,6	98,1	92,5	91,2	93,0	93,2	83,9	87,8
60–64 let	60,9	78,5	62,3	62,1	61,5	60,9	53,3	58,9
Míra EA žen celkem 15+	52,8	57,3	55,0	51,0	52,6	55,5	49,6	49,2
z toho ve věku:								
20–24 let	45,4	39,1	56,0	34,6	43,3	42,9	51,1	51,5
25–29 let	69,9	73,8	69,5	69,3	63,4	72,8	60,9	64,7
30–34 let	65,5	70,9	69,1	58,3	67,8	69,8	64,5	60,6
55–59 let	84,9	90,0	85,8	89,0	82,3	89,7	69,8	78,7
60–64 let	34,4	52,5	37,3	23,8	34,0	39,6	31,2	34,7
Míra EA mužů podle vzdělání								
základní vzdělání a bez vzdělání	28,0	27,3	24,3	25,5	26,3	42,6	41,1	32,0
střední bez maturity	69,0	69,5	69,0	70,4	70,7	74,6	68,0	69,5
střední s maturitou	74,0	74,8	73,2	73,3	72,1	73,9	75,1	74,1
vysokoškolské	81,9	83,0	87,2	78,8	79,4	75,4	75,0	77,3
Míra EA žen podle vzdělání								
základní vzdělání a bez vzdělání	16,5	18,2	15,6	15,0	21,2	25,1	22,2	15,9
střední bez maturity	53,1	49,3	53,7	53,8	54,2	58,2	51,7	51,8
střední s maturitou	58,3	55,8	61,9	56,4	56,2	63,2	58,6	55,9
vysokoškolské	72,5	71,5	77,6	71,6	71,8	77,9	73,3	70,8

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
							VZDĚLÁNÍ
							(Výběrové šetření pracovních sil)
							Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+ (vybrané kódy ISCED, %)
10,3	11,5	9,1	9,9	10,3	9,8	11,6	základní vzdělání a bez vzdělání
39,1	40,7	44,5	38,1	44,2	44,5	41,3	střední bez maturity
31,4	32,4	31,6	29,2	32,6	30,4	30,8	střední s maturitou
19,1	15,4	14,9	22,8	12,8	15,3	16,3	vysokoškolské
							Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+ (vybrané kódy ISCED, %)
15,1	15,4	15,7	16,2	18,2	16,9	18,7	základní vzdělání a bez vzdělání
27,4	30,9	30,7	25,1	27,9	30,3	28,7	střední bez maturity
40,7	38,1	37,4	36,4	37,4	36,4	34,5	střední s maturitou
16,7	15,6	16,2	22,3	16,3	16,4	18,0	vysokoškolské
							VZDĚLÁVÁNÍ⁷⁾ (Pramen: MŠMT)
							Podíl dívek/žen na počtu žáků a studentů (%)
48,5	48,7	51,5	49,3	49,6	49,0	49,5	středních škol
							v tom podle oborů vzdělání:
57,2	58,0	60,3	57,0	58,1	61,3	59,8	obory gymnázií
							obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)
45,1	45,5	47,9	45,6	45,8	43,9	45,4	obory nástavbového studia
39,2	36,4	48,2	40,0	48,4	40,7	46,7	vyšších odborných škol
71,1	85,0	81,8	77,4	75,0	59,1	76,8	vysokých škol s místem výuky v kraji
66,2	55,2	70,8	52,1	68,0	58,4	53,3	vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji
56,0	56,6	57,8	56,8	57,3	57,6	56,2	v tom podle typu studijního programu:
							bakalářský
54,9	55,0	57,1	55,8	56,1	56,6	55,3	magisterský včetně navazujícího
							magisterského
59,7	61,5	61,6	60,6	61,7	61,6	61,1	doktorský
44,3	43,9	41,7	48,1	47,3	44,3	40,9	základních uměleckých škol
69,6	70,6	71,2	70,6	70,3	70,3	70,6	Podíl žen na počtu učitelů (%)
							mateřských škol
99,5	99,2	99,7	99,6	99,5	99,4	99,5	základních škol
83,1	85,4	82,9	83,8	84,4	83,8	84,9	středních škol
56,4	59,0	56,9	60,4	61,8	58,5	62,9	vyšších odborných škol
72,5	70,2	70,9	77,8	68,6	51,8	70,9	
							EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA)
							(Výběrové šetření pracovních sil)
67,1	67,7	67,9	68,5	67,6	68,6	67,3	Míra EA mužů celkem 15+ z toho ve věku:
							20–24 let
60,0	69,3	61,1	57,7	64,1	57,6	64,3	25–29 let
91,5	95,9	91,1	91,3	94,7	92,8	95,7	30–34 let
96,8	97,7	98,6	97,7	94,2	97,9	95,6	55–59 let
91,5	93,5	92,8	86,8	93,0	90,1	85,4	60–64 let
58,9	54,4	58,6	60,5	59,2	67,7	50,6	Míra EA žen celkem 15+ z toho ve věku:
52,0	52,9	51,3	52,1	52,4	49,6	52,6	20–24 let
							25–29 let
44,7	46,0	40,8	45,0	45,1	37,6	47,7	30–34 let
76,0	76,9	70,6	72,7	73,7	67,5	67,1	55–59 let
61,5	62,8	57,4	63,4	66,8	57,5	69,1	60–64 let
89,8	86,9	83,1	87,4	89,2	83,6	82,3	Míra EA mužů podle vzdělání
28,1	28,7	28,1	35,0	30,8	28,0	33,5	základní vzdělání a bez vzdělání
							střední bez maturity
27,2	24,0	19,5	24,2	22,1	22,1	26,9	střední s maturitou
68,4	68,9	68,0	69,0	68,0	69,9	67,2	vysokoškolské
71,4	74,2	76,0	72,7	75,2	74,2	75,4	Míra EA žen podle vzdělání
79,3	83,6	80,3	81,2	84,0	83,5	81,5	základní vzdělání a bez vzdělání
							střední bez maturity
13,9	15,3	11,7	15,0	15,6	8,6	16,8	střední s maturitou
50,6	53,9	50,4	53,8	53,3	50,2	56,6	vysokoškolské
59,1	59,5	59,8	55,3	60,1	59,1	58,8	
71,6	71,7	71,4	72,0	73,7	69,0	71,6	

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Zaměstnaní celkem (tis. osob)	5 293,8	706,8	680,0	315,8	293,0	151,8	385,2	210,3
z toho ženy (%)	44,3	45,2	44,8	43,7	44,0	45,6	43,2	43,3
Zaměstnaní muži (tis. osob)	2 946,5	387,1	375,4	177,7	164,1	82,6	219,0	119,2
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci ⁸⁾	79,4	73,3	76,1	80,0	79,9	83,2	82,2	78,3
zaměstnavatelé	4,3	3,6	4,9	4,0	4,1	5,7	5,1	6,6
pracující na vlastní účet	16,1	22,9	18,8	15,8	16,0	10,9	12,5	14,9
v tom podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví a rybářství	3,6	0,3	3,5	6,8	4,7	4,8	2,5	2,4
průmysl, stavebnictví	48,3	25,8	43,8	50,5	52,4	48,3	52,8	58,6
služby	48,1	73,9	52,7	42,7	42,9	46,9	44,6	39,0
Zaměstnané ženy (tis. osob)	2 347,3	319,7	304,6	138,2	128,9	69,2	166,2	91,1
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci ⁸⁾	87,6	83,5	85,5	87,9	87,6	89,0	87,0	89,1
zaměstnavatelé	1,6	2,0	2,2	1,2	1,4	1,0	1,4	1,0
pracující na vlastní účet	9,9	13,9	11,2	9,7	10,5	9,0	10,0	8,4
v tom podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví a rybářství	1,8	.	2,3	3,6	1,5	1,7	1,7	0,8
průmysl, stavebnictví	23,9	9,5	20,8	28,0	28,4	26,6	22,0	36,1
služby	74,3	90,5	76,9	68,4	70,1	71,7	76,2	63,2
MZDY A PLATY								
(Kč; IS o průměrném výděлку MPSV)								
Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře								
muži	30 749	36 240	32 595	29 132	31 949	28 189	29 271	30 644
ženy	24 772	29 795	25 281	24 385	25 307	22 502	23 740	24 940
Medián měsíčního platu v nepodnikatel. sféře								
muži	36 696	43 700	35 597	34 989	36 214	36 201	35 157	35 137
ženy	31 561	36 569	30 612	30 260	32 071	30 504	30 067	30 665
Gender pay gap (GPG) ⁹⁾ (%)								
v podnikatelské sféře	19,4	17,8	22,4	16,3	20,8	20,2	18,9	18,6
v nepodnikatelské sféře	14,0	16,3	14,0	13,5	11,4	15,7	14,5	12,7
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.								
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)								
Uchazeči o zaměstnání	231 534	18 476	25 238	11 060	9 009	6 229	26 335	10 091
z toho ženy (%)	50,9	52,2	53,6	50,7	50,5	50,6	54,6	52,5
Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)								
muži	24,6	21,8	23,4	14,1	17,3	21,8	26,7	19,3
ženy	27,6	22,3	27,7	18,1	19,2	25,2	32,8	24,5
Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti	82 355	6 449	9 630	4 899	3 745	1 891	7 413	3 757
z toho ženy (%)	51,1	56,4	53,3	51,3	51,5	54,4	55,9	54,1
Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)								
muži	8 202	10 280	8 759	8 202	8 688	8 464	7 822	7 917
ženy	6 845	8 878	7 288	6 620	6 940	6 904	6 260	6 859
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁰⁾ (%)								
muži	2,98	1,84	2,42	2,35	2,08	2,86	3,98	3,00
ženy	3,17	2,02	2,87	2,41	2,16	3,00	5,06	3,37
ZDRAVOTNICTVÍ (Pramen: ÚZIS ČR)								
Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele								
praktický lékař pro dospělé (20+)								
muži	2,05	1,60	1,95	2,13	1,87	1,93	2,23	2,31
ženy	2,41	1,98	2,33	2,46	2,20	2,24	2,68	2,78
praktický zubní lékař								
muži	1,44	1,25	1,37	1,44	1,47	1,27	1,32	1,47
ženy	1,70	1,50	1,63	1,69	1,74	1,54	1,64	1,74
ambulantní specialisté								
muži	4,79	5,29	4,79	4,34	4,61	4,32	4,45	3,99
ženy	7,37	8,25	7,46	6,70	7,18	6,72	6,96	6,30

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
270,4	258,6	251,9	583,4	311,6	286,3	588,7	Zaměstnaní celkem (v tis.)
44,5	44,4	43,3	44,1	44,9	43,2	44,9	z toho ženy (%)
150,0	143,8	142,9	326,1	171,6	162,6	324,4	Zaměstnaní muži (v tis.)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
80,4	82,6	82,8	81,8	79,7	78,4	82,2	zaměstnanci ⁸⁾
4,5	4,8	3,0	3,3	4,9	3,8	4,4	zaměstnavatelé
15,0	12,5	14,0	14,8	14,7	17,8	13,4	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
6,0	5,1	6,6	3,5	6,3	2,9	2,3	zemědělství, lesnictví a rybnářství
50,8	57,0	57,1	47,5	49,5	59,8	56,0	průmysl, stavebnictví
43,3	37,9	36,3	49,0	44,3	37,3	41,6	služby
120,4	114,8	108,9	257,3	140,0	123,6	264,4	Zaměstnané ženy (v tis.)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
89,0	89,7	89,5	88,5	87,8	88,1	90,6	zaměstnanci ⁸⁾
1,1	2,1	2,1	1,4	1,5	2,2	1,4	zaměstnavatelé
9,7	7,5	8,2	9,2	8,9	9,0	7,4	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
3,0	2,5	3,4	1,9	2,3	1,4	1,0	zemědělství, lesnictví a rybnářství
26,8	29,4	30,1	22,1	30,1	33,0	24,9	průmysl, stavebnictví
70,3	68,1	66,5	76,0	67,6	65,6	74,1	služby
							MZDY A PLATY
							(Kč; IS o průměrném výdělku MPSV)
							Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře
30 114	29 140	30 025	30 370	28 248	29 843	29 581	muži
23 550	24 042	23 019	24 007	22 508	22 843	22 551	ženy
							Medián měsíčního platu v nepodnikatel. sféře
35 122	34 020	35 151	35 544	34 753	34 869	35 561	muži
30 792	29 858	30 440	31 610	31 083	29 525	30 789	ženy
							Gender pay gap (GPG) ⁹⁾ (%)
21,8	17,5	23,3	21,0	20,3	23,5	23,8	v podnikatelské sféře
12,3	12,2	13,4	11,1	10,6	15,3	13,4	v nepodnikatelské sféře
							NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.
							dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)
8 968	7 914	10 628	32 042	14 801	10 954	39 789	Uchazeči o zaměstnání
50,8	48,6	49,4	51,4	48,7	47,8	48,0	z toho ženy (%)
							Podíl uchazečů v evidenci
							déle než 12 měsíců (%)
17,7	9,5	22,1	27,5	21,1	19,0	37,2	muži
19,7	12,6	26,9	32,0	27,3	21,8	35,4	ženy
							Uchazeči o zaměstnání s podporou
3 755	3 921	4 792	11 197	5 546	4 571	10 789	v nezaměstnanosti
51,1	47,4	45,2	50,6	47,4	47,6	49,0	z toho ženy (%)
							Průměrná měsíční výše podpory
							v nezaměstnanosti (Kč)
7 911	7 919	8 143	8 047	7 714	7 605	7 706	muži
6 684	6 606	6 585	6 835	6 431	6 422	6 170	ženy
							Podíl nezaměstnaných osob ¹⁰⁾ (%)
2,25	2,20	3,00	3,69	3,42	2,67	4,79	muži
2,37	2,18	3,05	4,04	3,32	2,55	4,51	ženy
							ZDRAVOTNICTVÍ (Pramen: ÚZIS ČR)
							Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní
							péče na 1 obyvatele
							praktický lékař pro dospělé (20+)
2,16	2,16	2,13	2,01	2,16	2,23	2,07	muži
2,53	2,59	2,45	2,37	2,49	2,59	2,43	ženy
							praktický zubní lékař
1,51	1,44	1,54	1,47	1,57	1,64	1,52	muži
1,78	1,70	1,78	1,72	1,83	1,88	1,78	ženy
							ambulantní specialisté
4,73	4,69	4,49	4,73	5,13	4,79	5,00	muži
7,16	7,09	6,81	7,19	8,11	7,29	7,63	ženy

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
ZDRAVOTNÍ STAV (Pramen: ÚZIS ČR)								
Podíl osob s vysokým krevním tlakem z obyvatel kraje (%; rok 2014)								
muži	23,4	23,0	19,9	25,8	26,0	33,9	18,7	22,1
ženy	23,9	26,5	18,3	24,9	29,3	29,2	19,8	26,4
Léčení diabetici na 1 000 obyvatel								
muži	96,5	80,9	95,7	101,9	98,1	97,2	100,6	90,0
ženy	95,2	74,6	91,8	96,2	97,5	98,0	103,2	89,8
Incidence novotvarů ¹¹⁾ na 100 000 obyvatel								
muži	604,1	581,9	556,5	617,6	657,9	609,2	608,9	596,3
ženy	510,4	541,2	463,2	491,7	561,0	568,1	526,3	499,2
DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST								
Průměrný počet nemocensky pojištěných								
muži	2 391 394	616 776	230 845	118 711	119 790	41 710	132 663	80 158
ženy	2 341 344	650 707	218 512	114 160	108 078	44 953	150 892	75 521
Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz na 100 pojištěnců								
muži	36,6	27,8	39,9	40,2	43,5	42,6	40,7	45,7
ženy	41,7	35,8	44,4	46,6	48,9	46,6	44,5	50,6
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti								
pro nemoc								
muži	3,251	2,405	3,332	3,522	3,368	3,452	3,569	3,532
ženy	4,428	3,494	4,619	5,136	4,926	4,778	4,790	5,103
pro pracovní úraz								
muži	0,199	0,111	0,188	0,286	0,271	0,204	0,258	0,188
ženy	0,097	0,062	0,102	0,139	0,131	0,094	0,164	0,098
pro ostatní úraz								
muži	0,585	0,382	0,559	0,793	0,635	0,623	0,599	0,633
ženy	0,381	0,277	0,375	0,518	0,417	0,416	0,407	0,415
Počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ								
muži	40,3	38,0	37,3	41,8	35,9	36,7	39,7	34,8
ženy	43,0	39,1	41,9	45,4	40,8	41,4	43,9	40,5
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen: MPSV)								
Podíl žen mezi uživateli sociálních služeb (osoby starší 18 let, %)								
pečovatelská služba	69,6	71,4	69,1	68,7	68,4	67,6	71,5	72,3
osobní asistence	65,1	65,8	66,1	62,0	65,2	59,9	63,9	67,9
odlehčovací služby	64,6	69,6	65,9	61,5	70,1	81,0	67,3	60,0
domovy pro seniory	74,8	79,2	74,1	73,4	71,2	73,7	72,4	75,1
domovy se zvláštním režimem	70,1	74,1	74,0	69,0	67,3	77,4	67,2	73,1
domovy pro osoby se zdravotním postižením	45,8	56,5	44,4	49,6	47,2	72,0	37,4	55,5
azylové domy	46,3	40,0	70,2	55,5	64,0	32,5	51,4	50,6
denní stacionáře	55,3	54,1	61,8	46,1	44,1	49,4	49,1	57,8
sociální poradny	60,8	61,2	61,7	62,6	58,0	65,1	58,9	59,7
Starobní důchody (prosinec)								
příjemci důchodu (plného nebo poměrného; včetně souběhu s vdovským/vdoveckým)								
muži	947 979	101 528	115 237	59 320	53 610	26 579	72 039	40 498
ženy	1 462 101	165 010	172 271	90 154	80 404	40 734	110 365	61 438
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)								
muži	13 703	14 487	13 880	13 455	13 582	13 260	13 598	13 463
ženy	11 296	12 333	11 408	11 286	11 271	11 000	11 084	11 267
Vdovecké/vdovské důchody sólo (prosinec)								
příjemci důchodu								
muži	5 318	538	675	369	282	160	410	214
ženy	22 121	2 187	2 677	1 199	1 012	618	1 836	837
průměrná měsíční výše důchodu (Kč)								
muži	7 137	7 341	7 322	7 265	7 118	6 861	6 823	7 160
ženy	8 029	8 117	8 091	7 834	7 964	7 658	7 888	7 810

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
							ZDRAVOTNÍ STAV (Pramen: ÚZIS ČR)
							Podíl osob s vysokým krevním tlakem z obyvatel kraje (%; rok 2014)
21,4	21,7	27,7	21,8	16,7	24,7	29,5	muži
24,4	25,1	31,7	20,6	22,6	27,9	22,7	ženy
							Léčení diabetici na 1 000 obyvatel
105,1	100,4	101,8	92,5	101,1	96,6	99,6	muži
103,4	100,4	100,5	90,9	100,5	100,3	104,2	ženy
							Incidence novotvarů ¹¹⁾ na 100 000 obyvatel
647,5	602,3	602,9	597,3	604,8	636,4	616,3	muži
551,1	504,4	488,7	497,3	502,9	485,9	515,1	ženy
							DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST
							Průměrný počet nemocensky pojištěných
105 338	105 056	95 060	255 233	119 304	118 273	252 477	muži
95 251	98 536	84 153	247 817	119 751	106 809	226 203	ženy
							Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz na 100 pojištěnců
42,3	38,6	39,7	35,2	37,5	37,6	39,8	muži
45,9	45,3	45,0	40,5	37,6	40,8	43,2	ženy
							Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti
							pro nemoc
3,357	3,246	3,593	3,272	3,661	3,926	4,073	muži
4,602	4,747	5,078	4,330	4,387	5,053	5,182	ženy
							pro pracovní úraz
0,256	0,227	0,298	0,197	0,232	0,215	0,232	muži
0,106	0,113	0,138	0,082	0,090	0,097	0,107	ženy
							pro ostatní úraz
0,627	0,650	0,722	0,600	0,634	0,805	0,713	muži
0,454	0,430	0,450	0,365	0,391	0,484	0,453	ženy
							Počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ
36,6	39,0	42,4	42,2	44,1	48,1	46,0	muži
41,1	42,7	46,0	43,0	47,3	50,4	48,6	ženy
							SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen: MPSV)
							Podíl žen mezi uživateli sociálních služeb (osoby starší 18 let, %)
69,3	68,6	68,3	69,8	70,5	69,8	68,0	pečovatelská služba
62,0	68,3	66,6	60,4	63,0	68,6	65,9	osobní asistence
62,8	61,0	63,0	63,8	60,8	70,3	62,9	odlehčovací služby
75,3	76,3	74,0	77,2	72,0	76,8	75,7	domovy pro seniory
73,7	64,3	71,4	72,6	70,0	65,0	66,3	domovy se zvláštním režimem
59,5	43,7	29,3	40,5	36,1	56,9	45,1	domovy pro osoby se zdravotním postižením
59,3	61,3	49,6	52,5	41,2	42,4	35,3	azylové domy
61,0	51,2	53,6	52,6	55,3	65,7	53,7	denní stacionáře
59,8	59,7	61,6	61,0	57,6	61,8	61,9	sociální poradny
							Starobní důchody (prosinec)
							příjemci důchodu (plného nebo poměrného; včetně souběhu s vdovským/vdoveckým)
53 375	48 570	49 321	103 679	57 856	53 707	112 660	muži
81 794	73 291	73 649	164 635	91 867	85 920	170 569	ženy
							průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)
13 434	13 361	13 351	13 491	13 244	13 451	14 236	muži
11 255	11 111	11 034	11 218	11 022	11 098	10 876	ženy
							Vdovecké/vdovské důchody sólo (prosinec)
							příjemci důchodu
283	265	263	543	360	343	613	muži
1 002	967	930	2 277	1 364	1 274	3 941	ženy
							průměrná měsíční výše důchodu (Kč)
7 202	7 197	7 200	7 071	7 145	7 200	6 898	muži
7 892	7 841	7 929	7 877	7 857	7 940	8 465	ženy

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ								
(vč. městských obvodů; říjen 2018)								
Podíl žen mezi kandidáty (%)	33,3	38,0	34,4	30,5	32,0	34,9	36,5	34,8
Podíl žen mezi zvolenými zastupiteli (%)	28,0	29,3	30,9	25,1	26,5	30,8	31,6	30,6
Zvolení zastupitelé z počtu kandidátů (%)	28,6	11,8	36,3	32,9	34,6	22,9	22,6	28,0
mezi muži	30,9	13,5	38,3	35,5	37,4	24,3	24,3	29,7
mezi ženami	24,1	9,1	32,6	27,1	28,6	20,2	19,5	24,7
KRIMINALITA (Pramen: Policejní prezidium ČR)								
Stíhané osoby na 1 000 mužů/žen (‰)								
muži	13,5	14,1	11,5	13,9	13,3	16,9	20,7	16,6
ženy	2,7	2,9	2,0	2,9	2,2	2,9	4,7	3,5
ZÁVISLOSTI (Pramen: ÚZIS ČR)								
Ambulantní pacienti s diagnózou poruchy příjmu potravy na 100 000 obyvatel (rok 2017)								
muži	6,9	17,4	2,4	5,1	2,1	3,4	6,9	3,2
ženy	62,7	206,2	21,3	44,2	41,1	25,4	32,1	53,1
Osoby v substituční léčbě na opiátech/opioidech na 100 000 obyvatel (průměr let 2017–2018)								
muži	30,2	92,4	43,7	23,7	13,2	7,5	57,3	6,7
ženy	12,8	39,7	16,6	10,5	6,8	2,7	26,2	2,9
Kuřáci tabákových výrobků (%; rok 2014)								
současní kuřáci								
muži	27,6	22,5	28,7	26,0	15,9	30,4	28,8	20,5
ženy	15,7	17,6	17,1	13,1	15,7	23,3	20,9	16,7
bývalí kuřáci								
muži	15,5	15,1	12,5	20,7	15,7	16,4	11,9	16,8
ženy	8,0	4,5	7,7	11,7	6,6	13,9	7,2	9,5
nikdy nekouřící								
muži	56,9	62,4	58,8	53,4	68,4	53,2	59,3	62,7
ženy	76,3	77,9	75,1	75,2	77,7	62,8	71,8	73,8
DOPRAVNÍ NEHODY								
(Pramen: Policejní prezidium ČR)								
zaviněné chodcem								
z toho ženou (%)	1 161	303	102	42	96	44	95	47
z toho ženou (%)	20,2	24,1	16,7	23,8	22,9	15,9	16,8	14,9
zaviněné řidičem nemotorového vozidla								
z toho ženou (%)	2 896	134	314	248	190	59	117	182
z toho ženou (%)	24,4	15,7	20,1	30,6	25,8	28,8	15,4	26,4
zaviněné řidičem motorového vozidla								
z toho ženou (%)	86 632	21 934	11 765	3 962	3 113	2 339	9 016	3 449
z toho ženou (%)	17,7	16,3	18,8	17,4	19,5	16,4	20,9	17,4
INFORMAČNÍ SPOLEČNOST								
Jednotlivci – muži 16+ používající (%) ; tříletý průměr 2016–2018)								
internet	81,0	86,3	85,1	79,7	82,9	80,8	77,6	77,5
internet na mobilním telefonu	53,5	64,0	59,1	49,0	57,8	57,3	52,7	46,2
internetové bankovníctví	54,4	56,8	60,1	51,6	56,5	54,1	48,5	55,8
nakupování na internetu	49,4	54,6	51,4	48,1	46,5	50,8	40,4	46,0
profil na sociálních sítích	44,9	50,4	46,8	46,5	44,7	40,5	46,6	37,4
Jednotlivci – ženy 16+ používající (%) ; tříletý průměr 2016–2018)								
internet	76,5	82,6	80,0	76,5	79,4	77,7	73,4	72,1
internet na mobilním telefonu	46,7	56,9	50,0	44,1	53,8	49,3	47,2	40,7
internetové bankovníctví	50,3	49,3	51,5	46,7	54,5	53,5	44,5	52,1
nakupování na internetu	49,7	52,2	52,5	54,7	53,2	52,3	41,1	44,1
profil na sociálních sítích	46,2	52,0	46,2	48,4	49,3	39,1	48,1	41,1

1) občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu

2) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

3) podíl manželsky narozených dětí prvního pořadí počatých před sňatkem (narozených v době trvání manželství 0–7 měsíců)

4) průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné

5) průměrný počet potratů, které by připadly na jednu ženu za předpokladu, že by míry potratovosti podle věku, zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce, zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
							VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ
							(vč. městských obvodů; říjen 2018)
32,4	32,2	28,7	33,1	34,9	31,3	34,4	Podíl žen mezi kandidáty (%)
28,7	28,4	23,4	26,6	30,0	25,7	28,7	Podíl žen mezi zvolenými zastupiteli (%)
34,7	33,1	40,1	24,9	26,3	25,9	19,8	Zvolení zastupitelé z počtu kandidátů (%)
36,5	34,9	43,1	27,3	28,3	28,0	21,5	mezi muži
30,8	29,2	32,7	20,0	22,6	21,3	16,5	mezi ženami
							KRIMINALITA (Pramen: Policejní prezidium ČR)
							Stíhané osoby na 1 000 mužů/žen (‰)
12,5	10,0	9,4	11,5	12,7	12,2	16,4	muži
2,4	1,9	1,9	2,4	2,8	2,1	3,0	ženy
							ZÁVISLOSTI (Pramen: ÚZIS ČR)
							Ambulantní pacienti s diagnózou poruchy
							příjmu potravy na 100 000 obyvatel (rok 2017)
7,4	2,7	4,4	13,0	10,0	1,4	3,9	muži
63,6	47,1	37,5	63,5	53,8	30,6	43,4	ženy
							Osoby v substituční léčbě na opiátech/ opioidech na 100 000 obyvatel
							(průměr let 2017–2018)
30,8	7,8	7,3	20,4	9,5	2,1	9,0	muži
9,1	3,6	3,5	11,1	3,6	0,5	2,8	ženy
							Kuřáci tabákových výrobků (%) (rok 2014)
							současní kuřáci
34,9	27,3	24,0	27,1	36,9	23,3	35,7	muži
15,6	10,7	14,0	11,0	14,5	8,6	18,2	ženy
							bývalí kuřáci
18,1	17,5	24,5	17,4	18,4	14,1	9,3	muži
10,0	8,2	10,1	7,9	7,7	4,3	9,4	ženy
							nikdy nekouřící
47,0	55,2	51,5	55,5	44,7	62,7	55,0	muži
74,4	81,2	75,9	81,1	77,8	87,0	72,4	ženy
							DOPRAVNÍ NEHODY
							(Pramen: Policejní prezidium ČR)
53	40	32	133	46	31	97	zaviněné chodcem
22,6	20,0	15,6	18,0	13,0	22,6	20,6	z toho ženou (%)
198	212	105	309	260	218	350	zaviněné řidičem nemotorového vozidla
20,7	20,3	31,4	22,7	26,5	28,0	28,3	z toho ženou (%)
3 948	3 385	2 926	6 087	3 960	2 982	7 766	zaviněné řidičem motorového vozidla
19,4	19,9	16,5	16,7	14,8	18,0	17,2	z toho ženou (%)
							INFORMAČNÍ SPOLEČNOST
							Jednotlivci – muži 16+ používající
							(%; tříletý průměr 2016–2018)
77,8	80,2	77,9	81,7	76,1	78,3	80,4	internet
50,7	45,9	46,9	51,9	50,1	50,4	51,4	internet na mobilním telefonu
54,6	59,8	49,1	55,6	48,6	51,7	52,7	internetové bankovníctví
52,0	52,9	50,4	50,4	45,2	48,2	50,0	nakupování na internetu
38,1	42,1	38,7	45,3	41,2	47,5	46,2	profil na sociálních sítích
							Jednotlivci – ženy 16+ používající
							(%; tříletý průměr 2016–2018)
73,9	76,3	71,5	75,9	70,9	75,4	75,6	internet
47,8	40,9	39,1	42,1	40,4	43,7	45,3	internet na mobilním telefonu
52,3	57,5	45,1	52,6	45,5	52,8	50,1	internetové bankovníctví
48,7	54,0	46,7	51,1	44,5	47,8	48,7	nakupování na internetu
43,8	44,0	37,1	46,5	39,6	47,5	47,7	profil na sociálních sítích

⁶⁾ podíl osob žijících v obci, kde se narodily, tj. v obci faktického bydliště matky v době narození této osoby

⁷⁾ stav za veřejné a soukromé vysoké školy k 31. 12., za ostatní školy k 30. 9.

⁸⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

⁹⁾ rozdíl mediánu mzdy mužů a žen vztážený k mediánu mzdy mužů

¹⁰⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku

¹¹⁾ nové případy zhubných onemocnění dle Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10. decennální revize; dg. C00–C97 bez dg. C44 (průměr let 2012–2016)

Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2018

	Kraj celkem	v tom okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
OBYVATELSTVO								
Počet obyvatel k 31. 12.	642 133	194 585	61 381	90 653	71 308	50 971	70 738	102 497
z toho ženy (%)	50,6	51,1	49,6	50,6	50,6	49,8	50,5	50,7
Muži celkem	317 268	95 189	30 926	44 788	35 194	25 605	35 026	50 540
ve věku (%):								
0–14 let	16,4	17,2	17,0	15,3	15,6	16,1	16,3	16,2
15–64 let	66,2	66,1	67,1	66,3	65,6	67,1	66,3	65,4
65 a více let	17,5	16,7	15,8	18,4	18,9	16,8	17,4	18,4
Ženy celkem	324 865	99 396	30 455	45 865	36 114	25 366	35 712	51 957
ve věku (%):								
0–14 let	15,2	15,8	16,0	14,5	14,3	15,2	14,9	14,7
15–64 let	62,3	62,8	63,9	61,7	61,3	63,2	61,9	61,5
65 a více let	22,5	21,3	20,1	23,8	24,4	21,6	23,2	23,8
Cizinci k 31.12. (bez azylantů) ¹⁾	21 225	6 876	3 334	2 060	2 732	1 649	2 186	2 388
z toho ženy (%)	41,2	41,6	42,2	39,1	41,3	36,4	41,3	43,5
Podíl cizinců na obyvatelstvu (%)	3,3	3,5	5,4	2,3	3,8	3,2	3,1	2,3
Index stáří ²⁾	127,0	115,5	108,8	141,8	144,8	122,9	130,8	136,9
muži	106,7	97,2	93,1	120,4	121,0	104,8	107,2	114,0
ženy	148,5	134,6	125,7	163,9	170,1	142,2	156,1	161,2
Průměrný věk k 31. 12.	42,7	42,0	41,5	43,3	43,5	42,4	43,0	43,3
muži	41,4	40,7	40,4	42,0	42,1	41,1	41,5	41,9
ženy	43,9	43,2	42,5	44,6	44,9	43,6	44,4	44,7
Živě narození	6 748	2 197	712	867	680	532	698	1 062
z toho dívky (%)	49,2	49,6	49,7	48,2	47,6	48,9	50,3	49,3
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	50,3	45,7	58,0	53,6	53,1	49,8	50,4	50,0
Průměrný věk matky při narození dítěte	30,3	30,8	29,6	29,9	30,4	30,3	30,4	30,2
při narození prvního dítěte	28,6	29,1	27,7	28,1	28,5	28,1	28,5	28,6
Zemřelí	6 696	1 899	557	990	778	526	802	1 144
z toho ženy (%)	49,3	50,6	48,1	48,9	48,6	45,2	48,1	51,0
Zemřelí muži	3 398	939	289	506	400	288	416	560
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	27,7	27,4	24,2	27,9	31,5	26,0	26,4	28,9
nemoci oběhové soustavy	37,4	37,4	39,1	39,9	34,5	33,3	37,0	38,9
nemoci dýchací soustavy	9,4	10,1	9,0	8,7	8,5	8,0	9,9	9,8
vnější příčiny	7,0	6,5	8,0	6,3	6,8	6,6	7,7	7,9
Zemřelé ženy	3 298	960	268	484	378	238	386	584
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	24,0	23,5	23,5	24,2	21,2	23,9	24,6	26,0
nemoci oběhové soustavy	41,7	44,6	49,6	39,7	37,8	40,8	40,7	38,7
nemoci dýchací soustavy	9,2	10,2	8,2	11,2	7,7	8,4	7,8	8,7
vnější příčiny	3,6	2,8	4,5	2,5	4,0	1,7	7,3	3,6
Přirozený přírůstek	52	298	155	-123	-98	6	-104	-82
muži	29	168	69	-57	-44	-16	-69	-22
ženy	23	130	86	-66	-54	22	-35	-60
Naděje dožití při narození (2014–2018)								
muži	76,3	76,4	75,3	76,2	76,7	75,6	75,2	76,2
ženy	82,0	82,0	80,4	82,0	82,3	81,0	81,6	82,0
Naděje dožití ve věku 65 let (2014–2018)								
muži	16,2	16,3	15,7	15,9	16,4	15,3	15,7	16,2
ženy	19,7	19,7	18,6	19,7	20,0	18,9	19,5	19,6
Průměrný věk při prvním sňatku								
ženichové	32,2	32,2	33,0	31,8	32,4	32,5	31,8	32,1
nevěsty	29,4	29,8	30,1	28,7	29,5	29,1	29,1	29,3
Průměrný věk při prvním rozvodu								
muži	42,7	41,8	42,1	43,0	44,1	45,2	41,8	43,3
ženy	40,1	39,5	39,9	40,4	41,3	40,9	38,8	40,7
Přírůstek/úbytek stěhováním	1 885	950	39	-59	339	265	82	269
muži	1 226	442	47	68	194	200	60	215
ženy	659	508	-8	-127	145	65	22	54

Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2018

pokračování

	Kraj celkem	v tom okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
OBYVATELSTVO podle SLDB 2011								
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	628 336	186 462	60 516	90 604	69 843	50 010	69 786	101 115
z toho ženy (%)	50,9	51,3	50,2	50,9	51,0	50,6	50,7	51,1
Muži podle způsobu bydlení:								
v bytech	301 410	88 437	29 099	43 829	33 606	24 120	33 561	48 758
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	3 316	1 357	431	326	202	291	339	370
v zařízeních	3 570	1 064	594	327	415	303	505	362
Ženy podle způsobu bydlení:								
v bytech	313 169	93 150	29 551	45 286	35 014	24 759	34 645	50 764
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	2 573	1 173	322	210	129	178	268	293
v zařízeních	4 298	1 281	519	626	477	359	468	568
Muži celkem	308 296	90 858	30 124	44 482	34 223	24 714	34 405	49 490
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodní	44,0	44,1	45,6	44,1	43,1	45,5	43,7	43,0
ženatí	44,3	44,2	41,7	44,7	44,7	43,4	44,8	45,6
rozvedení	8,9	9,1	9,7	8,5	9,3	8,5	8,6	8,6
ovdovělí	2,6	2,5	2,6	2,6	2,7	2,5	2,7	2,6
Ženy celkem	320 040	95 604	30 392	46 122	35 620	25 296	35 381	51 625
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodné	34,4	35,2	36,4	34,3	33,0	35,0	33,1	33,1
vdané	42,7	42,1	41,0	43,1	42,8	42,4	43,4	43,7
rozvedené	10,7	11,5	11,4	9,9	10,7	10,2	10,3	10,3
ovdovělé	12,1	11,1	10,6	12,6	13,4	12,3	13,0	12,9
Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)								
muži	36,4	37,0	34,3	34,9	38,6	39,3	37,6	34,4
ženy	43,9	43,8	41,0	42,3	46,7	47,9	45,7	42,0
Rodáci (%) ³⁾								
muži	47,4	46,1	43,2	49,5	50,0	48,0	48,5	47,8
ženy	40,8	40,9	38,0	41,7	42,2	41,2	41,1	40,4
DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011								
Hospodařící domácnosti celkem	262 692	79 381	24 972	36 661	29 750	20 539	29 148	42 241
z toho typ domácnosti (%):								
úplné rodiny – sezdaná soužití	44,4	43,3	42,3	46,7	43,8	44,9	44,3	46,1
úplné rodiny – nesezdaná soužití	5,1	5,3	6,5	5,1	4,6	5,5	4,5	4,7
neúplné rodiny – v čele muž	2,5	2,4	2,8	2,4	2,6	2,5	2,5	2,3
neúplné rodiny – v čele žena	10,3	10,1	10,4	10,3	10,9	10,6	10,3	10,2
domácnosti jednotlivců – muži	14,7	14,9	15,6	13,8	15,1	14,8	14,8	14,2
domácnosti jednotlivců – ženy	17,4	18,2	16,1	16,5	17,8	16,3	17,8	17,2
z celku hospodařící domácnosti jednotlivců								
muži	38 563	11 805	3 885	5 048	4 498	3 045	4 301	5 981
z toho podle způsobu bydlení (%):								
samostatně v bytě	83,7	82,2	82,2	83,8	86,5	85,2	82,3	85,6
v bytě spolu s další domácností	12,9	12,8	14,7	13,9	11,2	11,6	14,4	12,2
mimo byty (bez zařízení)	3,4	5,1	3,1	2,2	2,3	3,2	3,2	2,2
ženy	45 632	14 455	4 021	6 039	5 307	3 347	5 191	7 272
z toho podle způsobu bydlení (%):								
samostatně v bytě	88,2	86,3	87,9	88,9	90,9	89,1	87,4	89,7
v bytě spolu s další domácností	9,8	9,9	10,6	10,2	8,2	9,2	11,2	9,3
mimo byty (bez zařízení)	2,0	3,8	1,5	1,0	0,9	1,7	1,5	1,0

Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2018

dokončení

	Kraj celkem	v tom okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
VZDĚLÁVÁNÍ⁴⁾ (Pramen: MŠMT)								
Podíl žen na počtu studentů vysokých škol s bydlištěm v kraji/okrese k 31. 12. (%)	56,8	55,9	59,8	58,8	57,1	55,3	58,4	55,2
v tom podle typu studijního programu:								
bakalářský	56,5	55,5	59,2	59,4	57,3	54,5	58,2	54,1
magisterský vč. navazujícího magisterského	59,5	57,9	63,6	59,3	59,8	60,9	62,8	58,2
doktorský	47,0	49,7	49,3	49,1	43,8	33,3	39,4	50,0
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.								
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)								
Uchazeči o zaměstnání								
muži	5 457	1 300	804	667	426	515	754	991
ženy	5 603	1 432	793	640	503	388	767	1 080
Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)								
muži	14,1	11,2	18,4	8,4	6,8	10,7	17,5	20,4
ženy	18,1	13,1	23,5	12,2	7,8	18,3	22,2	26,4
Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti								
muži	2 385	595	292	324	179	248	309	438
ženy	2 514	689	308	334	254	191	313	425
Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)								
muži	8 202	8 723	8 194	8 341	8 515	7 259	8 197	7 806
ženy	6 620	6 837	6 636	6 881	6 611	6 615	6 146	6 411
Podíl nezaměstnaných osob ⁵⁾ (%)								
muži	2,35	1,83	3,58	2,09	1,69	2,66	2,82	2,79
ženy	2,41	2,00	3,70	1,99	2,03	1,81	2,85	3,05
DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST (PN)								
Průměrné procento dočasné PN (%)								
muži	4,601	4,095	4,944	4,519	4,700	5,612	5,608	4,776
ženy	5,793	5,198	5,964	5,584	6,096	7,365	6,967	5,898
Počet kalendářních dnů dočasné PN na 1 nově hlášený případ								
muži	41,8	41,3	41,2	39,6	39,9	47,5	49,3	38,9
ženy	45,4	42,7	46,9	44,3	45,0	51,1	54,5	44,3
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen: MPSV)								
Starobní důchody (prosinec)								
příjemci důchodu (plného nebo poměrného; vč. souběhu s vdovským/vdoveckým)								
muži	59 320	16 630	5 276	9 179	7 131	4 668	6 803	9 633
ženy	90 154	25 855	7 612	13 617	10 848	6 903	10 248	15 071
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)								
muži	13 455	13 813	13 218	13 146	13 344	13 126	13 391	13 549
ženy	11 286	11 638	10 987	10 905	11 148	11 261	11 303	11 266
Vdovecké/vdovské důchody sólo (prosinec)								
příjemci důchodu								
muži	369	132	31	51	30	33	45	47
ženy	1 199	360	87	162	133	112	128	217
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)								
muži	7 265	7 235	7 634	7 278	6 986	7 499	7 154	7 212
ženy	7 834	7 814	7 539	7 840	7 893	7 637	7 810	8 058

1) občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu

2) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

3) podíl osob žijících v obci, kde se narodily, tj. v obci faktického bydliště matky v době narození této osoby

4) stav za veřejné a soukromé vysoké školy k 31. 12. 2018

5) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku

Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Jihočeského kraje v roce 2018

	Kraj celkem	Správní obvod obce s rozšířenou působností							
		Blatná	České Budějovice	Český Krumlov	Dačice	Jindřichův Hradec	Kaplice	Milevsko	Písek
OBYVATELSTVO									
Počet obyvatel k 31. 12.	642 133	13 661	161 376	41 707	18 857	47 076	19 674	18 187	53 121
z toho ženy (%)	50,6	50,2	51,3	50,0	49,8	50,8	48,7	50,5	50,7
Muži celkem	317 268	6 800	78 553	20 840	9 464	23 161	10 086	9 010	26 184
ve věku (%):									
0–14 let	16,4	15,6	17,3	17,2	14,7	15,7	16,6	13,7	16,2
15–64 let	66,2	65,3	65,9	66,3	67,8	66,0	69,0	65,8	65,5
65 a více let	17,5	19,1	16,8	16,5	17,6	18,3	14,5	20,4	18,3
Ženy celkem	324 865	6 861	82 823	20 867	9 393	23 915	9 588	9 177	26 937
ve věku (%):									
0–14 let	15,2	13,3	15,9	16,1	14,4	14,6	15,8	13,5	14,6
15–64 let	62,3	61,8	62,6	63,4	62,1	61,9	65,0	59,6	61,8
65 a více let	22,5	24,9	21,5	20,5	23,4	23,4	19,2	26,9	23,5
Počet žen na 100 mužů	102,4	100,9	105,4	100,1	99,2	103,3	95,1	101,9	102,9
ve věku:									
0–14 let	94,9	86,0	96,6	93,5	97,6	96,1	90,7	100,0	92,8
15–64 let	96,4	95,5	100,3	95,8	91,0	96,9	89,5	92,2	97,1
65 a více let	132,1	131,8	134,8	124,5	132,6	132,3	126,4	134,0	132,3
80 a více let	193,2	188,4	191,2	184,0	199,2	203,5	169,4	179,7	196,4
Index stáří ¹⁾	127,0	152,3	116,1	111,1	140,7	137,8	103,8	174,4	135,9
muži	106,7	122,1	97,2	95,7	119,6	116,3	87,4	149,0	112,8
ženy	148,5	187,3	135,7	127,5	162,4	160,1	121,8	199,8	160,8
Průměrný věk k 31. 12.	42,7	43,9	42,0	41,6	43,3	43,1	41,2	45,0	43,0
muži	41,4	42,1	40,7	40,7	42,0	41,8	39,9	43,6	41,6
ženy	43,9	45,6	43,3	42,5	44,7	44,3	42,5	46,4	44,4
Živě narození	6 748	125	1 801	493	183	455	219	152	528
z toho dívky (%)	49,2	44,0	49,6	50,9	52,5	44,6	47,0	48,0	47,5
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	50,3	44,8	44,9	56,4	50,8	56,0	61,6	55,9	52,3
Průměrný věk matky při narození dítěte	30,3	30,3	31,0	29,5	30,1	29,8	29,9	29,6	30,6
při narození prvního dítěte	28,6	28,7	29,3	27,7	28,2	28,1	27,9	27,3	28,9
Zemřelí	6 696	172	1 568	376	213	489	181	207	571
z toho ženy (%)	49,3	55,8	51,3	52,1	46,5	49,9	39,8	44,4	50,1
Zemřelí muži	3 398	76	764	180	114	245	109	115	285
z toho vybrané příčiny smrti (%):									
novotvary	27,7	34,2	26,6	25,6	28,9	26,1	22,0	33,9	30,5
nemoci oběhové soustavy	37,4	27,6	36,3	38,9	40,4	41,2	39,4	32,2	35,4
nemoci dýchací soustavy	9,4	13,2	10,6	9,4	7,0	8,6	8,3	5,2	9,8
vnější příčiny	7,0	9,2	7,1	6,7	6,1	6,5	10,1	4,3	7,7
Zemřelé ženy	3 298	96	804	196	99	244	72	92	286
z toho vybrané příčiny smrti (%):									
novotvary	24,0	26,7	25,7	25,3	23,9	25,6	21,0	28,0	25,9
nemoci oběhové soustavy	41,7	34,9	40,1	44,1	41,3	40,5	44,2	35,7	36,3
nemoci dýchací soustavy	9,2	9,3	10,7	8,5	8,0	10,6	8,8	5,8	8,9
vnější příčiny	3,6	7,6	5,0	4,8	3,8	4,5	9,4	4,3	5,8
Přirozený přírůstek	52	-47	233	117	-30	-34	38	-55	-43
muži	29	-6	144	62	-27	7	7	-36	-8
ženy	23	-41	89	55	-3	-41	31	-19	-35
Naděje dožití při narození (2014–2018)									
muži	76,3	74,5	76,7	75,4	75,2	76,5	74,8	77,7	76,4
ženy	82,0	80,8	82,1	80,7	81,1	82,1	80,2	83,1	82,1
Naděje dožití ve věku 65 let (2014–2018)									
muži	16,2	15,1	16,5	15,6	15,1	16,1	15,3	16,5	16,3
ženy	19,7	19,6	19,8	18,3	19,5	19,6	18,9	20,0	19,9
Přírůstek/úbytek stěhováním	1 885	3	874	-57	-67	-21	96	-9	348
muži	1 226	18	422	-61	-15	-9	108	22	172
ženy	659	-15	452	4	-52	-12	-12	-31	176

Správní obvod obce s rozšířenou působností									
Prachati- tice	Sobě- slav	Strako- nice	Tábor	Trhové Sviny	Třeboň	Týn nad Vltavou	Vimperk	Vodňany	
									OBYVATELSTVO
33 457	21 914	45 305	80 583	19 120	24 720	14 089	17 514	11 772	Počet obyvatel k 31. 12.
49,8	50,5	50,7	50,7	49,8	50,8	50,1	49,8	49,8	z toho ženy (%)
16 807	10 837	22 322	39 703	9 601	12 163	7 035	8 798	5 904	Muži celkem
									ve věku (%):
15,9	15,4	16,6	16,4	17,1	14,9	16,0	16,3	15,7	0–14 let
67,5	65,7	65,9	65,3	66,2	65,9	68,8	66,4	68,6	15–64 let
16,6	18,9	17,4	18,3	16,7	19,2	15,3	17,3	15,7	65 a více let
16 650	11 077	22 983	40 880	9 519	12 557	7 054	8 716	5 868	Ženy celkem
									ve věku (%):
15,5	14,5	15,4	14,8	16,4	14,3	15,0	14,7	14,7	0–14 let
63,1	61,1	61,4	61,6	63,2	60,9	64,6	63,3	63,7	15–64 let
21,4	24,4	23,2	23,6	20,4	24,7	20,4	22,1	21,5	65 a více let
99,1	102,2	103,0	103,0	99,1	103,2	100,3	99,1	99,4	Počet žen na 100 mužů
									ve věku:
96,4	96,6	95,4	92,9	95,2	99,3	94,2	89,3	93,2	0–14 let
92,6	95,1	95,9	97,1	94,5	95,5	94,2	94,4	92,3	15–64 let
127,9	131,6	137,0	132,8	121,4	132,6	134,2	126,3	136,7	65 a více let
219,8	197,5	188,7	183,4	192,1	210,6	202,2	196,3	234,1	80 a více let
120,8	145,2	127,2	134,7	110,6	150,7	115,3	127,0	122,0	Index stáří ¹⁾
104,1	123,2	104,9	111,7	97,6	129,1	95,6	106,2	99,6	muži
138,2	167,9	150,5	159,5	124,4	172,4	136,2	150,2	146,0	ženy
42,1	43,8	42,9	43,2	41,7	43,9	41,8	42,8	42,2	Průměrný věk k 31. 12.
40,9	42,5	41,6	41,8	40,8	42,5	40,7	41,5	40,8	muži
43,4	45,0	44,3	44,5	42,6	45,2	43,0	44,1	43,6	ženy
359	218	467	844	233	229	163	173	106	Živě narození
47,9	52,8	52,7	48,5	51,9	52,0	46,6	50,9	47,2	z toho dívky (%)
51,0	56,4	50,1	48,3	51,1	51,1	47,2	47,4	58,5	Podíl dětí narozených mimo manželství (%)
30,5	30,2	30,5	30,2	30,4	29,8	29,7	29,9	29,8	Průměrný věk matky při narození dítěte
28,0	28,8	28,7	28,6	28,1	28,2	27,3	28,3	27,4	při narození prvního dítěte
345	280	485	864	188	288	143	181	145	Zemřelí
44,1	51,4	46,6	50,9	49,5	49,0	44,1	47,5	44,1	z toho ženy (%)
193	136	259	424	95	147	80	95	81	Zemřelí muži
									z toho vybrané příčiny smrti (%):
24,4	34,6	24,7	27,1	32,6	29,9	28,8	29,5	24,7	novotvary
33,2	39,7	40,5	38,7	40,0	37,4	45,0	33,7	34,6	nemoci oběhové soustavy
7,3	6,6	10,4	10,8	6,3	10,2	10,0	9,5	4,9	nemoci dýchací soustavy
7,8	3,7	7,7	9,2	6,3	6,1	1,3	4,2	6,2	vnější příčiny
152	144	226	440	93	141	63	86	64	Zemřelé ženy
									z toho vybrané příčiny smrti (%):
23,2	26,4	24,9	27,8	25,5	28,5	22,4	28,7	26,2	novotvary
35,1	41,1	42,9	38,1	45,7	37,5	45,5	39,8	29,7	nemoci oběhové soustavy
7,5	7,1	8,2	10,0	6,9	10,1	9,1	9,4	10,3	nemoci dýchací soustavy
5,2	3,2	7,6	6,5	4,3	4,9	1,4	2,8	6,9	vnější příčiny
14	-62	-18	-20	45	-59	20	-8	-39	Přirozený přírůstek
-6	-33	-38	11	17	-37	7	-10	-25	muži
20	-29	20	-31	28	-22	13	2	-14	ženy
									Naděje dožití při narození (2014–2018)
75,1	75,6	75,5	76,4	75,1	76,8	74,7	76,8	74,4	muži
81,5	82,7	81,9	81,8	80,9	82,2	82,9	80,3	80,9	ženy
									Naděje dožití ve věku 65 let (2014–2018)
15,3	15,7	15,9	16,3	15,5	16,1	15,1	15,5	15,1	muži
19,3	19,6	19,5	19,6	18,7	19,7	20,0	18,5	18,9	ženy
111	40	-24	229	106	29	-30	154	103	Přírůstek/úbytek stěhováním
112	23	-36	192	39	92	-19	88	78	muži
-1	17	12	37	67	-63	-11	66	25	ženy

Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Jihočeského kraje v roce 2018

	Kraj celkem	Správní obvod obce s rozšířenou působností							
		Blatná	České Budějovice	Český Krumlov	Dačice	Jindřichův Hradec	Kaplice	Milevsko	Písek
OBYVATELSTVO podle SLDB 2011									
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	628 336	13 733	154 588	41 200	19 120	46 642	19 316	18 342	51 501
z toho ženy (%)	50,9	50,7	51,6	50,5	50,0	51,2	49,7	50,6	51,1
Muži podle způsobu bydlení:									
v bytech	301 410	6 594	72 703	19 742	9 392	22 489	9 357	8 931	24 675
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	3 316	112	1 138	345	72	133	86	42	160
v zařízeních	3 570	70	1 023	323	92	144	271	81	334
Ženy podle způsobu bydlení:									
v bytech	313 169	6 707	77 519	20 145	9 408	23 411	9 406	9 183	25 831
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	2 573	89	1 018	274	40	86	48	24	105
v zařízeních	4 298	161	1 187	371	116	379	148	81	396
Muži celkem	308 296	6 776	74 864	20 410	9 556	22 766	9 714	9 054	25 169
z toho podle rodinného stavu (%):									
svobodní	44,0	43,7	43,8	45,3	45,2	43,8	46,3	42,6	43,3
ženatí	44,3	44,7	44,5	41,7	45,2	44,5	41,7	47,1	43,9
rozvedení	8,9	8,8	9,1	9,8	7,2	8,9	9,4	7,4	10,0
ovdovělí	2,6	2,6	2,4	2,6	2,3	2,6	2,5	2,8	2,6
Ženy celkem	320 040	6 957	79 724	20 790	9 564	23 876	9 602	9 288	26 332
z toho podle rodinného stavu (%):									
svobodné	34,4	33,2	35,3	36,2	33,6	35,0	36,8	31,5	33,5
vdané	42,7	43,9	41,9	40,8	44,9	42,6	41,5	45,8	41,8
rozvedené	10,7	9,5	11,8	11,5	8,2	10,4	11,2	8,0	11,7
ovdovělé	12,1	13,3	10,9	10,7	13,1	11,9	10,4	14,7	12,9
Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)									
muži	36,4	33,3	36,3	33,3	47,5	29,7	36,6	49,9	34,8
ženy	43,9	41,7	43,2	39,8	54,9	36,7	43,6	57,3	43,2
Rodáci (%) ²⁾									
muži	47,4	49,0	45,7	44,5	54,6	47,9	40,5	53,0	49,0
ženy	40,8	40,0	40,9	38,9	45,4	40,4	36,0	42,2	42,2
DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011									
Hospodařící domácnosti	262 692	5 605	66 515	17 105	7 343	18 976	7 867	7 690	22 060
z toho typ domácnosti (%)									
úplné rodiny – sezdaná soužití	44,4	46,4	42,8	42,2	50,4	46,2	42,6	47,8	42,4
úplné rodiny – nesezdaná soužití	5,1	4,7	5,2	6,6	4,2	5,2	6,2	3,6	4,9
neúplné rodiny – v čele muž	2,5	2,5	2,4	2,7	2,5	2,4	2,8	2,7	2,5
neúplné rodiny – v čele žena	10,3	10,3	10,1	10,2	9,9	10,7	10,9	9,5	11,3
domácnosti jednotlivců – muži	14,7	14,2	14,9	15,8	12,3	13,9	15,0	14,1	15,5
domácnosti jednotlivců – ženy	17,4	16,2	18,8	16,3	15,4	16,4	15,6	17,5	18,0
z celku hospodařící domácnosti jednotlivců	84 195	1 706	22 412	5 501	2 030	5 733	2 405	2 431	7 374
muži	38 563	796	9 882	2 705	900	2 629	1 180	1 087	3 411
z toho podle způsobu bydlení (%):									
samostatně v bytě	83,7	80,7	82,1	82,7	80,1	84,3	81,0	88,7	85,8
v bytě spolu s další domácností	12,9	15,2	12,5	13,8	18,3	13,8	16,8	9,4	11,8
ženy	45 632	910	12 530	2 796	1 130	3 104	1 225	1 344	3 963
z toho podle způsobu bydlení (%):									
samostatně v bytě	88,2	86,4	86,0	88,6	86,5	89,1	86,4	92,6	90,3
v bytě spolu s další domácností	9,8	12,7	9,8	9,7	12,7	9,8	12,7	6,9	8,6
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.									
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)									
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)									
muži	2,31	2,35	1,78	4,02	3,10	1,99	2,57	1,96	1,57
ženy	2,36	1,42	1,91	4,08	3,30	1,77	2,79	2,92	1,68

1) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

2) podíl osob žijících v obci, kde se narodily, tj. v obci faktického bydliště matky v době narození této osoby

3) poměr dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. 2018 k počtu obyvatel stejného věku k 31. 12. 2017

Správní obvod obce s rozšířenou působností									
Prachati- tice	Sobě- slav	Strako- nice	Tábor	Trhové Sviny	Třeboň	Týn nad Vltavou	Vimperk	Vodňany	
									OBYVATELSTVO podle SLDB 2011
32 746	21 779	44 325	79 336	18 250	24 842	13 624	17 264	11 728	Počet obyvatel s obvyklým pobytem
50,5	50,8	50,8	51,1	49,5	51,1	50,2	50,7	50,4	z toho ženy (%)
									Muži podle způsobu bydlení:
15 926	10 532	21 341	38 226	9 056	11 948	6 678	8 194	5 626	v bytech
173	85	178	285	118	121	101	118	49	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
106	101	297	261	36	91	5	197	138	v zařízeních
									Ženy podle způsobu bydlení:
16 271	10 734	22 266	40 030	8 854	12 467	6 777	8 488	5 672	v bytech
93	72	118	221	96	84	59	85	61	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
177	255	125	313	90	131	4	182	182	v zařízeních
16 205	10 718	21 816	38 772	9 210	12 160	6 784	8 509	5 813	Muži celkem
									z toho podle rodinného stavu (%):
45,8	42,8	43,6	43,0	44,6	43,9	45,7	44,9	44,0	svobodní
43,2	45,7	45,0	45,6	43,2	44,5	42,5	43,7	44,1	ženatí
8,4	8,3	8,5	8,7	9,1	8,7	9,2	8,6	8,8	rozvedení
2,4	3,0	2,7	2,5	2,7	2,9	2,5	2,7	2,6	ovdovělí
16 541	11 061	22 509	40 564	9 040	12 682	6 840	8 755	5 915	Ženy celkem
									z toho podle rodinného stavu (%):
35,4	32,4	32,9	33,2	34,3	33,6	35,5	34,2	33,7	svobodné
42,5	44,3	43,5	43,6	43,8	42,8	42,1	42,2	42,9	vdané
10,2	9,4	10,6	10,5	9,4	10,1	10,6	10,1	10,1	rozvedené
11,8	13,9	12,9	12,6	12,4	13,5	11,7	13,3	13,1	ovdovělé
									Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)
39,0	35,6	37,6	34,1	41,0	34,3	38,9	40,0	42,9	muži
47,2	44,6	45,7	41,4	48,1	42,9	46,2	49,2	50,1	ženy
									Rodáci (%) ²⁾
48,0	48,9	48,5	47,5	47,8	48,6	47,5	48,1	47,7	muži
41,1	39,8	42,0	40,5	41,4	41,3	40,5	41,5	38,8	ženy
									DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011
13 355	8 785	18 788	33 456	7 386	10 342	5 480	7 184	4 755	Hospodařící domácnosti
									z toho typ domácnosti (%)
45,6	47,9	43,8	45,7	46,9	45,1	44,9	43,6	43,3	úplné rodiny – sezdaná soužití
5,9	4,5	4,3	4,8	6,3	5,4	5,7	4,7	4,7	úplné rodiny – nesezdaná soužití
2,5	2,5	2,5	2,3	2,5	2,2	2,7	2,5	2,5	neúplné rodiny – v čele muž
10,7	9,9	10,4	10,3	9,5	10,0	11,0	10,5	9,8	neúplné rodiny – v čele žena
14,2	13,7	14,7	14,3	15,1	14,7	14,7	15,9	15,6	domácnosti jednotlivců – muži
15,9	16,4	18,4	17,4	14,6	17,5	15,4	16,9	17,2	domácnosti jednotlivců – ženy
4 032	2 644	6 226	10 609	2 198	3 324	1 650	2 360	1 560	z celku hospodařící domácnosti jednotlivců
1 902	1 205	2 764	4 776	1 117	1 519	806	1 143	741	muži
									z toho podle způsobu bydlení (%):
86,1	87,0	83,8	85,3	81,4	85,3	83,7	83,8	78,7	samostatně v bytě
11,7	11,1	13,4	12,5	15,4	11,5	12,9	11,4	17,7	v bytě spolu s další domácností
2 130	1 439	3 462	5 833	1 081	1 805	844	1 217	819	ženy
									z toho podle způsobu bydlení (%):
89,5	90,3	89,1	89,5	86,5	89,9	89,6	88,5	81,3	samostatně v bytě
9,4	8,5	10,1	9,5	11,5	9,1	9,4	8,9	13,7	v bytě spolu s další domácností
									NEZAMĚŠTNANOST k 31. 12.
									dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)
									Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)
2,78	2,44	2,89	2,82	1,64	1,35	2,00	2,32	2,69	muži
1,78	2,23	3,06	3,23	2,07	1,33	2,09	1,75	3,12	ženy

Vývoj vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji – obyvatelstvo^{*)}

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
OBYVATELSTVO¹⁾							
Počet obyvatel k 31. 12.	624 568	630 006	633 264	636 328	637 643	638 706	636 138
Muži celkem	306 468	310 156	312 046	313 867	314 543	314 880	313 284
ve věku:							
0–14 let	52 235	47 258	46 925	46 859	46 949	47 396	48 040
15–64 let	220 481	226 920	228 080	228 730	228 117	226 849	222 434
65 a více let	33 752	35 978	37 041	38 278	39 477	40 635	42 810
Ženy celkem	318 100	319 850	321 218	322 461	323 100	323 826	322 854
ve věku:							
0–14 let	49 544	44 685	44 620	44 502	44 719	45 319	45 895
15–64 let	216 861	221 289	221 919	221 989	221 164	220 141	216 625
65 a více let	51 695	53 876	54 679	55 970	57 217	58 366	60 334
Počet žen na 100 mužů	103,8	103,1	102,9	102,7	102,7	102,8	103,1
ve věku:							
0–14 let	94,8	94,6	95,1	95,0	95,3	95,6	95,5
15–64 let	98,4	97,5	97,3	97,1	97,0	97,0	97,4
65 a více let	153,2	149,7	147,6	146,2	144,9	143,6	140,9
80 a více let	230,8	219,7	214,2	210,9	206,5	203,9	201,2
Cizinci k 31. 12. (bez azylantů ²⁾)	7 920	12 584	15 171	16 560	15 415	15 037	14 894
muži	.	7 493	9 075	10 001	9 020	8 564	8 462
ženy	.	5 091	6 096	6 559	6 395	6 473	6 432
Index stáří ³⁾	84,0	97,7	100,2	103,2	105,5	106,8	109,8
muži	64,6	76,1	78,9	81,7	84,1	85,7	89,1
ženy	104,3	120,6	122,5	125,8	127,9	128,8	131,5
Průměrný věk k 31. 12.	38,7	40,1	40,3	40,5	40,7	40,9	41,2
muži	37,2	38,7	38,9	39,1	39,3	39,6	39,9
ženy	40,1	41,4	41,6	41,8	42,0	42,2	42,4
Živé narození	5 554	6 370	6 922	7 155	7 027	6 933	6 379
chlapci	2 848	3 281	3 488	3 657	3 589	3 541	3 291
dívky	2 706	3 089	3 434	3 498	3 438	3 392	3 088
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	18,8	33,0	33,1	35,6	38,0	40,4	42,5
Průměrný věk matky při narození dítěte	27,1	28,9	29,2	29,5	29,6	29,9	30,1
při narození prvního dítěte	25,2	27,0	27,1	27,4	27,6	27,8	28,0
Předmanželské koncepce ⁴⁾	1 018	708	737	718	606	586	484
Podíl předmanželských koncepcí (%)	42,7	32,7	32,6	30,7	27,6	28,8	26,9
Úhrnná plodnost ⁵⁾	1,135	1,314	1,437	1,498	1,492	1,494	1,412
Potraty celkem	2 880	2 292	2 327	2 296	2 371	2 323	2 436
z toho umělá přerušení těhotenství	2 076	1 468	1 431	1 389	1 367	1 348	1 437
Zemřelí	6 373	6 168	6 246	6 347	6 467	6 416	6 374
muži	3 223	3 105	3 099	3 256	3 250	3 277	3 280
z toho ve věku:							
60–69 let	664	663	657	721	753	789	794
70–79 let	1 119	900	909	877	915	867	866
80–89 let	587	764	709	830	853	894	895
90 a více let	112	126	138	134	122	105	142
z toho vybrané příčiny smrti:							
novotvary	1 032	958	1 012	1 000	1 000	1 003	942
nemoci oběhové soustavy	1 501	1 353	1 280	1 378	1 448	1 467	1 433
nemoci dýchací soustavy	139	159	224	211	210	223	213
nemoci trávicí soustavy	106	138	130	122	119	95	124
vnější příčiny	267	242	235	276	255	262	250
z toho sebevraždy	84	66	60	72	75	68	78
ženy	3 150	3 063	3 147	3 091	3 217	3 139	3 094
z toho ve věku:							
60–69 let	342	347	355	374	381	393	384
70–79 let	968	882	833	735	774	741	699
80–89 let	1 066	1 167	1 302	1 312	1 406	1 387	1 377
90 a více let	417	376	371	363	376	350	376
z toho vybrané příčiny smrti:							
novotvary	761	757	747	765	735	762	718
nemoci oběhové soustavy	1 817	1 639	1 666	1 641	1 792	1 700	1 582
nemoci dýchací soustavy	113	141	218	159	223	209	184
nemoci trávicí soustavy	106	108	120	98	113	96	89
vnější příčiny	160	125	108	118	121	115	118
z toho sebevraždy	29	23	13	17	15	14	20

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
							OBYVATELSTVO¹⁾
636 611	636 707	637 300	637 834	638 782	640 196	642 133	Počet obyvatel k 31. 12.
313 613	313 836	314 047	314 447	315 113	316 013	317 268	Muži celkem
							ve věku:
48 678	49 259	49 672	50 214	50 918	51 414	51 934	0–14 let
219 965	217 716	215 803	214 016	212 171	210 832	209 930	15–64 let
44 970	46 861	48 572	50 217	52 024	53 767	55 404	65 a více let
322 998	322 871	323 253	323 387	323 669	324 183	324 865	Ženy celkem
							ve věku:
46 290	46 631	47 203	47 753	48 194	48 755	49 296	0–14 let
214 167	211 847	209 891	207 853	205 670	204 024	202 383	15–64 let
62 541	64 393	66 159	67 781	69 805	71 404	73 186	65 a více let
103,0	102,9	102,9	102,8	102,7	102,6	102,4	Počet žen na 100 mužů
							ve věku:
95,1	94,7	95,0	95,1	94,7	94,8	94,9	0–14 let
97,4	97,3	97,3	97,1	96,9	96,8	96,4	15–64 let
139,1	137,4	136,2	135,0	134,2	132,8	132,1	65 a více let
197,9	193,8	192,6	195,3	194,3	193,2	193,2	80 a více let
14 838	15 200	15 366	16 390	17 590	19 204	21 225	Cizinci k 31. 12. (bez azylantů) ²⁾
8 394	8 593	8 673	9 268	10 002	11 124	12 479	muži
6 444	6 607	6 693	7 122	7 588	8 080	8 746	ženy
113,2	116,0	118,4	120,4	122,9	125,0	127,0	Index stáří ³⁾
92,4	95,1	97,8	100,0	102,2	104,6	106,7	muži
135,1	138,1	140,2	141,9	144,8	146,5	148,5	ženy
41,4	41,6	41,9	42,1	42,3	42,5	42,7	Průměrný věk k 31. 12.
40,1	40,3	40,6	40,8	41,0	41,2	41,4	muži
42,7	42,9	43,1	43,3	43,6	43,7	43,9	ženy
6 655	6 374	6 437	6 600	6 747	6 880	6 748	Živě narození
3 440	3 297	3 290	3 424	3 505	3 489	3 427	chlapci
3 215	3 077	3 147	3 176	3 242	3 391	3 321	dívky
43,7	45,7	48,4	48,3	49,5	50,6	50,3	Podíl dětí narozených mimo manželství (%)
30,1	30,3	30,3	30,4	30,5	30,5	30,3	Průměrný věk matky při narození dítěte
27,9	28,3	28,3	28,3	28,5	28,6	28,6	při narození prvního dítěte
468	465	436	499	505	500	475	Předmanželské koncepce ⁴⁾
24,7	25,6	25,7	28,0	26,6	26,5	24,6	Podíl předmanželských koncepcí (%)
1,512	1,477	1,525	1,601	1,666	1,738	1,742	Úhrnná plodnost ⁵⁾
2 419	2 323	2 313	2 252	2 377	2 131	2 163	Potraty celkem
1 399	1 371	1 342	1 263	1 492	1 165	1 178	z toho umělá přerušování těhotenství
6 504	6 604	6 428	6 933	6 443	6 752	6 696	Zemřelí
3 341	3 310	3 356	3 519	3 306	3 483	3 398	muži
							z toho ve věku:
784	812	820	793	776	772	739	60–69 let
870	879	886	945	970	1 052	1 044	70–79 let
922	911	899	1 026	898	947	899	80–89 let
168	163	222	231	203	232	251	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti:
967	907	998	1 012	999	985	941	novotvary
1 432	1 423	1 323	1 380	1 195	1 319	1 272	nemoci oběhové soustavy
248	284	263	331	317	345	318	nemoci dýchací soustavy
109	120	122	116	120	138	115	nemoci trávicí soustavy
253	228	249	232	225	233	238	vnější příčiny
86	63	77	74	67	65	61	z toho sebevraždy
3 163	3 294	3 072	3 414	3 137	3 269	3 298	ženy
							z toho ve věku:
412	459	381	429	359	406	416	60–69 let
701	715	713	740	709	747	741	70–79 let
1 377	1 402	1 260	1 412	1 280	1 297	1 236	80–89 let
429	460	494	591	562	611	648	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti:
768	814	753	762	718	721	790	novotvary
1 579	1 584	1 390	1 543	1 374	1 456	1 376	nemoci oběhové soustavy
193	227	248	323	272	312	304	nemoci dýchací soustavy
125	110	105	117	120	108	114	nemoci trávicí soustavy
110	101	133	131	98	97	119	vnější příčiny
22	23	22	26	16	21	13	z toho sebevraždy

Vývoj vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji – obyvatelstvo¹⁾

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Přirozený přírůstek	-819	202	676	808	560	517	5
muži	-375	176	389	401	339	264	11
ženy	-444	26	287	407	221	253	-6
Naděje dožití při narození (dvouleté období)							
muži	.	73,8	74,3	74,2	74,4	74,7	74,9
ženy	.	79,6	80,0	80,2	80,3	80,5	80,8
Naděje dožití ve věku 45 let (dvouleté období)							
muži	.	30,6	31,1	31,2	31,2	31,4	31,7
ženy	.	35,7	36,0	36,1	36,3	36,5	36,8
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)							
muži	.	14,7	15,0	15,2	15,1	15,2	15,4
ženy	.	17,8	18,0	18,3	18,5	18,6	18,8
Sňatky podle bydliště ženicha	3 190	3 110	3 449	3 112	2 871	2 891	2 845
z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):							
svobodný ženich	76,3	76,6	74,5	73,3	73,1	75,0	75,6
svobodná nevěsta	75,6	76,6	74,4	73,2	72,8	74,8	74,7
oba svobodní	66,2	67,6	64,9	63,5	63,2	65,3	65,8
v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):							
starší ženich	69,7	69,1	70,4	70,0	69,6	70,0	69,9
starší nevěsta	19,5	21,4	19,9	20,9	21,4	20,5	19,9
oba stejného věku	10,7	9,5	9,7	9,2	9,0	9,4	10,2
Podíl ženichů jiného státního občanství (%)	4,0	3,5	4,1	3,8	5,0	4,4	4,1
Podíl nevěst jiného státního občanství (%)	2,8	3,6	2,8	2,2	3,6	3,1	3,7
Průměrný věk při prvním sňatku							
ženichové	27,6	29,4	30,0	30,1	30,8	30,8	31,2
nevěsty	24,9	26,8	27,1	27,3	27,6	27,9	28,1
Sňatky podle bydliště nevěsty	3172	3128	3413	3102	2867	2864	2793
Rozvody	1 867	1 729	1 627	1 966	1 731	1 863	1 807
z toho podle pořadí rozvodu (%):							
první rozvod muže	82,0	80,7	80,5	80,0	81,4	79,9	80,2
první rozvod ženy	82,4	80,9	80,1	81,9	79,7	80,8	79,7
z toho podle počtu let trvání manželství (%):							
do 1 roku	5,9	4,5	5,8	6,2	5,7	5,4	4,5
2–4 roky	16,8	13,8	12,2	12,9	13,7	15,1	15,1
5–14 let	46,2	41,9	38,5	37,3	36,9	35,6	36,8
15 a více let	31,1	39,8	43,5	43,6	43,7	43,9	43,6
Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)	69,5	64,1	61,2	60,7	60,4	61,5	60,2
Průměrný věk při prvním rozvodu							
muži	36,9	38,9	39,8	39,8	40,6	40,6	41,0
ženy	34,3	36,2	37,2	37,0	37,7	37,8	38,1
Stěhování v rámci kraje	9 237	11 102	12 022	11 935	11 140	11 474	11 245
muži	4 214	5 219	5 690	5 670	5 321	5 447	5 079
ženy	5 023	5 883	6 332	6 265	5 819	6 027	6 166
Přistěhovalí do kraje	4 376	6 440	7 146	6 962	5 135	4 916	4 244
muži	2 188	3 425	3 770	3 991	2 695	2 440	2 043
ženy	2 188	3 015	3 376	2 971	2 440	2 476	2 201
Vystěhovalí z kraje	4 282	4 402	4 564	4 706	4 380	4 370	3 882
muži	2 347	2 182	2 269	2 571	2 358	2 367	1 924
ženy	1 935	2 220	2 295	2 135	2 022	2 003	1 958
Přírůstek/úbytek stěhováním	94	2 038	2 582	2 256	755	546	362
muži	-159	1 243	1 501	1 420	337	73	119
z toho s cizinou	-367	1 210	1 453	1 367	309	-105	121
ženy	253	795	1 081	836	418	473	243
z toho s cizinou	5	724	1 045	712	273	218	137
Celkový přírůstek/úbytek	-725	2 240	3 258	3 064	1 315	1 063	367
muži	-534	1 419	1 890	1 821	676	337	130
ženy	-191	821	1 368	1 243	639	726	237

¹⁾ data přepočtená na současnou územní strukturu kromě dat za cizince

¹⁾ data od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 a nejsou srovnatelná s předchozími roky

²⁾ občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu

³⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
151	-230	9	-333	304	128	52	Přirozený přírůstek
99	-13	-66	-95	199	6	29	muži
52	-217	75	-238	105	122	23	ženy
							Naděje dožití při narození (dvouleté období)
75,0	75,3	75,6	75,6	76,0	76,4	76,3	muži
81,1	81,0	81,4	81,5	81,6	82,1	82,0	ženy
							Naděje dožití ve věku 45 let (dvouleté období)
31,9	32,1	32,3	32,4	32,6	32,9	33,1	muži
37,1	37,0	37,3	37,4	37,6	38,0	37,9	ženy
							Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)
15,5	15,6	15,8	15,7	15,9	16,1	16,2	muži
19,0	18,9	19,2	19,3	19,4	19,7	19,7	ženy
2 756	2 600	2 806	2 887	3 175	3 145	3 407	Sňatky podle bydliště ženicha
							z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):
75,0	75,9	76,4	77,4	76,2	75,8	76,1	svobodný ženich
75,8	75,6	76,2	78,2	76,0	76,2	76,1	svobodná nevěsta
65,6	66,8	68,0	69,4	67,0	67,6	67,5	oba svobodní
							v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):
69,9	68,3	69,3	69,2	68,5	68,6	67,7	starší ženich
20,4	20,8	20,0	21,1	21,2	21,2	21,9	starší nevěsta
9,8	10,9	10,7	9,7	10,3	10,1	10,4	oba stejného věku
3,7	3,8	5,9	5,6	4,1	3,9	4,4	Podíl ženichů jiného státního občanství (%)
2,8	2,6	3,3	2,7	2,5	3,0	3,6	Podíl nevěst jiného státního občanství (%)
							Průměrný věk při prvním sňatku
31,5	31,3	31,7	31,6	31,8	32,1	32,2	ženichové
28,5	28,4	29,0	29,0	29,1	29,6	29,4	nevěsty
2714	2603	2771	2880	3117	3109	3403	Sňatky podle bydliště nevěsty
1 595	1 747	1 568	1 583	1 532	1 498	1 439	Rozvody
							z toho podle pořadí rozvodu (%):
79,2	78,2	80,5	80,5	79,9	80,6	79,4	první rozvod muže
78,8	79,9	80,6	80,6	81,2	79,9	79,6	první rozvod ženy
							z toho podle počtu let trvání manželství (%):
5,5	5,0	3,8	4,7	5,4	5,3	5,6	do 1 roku
14,2	13,9	13,7	14,0	14,6	13,7	14,1	2–4 roky
36,9	38,7	38,1	39,2	39,1	38,9	39,3	5–14 let
43,4	42,5	44,4	42,1	41,0	42,1	40,9	15 a více let
57,4	58,4	59,8	61,0	61,7	58,3	59,3	Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)
							Průměrný věk při prvním rozvodu
41,5	42,0	42,3	42,0	42,0	42,7	42,7	muži
38,8	39,1	39,6	39,1	39,3	39,8	40,1	ženy
11 088	11 333	11 760	11 776	12 076	12 166	11 925	Stěhování v rámci kraje
5 133	5 134	5 331	5 407	5 529	5 602	5 594	muži
5 955	6 199	6 429	6 369	6 547	6 564	6 331	ženy
4 610	4 711	4 945	5 154	5 480	6 020	6 697	Přistěhovalí do kraje
2 258	2 287	2 378	2 558	2 810	3 195	3 693	muži
2 352	2 424	2 567	2 596	2 670	2 825	3 004	ženy
4 288	4 385	4 361	4 287	4 836	4 734	4 812	Vystěhovalí z kraje
2 028	2 051	2 101	2 063	2 343	2 301	2 467	muži
2 260	2 334	2 260	2 224	2 493	2 433	2 345	ženy
322	326	584	867	644	1 286	1 885	Přírůstek/úbytek stěhováním
230	236	277	495	467	894	1 226	muži
62	33	170	432	548	996	1 338	z toho s cizinou
92	90	307	372	177	392	659	ženy
52	82	174	225	343	478	659	z toho s cizinou
473	96	593	534	948	1 414	1 937	Celkový přírůstek/úbytek
329	223	211	400	666	900	1 255	muži
144	-127	382	134	282	514	682	ženy

⁴⁾ počet manželsky narozených dětí prvního pořadí počatých před sňatkem (narozených v době trvání manželství 0–7 měsíců)

⁵⁾ průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné

Vývoj vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji – vzdělání, vzdělávání a ekonomická aktivita

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
VZDĚLÁNÍ (Zdroj: VŠPS)							
Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+ (vybrané kódy ISCED, %)							
základní vzdělání a bez vzdělání	17,9	14,7	14,0	13,1	12,9	12,2	11,5
střední bez maturity	44,9	45,1	45,8	44,8	43,8	44,1	44,6
střední s maturitou	27,9	28,7	29,4	30,8	30,5	31,6	31,5
vysokoškolské	9,3	11,5	10,8	11,2	12,7	12,1	12,4
Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+ (vybrané kódy ISCED, %)							
základní vzdělání a bez vzdělání	30,3	25,1	24,3	23,3	21,9	21,4	21,1
střední bez maturity	31,3	30,6	30,1	29,6	29,7	30,0	31,1
střední s maturitou	32,5	35,8	36,1	38,2	38,2	38,3	36,5
vysokoškolské	5,9	8,5	9,5	9,0	10,2	10,3	11,3
VZDĚLÁVÁNÍ¹⁾ (Pramen: MŠMT)							
Děti, žáci a studenti							
mateřských škol	18 620	18 574	18 926	19 658	20 447	21 430	22 055
z toho dívky	.	8 945	9 035	9 387	9 793	10 277	10 580
základních škol	66 787	54 920	53 059	51 273	49 825	49 590	49 737
z toho dívky	32 205	26 398	25 610	24 756	23 976	23 982	23 998
středních škol	.	37 112	36 372	36 165	35 553	33 952	32 101
v tom podle oborů vzdělání:							
obory gymnázií	.	9 056	8 983	8 991	8 866	8 549	8 270
z toho dívky	.	5 424	5 323	5 362	5 335	5 121	4 939
obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)	.	25 030	24 210	23 958	23 682	22 538	21 352
z toho dívky	.	11 422	10 979	10 856	10 723	10 079	9 559
obory nástavbového studia	.	3 026	3 179	3 216	3 005	2 865	2 479
z toho dívky	.	1 244	1 331	1 382	1 300	1 238	1 101
konzervatoří	168	163	167	161	169	171	159
z toho dívky	96	105	108	102	103	109	.
vyšších odborných škol	2 129	2 486	2 659	2 355	2 269	2 214	2 114
z toho ženy	1 151	1 367	1 411	1 274	1 198	1 117	1 036
vysokých škol s místem výuky v kraji	7 052	11 804	13 162	14 656	16 004	17 255	18 269
z toho ženy	4 397	8 074	9 042	9 977	10 749	11 311	11 906
vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji	10 851	17 649	19 426	21 154	22 573	23 350	23 643
z toho ženy	5 409	9 599	10 844	12 040	12 915	13 447	13 584
v tom podle typu studijního programu:							
bakalářský	2 101	9 635	11 294	12 856	14 451	15 177	15 566
z toho ženy	1 145	4 968	6 071	7 132	8 157	8 645	8 824
magisterský vč. navazujícího magisterského	8 163	7 178	7 218	7 433	7 267	7 228	7 139
z toho ženy	4 073	4 328	4 444	4 601	4 443	4 448	4 398
doktorský	725	1 050	1 138	1 125	1 148	1 203	1 194
z toho ženy	267	424	454	469	502	529	524
základních uměleckých škol	12 601	12 665	13 038	13 028	13 139	13 247	13 374
z toho dívky	8 818	8 949	9 132	9 013	9 034	9 018	9 097
Podíl žen na počtu učitelů (%)							
mateřských škol	.	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,8
základních škol	.	81,2	81,3	81,5	81,0	82,0	82,4
středních škol	.	56,3	56,1	56,5	56,2	57,1	56,6
vyšších odborných škol	.	55,4	50,5	53,3	52,8	52,1	54,1
EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA) (Zdroj: VŠPS)							
Míra EA mužů celkem 15+ (třileté průměry)	.	68,9	68,9	68,8	68,7	68,3	68,0
z toho ve věku:							
20–24 let	.	66,6	66,5	67,1	67,6	66,3	65,2
25–29 let	.	95,0	94,7	94,5	94,0	93,5	93,9
30–34 let	.	97,9	98,4	98,0	97,6	96,4	96,1
55–59 let	.	83,1	82,8	83,8	84,9	86,1	86,0
60–64 let	.	31,6	34,6	34,9	37,1	36,6	37,1
Míra EA žen celkem 15+ (třileté průměry)	.	50,6	50,7	50,7	50,3	49,6	49,3
z toho ve věku:							
20–24 let	.	52,3	49,9	46,8	43,3	38,9	39,1
25–29 let	.	66,3	67,8	68,8	66,8	63,8	63,1
30–34 let	.	73,4	72,5	68,9	67,6	67,0	68,6
55–59 let	.	45,0	47,1	51,1	55,2	56,4	58,9
60–64 let	.	8,0	8,5	11,3	12,9	13,5	12,6

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
							VZDĚLÁNÍ (Zdroj: VŠPS)
							Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+ (vybrané kódy ISCED, %)
11,3	10,8	10,9	10,6	10,5	9,5	10,0	základní vzdělání a bez vzdělání
44,8	43,0	44,1	44,0	42,4	42,3	44,8	střední bez maturity
30,7	31,5	31,2	31,1	33,3	32,9	30,7	střední s maturitou
13,3	14,7	13,9	14,3	13,8	15,3	14,5	vysokoškolské
							Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+ (vybrané kódy ISCED, %)
20,9	19,6	18,6	18,3	17,9	17,7	17,4	základní vzdělání a bez vzdělání
31,2	27,9	28,7	30,4	29,6	29,3	28,6	střední bez maturity
34,6	37,0	37,1	35,7	37,1	37,3	37,2	střední s maturitou
13,3	15,4	15,6	15,6	15,4	15,7	16,8	vysokoškolské
							VZDĚLÁVÁNÍ¹⁾ (Pramen: MŠMT)
							Děti, žáci a studenti
22 942	23 292	23 419	23 351	23 065	23 045	23 060	mateřských škol
11 125	11 171	11 197	11 169	10 974	10 965	10 930	z toho dívky
50 393	51 569	52 741	54 054	55 426	56 337	57 070	základních škol
24 348	24 949	25 560	26 290	26 891	27 381	27 728	z toho dívky
30 433	28 972	28 134	27 586	27 076	26 583	26 633	středních škol
							v tom podle oborů vzdělání:
8 028	7 872	7 768	7 775	7 766	7 784	7 811	obory gymnázií
4 754	4 649	4 584	4 563	4 546	4 539	4 565	z toho dívky
							obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)
20 231	19 134	18 662	18 296	17 963	17 656	17 738	z toho dívky
9 087	8 542	8 286	8 103	7 968	7 816	7 897	obory nástavbového studia
2 174	1 966	1 704	1 515	1 347	1 143	1 084	z toho dívky
952	855	750	668	550	488	461	konzervatoří
154	147	144	143	148	146	165	z toho dívky
2 010	1 905	1 764	1 506	1 305	1 092	930	vyšších odborných škol
975	945	836	724	636	511	458	z toho ženy
18 537	18 135	17 241	16 184	15 545	14 433	13 604	vysokých škol s místem výuky v kraji
12 023	11 830	11 102	10 358	9 790	9 035	8 431	z toho ženy
23 263	22 273	20 638	19 209	18 264	17 124	16 464	vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji
13 402	12 865	11 851	10 956	10 382	9 762	9 356	z toho ženy
							v tom podle typu studijního programu:
15 276	14 523	13 250	12 201	11 523	10 744	10 364	bakalářský
8 679	8 303	7 556	6 898	6 418	6 105	5 854	z toho ženy
7 083	6 801	6 460	6 076	5 826	5 535	5 271	magisterský vč. navazujícího magisterského
4 365	4 156	3 894	3 654	3 545	3 294	3 134	z toho ženy
1 125	1 121	1 098	1 074	1 055	992	962	doktorský
502	514	519	496	504	455	452	z toho ženy
13 411	13 481	13 749	13 861	13 887	13 983	14 205	základních uměleckých škol
9 085	9 095	9 291	9 389	9 408	9 462	9 616	z toho dívky
							Podíl žen na počtu učitelů (%)
99,8	99,9	99,7	99,8	99,6	99,5	99,6	mateřských škol
82,2	82,6	82,6	83,0	83,3	83,7	83,7	základních škol
56,5	57,1	57,2	57,3	57,6	58,1	57,8	středních škol
53,9	56,5	54,1	55,9	59,8	57,4	59,9	vyšších odborných škol
							EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA) (Zdroj: VŠPS)
67,3	66,9	67,0	67,2	67,5	67,7	68,0	Míra EA mužů celkem 15+ (třileté průměry)
							z toho ve věku:
61,3	57,7	55,9	56,8	61,4	64,1	66,7	20–24 let
94,0	94,1	94,0	93,8	92,4	90,6	90,7	25–29 let
96,6	97,5	98,3	98,1	98,0	97,9	98,2	30–34 let
86,8	88,2	90,8	91,7	92,7	91,1	91,3	55–59 let
35,1	36,5	41,2	46,5	49,0	52,1	56,3	60–64 let
49,3	49,4	49,7	50,0	50,7	51,0	51,2	Míra EA žen celkem 15+ (třileté průměry)
							z toho ve věku:
40,8	41,3	39,8	38,2	39,7	41,2	39,8	20–24 let
64,4	66,3	69,4	70,7	70,6	67,9	67,0	25–29 let
68,5	68,0	68,2	67,3	69,1	68,1	66,0	30–34 let
59,6	61,8	63,9	70,4	78,8	83,8	87,0	55–59 let
13,1	13,6	15,0	16,9	18,2	21,1	22,8	60–64 let

Vývoj vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji – vzdělání, vzdělávání a ekonomická aktivita

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Míra EA mužů podle vzdělání							
základní vzdělání a bez vzdělání	29,5	27,1	25,9	24,5	29,1	26,6	23,7
střední bez maturity	81,6	76,4	76,4	76,0	74,0	72,4	72,9
střední s maturitou	74,6	72,8	73,4	72,6	73,1	72,8	71,3
vysokoškolské	81,6	82,5	80,7	80,6	78,8	77,9	81,3
Míra EA žen podle vzdělání							
základní vzdělání a bez vzdělání	19,9	17,2	18,1	18,3	16,9	17,7	17,6
střední bez maturity	62,4	59,2	58,6	56,9	55,4	54,1	57,1
střední s maturitou	66,1	60,9	60,2	59,8	57,6	56,4	55,5
vysokoškolské	79,5	76,2	74,6	73,4	71,9	70,3	70,1
Zaměstnaní muži (tis. osob)	170,7	173,2	178,0	179,9	175,9	171,5	170,7
z toho podle postavení v zaměstnání (%):							
zaměstnanci ²⁾	81,6	81,1	79,0	79,9	82,6	78,6	79,4
zaměstnavatelé	5,4	5,4	5,4	4,3	4,2	4,9	5,4
pracující na vlastní účet	12,9	13,3	15,0	15,3	12,9	16,1	15,1
v tom podle odvětví (%):							
zemědělství, lesnictví a rybářství	10,1	8,3	8,0	7,6	7,0	7,6	7,2
průmysl, stavebnictví	48,1	49,4	51,4	51,2	51,2	48,4	51,0
služby	41,8	42,3	40,6	41,2	41,8	44,0	41,7
Zaměstnané ženy (tis. osob)	128,8	129,6	133,8	134,8	131,6	128,5	129,2
z toho podle postavení v zaměstnání (%):							
zaměstnanci ²⁾	88,7	89,6	90,4	91,0	90,1	89,1	87,9
zaměstnavatelé	2,3	2,0	1,6	1,4	1,7	1,5	1,6
pracující na vlastní účet	7,5	7,2	7,3	6,4	7,3	8,2	9,2
v tom podle odvětví (%):							
zemědělství, lesnictví a rybářství	5,6	4,0	3,9	3,5	3,0	3,4	3,0
průmysl, stavebnictví	31,9	29,5	30,0	29,4	27,8	29,2	29,9
služby	62,6	66,5	66,1	67,1	69,2	67,4	67,1
MZDY A PLATY							
(Kč; Pramen: Informační systém o průměrném výděлку MPSV)							
Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře							
muži	21 527
ženy	16 745
Medián měsíčního platu v nepodnikatelské sféře							
muži	25 139
ženy	22 124
Gender pay gap (GPG) ³⁾ (%)							
v podnikatelské sféře	22,2
v nepodnikatelské sféře	12,0
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.							
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání							
muži	9 113	9 018	7 308	8 240	13 852	15 431	13 316
ženy	10 049	11 408	9 144	9 265	13 678	14 114	13 134
Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)							
muži	21,2	25,1	21,9	15,4	12,7	18,9	24,2
ženy	26,0	34,3	29,9	22,3	19,9	28,2	32,3
Průměrná délka evidence (dny)							
muži	.	371	364	287	239	252	313
ženy	.	475	457	363	315	362	415
Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti							
muži	.	3 725	3 211	4 120	6 193	6 886	4 571
ženy	.	4 056	3 671	4 389	5 339	4 948	3 827
Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)							
muži	.	5 229	5 523	6 070	6 223	6 078	6 013
ženy	.	4 032	4 321	4 847	4 823	4 878	4 936
Podíl nezaměstnaných osob ⁴⁾ (%)							
muži	.	3,72	2,98	3,42	5,91	6,59	5,78
ženy	.	4,69	3,74	3,90	5,93	6,18	5,84

¹⁾ veřejné a soukromé vysoké školy – stav k 31. 12.; ostatní školy – stav k 30. 9. (Pramen: MŠMT)

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
							Míra EA mužů podle vzdělání
27,8	25,3	31,1	24,4	27,2	26,4	25,5	základní vzdělání a bez vzdělání
70,8	70,5	71,5	69,5	69,8	70,3	70,4	střední bez maturity
69,4	70,6	71,3	71,9	73,1	73,4	73,3	střední s maturitou
78,0	76,5	78,6	80,1	78,5	78,4	78,8	vysokoškolské
							Míra EA žen podle vzdělání
15,6	14,2	18,2	14,4	15,3	15,7	15,0	základní vzdělání a bez vzdělání
55,5	54,5	52,3	54,5	55,4	51,7	53,8	střední bez maturity
56,4	55,1	57,2	57,1	56,2	58,9	56,4	střední s maturitou
69,9	68,9	70,3	69,8	72,4	72,8	71,6	vysokoškolské
167,7	168,9	172,2	171,2	174,9	177,8	177,7	Zaměstnaní muži (tis. osob)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
78,6	78,6	80,8	79,6	78,4	80,0	80,0	zaměstnanci ²⁾
4,6	4,3	2,9	3,8	5,2	5,2	4,0	zaměstnavatelé
16,6	16,8	16,1	16,6	16,3	14,7	15,8	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
7,2	7,2	6,9	7,7	7,9	6,0	6,8	zemědělství, lesnictví a rybářství
53,3	51,8	51,4	51,4	51,0	51,4	50,5	průmysl, stavebnictví
39,5	40,9	41,7	40,9	41,0	42,7	42,7	služby
127,5	126,7	128,5	132,2	135,6	137,1	138,2	Zaměstnané ženy (tis. osob)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
87,0	85,7	87,4	86,6	87,9	86,9	87,9	zaměstnanci ²⁾
1,1	2,1	1,6	1,9	1,6	1,7	1,2	zaměstnavatelé
10,6	10,5	10,3	10,8	9,6	10,0	9,7	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
3,4	3,8	3,1	3,3	2,8	3,4	3,6	zemědělství, lesnictví a rybářství
27,8	25,5	24,8	27,7	27,6	24,9	28,0	průmysl, stavebnictví
68,8	70,7	72,1	69,0	69,6	71,7	68,4	služby
							MZDY A PLATY
							(Kč; Pramen: Informační systém o průměrném výdělku MPSV)
							Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře
22 229	22 443	22 846	24 351	25 503	27 073	29 132	muži
17 966	18 167	18 621	19 273	20 216	21 664	24 385	ženy
							Medián měsíčního platu v nepodnikatelské sféře
25 437	25 574	26 186	27 409	29 370	31 634	34 989	muži
22 930	23 188	23 727	24 400	25 697	27 476	30 260	ženy
							Gender pay gap (GPG) ³⁾ (%)
19,2	19,1	18,5	20,9	20,7	20,0	16,3	v podnikatelské sféře
9,9	9,3	9,4	11,0	12,5	13,1	13,5	v nepodnikatelské sféře
							NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.
							dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)
							Uchazeči o zaměstnání
14 641	16 112	13 924	11 305	9 664	7 077	5 457	muži
14 126	15 439	13 721	11 271	9 721	7 035	5 603	ženy
							Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)
23,1	28,0	29,9	25,1	21,6	18,5	14,1	muži
32,1	36,0	38,1	33,7	29,2	25,8	18,1	ženy
							Průměrná délka evidence (dny)
325	373	416	412	389	367	297	muži
441	486	533	538	510	481	373	ženy
							Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti
3 361	3 855	4 033	3 916	3 784	2 955	2 385	muži
3 220	3 672	3 471	3 426	3 324	2 654	2 514	ženy
							Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)
6 428	6 873	6 654	6 704	6 985	7 577	8 202	muži
5 239	5 715	5 340	5 575	5 648	6 231	6 620	ženy
							Podíl nezaměstnaných osob ⁴⁾ (%)
6,41	7,18	6,19	5,03	4,24	3,09	2,35	muži
6,33	7,02	6,21	5,10	4,33	3,09	2,41	ženy

³⁾ rozdíl mediánu mzdy mužů a žen vztažený k mediánu mzdy mužů

⁴⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku

Vývoj vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji – zdravotnictví a sociální zabezpečení

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ZDRAVOTNICTVÍ (Pramen: ÚZIS ČR)									
Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele									
praktický lékař pro dospělé									
muži	1,29	1,31	1,41	1,43	1,43	1,97	2,02	2,03	2,13
ženy	1,49	1,54	1,70	1,73	1,70	2,32	2,35	2,35	2,46
praktický zubní lékař									
muži	1,37	1,40	1,40	1,40	1,41	1,42	1,43	1,42	1,44
ženy	1,64	1,67	1,66	1,66	1,67	1,69	1,70	1,68	1,69
ambulantní specialisté									
muži	3,75	3,74	3,79	3,90	4,03	4,15	4,23	4,22	4,34
ženy	6,31	6,26	6,29	6,41	6,51	6,59	6,64	6,53	6,70
DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST									
Průměrný počet nemocensky pojištěných									
muži	127 100	118 998	118 624	115 651	115 897	116 579	117 056	117 702	118 711
ženy	113 876	111 188	110 090	107 939	107 964	108 284	109 365	111 696	114 160
Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz na 100 pojištěnců									
muži	30,4	29,4	29,1	32,5	31,1	36,8	37,7	38,3	40,2
ženy	34,5	33,8	31,7	36,1	35,0	42,0	43,1	44,0	46,6
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti									
pro nemoc									
muži	3,052	3,024	2,787	2,939	2,886	3,178	3,389	3,434	3,522
ženy	4,160	4,122	3,995	4,238	4,400	4,784	5,024	5,054	5,136
pro pracovní úraz									
muži	0,317	0,313	0,290	0,301	0,305	0,322	0,318	0,311	0,286
ženy	0,131	0,147	0,118	0,127	0,126	0,130	0,134	0,139	0,139
pro ostatní úraz									
muži	0,519	0,520	0,725	0,719	0,720	0,738	0,756	0,775	0,793
ženy	0,278	0,277	0,367	0,412	0,398	0,436	0,468	0,491	0,518
Počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ celkem									
muži	46,7	47,9	47,6	44,4	45,9	42,0	43,1	43,1	41,8
ženy	48,4	49,1	51,7	48,2	51,4	46,5	47,7	47,2	45,4
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen: MPSV)									
Podíl žen mezi uživateli sociálních služeb (osoby starší 18 let, %)									
pečovatelská služba	68,9	69,9	69,8	69,0	69,5	67,1	68,8	68,7	68,7
osobní asistence	58,9	57,8	58,5	55,0	61,8	63,8	60,4	64,5	62,0
odlehčovací služby	62,3	62,6	63,1	65,9	62,5	64,7	63,0	60,4	61,5
domovy pro seniory	72,0	72,8	74,0	73,6	74,0	74,2	74,3	74,7	73,4
domovy se zvláštním režimem	68,9	68,2	67,5	66,8	66,1	67,3	69,1	69,5	69,0
domovy pro osoby se zdravotním postižením	55,0	54,5	53,7	52,6	58,9	51,5	50,3	49,2	49,6
azylové domy	69,2	61,0	64,1	58,0	68,9	56,4	57,0	58,2	55,5
denní stacionáře	53,3	51,8	53,8	50,9	49,8	50,4	50,2	47,2	46,1
sociální poradny	65,3	62,2	62,1	60,9	62,1	60,2	62,5	63,2	62,6
Starobní důchody (prosinec)									
příjemci důchodu (plného nebo poměrného; vč. souběhu s vdovským/vdoveckým)									
muži	50 190	53 247	53 571	53 975	54 845	55 978	57 273	58 369	59 320
ženy	85 770	88 472	88 279	88 048	88 523	89 291	89 745	89 939	90 154
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)									
muži	11 014	11 477	11 714	11 923	12 039	12 335	12 449	12 862	13 455
ženy	9 187	9 582	9 784	9 955	10 058	10 310	10 411	10 768	11 286
Vdovecké/vdovské sólo důchody (prosinec)									
příjemci důchodu									
muži	466	422	400	401	383	383	369	355	369
ženy	2 059	1 860	1 796	1 740	1 628	1 513	1 374	1 293	1 199
průměrná měsíční výše důchodu (Kč)									
muži	5 678	5 958	6 083	6 330	6 453	6 620	6 651	6 884	7 265
ženy	6 567	6 803	6 921	7 032	7 051	7 224	7 275	7 510	7 834

Stěhování obyvatelstva mezi kraji podle pohlaví v letech 2013–2018 (roční průměr)

Kraj přistěhování	Kraj vystěhování													
	Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Obyvatelstvo celkem														
Hl. m. Praha	x	7 440	1 271	839	842	1 969	1 002	1 019	765	823	1 491	803	726	1 638
Středočeský	14 085	x	746	574	396	1 554	852	765	597	522	550	392	308	796
Jihočeský	935	728	x	419	132	287	110	97	106	440	247	100	77	200
Plzeňský	665	671	426	x	701	442	101	88	76	73	136	72	42	164
Karlovarský	319	233	90	409	x	361	62	47	32	32	72	37	27	77
Ústecký	1 193	1 380	210	254	407	x	740	171	149	106	197	112	62	233
Liberecký	644	734	103	74	67	827	x	463	110	81	116	67	35	128
Královéhradecký	573	642	80	69	60	210	489	x	827	115	163	133	52	180
Pardubický	397	472	89	53	57	168	102	966	x	279	426	272	77	188
Vysočina	433	384	363	49	44	95	49	87	243	x	811	97	60	109
Jihomoravský	528	354	270	121	95	210	128	235	473	1 016	x	895	984	1 059
Olomoucký	256	188	66	43	36	112	63	112	258	102	650	x	599	1 009
Zlínský	221	141	49	37	29	76	41	49	67	67	787	602	x	612
Moravskoslezský	407	282	96	77	56	191	70	112	122	96	489	819	477	x
Muži														
Hl. m. Praha	x	3 533	600	392	400	933	471	477	366	379	726	379	330	765
Středočeský	6 753	x	337	270	186	727	396	360	272	235	262	179	143	372
Jihočeský	453	346	x	195	63	133	52	44	50	195	116	46	35	95
Plzeňský	328	328	206	x	327	219	52	41	39	35	69	31	20	85
Karlovarský	154	110	42	191	x	175	36	22	16	15	36	18	15	38
Ústecký	594	654	104	124	190	x	342	74	70	53	98	54	33	116
Liberecký	311	355	51	36	32	391	x	214	51	35	57	31	16	57
Královéhradecký	279	304	39	30	26	102	216	x	377	51	78	61	25	82
Pardubický	191	225	43	24	28	77	49	446	x	123	196	121	38	90
Vysočina	206	167	158	25	22	46	25	38	105	x	359	45	25	48
Jihomoravský	264	168	130	58	43	108	64	118	217	466	x	414	459	494
Olomoucký	129	92	30	21	18	54	30	50	114	50	306	x	264	455
Zlínský	108	70	23	19	14	38	20	24	33	32	377	274	x	270
Moravskoslezský	198	137	48	40	30	92	35	57	63	47	232	376	220	x
Ženy														
Hl. m. Praha	x	3 907	671	447	443	1 037	531	542	399	444	765	424	395	873
Středočeský	7 332	x	409	305	210	827	456	405	325	287	288	213	165	425
Jihočeský	481	382	x	224	68	154	58	53	56	245	131	54	43	106
Plzeňský	337	343	220	x	375	223	50	48	37	38	67	41	22	79
Karlovarský	166	123	47	218	x	186	27	26	16	18	36	20	12	39
Ústecký	599	726	107	130	218	x	398	97	79	53	99	58	29	117
Liberecký	334	379	52	38	35	435	x	249	59	45	59	37	19	71
Královéhradecký	294	338	41	39	33	108	274	x	450	64	85	72	28	98
Pardubický	206	247	46	29	30	91	53	520	x	157	230	152	39	98
Vysočina	227	217	204	25	22	49	24	49	138	x	452	52	35	62
Jihomoravský	264	186	141	63	52	102	64	118	256	550	x	480	526	565
Olomoucký	127	96	36	22	18	58	33	63	144	52	343	x	335	554
Zlínský	113	71	26	18	14	38	21	25	34	35	410	328	x	342
Moravskoslezský	209	145	48	37	27	99	36	56	59	49	257	443	257	x

